

01 | 2006

02 | 2006

03 | 2006

04 | 2006

BCE ECB EZB EKT EKP

05 | 2006

06 | 2006

07 | 2006

08 | 2006

09 | 2006

10 | 2006

11 | 2006

12 | 2006

**KUUBÜLLETÄÄN
SEPTEMBER**

© Euroopa Keskpang, 2006

Aadress

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Saksamaa

Postiaadress

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Saksamaa

Telefon

+49 691 3440

Koduleht

<http://www.ecb.int>

Faks

+49 691 344 6000

Teleks

411 144 ecb d

Käesolev bülletään on valminud EKP juhatuse vastutusel. Tõlked koostatakse ja avaldatakse liikmesriikide keskpankade poolt.

Kõik õigused on kaitstud. Käesoleva bülletääni taasesitus õppe- ja mitteärielistel eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale.

Käesolevas väljaandes sisalduvad statistilised andmed on esitatud seisuga 30. august 2006.

ISSN 1561-0136 (trükiversioon)

ISSN 1725-2822 (elektrooniline versioon)

SISUKORD

JUHTKIRI	5
MAJANDUSLIK JA RAHAPOLIITILINE ARENG	9
Euroala väliskeskkond	9
Rahapoliitiline areng	15
Hinnad ja kulud	47
Toodang, nõudlus ja tööturg	54
Eelarvepoliitiline areng	65
Vahetuskursi ja maksebilansi areng	69
Taustinfo:	
1 Majandussektorite rahalised varad ja rahahulgas sisalduv teave inflatsiooni kohta	18
2 Likviidsuskeskkond ja rahapoliitilised operatsioonid alates 10. maist kuni 8. augustini 2006	27
3 Miks on euroala kaupu ja mittefinants-teenuseid pakkuvad noteeritud ettevõtted viimase kolme aasta jooksul suurendanud oma likviidseid varasid?	40
4 Tarbijate inflatsiooniootuste viimaste muutuste hinnang	52
5 Hiljutised muutused töötundide koguarvus euroalal	59
6 EKP ekspertide makromajanduslik ettevaade euroala kohta	62
EUROALA STATISTIKA	SI
LISAD	
Rahapoliitiliste meetmete kronoloogia	I
Target (üleeuroopaline automaatsioneeritud reaajaline brutoarveldussüsteem)	III
Euroopa Keskpanga poolt alates 2004. aastast avaldatud dokumendid	VII
Sõnastik	XIII

LÜHENDID

RIIGID

BE	Belgia	HU	Ungari
CZ	Tšehhi	MT	Malta
DK	Taani	NL	Madalmaad
DE	Saksamaa	AT	Austria
EE	Eesti	PL	Poola
GR	Kreeka	PT	Portugal
ES	Hispaania	SI	Sloveenia
FR	Prantsusmaa	SK	Slovakkia
IE	Iirimaa	FI	Soome
IT	Itaalia	SE	Rootsi
CY	Küpros	UK	Ühendkuningriik
LV	Läti	JP	Jaapan
LT	Leedu	US	Ameerika Ühendriigid
LU	Luksemburg		

MUUD

BIS	Rahvusvaheline Arvelduspank
ECOFIN	majandus- ja rahandusministrid
EER	efektiivne vahetuskurs, mille saamiseks kasutatakse EER-12, EER-23 või EER-42 andmeid.
EER-12	12 riigist koosnev kitsas kaubanduspartnerite grupp, kuhu kuuluvad Ameerika Ühendriigid, Austraalia, Hongkong, Jaapan, Kanada, Lõuna-Korea, Norra, Rootsi, Singapur, Šveits, Taani ja Ühendkuningriik.
EER-23	23 riigist koosnev kaubanduspartnerite grupp, kuhu kuuluvad 13 euroalavälist Euroopa Liidu liikmesriiki, Ameerika Ühendriigid, Austraalia, Hiina, Hongkong, Jaapan, Kanada, Lõuna-Korea, Norra, Singapur ja Šveits.
EER-42	42 riigist koosnev lai kaubanduspartnerite grupp, kuhu kuuluvad EER-23 liikmed ning Alžeeria, Argentina, Brasiilia, Bulgaaria, Filipiinid, Horvaatia, Iisrael, India, Indoneesia, Lõuna-Aafrika, Malaisia, Maroko, Mehhiko, Rumeenia, Tai, Taiwan, Türgi, Uus-Meremaa ja Venemaa.
EFAMA	(endine FEFSI) Euroopa Investeerimisfondide Liit
EKPS	Euroopa Keskpankade Süsteem
EMU	majandus- ja rahaliit
EONIA	euroala pankadevahelise üleöoturu keskmine aastaintressimäär
ERM2	vahetuskursimehhanism 2
ESA 95	Euroopa rahvamajanduse arvepidamise süsteem 1995
EURIBOR	euro üleeuroopaline pankadevaheline intressimäär
FEFSI	vt EFAMA
HWWA	Hamburgi Rahvusvahelise Majanduse Instituut
ILO	Rahvusvaheline Tööorganisatsioon
PMI	ostujuhtide indeks
SKP	sisemajanduse koguprodukt
TARGET	üleeuroopaline automatiseeritud reaajaline brutoarveldussüsteem
THI	tarbijahinnaindeks
ÜTHI	ühtlustatud tarbijahinnaindeks

Vastavalt ühenduse praktikale on ELi riigid loetletud käesolevas bülletäänis rahvuskeelsete riiginimede tähestikulises järjekorras.

JUHTKIRI

EKP nõukogu tegi 2006. aasta 31. augusti istungil otsuse jätta EKP baasintressimäärad muutmata. Eelmise istungi järel avaldatud teave toetas igati nõukogu 3. augusti otsust tõsta intressimäärasid. Lisaks kinnitasid andmed, et hinnastabiilsusega seotud riskide ohjeldamisele tuleb jätkuvalt suurt tähelepanu pöörata. Arvestades, et EKP nominaal- ja reaalinintressimäärade tase on endiselt madal, rahapakkumise ja laenu kasvu dünaamiline ning likviidsus kõikide asjakohaste näitajate järgi suur, on EKP rahapoliitika jäänud paindlikuks. Kui nõukogu hinnang ja põhistsenaarium leiavad ka edaspidi kinnitust, tuleb paindlikust kursist järk-järgult eemalduda. Hinnastabiilsusega seotud riskide õigeaegne ohjeldamine on endiselt oluline tagamaks, et inflatsiooniootused hoitakse euroalal vankumatult hinnastabiilsusega kooskõlas oleval tasemel. Taoline inflatsiooniootuste kinnistamine on eeltingimuseks, et rahapoliitika saaks püsivalt toetada jätkusuutlikku majanduskasvu ja töökohtade loomist euroalal.

Majandusanalüüsi osas märgitakse, et kõik värskeimad 2006. aasta esimese poole kohta avaldatud põhinäitajad kinnitavad euroala majandustegevuse märgatavat elavnemist ning kiiremat majanduskasvu, kui ametlikes ja erasektori prognoosides eeldati. Eurostati hinnangu kohaselt kasvas euroala reaalne SKP 2006. aasta teises kvartalis 0,9%, ületades kasvu esimeses kvartalis. Hiljutiste SKP andmete tõlgendamisel tuleb silmas pidada kvartaalsete kasvumäärade kõikumisi, kuid üldjoontes kinnitavad kõnealused andmed nõukogu seisukohta, et majanduskasv on laienemas ja muutub üha püsivamaks. Mitmesugustest näitajatel põhinevatest hinnangutest ja kindlustundeuringutest pärinevad andmed kolmanda kvartali majandustegevuse kohta on jätkuvalt positiivsed ning kinnitavad arvamust, et SKP reaalkasv on potentsiaalilähedane. Ka tulevikku vaadates püsivad eeldused euroala majanduskasvuks potentsiaalse taseme lähedal. Kestvalt jõuline ülemaailmne majandustegevus edendab euroala eksporti. Investeeringute maht peaks jääma suureks, sest neid on juba pikaajaliselt toetanud väga soodsad rahastamistingimused, ettevõtete bilansside ümberkujundamine, üha suurenevad sissetulekud ning

paranev majanduslik efektiivsus. Kooskõlas kasutatava tulu arenguga ja tööturutingimuste paranemisega peaks ka tarbimine euroalal jätkuvalt suurenema.

Seda väljavaadet kajastab ka EKP ekspertide värskeim makromajanduslik ettevaade, mille 2007. aasta hinnangud euroala kohta hõlmavad esmakordselt ka Sloveeniat. Ettevaate kohaselt ulatub reaalse SKP keskmine aastakasv 2006. aastal 2,2–2,8%ni ja jääb 2007. aastal vahemikku 1,6–2,6%. Eurosüsteemi ekspertide juunikuu ettevaatega võrreldes prognoositakse 2006. ja 2007. aastaks mõnevõrra kiiremat SKP reaalkasvu, lähtudes peamiselt käesoleva aasta esimesel poolel täheldatud hoogsamast kasvust ning mitmetest teistest näitajatest saadud jätkuvalt positiivsetest märkidest.

Majanduskasvu ettevaadetega seotud riskid on lühema aja jooksul üldiselt tasakaalustatud. Pikaajaline areng on ebakindlam ning kasvuväljavaadet ohustavad eelkõige naftahinna võimalik edasine tõus, maailmamajanduse tasakaalustatus ja proteksionismisurve, eriti pärast kaubanduskõneluste Doha vooru peatamist.

Hindade arengu osas märgitakse, et Eurostati esialgse hinnangu kohaselt oli aastane ÜTHI-inflatsioonimäär 2006. aasta augustis 2,3%, võrreldes 2,4%ga juulis. 2006. aasta teisel poolel ja 2007. aastal jäävad inflatsioonimäärad tõenäoliselt kõrgeks, ulatudes üle 2%. Täpne näitaja sõltub peamiselt energiahinna edasisest arengust. Tööjõukulude mõõdukas kasv euroalal peaks jätkuma nii 2006. aasta ülejäänud kuudel kui ka 2007. aastal, mis osaliselt kajastab püsivat üleilmset konkurentsipurvet, eelkõige töötleva tööstuse sektoris. Samas peaks naftahinna varasema tõusu hilinenud kaudne mõju ja teatavaks tehtud kaudsete maksude tõus järgmise aasta jooksul inflatsiooni märkimisväärselt kiirendama.

EKP ekspertide uue ettevaate kohaselt püsib aastane ÜTHI-inflatsioon 2006. aastal vahemikus 2,3–2,5% ja 2007. aastal 1,9–2,9% tasemel. 2006. aastaks prognoositava inflatsioonimäära väärtusvahemik jääb eurosüsteemi ekspertide 2006. aasta juuni ettevaates avaldatud väärtusvahemiku ülemisse ossa. 2007. aastaks prognoosi-

tavat väärtusvahemikku on peamiselt naftahinna eeldatava tõusu tõttu pisut tõstetud.

Hindade arengu väljavaadet ohustavad jätkuvalt hinnatõusuriskid. Need on muu hulgas seotud naftahinna edasise kallinemisega ja selle eeldatust ulatuslikuma avaldumisega tarbijahindades, riiklikult reguleeritud hindade ja kaudsete maksude täiendava kasvuga ning veelgi suuremal määral eeldatust kiirema palkade arenguga.

Seepärast on väga oluline, et sotsiaalpartnerid võtaksid neile pandud vastutust tõsiselt ka siis, kui majanduskeskkond ja tööturutingimused muutuvad soodsamaks.

Keskpika ja pikema aja inflatsiooniväljavaadete ga seoses võib öelda, et rahapoliitiline analüüs kinnitab jätkuvalt nõukogu hinnangut hinnastabiilsust ohustavate riskide püsimise kohta. Rahapakkumise ja laenude kasv on endiselt hoogne, kajastades euroala püsivalt madalaid intressimäärasid. Erasektorile antavate laenude aastane kasvumäär on ületanud 10% taseme ning jaguneb võrdselt kodumajapidamiste ja ettevõttesektori vahel. Rahaagregaadi M3 aastakasvu aeglustumine juunis (8,5%ni) ja juulis (7,8%ni) peegeldab tõenäoliselt intressimäärade varasemat tõusu. Samas tuleb seda vaadelda koos maikuu täheldatud kiire kasvuga, mis on rahaagregaadi M3 üks märkimisväärsemaid aastaseid kasvumäärasid alates euro kasutuselevõtust. Üldiselt tuleks rahapoliitilise keskkonna hiljutist arengut hinnata keskpikast perspektiivist, võttes arvesse rahapakkumise tempokat kasvu alates 2004. aasta keskpaigast. Sellest lähtudes on likviidsus euroalal kõigi asjakohaste näitajate põhjal endiselt suur. Euroala niigi ulatuslikku likviidsust arvestades osutab rahapakkumise ja laenude edasine ulatuslik kasv hinnatõusuohule keskpika ja pikema aja jooksul. Seepärast tuleb rahapoliitilist arengut tähelepanelikult jälgida ning pidada eelkõige silmas paranenud majandusolusid ning kinnisvaraturu jõulist arengut mitmel pool euroalal.

Kokkuvõttes jäävad aastased inflatsioonimäärad 2006. ja 2007. aastal kõrgeks ja tõusevad ilmselt veelgi. Arvestades rahapakkumise ja laenude dünaamilist kasvu suure likviidsuse kontekstis, toetab majandusanalüüsi tulemuste ja rahapoliitilise analüüsi võrdlus hinnangut, et hinnastabiilsust ohustavad riskid jäävad keskpika aja jooksul püsima. Inflatsiooniootused tuleb kindlalt hoida hinnastabiilsusega kooskõlas oleval tasemel. Seetõttu tuleb endiselt suurt tähelepanu pöörata hinnastabiilsusega seotud riskide ohjeldamisele. Kui nõukogu hinnang ja põhistsenaarium leiavad ka edaspidi kinnitust, tuleb paindlikust kursist järk-järgult eemalduda. Õigeaegselt tegutsedes saab püsivalt toetada jätkusuutlikku majanduskasvu ja töökohtade loomist.

Eelarvepoliitika osas märgitakse, et mitmed riigid suudavad käesolevaks aastaks seatud sihid tõenäoliselt saavutada või koguni ületada, sest soodsad majandusolud, erakorraline tulu ja tõhusad konsolideerimismeetmed avaldavad eelarve tasakaalustamisele positiivset mõju. Samas selgub teiste riikide eelarvepoliitilisest väljavaatest, et nende rahanduses ei ole tehtud nõutavaid struktuurilisi kohandusi. Uuendatud stabiilsuse ja majanduskasvu pakti raames kokku lepitud eesmärgid ja kohustusi silmas pidades on selline olukord muret tekitav. Seepärast on väga oluline, et 2006. aasta eelarveid järgitaks käesoleva aasta ülejäänud kuude jooksul rangelt ning 2007. aastal ja hiljem oleksid eelarvekad piisavalt nõudlikud. Praegu peaksid kõik riigid kasutama majanduse elavnemist oma eelarve konsolideerimise huvides. Eelkõige tuleks seda teha riikides, mille valitsussektoril on suur võlakoormus ja kus käib ülemäärane eelarvepuudujäägi menetlus, et vähendada valitsussektori eelarvepuudujääki kokkulepitud aja jooksul allapoole 3% piiri. Keskpika perioodi eesmärkide saavutamiseks tuleb olla eelarve konsolideerimisel veelgi edasipüüdlikum. Lisaks on oluline rakendada ulatuslikke reforme, et tugevdada majanduslikke stiimuleid ja suurendada sotsiaalkindlustussüsteemide stabiilsust. Sel viisil saab eelarvepoliitika kõige paremini suurendada kindlustunnet euroala majanduskasvu ja stabiilsuse väljavaadete ning uuendatud stabiilsuse ja majanduskasvu pakti suhtes.

Struktuurireformide osas rõhutas nõukogu vajadust tõsta euroala majanduskasvu potentsiaali ja töötamise stiimuleid ning tugevdada euroala vastupanuvõimet šokkidele. Ulatuslikud reformimeetmed täielikult toimiva siseturu taga-

miseks, palkade ja hindade suurem paindlikkus ning soodsam ettevõtluskeskkond pakuksid ettevõtetele ja töötajatele uusi võimalusi ning soodustaksid investeringuid, uuendustegevust ja töökohtade loomist. Sellised struktuurireformid aitaksid toetada praegust majanduskasvu ning ühtlasi kindlustaksid euroala elanikele pikemas perspektiivis hea elatustaseme.

MAJANDUSLIK JA RAHAPOLIITILINE ARENG

I EUROALA VÄLISKESKKOND

Teises kvartalis täheldatud väiksest aeglustumisest hoolimata on maailmamajanduse kasv hoogsalt jätkunud. Samal ajal on tarbijahindade inflatsioon paljudes riikides energiahinna muutuste tõttu veelgi kiirenenud. Viimased juhtindikaatorid viitavad üleilmse majandusaktiivsuse mõningasele edasisele pidurdumisele ajalooliste keskmiste tasemete suunas. Maailmamajandust ohustavad riskid on geopoliitiliste pingete taustal endiselt seotud peamiselt naftaturu arenguga. Ka üleilmse tasakaalustamatuse ja suurenenud proteksionismisurvega kaasnevad riskid on jäänud püsima.

I.1 MAAILMAMAJANDUSE ARENG

2006. aasta esimeses kvartalis täheldatud suure kasvu järel aeglustus maailmamajanduse kasv teises kvartalis veidi. Selle põhjuseks oli kasvu mõningane pidurdumine USAs ja Jaapanis. Euroala väliskeskond jäi aga üldiselt soodsaks ning kasv hoogustus veelgi Aasia arenevates riikides, sealhulgas Hiinas, ning enamikus teistes Euroopa riikides. Tööstustoodangu aastakasv OECD riikides (v.a euroala) suurenes mais pisut, jõudes aprilli 4,3%lt 4,4% tasemele (vt joonist 1). Uuringud viitavad tööstussektori jõulise kasvu jätkumisele, kuid teenindussektor näitab hoo raugemise märke.

Kui vaadelda hinnamuutusi, siis on aastane tarbijahindade inflatsioon jäänud suuresti sõltuvaks energiahindade muutustest. OECD riikides alanes tarbijahindade aastane muutuse määr juuni 3,2%lt juulis 3,1%ni. Samal ajavahemikul kiirenes tarbijahindade (v.a toidukaubad ja energia) inflatsioon 0,1 protsendipunkti võrra, ulatudes juulis 2,2%ni. Uuringute kohaselt on nii tootmissisendite kui ka müügihindade inflatsioon püsinud viimastel kuudel enamikus OECD riikides hoogne.

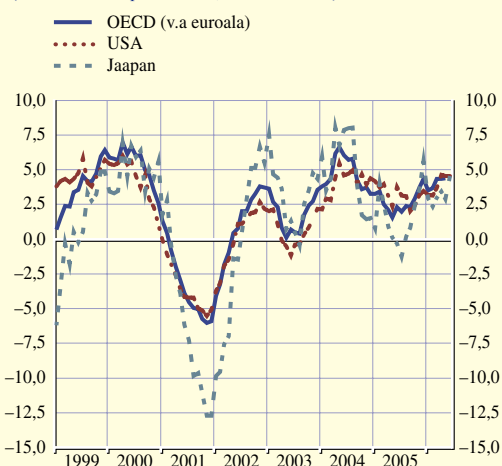
USA

USA esialgsed andmed näitavad, et SKP reaalkasv aeglustus 2006. aasta teises kvartalis ning jäi kvartalite lõikes 2,9% tasemele. SKP reaalkasvu pidurdumise põhiteguriks oli kodumajapidamiste poolt kestvuskapadele tehtavate kulutuste kahanemine. Seda korvas osaliselt kodumajapidamiste suurenenud nõudlus teenuste järele. Lisaks kajastas teise kvartali langus põhi- ja varainvesteeringute vähenemist, mida tasakaalustas varude suurenemine, kuid seda vaid teatud määral. Elamuehitusse tehtavad investeeringud vähenesid järsult, viidates USA eluasemeturu kasvutempo raugemisele.

Kui nii ekspordi kui ka impordi kasvudünaamika vaibus märgatavalt, siis netoeksport avaldas kasvule vähest positiivset mõju. Ekspordimahud on sel aastal impordimahtude kasvu ületanud, kuid energia impordihinna suurest kasvust tingitud kaubandustingimuste halvenemine on suurel määral neutraliseerinud selle mõju väliskaubandusbilansile.

Joonis 1. Tööstustoodang OECD riikides

(aastane muutus protsentides; kuised andmed)

Allikad: OECD ja EKP arvutused.

Märkus. Viimased andmed pärinevad 2006. aasta juunist, ainult OECD (v.a euroala) viimased andmed on 2006. aasta maist.

USA majanduskasvu pidurdumine võib aasta teisel poolel jätkuda eluasemeturu nõrgenemisest tuleneva kodumajapidamiste kulutuste vähenemise, kõrgema naftahinna ning viimastel aastatel karmistunud rahapoliitika tõttu. Samas võib palkade üha suurenev tõus kodumajapidamiste kulutuste languse peatada. Ettevõtlusinvesteeringud jäävad tõenäoliselt peamiseks kasvuteguriks, mida toetab ka ettevõtete jätkuvalt suur kasumlikkus.

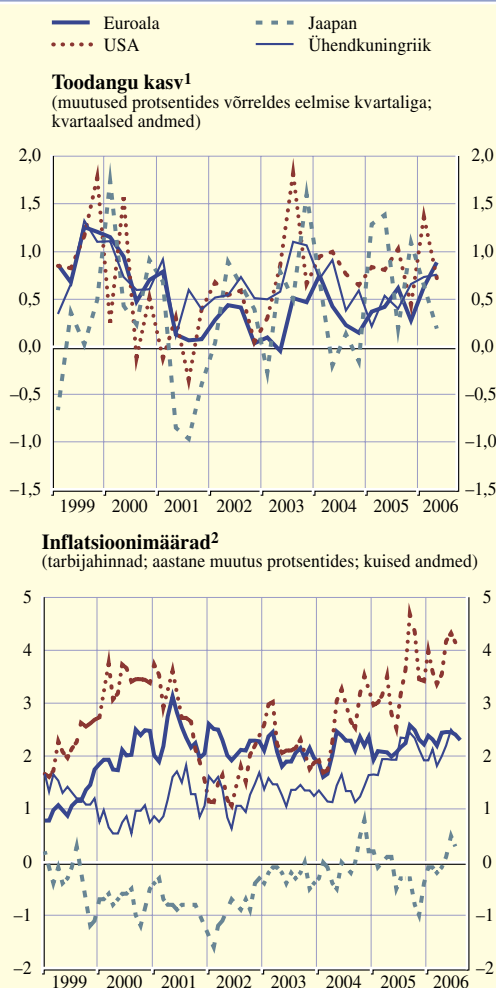
ÜTHI komponentide (v.a energia) väiksema kasvu tõttu aeglustus tarbijahinna inflatsioon juulis mõnevõrra. Pidev hinnasurve, mis tuleneb ressursside suuremahulisest kasutamisest ja kõrgetest toormehindadest, peaks majanduskasvu eeldatava pidurdumise ja tagasihoidlike inflatsiooniootuste toel aja jooksul leevenema. 8. augustil otsustas USA föderaalreservi rahapoliitika komitee jätta esimest korda kahe aasta jooksul oma baasintressimäära muutumatult 5,25% tasemele.

JAAPAN

Jaapanis jätkus majandusaktiivsuse ja tarbijahindade tõus. Valitsuse avaldatud esialgsete andmete kohaselt kasvas reaalne SKP 2006. aasta teises kvartalis eelnenud kvartali 0,7%ga võrreldes 0,2%. Selline aeglustumine tuleneb eelkõige avaliku sektori nõudluse ja erasektori varudesse tehtavate investeeringute negatiivsest mõjust. Sisenõudluse kasv jäi 2006. aasta teises kvartalis endiselt hoogsaks, moodustades SKP kasvust 0,5 protsendipunkti. Selle põhjuseks on ettevõtlusinvesteeringute ja eratarbimise kasv. 2006. aasta teises kvartalis kasvasid masinate tellimused (v.a volatiilsed komponendid) kvartalite lõikes 8,9%. Üldiselt näitasid viimased avaldatud andmed sisenõudluse olulist rolli majanduskasvus. Jaapani majanduse tulevikuväljavaated jäävad endiselt soodsaks.

Kui vaadelda hinnamuutusi, siis jätkasid tarbijahinnad kasvamist. Nagu eelmisel kuul, nii kasvas THI (v.a värsked toidukaubad) ka juulis aasta arvestuses 0,2%. Üldine THI tõusis juulis aasta arvestuses 0,3%, võrrelduna 0,5%ga juunis. Tootjahinnad (mõõdetuna kodumaiste kaupade tootjahinnaindeksiga) kerkisid juulis aasta arvestuses 3,4%. Seevastu vähenes 2006. aasta teises kvartalis aasta arvestuses SKP deflaator (-0,8%), kuid seda oli vähem kui eelmises kvartalis (-1,2%). Oma 11. augusti koosolekul otsustas Jaapani keskpank jätta tagatiseta üleõlaenu intressimäära 0,25% tasemele.

Joonis 2. Peamised muutused suurtes tööstusriikides

Allikad: riiklikud andmed, BIS, Eurostat ja EKP arvutused.
¹ Euroala ja Ühendkuningriigi puhul on kasutatud Eurostati andmeid; USA ja Jaapani puhul on lähtutud riiklikest andmetest. SKP näitajad on sesoonselt kohandatud.
² Euroala ja Ühendkuningriigi ÜTHI; USA ja Jaapani THI.

Alates 2004. aasta keskpaigast on Jaapani väliskaubandusülejäak vähenenud, kajastades peamiselt sisseveetava toorme, eelkõige nafta, ning tööstustooraine kõrgemat hinda. Sellest hoolimata on puhastulude järsk kasv, mis peegeldab osaliselt välismaistes tütarettevõtetes teenitud kasumi suurenenud sissevoolu, tasakaalustanud suurel määral nimetatud languse mõju jooksevkontole. Viimased suundumused näitavad, et alates 2006. aasta algusest on Jaapani jooksevkonto ülejäak vähenenud – see tuleneb puhastulude stabiilsest bilansist ning kaupade ja teenuste kontode vähenenud ülejäagist.

ÜHENDKUNINGRIIK

Reaalse SKP kasvumäär tõusis 2006. aasta teises kvartalis eelmise kvartali 0,7%lt 0,8%le. Kasvu soodustas põhiliselt eratarbimine, mis kiirenes märgatavalt võrreldes eelmise kvartaliga. Netoeksport avaldas SKP kasvule negatiivset mõju. Ettevõtlusuuringu andmed viitavad välistellimuste suurele arvule ning ka positiivsetele ekspordinäitajatele eelolevatel kuudel.

Tööpuudus suurenes endiselt, ulatudes teises kvartalis 5,5%ni. Seda suundumust on seostatud aktiivsete töötajate arvu ja töjõus osalemise määra tõusmisega. 2006. aasta teisel poolel peaks SKP kvartaalne kasv ekspordi ja investeeringute jõulise kasvu najal jätkuma. Pärast märtsist juunini toimunud tõusu langes aastane ÜTHI-inflatsiooni määr juulis 0,1 protsendipunkti võrra, jõudes 2,4%ni. Sellise aeglustumise põhjustasid suuresti mööbli, sisustuskaupade ja finantsteenuste hindade baasefektid. Keskmise tulu kasv jäi vaoshoituks. Viimased andmed kinnitavad, et eluasemehindade aastakasv oli jätkuvalt hoogne.

2. ja 3. augusti koosolekul otsustas Inglise keskpanga rahapoliitika komitee kergitada repomäära 25 baaspunkti võrra 4,75%ni. Selle otsuse taga on kindel majanduskasv, piiratud reservvõimsus, rahapakkumise ja laenude kiire kasv ning mõneks ajaks ootuspärasest kiiremaks jääv inflatsioon.

MUUD EUROOPA RIIGID

Enamikus teistes euroalavälistes ELi riikides oli toodangu kasv 2006. aasta esimeses kvartalis peamiselt tänu sisenõudlusele endiselt suur. Paljudes uutes Euroopa Liidu liikmesriikides soodustas seda ekspordi märgatav kasv, mis on suurel määral seotud eelnevatel aastatel tehtud välismaiste otseinvesteeringutega. ÜTHI-inflatsioon jätkas juulis enamjaolt kiirenemist, kuigi ÜTHI energiakomponentide hinnad üldiselt langesid. Augustis tõstsid Sloveenia, Taani ja Rootsi keskpangad oma baasintressimääru 25 baaspunkti ning Ungari keskpank 50 baaspunkti.

Taanis oli SKP reaalkasvu määr kvartalite lõikes suhteliselt tagasihoidlik, püsidis 2006. aasta esimeses kvartalis 0,2% juures. Rootsis tõusis see aga esimeses ja teises kvartalis 1,4%ni. Mõlemas riigis on majandusaktiivsust elavdanud küllalt suur sisenõudlus ning Rootsi puhul ka netoeksport. Taanis alanes aastane ÜTHI-inflatsiooni määr juulis 2,0%ni ja Rootsis 1,8%ni. Üldiselt on mõlema riigi kasvuväljavaated endiselt head.

Poolas, Tšehhis ja Ungaris oli toodangu kasv 2006. aasta esimeses kvartalis suure välis- ja sise-nõudluse toel jätkuvalt tempokas. Tšehhis ja Ungaris jäi SKP reaalkasv eelmise kvartaliga võrreldes muutumatult vastavalt 2,0% ja 1,0% tasemele, Poolas aga alanes see pisut, ulatudes 1,2%ni. Majandusaktiivsuse näitajad viitavad majanduskasvu jätkumisele. Aastane ÜTHI-inflatsiooni määr kasvas juulis Tšehhis (2,4%ni) ja Ungaris (3,2%ni), kuid Poolas alanes see veidi (1,4%ni). Kõigis kolmes riigis on inflatsiooni põhiliseks mõjutajaks energia- ja toiduainete hin-

nad. Aastane ÜTHI-inflatsioon (v.a energiakomponent) on Ungaris ja Poolas aasta algusest alates järk-järgult isegi kasvanud.

Teistes Euroopa Liidu liikmesriikides oli majandusaktiivsus endiselt suur. Eriti puudutab see Balti riike ja Slovakkia, kus inflatsioon on samuti kiireim. Üldiselt on majandusaktiivsuse väljavaated jäänud soodsaks.

Väljaspool Euroopa Liitu asuvaid Euroopa riike vaadeldes võib öelda, et Šveitsi majandusaktiivsus on endiselt tõusuteel ning seda soodustab tema põhiliste kaubanduspartnerite majandustegevuse tempokas kasv. Viimased uuringuandmed näitavad, et majandusaktiivsus peaks jääma intensiivseks. Aastane inflatsioonimäär alanes juunikuiselt 1,6%lt juulis 1,4% tasemele. Venemaal on majanduskasvu väljavaade tööstustoodangu kasvu juulikuise vähenemisest hoolimata endiselt hea ning ootuste kohaselt peaks sisenõudlus toetama seda ka ülejäänud aasta vältel. Aastane inflatsioonimäär alanes juunis 9%ni, kajastades teatud määral rubla mõõdukat kallinemist.

ARENEVA AASIA

Pärast reaalse SKP jõulist kasvu 2006. aasta esimesel poolel viitavad majandusaktiivsuse näitajad Aasias hoo vähesele raugemisele viimastel kuudel. Sisemine majandusaktiivsus on selle piirkonna suuremates riikides pidurdunud, kuid eksport on üldiselt jätkanud tempokat kasvu. Inflatsioon, mis aasta esimesel poolel kõrgema naftahinna ja väheneva reservvõimsuse tõttu nii mõneski areneva Aasia riigis kiirenes, on viimasel ajal enamikus selle piirkonna riikides aeglustunud.

Hiinas langes majandusaktiivsus juulis veidi võrreldes 2006. aasta esimesel poolel täheldatud kõrge tasemega. Majandusaktiivsuse vähenemine ilmnis kõige selgemalt tööstustoodangu andmetes, mille kohaselt selle määr vähenes aasta arvestuses juuni 19,5%lt juulis 16,7%ni. Samuti vähenesid samal perioodil põhivarainvesteeringud, kuigi jätkuvalt kiire investeeringute kasv on üheks põhjuseks, miks rahandusametid soovivad rangemate meetmete võtmist. Seevastu jaemüügi kasv jätkus vastavalt eelnevalt avaldatud andmetele, kajastades suurt tarbijanõudlust.

Välissektoris jõudis kaubandusülejäak juulis tänu endiselt hoogsale ekspordikasvule rekordini. Selle tulemusel kasvas 2006. aasta seitsme kuu kumulatiivne kaubandusülejäak 76 miljardi USA dollarini, võrrelduna 2005. aasta sama ajavahemiku 50 miljardi USA dollariga. Inflatsioonimäär alanes juuni 1,5%lt juulis märtsikuise 1% tasemeni. Sellele vaatamata tõstis keskpank 18. augustil oma rahapoliitilisi intressimäärasid 27 baaspunkti, et piirata veelgi riigi laenude ja investeeringute dünaamikat.

Koreas viitavad ettevõtluse lühiajalised näitajad kolmandas kvartalis samuti majandusaktiivsuse raugemisele. Ka tööstustoodangu ja ekspordi kasv vähenesid juulis veidi. Aastane inflatsioonimäär alanes juunikuiselt 2,6%lt juulis 2,3% tasemele. Augustis otsustas keskpank, et alates 2007. aastast rakendatakse kolmeaastase inflatsioonieesmärgi arvestuses alusinflatsiooni asemel koguinflatsiooni, ning tõstis intressimäärasid 25 baaspunkti võrra 4,5%ni.

Üldiselt jääb areneva Aasia majandusväljavaade soodsaks. Seda ohustavad aga endiselt kõrgemad energiahinnad ja kasutamata tootmisvõimsus Hiina mõnes majandussektoris.

LADINA-AMEERIKA

Majandusaktiivsus on enamikus Ladina-Ameerika riikides pikemat aega suur. Viimaste hinnangute kohaselt kasvas Mehhikos reaalne SKP 2006. aasta teises kvartalis aasta arvestuses 4,7%. Selle kasvu taga olid peamiselt nafta ja autode eksport, samuti madalatest intressimääradest tingitud sisenõudlus. Samas oli aastane ÜTHI-inflatsiooni määr juulis 3,1%. Brasiilias viitab majanduskasvu võimalikule aeglustumisele terve rida majandusaktiivsuse näitajaid (eelkõige tööstustoodangu andmed). Selle taustal on aastane inflatsioon jäänud põhijoontes stabiilseks, püsides 4% ligidal. Argentinas viitavad majandusaktiivsuse viimased näitajad jõulisele majanduskasvule, mida soodustab sisenõudlus ja toorme eksport. Argentina majanduskasvu ohustab aga endiselt inflatsioonisurve, kuigi aastane inflatsioonimäär alanes juulis 10,6%ni. Tulevikku vaadates on kogu piirkonna väljavaated soodsate välisfinantstingimuste taustal head.

1.2 TOORMETURUD

Naftahind jätkas augusti alguses tõusu ning Brenti toornafta hind jõudis rekordtasemeni – 9. augustil maksis see 78,2 USA dollarit barreli kohta. Naftatarne kõrvaltegurite oluline halvenemine kergitas naftahinda veelgi. Nendeks teguriteks olid vähene edu Lähis-Ida pingete lahendamisel, rahvarahutuste kestmine Nigeerias (ning sellest tulenev kvaliteetse toornafta tootmise peatumine), oodatav Põhja-Atlandi orkaanide hooaeg ning British Petroleumi peamise naftavälja sulgemine Põhja-Ameerikas. Augusti algusest saadik on hinnad märkimisväärselt taandunud, kuid jäävad varasemaga võrreldes jätkuvalt kõrgeks. Taandumise peapõhjuseks oli Liibanonis väljakuulutatud vaherahu, mis on leevendanud muret piirkonnas asuvate naftavarude tarne võimaliku katkemise pärast. 30. augustil maksis Brenti toornafta 70,4 USA dollarit barreli kohta, mis on viimasest kõrgtasemest umbes 10% vähem, kuid endiselt umbes 22% kõrgem kui 2006. aasta alguses (vt joonist 3).

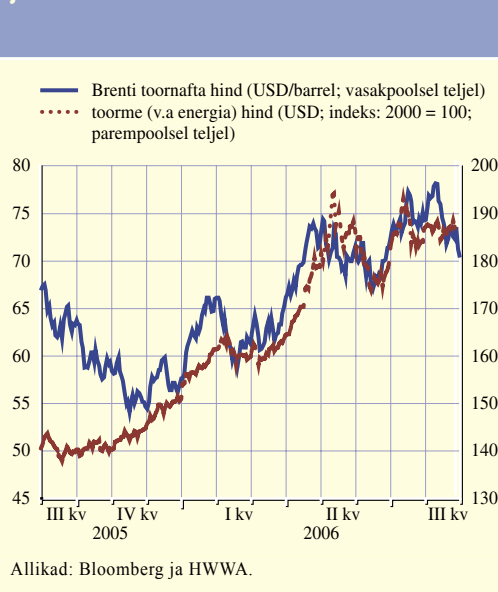
Piiratud reservvõimsus nafta tarneketis ning sellest tingitud suurem tundlikkus nõudluse ja pakumise vahekorras tekkivate ootamatute muudatuste suhtes hoiavad naftahinna lähitulevikus tõenäoliselt suhteliselt kõrge ja kõikuva. Turuosalisel eeldaval naftahinna jäämist kõrgele tasemele ning praegu kaubeldakse 2008. aasta detsembris lõppevate nafta futuurlepingutega 73,1 USA dollari tasemel.

Pärast juuli lõpus toimunud mõningast korrigeerimist tõusid toorme (v.a energia) hinnad augusti alguses taas veidi, jäädes kõrgele tasemele püsima. Tööstustooraine, eriti aga mitteraudmetall näib olevat hiljutise arengu põhiteguriks. USA dollarites väljendatuna olid toorme (v.a energia) hinnad augusti lõpupoole ligikaudu 25% kõrgemad kui aasta alguses.

1.3 VÄLISKESKKONNA VÄLJAVAATED

Kokkuvõttes on väliskeskkonna ja sellest tulenevalt ka euroala kaupade ja teenuste välisnõudluse väljavaated endiselt soodsad.

Joonis 3. Peamised muutused toormeturul

Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni ettevaatava liitindikaatori (OECD Composite Leading Indicator) kuue kuu muutuse määr viitab juunis maailmamajanduse kasvu väiksele aeglustumisele, eriti USAs ja Jaapanis. Samas on maailmamajanduse kasvutempo endiselt kiire ja ületab ajaloolisi keskmisi.

Väljavaateid ohustavad riskid jäävad aga ikka püsima. Maailmamajanduse kasvuväljavaadet mõjutab kõige enam naftahind, seda peamiselt selle võimaliku mõju tõttu majanduskasvule ja inflatsioonile. Tarbijahindade kasv paljudes OECD riikides ning tootmissisendi hindade kõrge tase viitavad inflatsiooniriskile, mis on seotud kõrge naftahinnaga suure tootmisvõimsuse rakendusastme kasutamisel. Ka üleilmse tasakaalustamatuse ja suurenenud proteksionismisurvega kaasnevad riskid on jäänud püsima.

2 RAHAPOLIITILINE ARENG

2.1 RAHA JA RAHALOOMEASUTUSTE POOLT VÄLJASTATUD LAENUD

2006. aasta esimesel poolel oli rahapakkumise dünaamika endiselt hoogne tänu majandusaktiivsuse kasvule ja madalatele intressimääradele, mida kajastab erasektorile väljastatud laenude kasvu kiirenemine. Viimasel ajal on ilmnunud märke EKP baasintressimäära hiljutise tõusu mõjust rahapakkumise arengule. Iseäranis üleõhoiused on nihkunud laia rahaagregaadi M3 tasuvamatesse komponentidesse. Kokkuvõttes viitab raha- ja laenupakkumise areng sellele, et keskpikas ja pikemas perspektiivis avaldub eeskätt majanduses valitseva meeleolu paranemise ja majandusaktiivsuse suurenemise tingimustes hinnastabiilsusele ülespidine surve.

LAI RAHAAGREGAAT M3

2006. aasta esimesel poolel oli rahapakkumise dünaamika jätkuvalt kiire. M3 aastakasv kerkis 2006. aasta esimese kvartali 7,9%ga võrreldes 2006. aasta teises kvartalis 8,7% tasemele, mis on suurim kasv alates 2003. aasta keskpaigast (vt joonist 4). Kvartaliandmed ei kajasta aga mõningast aeglustumist kahel viimasel kuul – võrreldes juunis ja mais vastavalt täheldatud 8,5% ja 8,8%ga langes M3 aastakasv juulis 7,8%ni. Aeglustumine on märgatav ka lühemaajalises dünaamikas, mida mõõdetakse näiteks M3 aastapõhise kuue kuu kasvumääraga, mis alanes juunikuiselt 9,6%lt juulis 8,4%ni. Kõigest hoolimata jäi rahapakkumise kasvumäär aga üldjoontes kõrgeks.

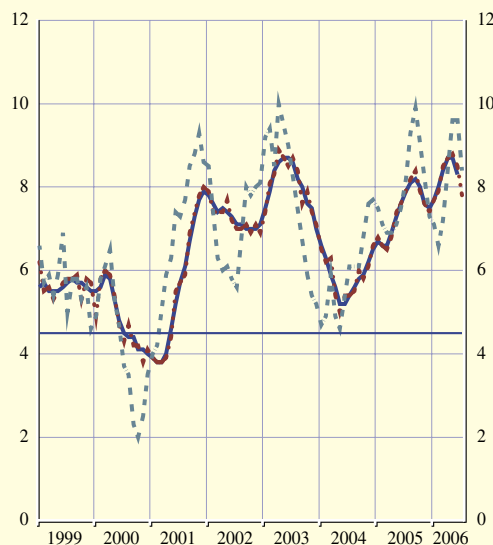
Viimased rahapoliitilised andmed kinnitavad hinnangut, et M3 kiire kasv tuleneb eeskätt endiselt madalatest intressimääradest ja euroala majandusaktiivsuse elavnemisest. See tõlgendus leiab tõestust erasektoritele väljastatud laenude jätkuvast aastakasvust. Samal ajal viitavad mõned asjaolud nüüd sellele, et EKP baasintressimäära hiljutine tõstmine on laia rahaagregaadi M3 sees toimunud muutuste kaudu mõjutanud rahapakkumise arengut, näiteks üleõhoiused on asendatud tasuvamate instrumentidega teiste lühiajaliste hoiuste hulgas.

Pärast 2005. aasta neljandas kvartalis toimunud ajutist hüpet puudusid märgid investoriportfellide struktuuri edasise normaliseerumise kohta – nii M3 ametlik aegrida kui ka investoriportfellide struktuurimuutuste hinnangulise mõjuga korrigeeritud M3 aegrida liikusid sarnaselt (vt joonist 5). Investoriportfellide struktuurimuutuste hinnangulise mõjuga korrigeeritud M3 aegrea aastane kasvumäär ületab endiselt M3 ametliku aegrea aastast kasvumäära, kajastades investoriportfellide struktuuri normaliseerumise jätkumist 2005. aasta neljandas kvartalis. Siiski tuleb märkida, et investoriportfellide struktuurimuutuste ulatusega seotud hinnangute ebakindlust arvestades peaks korrigeeritud näitajasse suhtuma teatava ettevaatlikkusega.

Joonis 4. M3 kasv ja kontrollväärtus

(muutus protsentides; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

- M3 (aastase kasvumäära kolme kuu libisev keskmine)
- M3 (aastane kasvumäär)
- - - M3 (aastapõhine kuue kuu kasvumäär)
- kontrollväärtus (4,5%)

Allikas: EKP.

M3 PEAMISED KOOSTISOSAD

Hoolimata mõningasest aeglustumisest oli M1 kiire kasv 2006. aasta teises kvartalis peamiseks M3 elavnenud dünaamika põhjuseks (vt joonist 6). M1 aastane kasvumäär oli 2006. aasta juulis 7,4%. 2006. aasta esimeses ja teises kvartalis oli see aga keskmiselt vastavalt 10,3% ja 9,9 % (vt tabelit 1).

Kui vaadelda M1 komponentide arengut, siis oli ringluses oleva sularaha aastane kasvumäär juulis 11,5%, võrrelduna 13,4% ja 11,9%ga vastavalt 2006. aasta esimeses ja teises kvartalis. Üleõhoiuste aastakasv vähenes juulis 6,7%ni pärast 2006. aasta esimese ja teise kvartali vastavalt 9,8% ja 9,5% taset.

Lühiajaliste hoiuste (v.a üleõhoiuste) aastakasv on viimastel kuudel kiirenenud, jõudes juulis 9,3%ni, võrrelduna 6,8%ga 2006. aasta esimeses ja 8,4%ga teises kvartalis. See tuleneb tähtjaliste hoiuste (s.t kuni kaheaastase lepingulise tähtajaga hoiused) aastase kasvumäära edasisest tõusust, samas kui säästuhoiuste (s.t kolmekuulise etteteatamistähtajaga lõpetatavate hoiuste) aastane kasvumäär alanes, jätkates viimaste kvartalite langustrendi.

Joonis 5. M3 ja investeringute struktuuri hinnangulise mõjuga korrigeeritud M3

(aastased protsentuaalsed muutused; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

Allikas: EKP.

¹ Investoriportfellis M3 kasuks toimunud struktuurimuutuste ulatuse hinnangute koostamisel kasutatakse EKP 2004. aasta oktoobri kuubülletääni artiklis "Monetary analysis in real time" osas 4 kirjeldatud üldmeetodit.

Tabel 1. Ülevaade monetaar keskkonna näitajatest

(kvartaalsed näitajad on keskmised; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

	Bilansiline jääk protsendina M3st ¹	Aastased kasvumäärad					
		2005 III kv	2005 IV kv	2006 I kv	2006 II kv	2006 juuni	2006 juuli
M1	48,0	11,2	10,9	10,3	9,9	9,3	7,4
Ringluses olev sularaha	7,5	16,0	14,8	13,4	11,9	11,1	11,5
Üleõhoiused	40,5	10,4	10,2	9,8	9,5	9,0	6,7
M2 – M1 (= muud lühiajalised hoiused)	38,0	5,5	5,9	6,8	8,4	8,8	9,3
Kuni kaheaastase lepingulise tähtajaga hoiused	16,8	4,5	6,5	9,7	15,2	17,3	19,2
Kuni kolmekuulise etteteatamisega lõpetatavad hoiused	21,2	6,0	5,3	4,6	3,7	3,0	2,5
M2	86,0	8,4	8,5	8,6	9,2	9,1	8,2
M3 – M2 (= turukõlblikud instrumendid)	14,0	5,6	3,8	3,4	5,7	4,8	5,0
M3	100,0	8,0	7,8	7,9	8,7	8,5	7,8
Laenuid euroala residentidele		7,0	7,9	8,7	9,4	9,1	9,2
Laenuid valitsemissektorile		1,1	2,5	2,3	0,8	0,1	-0,9
Valitsemissektorile väljastatud laenuid		-1,2	0,0	0,8	0,2	-0,2	-0,6
Laenuid erasektorile		8,6	9,4	10,4	11,7	11,5	11,8
Erasektorile väljastatud laenuid		8,4	9,0	10,1	11,3	11,0	11,1
Pikemaajalised finantskohustused (v.a omakapital ja reservid)		10,1	9,5	8,8	8,8	8,3	8,7

Allikas: EKP.

¹ Viimase kuu lõpu seisuga. Ümardamise tõttu ei pruugi arvud täielikult ühtida.

Eri liiki lühiajaliste hoiuste lõikes täheldatud dünaamika erinevused näitavad tõenäoliselt hoiustest saadava tulu erinevuse suurenemist. Tähtajalistest hoiustest saadav tulu on kasvanud käsikäes rahaturu intressimäärade (kajastades omakorda EKP baasintressimäära suurenemist), kuid üleõhoiustest ja säästuhoiustest saadava tulu reaktsioon kerkinud intressimääradele on olnud tagasihoidlik.

Turukõlblike instrumentide aastane kasvumäär, mida iseloomustab märkimisväärne lühiajaline volatiilsus, oli juulis 5,0%, võrrelduna vastavalt 3,4% ja 5,7%ga 2006. aasta esimeses ja teises kvartalis.

Rahaturufondide osakute (varad, millesse kodumajapidamised ja ettevõtted paigutavad oma investeeringud majandusliku ebakindluse perioodidel) kasv jäi suhteliselt tagasihoidlikuks. Aastane kasvumäär oli 2006. aasta juulis 0,3%. 2006. aasta esimeses ja teises kvartalis oli see aga keskmiselt vastavalt -0,8% ja -0,6%.

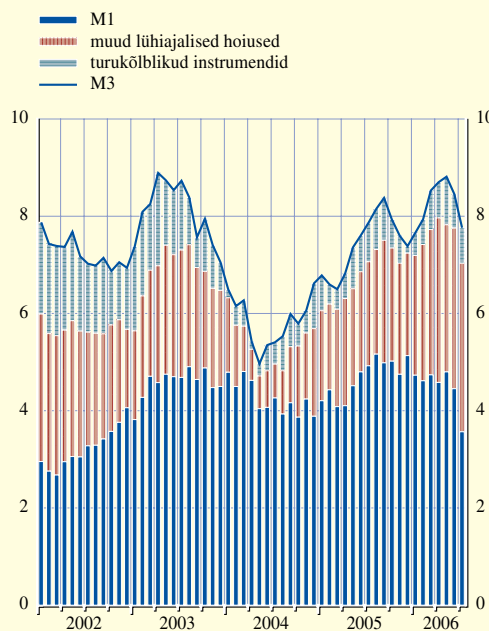
2006. aasta esimesel poolel valitses väga suur nõudlus kuni kaheaastase tähtajaga võlakirjade järele, mis võib osaliselt kajastada selliste uute struktureeritud toodete tekkimist, mis ühendavad need võlakirjad aktsiahindadega seotud tuletisinstrumentidega ja pakuvad võimalust vähendada kahjumit juhul, kui aktsiahinnad peaksid langema. Repotehingute aastane kasvumäär, mis kipub olema eriti volatiilne, oli juulis 4,5%, võrrelduna 2,2%ga 2006. aasta esimeses ja 6,7%ga teises kvartalis. Keskkonnas, kus on oodata lühiajaliste intressimäärade tõusu, muudavad lühiajaliste võlakirjade ja repotehingute likviidsus, tootlus ja osapoole riskiprofiil need investorite jaoks atraktiivseks investeeringuks sarnaselt tähtajaliste hoiustega.

Lühiajaliste hoiuste ja repotehingute jaotus majandussektorite kaupa viitab sellele, et alates 2005. aasta lõpust kajastab M3 aastakasv muude finantsvahendustevõtete osakaalu, mis kasvas alguses jõuliselt, ent on viimastel kuudel hakanud vähenema. Kodumajapidamiste ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete mõju on olnud kokkuvõttes stabiilsem – lühiajaliste hoiuste ja repotehingute kiire kasvu võib kanda eeskätt kodumajapidamiste arvele.

Juulis täheldati lühiajaliste hoiuste ja repotehingute aastase kasvumäära vähenemist kogu erasektoris, ent iseäranis tuntav oli see muude finantsvahendustevõtete puhul, kus aastane kasvumäär alanes juunikuiselt 19,0%lt juulis 15,3%ni. M3s sisalduvate kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete hoiuste aastane kasvumäär, mis oli juunis olnud 10,3%, langes juulis 9,6%ni. Kodumajapidamiste hoiuste kasv pidurdus juuni 5,5%lt juulis 5,2%ni. Taustinfos 1 on esitatud mõned esialgsed järeldused sektoripõhistes, eeskätt kodumajapidamiste rahalistes varades sisalduva inflatsioonialase teabe kohta euroalal.

Joonis 6. M3 aastakasvu komponendid

(panus protsendipunktides; M3 kasv protsentides; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

Allikas: EKP.

MAJANDUSSEKTORITE RAHALISED VARAD JA RAHAHULGAS SISALDUV TEAVE INFLATSIOONI KOHTA

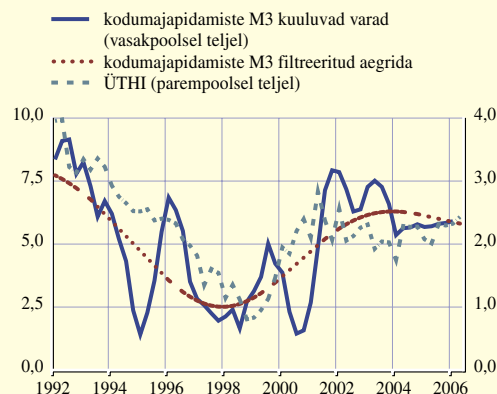
Raha ja inflatsiooni pikemaajaliste või peamiste arengusuundade vaheline seos on empiiriliste uurimistööde kõikumatu tulemus, mis moodustab EKP rahapoliitilise keskkonna analüüsi alustala.¹ Nagu selgub 2006. aasta augusti kuubülletääni artiklist „Sectoral money holding: determinants and recent developments“, aitavad majandussektorite rahaliste varade arengusuunad paremini mõista, kas M3 hetkeareng kajastab rahapakkumise tõelist kasvumäära. Sellest tulenevalt kirjeldatakse käesolevas taustinfos mõningaid esialgseid järeldusi, mis puudutavad eri majandussektorite – eelkõige kodumajapidamiste – rahaliste varade näitajates sisalduvat teavet euroala inflatsiooni kohta. Eri majandussektorite rahaliste varade kohta on andmed olemas 1991. aastast kuni 2006. aasta keskpaigani, kusjuures neid on oluliselt mõjutanud 2001. aastast kuni 2003. aasta keskpaigani kestnud geopoliitilise, finantsilise ja majandusliku ebakindluse perioodil toimunud raha osakaalu oluline suurenemine investoriportfelles. Seega on käesolevas taustinfos esitatud järeldused üsna eksperimentaalsed ja neid tuleks tõlgendada ettevaatlikult.

Kui hinnata seda, kas kodumajapidamiste rahaliste varade näitajad kajastavad kogu euroala inflatsiooni tulevase arengusuundi paremini kui rahaagregaat M3, tuleb arvesse võtta kaht asjaolu. Ühest küljest võiks eeldada, et kuna kodumajapidamiste rahalised varad ja nende otsused tarbimiskulutuste kohta on tihedalt seotud, sõltuvad ka kodumajapidamiste rahakontod ja tarbijahinna inflatsioon üksteisest enam kui tarbijahinna inflatsioon ja M3. Teisest küljest tuleks aga pidada silmas, et kui liita M3 väljaarvutamiseks kokku eri majandussektorite rahalised varad, võivad spetsiifilise mõjuga elemendid välja taanduda ning asendusefektid (nt kodumajapidamistel on võimalus paigutada rahalist vara otseselt pangahoiustesse või kaudselt investeerimisfondide ja teiste mitterahaloomeliste finantsvahendajate kaudu) kaduda, mis tähendab, et rahas sisalduv teave tuleb enam esile.

Joonisel A kajastatakse kodumajapidamiste M3 kuuluvate varade aastase kasvumäära ja euroala ÜTHI-inflatsiooni vahelist seost. Tegelik aastaste kasvumäärade alusel võib öelda, et kodumajapidamiste rahalised varad ja inflatsioon ei ole omavahel tihedalt seotud. Samas ei tohi unustada, et eeltoodud rahapakkumise dünaamikat puudutavaid näitajaid moonutab kvartaalsetes kasvudes sisalduv „müra“. Et hinnata kodumajapidamiste rahaliste varade ja inflatsiooni vahelist seost põhjalikumalt, tuleb kindlaks teha kodumajapidamiste rahaliste varade dünaamikas peituv teave. Selleks on statistilise filtri

Joonis A. Kodumajapidamiste M3 kuuluvad varad ja inflatsioon

(aastane muutus protsentides)

¹ Vt 2004. aasta oktoobri kuubülletääni artiklis „Monetary analysis in real time“ olevat taustinfot 2 „The use of simple structural filters to extract monetary signals concerning risks to price stability“.

Allikad: Eurostat ja EKP hinnangud.

Märkus. Kodumajapidamiste M3 filtreeritud aegrida väljendab vähevolaatilset komponenti, mis on saadud Christiano-Fitzgeraldi asümmeetrilise ribapääsfiltri abil. Selle alusel käsitletakse seitsmest aastast pikemaid tsükleid arengusuunaliste trendidena.

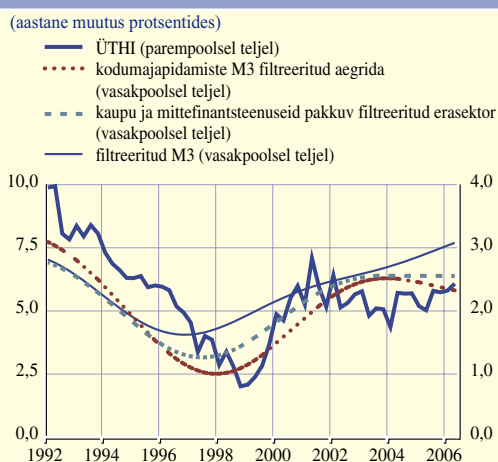
abil konstrueeritud lihtne, kuigi üsnagi mehaaniline näitaja, mis mõõdab kodumajapidamiste rahaliste varade kasvu põhiarengusuundi. Empiirilistes uuringutes on selliste statistiliste filtrite kasutamine osutunud otsustavaks meetodiks, mille abil saab teha kindlaks rahapakkumise alusdünaamika mõju hinnamuutustele.² Kui võrrelda eelkirjeldatud viisil aastase ÜTHI-inflatsiooni määrasid kodumajapidamiste M3 kuuluvate varade kasvu arengusuundadega, selgub, et need kaks aegrida kulgevad üheskoos.

Eeltoodud lihtsat analüüsimeetodit saab rakendada ka teiste sektorite osakaalu suhtes M3 kasvus. Joonisel B on toodud samasugused rahapakkumise dünaamika alusnäitajad (mida nimetatakse „filtreeritud“ rahapakkumise kasvuks) kodumajapidamiste sektori, kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuva erasektori (s.t kodumajapidamised koos kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtetega) ning kogu rahaagregaadi M3 kohta. Kõik kolm aegrida viitavad filtreeritud rahapakkumise kasvu ja inflatsiooni vahelisele seosele. Sealjuures torkab aga eriti silma just 1990. aastate lõpus toimunud pööre, mis korreleerub euroala inflatsiooni kiirenemisega alates 1999. aastast kuni 2002. aastani.

Joonisel B toodud kolmes filtreeritud rahapakkumise kasvu aegreas avaldub üldjoontes üks ja seesama muster. See kajastab kodumajapidamiste M3 kuuluvate varade märkimisväärset osatähtsust kogu M3 aastakasvus. Kõige tihedamalt on inflatsiooniga seotud just kodumajapidamiste filtreeritud rahapakkumise kasv. Näiteks inflatsiooni ja kodumajapidamiste M3 kuuluvate varade filtreeritud kasvu samaaegne korrelatsioonikordaja on 0,76, kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuva erasektori filtreeritud rahapakkumise kasvu puhul on see 0,61 ning kogu rahaagregaadi M3 filtreeritud näitaja puhul 0,43. Kui hinnata seega inflatsiooni väljavaateid rahapõhiselt, osutab eeltoodu just kodumajapidamiste M3 kuuluvate varade arengu käsitlemise eelistele.

Samas nähtub jooniselt B, et 1990. aastate teisel poolel toimunud pöörded filtreeritud rahamassi kasvu aegridades ei olnud täiesti ühesugused. Täpsemalt selgub, et kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuva erasektori aegreas leidis pööre aset varem kui kodumajapidamiste M3 kuuluvate omas. Samamoodi pöördus kogu rahaagregaadi M3 filtreeritud kasvu aegrida varem kui kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuva erasektori oma. Järelikult võib öelda, et mida rohkem majandussektoreid oli aegreas arvesse võetud, seda varem prognoosis see euroala inflatsiooni kiirenemist. Kui rakendada rahapoliitilisi andmeid inflatsioonisurve näitajana, osutab eeltoodud järeldus omakorda kogu rahaagregaadi kasutamise eelistele. Kontseptuaalsel tase-

Joonis B. Suundumused M3s ja inflatsioon

Allikad: Eurostat ja EKP hinnangud.
Märkus. Filtreeritud M3 aegrida väljendab vähevolatilist komponenti, mis on saadud Christiano-Fitzgeraldi asümmeetrilise ribapääsfiltri abil. Selle alusel käsitletakse seitsmest aastast pikemaid tsükleid arengusuunaliste trendidena.

² Pikemaajaliste muutuste tuletamiseks on rakendatud Christiano-Fitzgeraldi asümmeetrilist ribapääsfiltrit, mille alusel seitsmest aastast pikemaid tsükleid käsitatakse arengusuunalistena. Selliste statistiliste filtrite kasutamise kohta vt A. Bruggeman, G. Camba-Mendez, B. Fischer ja J. Sousa „Structural filters for monetary analysis: inflationary developments in the euro area“, EKP teadustoimetis nr 470, 2005. aasta aprill, ning K. Assenmacher-Wesche ja S. Gerlach „Interpreting Euro Area Inflation at High and Low Frequencies“, BISI teadustoimetis nr 195, 2006. aasta veebruar.

mel peaks rahaagregaatides sisalduv teave võtma traditsioonilise monetaristliku lähenemise järgi kokku eri varadega toimuvad keerukad asendusprotsessid ning mõjutama kajastamata likviidsust ja riskipreemiaid.³ Arvestades kodumajapidamiste rahaliste varade ning mitterahaloomeliste finantsvahendajate ja/või kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete hoiuste asendatavust, võib kogu rahaagregaat M3 kajastada mõningaid mõjusid varem kui kodumajapidamiste M3 kuuluvad varad eraldivõetuna.

Käesolevaga esitatud analüüs viitab sellele, et kodumajapidamiste M3 kuuluvate varade pike-maajaliste arengusuundade ja ÜTHI-inflatsiooni vaheline seos võib olla tugevam kui kogu rahaagregaaadi M3 ja inflatsiooni vaheline seos. Siiski tuleb samal ajal tunnistada, et kui koondada kokku M3 kuuluvad eri majandussektorite varad, näib rahapakkumise prognoosivõime olevat parem kui kodumajapidamiste M3 kuuluvate varade aegreal. Need kaks järeldust osutavad sellele, et rahapoliitilist keskkonda tuleb põhjalikult analüüsida nii koondandmete põhjal kui ka majandussektorite kaupa, mida EKP praegu ka teeb. Näiteks siinses taustinfos rõhutatakse, kui raske on käsitleda mitterahaloomeliste finantsvahendajate euroala hoiuste kasvu hiljutise kiirenemise mõju hinnamuutuste väljavaadetele, sest sellekohased aegread on liiga volatiilsed. Samas ilmneb eeltoodud analüüsist vajadus jälgida hoiuste arengut hoolikalt majandussektorite lõikes, sest need võivad kogu rahaagregaaadi M3 kontekstis hinnatuna sisaldada olulist teavet.

³ Vt nt K. Brunner ja A. H. Meltzer „Liquidity Traps for Money, Bank Credit, and Interest Rates“, Journal of Political Economy nr 76, lk 1–37, 1968.

RAHAAGREGAADI M3 PEAMISED VASTASKIRJED

Vastaskirjete poolel oli rahaloomeasutuste poolt euroala residentidele väljastatud laenude aastane kasvumäär 2006. aasta juulis 9,2%, võrrelduna esimese kvartali 8,7%ga ja teise kvartali 9,4%ga. See areng kätkeb endas valitsussektorile väljastatud laenude aastase kasvumäära jätkuvat vähenemist, samas kui erasektorile väljastatud laenude kasv on viimastel kuudel kiirenenud (vt tabelit 1).

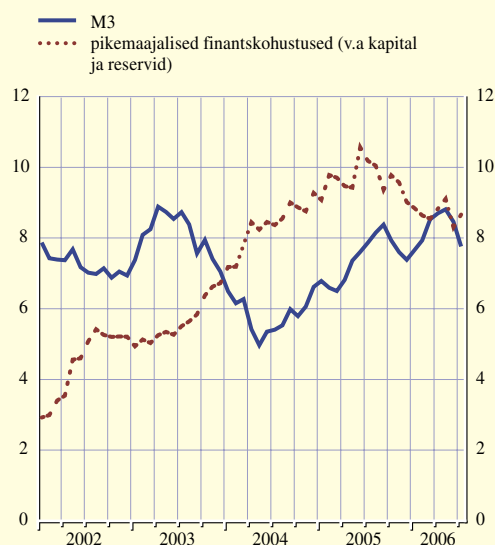
Juulis kerkis erasektorile väljastatud laenude aastane kasvumäär 11,8%ni, võrrelduna 10,4% ja 11,7%ga 2006. aasta esimeses ja teises kvartalis. Samal ajal stabiliseerus rahaloomeasutuste poolt erasektorile väljastatud laenude aastane kasvumäär pärast 2006. aasta teise kvartali 11,3% taset juulis 11,1% juures. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenude kasv jätkus, kuid kodumajapidamiste laenude aastane kasvumäär alanes teist kuud järjest, ehkki jäi sellest hoolimata kõrgeks (vt alapeatükke 2.6 ja 2.7 erasektorile väljastatud laenude arengu kohta eri majandussektorites).

Juulis langes valitsussektorile väljastatud laenude aastakasv 2006. aasta esimese kvartali 2,3%lt ja teise kvartali 0,8%lt tasemele –0,9%. Langus oli laiapõhjaline, sest vähenesid nii valitsussektorile rahaloomeasutuste poolt väljastatud laenud kui ka valitsussektori poolt emiteeritud väärt-paberite netosoetamine.

M3 teiste vastaskirjete hulgast on rahaloomeasutustes tekkinud, aga raha hoidvasse sektorisse üle läinud pikemaajaliste finantskohustuste (v.a kapital ja reservid) dünaamika olnud tempokas (vt joonist 7). Nende instrumentide aastane kasvumäär püsis 2006. aasta juulis 8,7% juures, samas

Joonis 7. M3 ja rahaloomeasutuste pikemaajalised finantskohustused (v.a omakapital ja reservid)

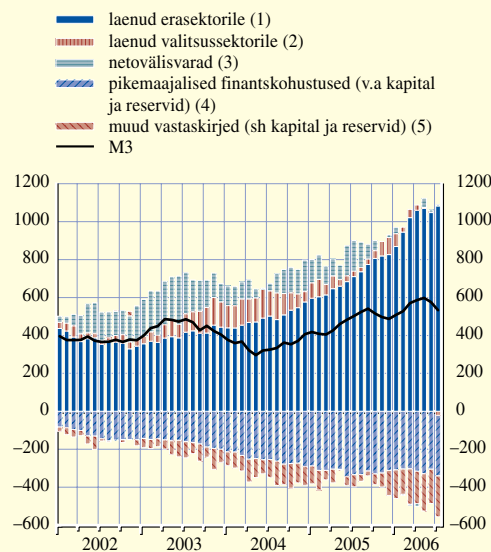
(aastane muutus protsentides; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

Allikas: EKP.

Joonis 8. M3 vastaskirjed

(aastased vood; mld EUR; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

Allikas: EKP.

Märkused. M3 on esitatud vaid võrdlusalusena (M3 = 1+2+3-4+5).

Pikemaajalised finantskohustused (v.a kapital ja reservid) on esitatud pöördmärkidega, sest tegu on rahaloomeasutuste sektori kohustustega.

kui 2006. aasta esimeses ja teises kvartalis oli see 8,8%. Püsivalt kiire kasv näitab, et euroala raha hoidev sektor eelistab jätkuvalt investeerida euroala pikemaajalistesse finantsinstrumentidesse.

Rahaloomeasutuste netovälisvarade positsiooni aastavoog oli juulis positiivne, ulatudes 5 miljardi euron, võrrelduna 10 miljardi euroga juunis (vt joonist 8). Koos 2006. aasta esimeses ja teises kvartalis toimunuga viitavad need andmed sellele, et kadumas on rahaloomeasutuste netovälisvarade positsiooni suurtest langustest tulenev pärssiv mõju, mida täheldati kuni 2005. aasta lõpuni. Hiljutised sündmused seoses netovälisvarade positsiooniga võivad kajastada nii euroala residentide kui ka mitteresidentide märgatavat huvi euroala varade vastu.

Lõpetuseks tuleb öelda, et rahapakkumise ja laenude kasv jäi kiireks hoolimata M3 aastakasvu hiljutisest aeglustumisest. Erasektorile väljastatud laenude dünaamika on endiselt hoogne ning tuleneb euroala intressimäärade jätkuvalt madalast tasemest ja majandusaktiivsuse suurenemisest. Samas avaldas märkimisväärne nõudlus pikemaajaliste finantskohustuste järele M3 dünaamikale ikka veel aeglustavat mõju, kuid netovälisvarade positsiooni puhul näib langus olevat lõppenud.

ÜLDHINNANG EUROALA LIKVIIDSUSKESKKONNALE

Rahapakkumise vahe saadaolevate näitajate kohaselt tõi M3 hiljutise dünaamika pidurdumine eeskätt juunikuus kaasa likviidsuse kasvu stabiliseerumise, hoolimata sellest, et likviidsus oli kerkinud kõrgeimale tasemele alates EMU käivitamisest. Nii M3 ametliku aegrea kui ka investoriportfellide struktuurimuutuste hinnangulise mõjuga korregeeritud M3 abil koostatud rahapakkumise nominaalse vahe suurenemine peatus. Pärast 2005. aasta neljandas kvartalis toimunud

ajutist hüpset puudusid märgid investoriportfellide struktuuri edasise normaliseerumise kohta ning need kaks rahapakkumise vahe näitajat liikusid 2006. aasta esimeses ja teises kvartalis paralleelselt. Sellest hoolimata jäid nad väga erinevaks, kusjuures korrigeeritud M3 aegrea abil arvutatud rahapakkumise vahe oli oluliselt väiksem (vt joonist 9).

Rahapakkumise reaalse vahe hindamisel võetakse arvesse tõika, et hinnatõus on neelanud osa akumulioneerunud likviidsusest, mis kajastab inflatsioonimäärade ülespoole suunatud hälbeid EKP poolt eesmärgiks seatud hinnastabiilsusest. M3 ametliku aegrea ja investoriportfellide struktuurimuutuste hinnangulise mõjuga korrigeeritud M3 põhjal koostatud rahapakkumise reaalse vahe on väiksem kui vastav rahapakkumise nominaalne vahe (vt jooniseid 9 ja 10).

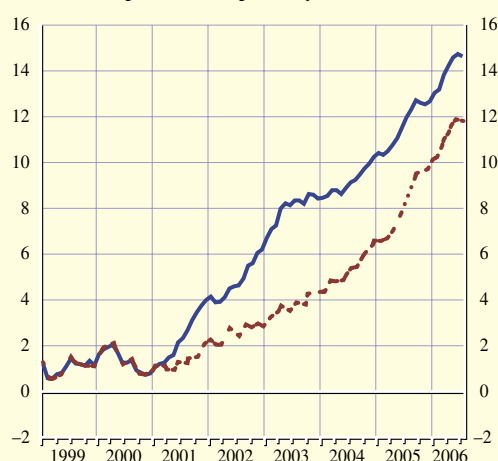
Need mehaanilised näitajad annavad likviidsuskeskkonnale siiski vaid pooliku hinnangu. Baasperiodi valik on teatud määral meelevaldne, mistõttu nende näitajate suhtes valitseb märkimisväärne ebakindlus ja neisse tuleks suhtuda ettevaatusega. Seda ebakindlust iseloomustab ülalnimetatud nelja näitaja alusel antud hinnangute suur lahknevus.

Kuigi nendesse üksikutesse näitajatesse ei saa suhtuda täie kindlusega, viitab nende poolt antud pilt ülelikviidsusele euroalal. Ülelikviidsuse tingimustes tähendab rahapakkumise ning laenude kiire kasv seda, et hinnatasemele avaldub keskpikas ja pikemas perspektiivis ülespidine surve.

Joonis 9. Rahapakkumise nominaalse vahe hinnangud¹

(protsent rahaagregaadist M3; hooajaliste ja kalendriliste mõjudega kohandatud; detsember 1998 = 0)

— ametlikule M3-le tuginev rahapakkumise nominaalne vahe
 ..... investoriportfelli struktuurimuutuste hinnangulise mõjuga korrigeeritud M3-le tuginev rahapakkumise nominaalne vahe²

Allikas: EKP.

¹ Rahapakkumise nominaalne vahe on erinevus M3 tegeliku taseme ja selle M3 taseme vahel, mis oleks tulenenud M3 pidevast kasvust kontrollväärtusega 4,5% alates 1998. aasta detsembrist (baasperiood).

² Investoriportfellis M3 kasuks toimunud struktuurimuutuste ulatuse hinnangute koostamisel kasutatakse EKP 2004. aasta oktoobri kuubülletääni artiklis "Monetary analysis in real time" osas 4 kirjeldatud üldmeetodit.

Joonis 10. Rahapakkumise reaalse vahe hinnangud¹

(protsent reaalsest rahaagregaadist M3; hooajaliste ja kalendriliste mõjudega kohandatud; detsember 1998 = 0)

— ametlikule M3-le tuginev rahapakkumise reaalne vahe
 ..... investoriportfelli struktuurimuutuste hinnangulise mõjuga korrigeeritud M3-le tuginev rahapakkumise reaalne vahe²

Allikas: EKP.

¹ Rahapakkumise reaalne vahe on erinevus ÜTHIga kohandatud M3 tegeliku taseme ja selle M3 taseme vahel, mis oleks tulenenud M3 pidevast nominaalsest kasvust kontrollväärtusega 4,5% ja ÜTHI-inflatsioonist vastavalt EKP hinnastabiilsuse mõistele. Baasperioidina kasutatakse 1998. aasta detsembrist.

² Investoriportfellis M3 kasuks toimunud struktuurimuutuste ulatuse hinnangute koostamisel kasutatakse EKP 2004. aasta oktoobri kuubülletääni artiklis "Monetary analysis in real time" osas 4 kirjeldatud üldmeetodit.

2.2 REAALSEKTORI JA INSTITUTSIONAAL- SETE INVESTORITE FINANTSINVES- TEERINGUD

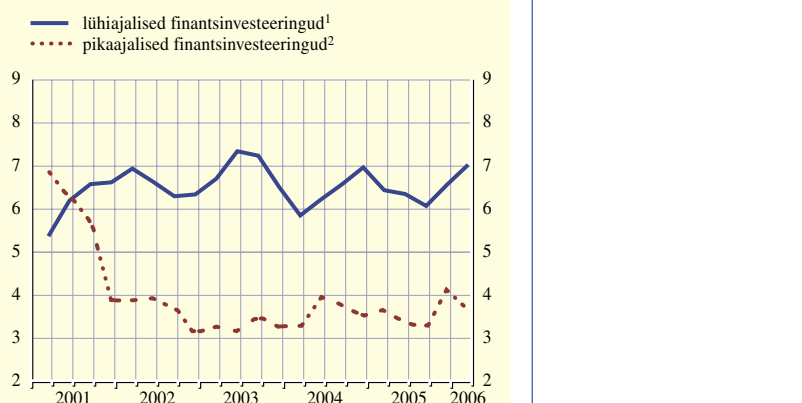
2006. aasta esimeses kvartalis kahanes reaalsektori finantsinvesteeringute aastane kasvumäär pisut, kajastades sel viisil pikaajaliste investeeringute aeglasemat kasvu. Andmed institutsionaalsete investorite kohta näitavad, et investeeringud avatud investeerimisfondide osakutesse on kasvanud, mis peegeldab eeskätt kindlustusseltside ja pensionifondide tehtud investeeringute suurenemist.

REAALSEKTOR

Reaalsektori finantsinvesteeringute aastane kasvumäär alanen 2006. aasta esimeses kvartalis (viimane kvartal, mille kohta on vastavad andmed olemas) 2005. aasta neljandas kvartalis täheldatud 5,1%ga võrreldes 5,0%ni (vt tabelit 2). See osutab pikaajaliste finantsinvesteeringute aastase kasvumäära langusele, samas kui lühiajaliste finantsinvesteeringute aastane kasvumäär kerkis (vt joonist 11). Nende vastassuunaliste liikumiste tulemusena suurenes 2006. aasta esimeses kvartalis pika- ja lühiajaliste finantsinvesteeringute kasvumäärade vaheline vahe, kuigi see oli varasemates kvartalites mõnevõrra ahenenud.

Joonis 11 Reaalsektori finantsinvesteeringud

(aastane muutus protsentides)

Allikas: EKP.

¹ Hõlmab sularaha, lühiajalisi hoiuseid, lühiajalisi võlaväärt-pabereid, rahaturufondide osakuid, kindlustuspreemiate ettemakseid ja nõuete reserve.

² Hõlmab pikaajalisi hoiuseid, pikaajalisi võlaväärt-pabereid, noteeritud aktsiaid, avatud investeerimisfondide osakuid, v.a rahaturufondide osakud ning kodumajapidamiste elukindlustusreservide ja pensionifondide reservide netoväärtus.

Tabel 2. Euroala reaalsektori finantsinvesteeringud

	Bilansiline jääk finantsvarade protsendina ¹	Aastased kasvumäärad									
		2003 IV kv	2004 I kv	2004 II kv	2004 III kv	2004 IV kv	2005 I kv	2005 II kv	2005 III kv	2005 IV kv	2006 I kv
Finantsinvesteeringud	100	4,5	4,3	4,8	4,9	4,8	4,7	4,5	4,4	5,1	5,0
Sularaha ja hoiused	36	5,6	5,4	5,6	6,0	6,1	5,9	6,0	5,6	6,2	6,4
Väärt-paberid, v.a aktsiad	11	-3,0	-2,5	1,4	2,1	3,9	4,0	3,2	2,0	2,5	4,7
millest: lühiajalised	1	-14,0	-2,1	22,5	25,4	36,4	17,8	8,6	4,7	-4,6	12,9
millest: pikaajalised	10	-1,9	-2,6	-0,5	-0,1	0,8	2,6	2,6	1,7	3,4	3,7
Avatud investeerimisfondide osakud	12	7,2	5,2	3,3	2,3	1,7	1,9	2,4	3,7	4,2	3,1
millest: avatud investeerimisfondide osakud, v.a rahaturufondide osakud	10	6,7	5,8	3,8	2,9	2,6	3,3	4,0	5,3	5,3	4,0
millest: rahaturufondide osakud	2	9,5	3,0	1,6	0,1	-1,6	-3,3	-3,4	-2,0	-0,1	-0,5
Noteeritud aktsiad	16	1,9	1,9	3,8	3,0	1,3	1,1	-0,9	-1,7	1,0	-1,4
Kindlustustehnilised reservid	25	6,8	6,8	6,7	6,7	6,7	6,5	6,7	6,9	7,1	7,3
M3 ²		7,1	6,3	5,4	6,0	6,6	6,5	7,6	8,4	7,4	8,5
Reaalsektori väärt-paberite aastakasum ja -kahjum (protsent SKPst)		4,8	8,9	4,3	3,6	2,2	2,3	4,0	7,6	6,6	9,4

Allikas: EKP.

Märkus. Vt ka kuubulletaani "Euroala statistika" osa 3.1.

¹ Viimase kvartali lõpu seisuga. Ümardamise tõttu ei pruugi arvud täielikult ühtida.

² Kvartali lõpp. Rahaagregaat M3 sisaldab rahalaadseid instrumente, mida euroala mitterahaloomesausused (s.t reaalsektor ja mitterahaloomesausused) hoiavad euroala rahaloomeasutustes ja keskvalitsuses.

Realsektori pikaajaliste finantsinvesteeringute aastase kasvumäära vähenemine 2005. aasta neljanda kvartali 4,1%lt 3,6%ni 2006. aasta esimeses kvartalis tulenes tagasihoidlikumatest investeeringutest noteeritud aktsiasse ja avatud investeerimisfondide osakutesse (v.a rahaturufondide osakud). Osaliselt tasakaalustasid seda langust suuremad investeeringud pikaajalistesse võlakirjadesse ning investeerimis- ja pensionitoodetesse tehtavate investeeringute jätkuv kasv. Lühiajaliste finantsinvesteeringute aastane kasvumäär tõusis 2006. aasta esimeses kvartalis 2005. aasta neljanda kvartaliga võrreldes 6,6%lt 7,0%ni lühiajaliste hoiuste ja võlakirjade kiirema kasvu tõttu.

Oluline osa realsektori finantsinvesteeringutest (mille osakaal 2006. aasta esimese kvartali 5% kasvus oli 3,6 protsendipunkti) on jätkuvalt selgitatav kahe investeerimisperioodi poolest vastandliku kategooria – lühiajaliste hoiuste ning kindlustus- ja pensionitoodete – abil.

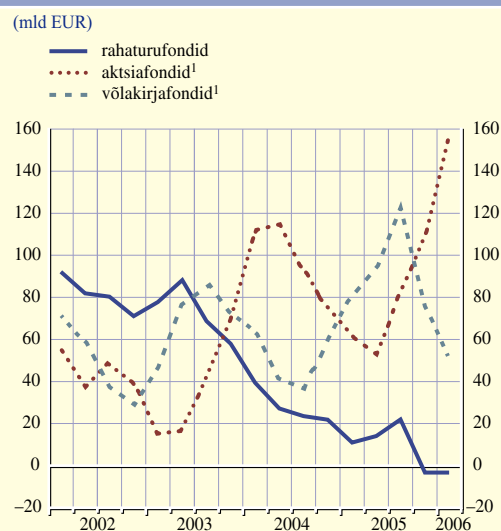
INSTITUTIONAALSED INVESTORID

Euroala investeerimisfondide koguvara väärtuse aastane kasvumäär tõusis 2006. aasta esimeses kvartalis 27,9%le, võrrelduna 25,0%ga 2005. aasta neljandas kvartalis. See kajastab eeskätt aktsia- ja segafondide osakute väärtuse kiiremat kasvu, samas kui võlakirja- ja kinnisvarafondide osakute väärtuse aastane kasvumäär langes veidi. Need koguvara väärtuse muutused sisaldavad vara hindade muutustest tulenevat hindamismõju ning seepärast ei anna nad institutsionaalsete investorite investeerimiskäitumise kohta täielikku ülevaadet. EFAMA¹ andmeil suurenes 2006. aasta esimeses kvartalis investeerimisfondide (v.a rahaturufondid) aastane netokäive võrreldes 2005. aasta neljanda kvartaliga. See viitab aktsiafondide aastase netokäibe pidevale kiirele kasvule – käive kerkis kõrgeimale tasemele alates 2001. aastast –, mis enam kui tasakaalustas võlakirjafondidesse tehtavate netoinvesteeringute aastase kasvumäära edasise languse (vt joonist 12). Samas jäid aastased netoinvesteeringud rahaturufondidesse mõningal määral negatiivseks.

Kindlustusseltside ja pensionifondide finantsinvesteeringute aastane kasvumäär langes euroalal 2005. aasta neljanda kvartali 7,4%lt 2006. aasta esimeses kvartalis 7,1%le (vt joonist 13). See areng kajastab hoiustesse ja väärtpaberitesse (v.a aktsiad) tehtud investeeringute väiksemat osakaalu. Aktsiasse tehtud investeeringute osakaal suurenes pisut 2006. aasta esimeses kvartalis, kuid see kätkeb endas ka noteeritud aktsiasse tehtud investeeringute aeglasemat kasvu ja avatud aktsiafondide osakutesse investeerimise jätkuvat kiirenemist. Finantsvarade ümberhindluskasum kasvas 2006. aasta esimeses kvartalis 2005. aasta neljanda kvartaliga võrreldes kiiresti, sest aktsiainvesteeringute ümberhindluskasum ületas tuntuvalt väärtpaberite (v.a aktsiad) oma.

¹ Euroopa Fondivalitsejate Liit (EFAMA) väljastab andmeid Saksamaa, Kreeka, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Luksemburgi, Austria, Portugali ja Soome lepinguliste aktsia- ja võlakirjafondide avalike emissioonide netokäibe (netosissevoov) kohta. Vt EKP 2004. aasta juuni kuubülletään taustinfot "Netorahavood euroala aktsia- ja võlakirjafondidesse".

Joonis 12. Aastased netoinvesteeringud investeerimisfondidesse (kategooriate kaupa)

Allikad: EKP ja EFAMA.
¹ EKP arvutused EFAMA poolt esitatud riiklike andmete põhjal.

Reaalsektori ja institutsionaalsete investorite finantsinvesteeringute värskematest andmetest ilmneb, et reaalsektor on investeerinud jõuliselt kindlustus- ja pensionitoodetesse ning et kindlustusseltsid ja pensionifondid on paigutanud neid vahendeid omakorda üha rohkem avatud investeerimisfondidesse (v.a rahaturufondid).

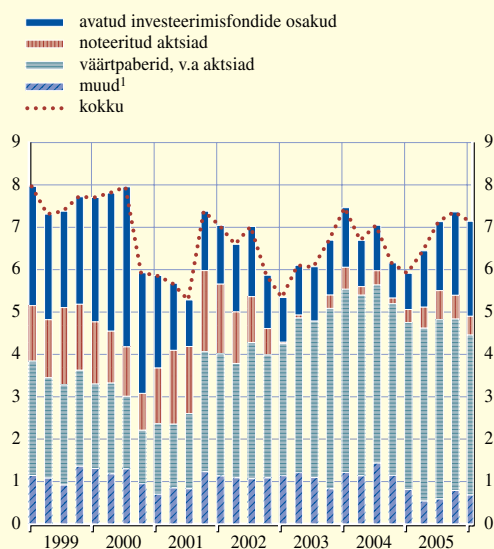
2.3 RAHATURU INTRESSIMÄÄRAD

2006. aasta juunist augustini tõusid rahaturu intressimäärad kõikide tähtaegade lõikes, sest turg ootas EKP baasintressimäära tõusu 2006. aasta lõpu paiku. Pärast juuli keskpaigani toimunud järsenemist muutus rahaturu tulukõver laugemaks ning võrreldavaks mai lõpus täheldatud tulukõveraga.

Rahaturu intressimäärad on alates 2005. aasta oktoobrist oluliselt kasvanud ja kerkisid juuni algusest kuni augusti lõpuni veelgi. 2006. aasta augustis jäid ühe kuu intressimäärad üldjoontes stabiilseks, samas suurenesid kolme kuu ja kaheteistkümne kuu intressimäärad, sest turul valitses ootus, et aasta teisel poolel tõstab EKP baasintressimäära veelgi. Ühe, kolme, kuue ja kaheteistkümne kuu intressimäärad olid 30. augusti seisuga 3,09%, 3,26%, 3,44% ja 3,62%, mis on vastavalt 30, 33, 35 ja 31 baaspunkti kõrgemal kui 2006. aasta mai lõpus täheldatud tase. Pärast juunist kuni juuli keskpaigani toimunud järsenemist muutus rahaturu tulukõver laugemaks, nii et augusti lõpus oli see võrreldav 2006. aasta mai lõpu tulukõveraga. 12 kuu ja ühe kuu EURIBORi vahe oli 30. augusti 2006. aasta seisuga 53 baaspunkti, võrrelduna 52 baaspunktiga 31. mail 2006. aastal (vt joonist 14).

Joonis 13. Kindlustusseltside ja pensionifondide finantsinvesteeringud

(aastane muutus protsentides; panus protsendipunktides)

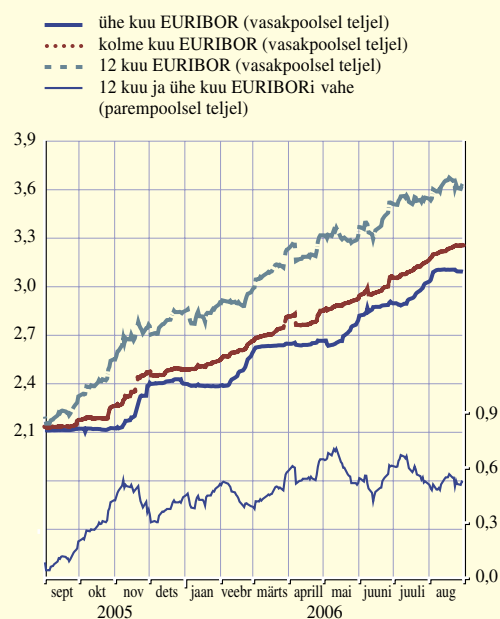

Allikas: EKP.

¹ Hõlmab laenusid, hoiuseid ja kindlustustehnilisi reserve.

Joonis 14. Lühiajalised rahaturu intressimäärad

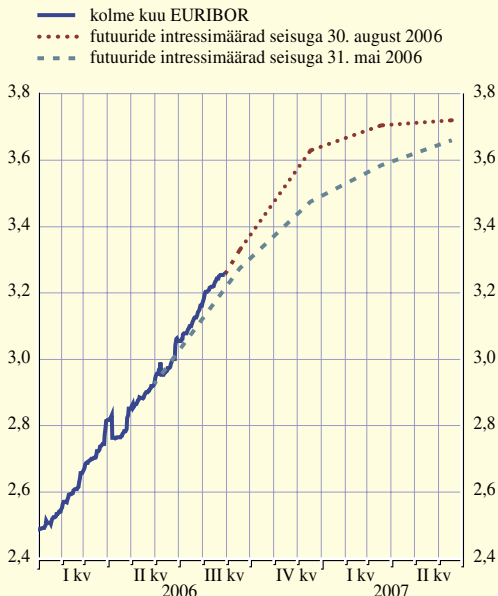
(protsenti aastas; protsendipunktides; päevased andmed)

Allikad: EKP ja Reuters.

Joonis 15 Kolme kuu intressimäärad ja futuuride intressimäärad euroalal

(protsenti aastas; päevased andmed)

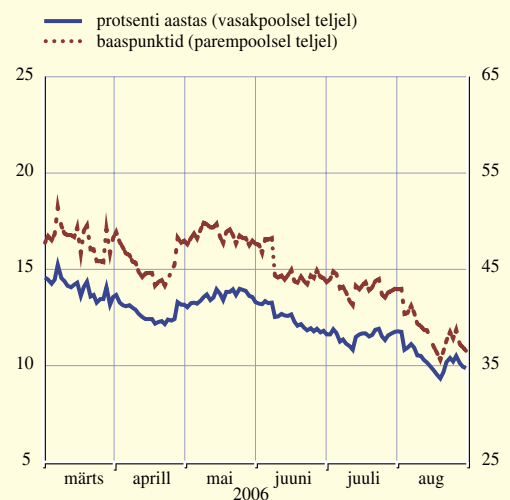

Allikas: Reuters.

Märkus. Londoni Rahvusvahelisel Finantsfutuuride Börsil (LIFFE) noteeritud kolmekuulised futuurlepingud, mille loovutustähtaeg on käesoleva ja järgneva kolme kvartali lõpus.

Joonis 16. Eeldatav volatiilsus, mis on tuletatud kolme kuu EURIBORI optioonidest, mille tähtaeg on 2007. aasta märtsis

(protsenti aastas; baaspunktid; päevased andmed)

Allikad: Bloomberg ja EKP arvutused.

Märkus. Baaspunktid arvutatakse välja protsentides esitatud eeldatava volatiilsuse ja vastava intressimäära põhjal (vt ka 2002. aasta mai kuubülletään taustinfot "Measures of implied volatility derived from options on short-term interest rate futures").

Alates 2006. aasta mai lõpust on turuosalised kergitanud oma ootusi seoses lühiajaliste intressimäärade arenguga 2006. aasta viimases kvartalis ja 2007. aasta esimesel poolel. Seda muutust peegeldavad 2006. aasta detsembris, 2007. aasta märtsis ja 2007. aasta juunis lõppevatest kolme kuu EURIBORI futuurlepingutest tuletatud eeldatavad intressimäärad, mis olid 30. augusti 2006. aasta seisuga vastavalt 3,63%, 3,71% ja 3,72%, s.t 15, 12 ja 6 baaspunkti kõrgemad kui 2006. aasta mai lõpus (vt joonist 15).

Pärast tagasihoidlikku tõusu 2006. aasta mai jooksul on kolme kuu EURIBORI futuurlepingute optioonidest tuletatud eeldatav volatiilsus vähenenud, langedes augusti lõpus ajalooliselt madalale tasemele. Eeldatava volatiilsuse areng viimasel kolmel kuul viitab jätkuvalt sellele, et turuosaliste ebakindlus seoses lühiajaliste intressimäärade arenguga 2006. aasta lõpus ja 2007. aasta esimestel kuudel on väike (vt joonist 16).

8. juunil ja 3. augustil 2006 otsustas EKP nõukogu tõsta EKP intressimäärasid 25 baaspunkti. Selle tulemusena tõusid rahaturu kõige lühemate tähtaegadega intressimäärad. EONIA ja pakkumisintressi alammäära vahe vähenes kolmel kohustusliku reservi arvestusperioodil, mis lõppesid vastavalt 14. juunil, 11. juulil ja 8. augustil 2006. See kajastas likviidsuse baasmahu ületamist nendel arvestusperioodidel eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide käigus 2 miljardi euro võrra. Otsus eraldada likviidsuse baasmahust 2 miljardi euro võrra suurem kogus langetati eesmärgiga takistada EONIA ja pakkumisintressi alammäära vahe kasvamist, mida oli täheldatud aasta alguses. Üksikasjalikum kirjeldus EONIA arengust nimetatud kolmel arvestusperioodil on esitatud taustinfos 2. EONIA püsis 9. augustil alanud arvestusperioodi kahel

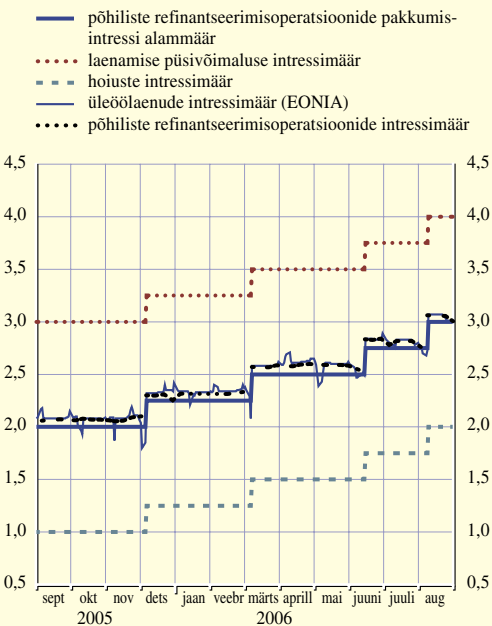
esimesel nädalal stabiilsena 3,07% tasemel, s.t 7 baaspunkti üle pakkumisintressi alammäära. Kuu lõpupoole hakkas EONIA aga langema, jõudes 30. augustil 3,02%ni. Selline liikumise taga oli rahaturgudel valitsev leebe likviidsuskeskkond ja ootused veelgi suurema leebumise suhtes arvestusperioodi lõpus tulenevalt EKP pakkumispoliitikast (vt joonist 17).

Kajastades osaliselt EONIA arengut, vähenesid juunist augustini järk-järgult vahed ühelt poolt kaalutud keskmiste intressimäärade ja eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide nädalastel pakkumistel kujunenud piirmäärade ning teisalt pakkumisintressi alammäära vahel. Intressi piirmäärade ja pakkumisintressi alammäära vaheline vahe vähenes 14. juunil lõppenud arvestusperioodi operatsioonide käigus 7–8 baaspunktilt 11. juulil lõppenud arvestusperioodi jooksul 6 baaspunkti ning 9. augustil alanud perioodil ligikaudu 5 baaspunkti. Erinevus kaalutud keskmise intressimäär ja intressi piirmäärade vahel püsis neil perioodidel aga väga stabiilsena ja võrdus üldjoontes 1 baaspunktiga. Erandiks olid iga arvestusperioodi viimase pakkumise tulemused, mille puhul oli nii intressi piirmäär kui ka kaalutud keskmine intressimäär madalam kui varasemate pakkumiste puhul ning erinevus nende vahel oli tavapärasest 1 baaspunktist suurem. Lisateave lühiajaliste intressimäärade ja likviidsuskeskkonna kohta kolmel viimasel arvestusperioodil on esitatud taustinfos 2.

29. juunil, 27. juulil ja 30. augustil sooritatud eurosüsteemi kolme pikemaajalise refinantseerimisoperatsiooni intressi piirmäärad olid vastavalt 6, 7 ja 6 baaspunkti madalamad kui neil kuupäevadel kehtinud kolme kuu EURIBOR.

Joonis 17. EKP intressimäärad ja üleöölaenu intressimäärad

(protsenti aastas; päevased andmed)

Allikad: EKP ja Reuters.

Taustinfo 2

LIKVIIDSUSKESKKOND JA RAHAPOLIITILISED OPERATSIOONID ALATES 10. MAIST KUNI 8. AUGUSTINI 2006

Käesolevas taustinfos käsitletakse EKP likviidsusjuhtimisega seotud toiminguid kolmel kohustusliku reservi arvestusperioodil, mis lõppesid vastavalt 14. juunil, 11. juulil ja 8. augustil 2006.

Pangandussüsteemi likviidsusvajadused

Vaatlusalusel ajavahemikul kasvasid pankade likviidsusvajadused 22,2 miljardi euro võrra. Kasvu põhjuseks oli suurem autonoomsete tegurite mõju (16,5 miljardit) ja kõrgem kohustusliku reservi nõue (5,7 miljardit) (vt joonist A). Ringluses olevate pangatähtede maht, mis kujutab endast olulisimat autonoomset tegurit, saavutas 4. augustil kõigi aegade kõrgeima

taseme (593,9 miljardit eurot). Kokkuvõttes moodustasid autonoomsed tegurid vaatlusalusel perioodil eurosüsteemi likviidsuspudujäägist keskmiselt 263,1 miljardit eurot. Teiseks peamiseks pankade likviidsusvajaduse allikaks olev kohustusliku reservi nõue kerkis samal perioodil 5,7 miljardi euro võrra 164,7 miljardi euroni. Päevased keskmised ülereservid (s.t kohustuslikku reservi ületavad vahendid, mida hoitakse arvelduskontodel) hõlmasid eurosüsteemi likviidsuspudujäägist keskmiselt 0,70 miljardit eurot. Keskmised ülereservid suurenesid 14. juunil ja 11. juulil lõppenud kohustusliku reservi arvestusperioodidel vastavalt 0,73 ja 0,74 miljardi euroni, kahanedes seejärel 8. augustil lõppenud arvestusperioodil 0,61 miljardi euroni (vt joonist B).

Likviidsuse pakkumine ja intressimäär

Samal ajal likviidsuse nõudluse kasvuga suurenes järk-järgult ka avaturuoperatsioonide maht (vt joonist A). Keskmiselt moodustas põhiliste refinantseerimisoperatsioonide kaudu pakutavate likviidsuste vahendite maht 308,9 miljardit eurot. Osapoolte esitatud pakkumiste ja rahuldatud pakkumiste suhtarv (pakkumiste katte suhtarv) kõikus vahemikus 1,06 kuni 1,33, kusjuures keskmine pakkumiste katte suhtarv oli vaatlusalusel ajavahemikul 1,19.

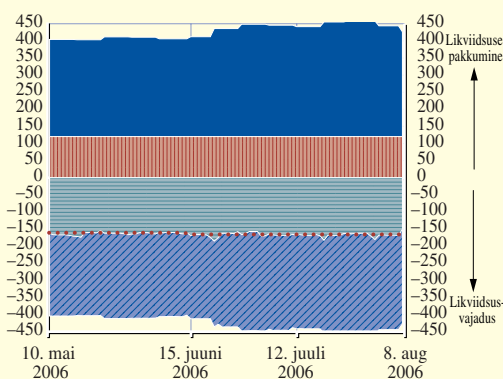
Pikemaajalistest refinantseerimisoperatsioonidest tulenev likviidsus jäi kogu perioodiks püsima 120 miljardi euro tasemele.

3. mail teatas EKP, et kui peaks osutama vajalikuks vähendada EONIA (euroala pankadevahelise üleõoturu keskmise aastaintressimäära) ja eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära vahet, siis kaalub ta kõigi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide (sh arvestusperioodi viimase põhilise refinantseerimisoperatsiooni) puhul pakkumise baasmahtu ületava summa väljajaotamist, ent eesmärgiks on siiski tasakaalustatud likviidsuskeskkonna saavutamine arvestusperioodi viimasel päeval. Vastavalt sellele teatele suurendas EKP vaatlusalusel ajavahemikul kõigi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide puhul pakkumise kogumahtu 2 miljardi euro võrra üle baasmahu.

Joonis A. Pangandussüsteemi likviidsusvajadus ja likviidsuse pakkumine

(mld EUR; iga kirje juures on esitatud kogu perioodi päevased keskmised näitajad)

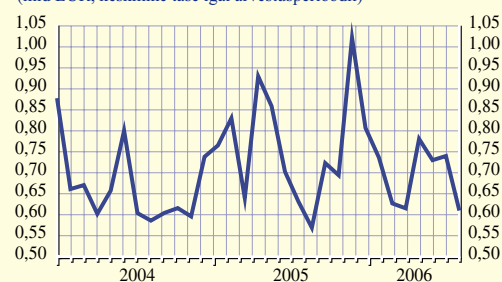
- põhilised refinantseerimisoperatsioonid: 308,89 mld EUR
- pikemaajalised refinantseerimisoperatsioonid: 120,0 mld EUR
- arvelduskontodel hoitavad vahendid: 165,37 mld EUR
- kohustusliku reservi määr (kohustusliku reservi nõue: 164,67 mld EUR; ülereserv: 0,70 mld EUR)
- autonoomsed tegurid: 263,09 mld EUR

Allikas: EKP.

Joonis B. Ülereserv¹

(mld EUR, keskmine tase igal arvestusperioodil)

Allikas: EKP.

¹ Pankade kohustusliku reservi ületavad vahendid, mida hoitakse arvelduskontodel.

14. juunil lõppenud arvestusperiood

Perioodi alguses olid põhiliste refinantseerimisoperatsioonidega kujunenud ja kaalutud keskmised intressimäärad vastavalt 2,58% ja 2,59%, kusjuures EONIA püsis 2,60% tasemel, ületades 10 baaspunktiga pakkumisintressi alammäära. Need intressimäärad jäid järgmise kolme põhilise refinantseerimisoperatsiooni puhul samaks. Kuu lõpu mõjul tõusis EONIA 31. mail 2,62%ni. Seejärel langes EONIA paari järgmise päeva jooksul 2,57% tasemele. Selle põhjuseks olid turuosaliste kasvanud ootused selle kohta, et EKP jaotab viimase põhilise refinantseerimisoperatsiooni puhul välja pakkumise baasmahtu ületava summa. Nii juhtuski, mistõttu viimase põhilise refinantseerimisoperatsiooni jaotuspäeval alanes EONIA 2,55%ni, kusjuures põhiliste refinantseerimisoperatsioonidega kujunenud ja kaalutud keskmised intressimäärad kahanesid vastavalt 3 ja 2 baaspunkti võrra. Sellel ja järgmisel päeval kukkus EONIA 2,47% tasemele, püsid ka järgmistel päevadel pakkumisintressi alammäära juures või sellest veidi allpool. Kohustusliku reservi arvestusperioodi viimasel päeval kavatses EKP sooritada 5 miljardi euro suuruse oodatavat likviidsusülejäaki vähendava peenhäälestusoperatsiooni. Selle abil saadud pakkumiste summa oli aga vaid 4,91 miljardit eurot. Siiski kasutati arvestusperioodi lõpus laenamise püsivõimalust 0,84 miljardi euro ulatuses ning EONIA jäi pakkumisintressi alammääraga samale tasemele, s.t 2,50% juurde.

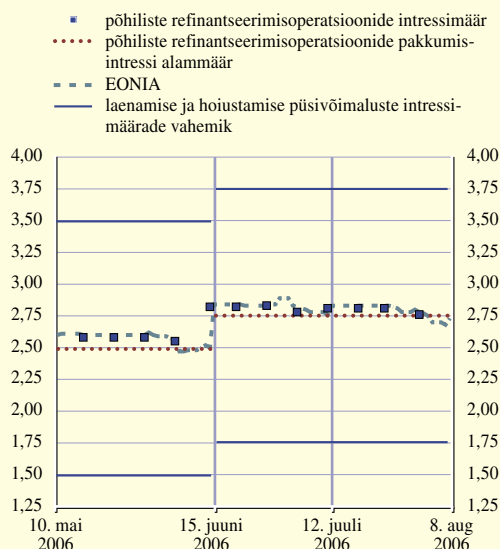
11. juulil lõppenud arvestusperiood

8. juunil otsustas EKP nõukogu tõsta EKP baasintressimäärasid (pakkumisintressi alammäära ning hoiustamise ja laenamise püsivõimaluse intressimäärasid) 25 baaspunkti võrra vastavalt 2,75%, 1,75% ja 3,75%. See muudatus jõustus 15. juunil, s.t arvestusperioodi alguses.

Arvestusperioodi kahe esimese nädala jooksul olid põhiliste refinantseerimisoperatsioonidega kujunenud ja kaalutud keskmised intressimäärad vastavalt 2,82% ja 2,83%, samal ajal kui EONIA püsis 2,83–2,84% juures, ületades 8–9 baaspunktiga pakkumisintressi alammäära uue taseme. Eelviimase põhilise refinantseerimisoperatsiooni ajal olid põhiliste refinantseerimisoperatsioonidega kujunenud ja kaalutud keskmised intressimäärad 1 baaspunkti võrra kõrgemal, kusjuures EONIA oli endiselt 2,84%. Kvartali lõpu tavapärase mõjuga seoses tõusis EONIA 30. juunil 2,89%ni, langedes järgmisel päeval taas 2,83% tasemele. Enne arvestusperioodi viimast põhilist refinantseerimisoperatsiooni hakkas EONIA alanema, sest oodati, et EKP jätkab oma varasemat poliitikat ning suurendab pakkumise kogumahtu 2 miljardi euro võrra üle baasmahu ka arvestusperioodi viimase põhilise refinantseerimisoperatsiooni puhul. Viimase põhilise refinantseerimisoperatsiooni käigus jäid kujunenud ja kaalutud keskmised intressimäärad püsima vastavalt 2,78% ja 2,81% juures. Et likviidsuskeskkond

Joonis C. EONIA ja EKP intressimäärad

(päevased intressimäärad protsentides)

Allikas: EKP.

oli rahuldav, alanes EONIA järgmiste päevade jooksul veelgi, langes 10. juulil 2,78%ni. Arvestusperioodi viimasel päeval sooritas EKP 8,5 miljardi euro suuruse likviidsust vähendava peenhäälestusoperatsiooni. Arvestusperioodi lõpus kasutati laenamise püsivõimalust 0,84 miljardi euro ulatuses ning EONIA oli 2,76%.

8. augustil lõppenud arvestusperiood

Arvestusperioodi alguses oli EONIA 2,83%, ületades 8 baaspunktiga pakkumisintressi alam-määra. Kahe esimese nädala jooksul püsis EONIA muutumatuna. Enne viimast põhilist refinantseerimisoperatsiooni hakkas ta aga alanema, langes 28. juulil 2,78%ni, ja kerkis seejärel kuu lõpu tavapärase mõjuga seoses 31. juulil 2,80% tasemele. 1. augustil, arvestusperioodi viimase põhilise refinantseerimisoperatsiooni jaotuspäeval jõudis EONIA taas 2,78%ni. See langus jätkus ning arvestusperioodi eelviimasel päeval oli see jõudnud 2,68% tasemele. Arvestusperioodi viimasel päeval sooritas EKP peenhäälestusoperatsiooni, et vähendada 18 miljardi euro suurust ülelikviidsust. Arvestusperioodi lõpus kasutati laenamise püsivõimalust 1,2 miljardi euro ulatuses ning EONIA oli 2,73%.

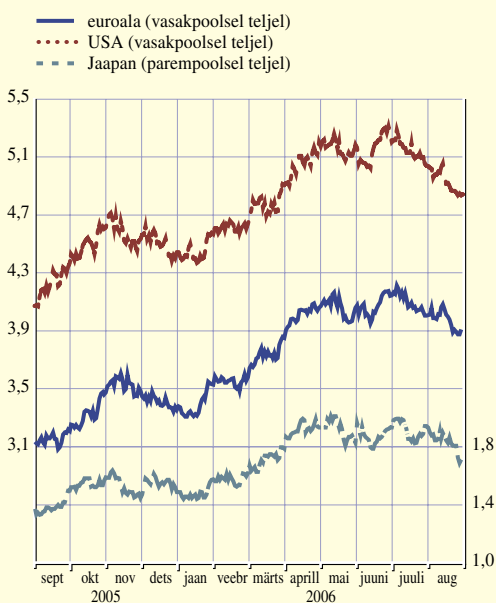
2.4 VÕLAKIRJATURUD

Peamiste võlakirjaturgude pikaajalised intressimäärad kõikusid viimastel kuudel märkimisväärselt. Kokkuvõttes langesid nii euroala kui ka USA pikaajaliste võlakirjade intressimäärad 2006. aasta mai lõpust kuni augusti lõpuni osalt reaalin-tressimäärade languse tõttu. Madalamad

reaalin-tressimäärad näisid omakorda tulenevat sellest, et investorite arvates oli maailma suurima riigi majanduskasv aeglustumas ja üleilmse võlakirjaturu riskipreemiad langemas. Pikaajaline võlakirjaturupõhine inflatsiooniootus jäi euroalal üldiselt muutumatuks, kuid alanes USAs märgatavalt. Alates juuli keskpaigast hakkas järk-järgult vähenema võlakirjaturgude volatiilsus, mis oli maikuus seoses aktsiaturul aset leidnud müügilainega veidi tõusnud.

Joonis 18. Pikaajaliste riigivõlakirjade intressimäärad

(protsenti aastas; päevased andmed)

Allikad: Bloomberg ja Reuters. Märkus. Pikaajaliste riigivõlakirjade intressimäärad viitavad kümneaastastele võlakirjadele või võlakirjadele, mille tähtaeg on kümnele aastale kõige lähemal.

Euroala ja USA pikaajalised intressimäärad on liikunud viimastel kuudel üldjoontes samas suunas. Juunis tõusid mõlemas majanduspiirkonnas märgatavalt pikaajaliste võlakirjade intressimäärad, mille kasvu soodustas aktsiahindade taastumine pärast maikuu keskpaigas aset leidnud müügilainet. Alates juuli algusest vähenesid pikaajalised intressimäärad seoses ootustega, et USA majandus võib seista silmitsi majanduskasvu varem arvatust pikema aeglustumisperioodiga (vt joonist 18). Euroala pikaajaliste riigivõlakirjade intressimäär langes mai lõpust kuni augusti lõpuni 15 baaspunkti ja 30. augusti seisuga oli see 3,9%. Samal ajal alanesid USA pikaajaliste võlakirjade intressimäärad ligikaudu 40 baaspunkti, jõudes

vaatluseluse ajavahemiku lõpus umbes 4,8% tasemele. Seetõttu vähenes USA ja euroala kümneaastase tähtajaga riigivõlakirjade intressimäärade erinevus 30. augustiks ligikaudu 90 baaspunkti. Jaapani kümneaastase tähtajaga riigivõlakirjade intressimäär oli 30. augusti seisuga 1,7%, mis on ligikaudu 15 baaspunkti madalam kui mai lõpus.

Turuosaliste ebakindlus seoses lühiajaliste võlakirjade turu arenguga (mida näitab võlakirjaturu eeldatav volatiilsus) vähenes peamistel turgudel taas võrreldes mais täheldatud finantsturu ebastabiilsuse ajal saavutatud tasemega.

USAs tõusid võlakirjade pikaajalised intressimäärad juunis ajutiselt pärast mai keskel toimunud aktsiaturunäitajate langusperioodi, mil investorid suurendasid riski maandamise eesmärgil riigivõlakirjade osakaalu portfelliges. Juulis ja augustis vähenesid USA riigikassa pikaajalised võlakirjade intressimäärad järk-järgult, jäädes vaatluseluse perioodi lõpuks 4,8% taseme juurde, mida ei olnud täheldatud alates aprillist. Võlakirjade intressimäärade järkjärgulise languse põhiteguriks näib olevat investorite seas maad võttev mure USA majanduskasvu nõrgenemise ja väiksema inflatsioonisurve pärast. Sellest tulenevalt ning lähtudes USA Föderaalreservi rahapoliitika komitee 9. augusti otsusest jätta esimest korda kahe aasta jooksul baasintressimäär muutmata, alandasid turuosalised oluliselt oma prognoose ametlike intressimäärade tulevase liikumise suhtes. Föderaalreservi rahapoliitika komitee 29. juuni koosolekul tehtud otsus tõsta baasintressimäära 25 baaspunkti võrra ei mõjutanud oluliselt finantsturge, sest seda sammu oli oodatud. Viimase kolme kuu areng tõi kaasa USA tulukõvera jätkuva laugemaks muutumise, kusjuures kümneaastase ja kaheaastase tähtajaga võlakirjade intressimäärade vahe kahanes augusti lõpuks nullini.

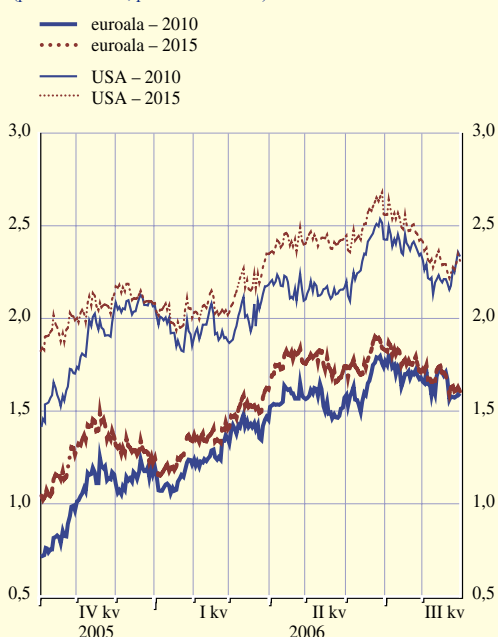
Investorite pessimistlikumad prognoosid USA majanduse kasvuväljavaadete kohta kajastuvad indekseeritud võlakirjade intressimäärade olulises languses pikemaajaliste võlakirjade puhul mai lõpust augusti lõpuni (vt joonist 19), ent turuosaliste sama perioodi inflatsiooniootus ehk võlakirjaturupõhine inflatsiooniootus alanes märgatavalt kõigi erineva tähtajaga võlakirjade puhul.

Euroalal liikusid pikaajalised riigivõlakirjade intressimäärad euroala majandusaktiivsuse paranenud ootuste taustal vaatluseluse perioodi algupoolel järk-järgult ülespoole. Hiljem osutusid euroala majandusaktiivsust puudutavate positiivsete uudiste mõjust kaalukamaks investorite kasvav mure Lähis-Ida konflikti võimalike majanduslike tagajärgede pärast ning turu pessimism juba mainitud USA majanduse kasvuväljavaadete suhtes.

EKP nõukogu 8. juuni ja 3. augusti koosolekute otsuseid tõsta baasintressimäära 25 baaspunkti seostati üleölaenude eeldatava forvardite intressimäära kõvera lühiajalise segmendi ülespoole nihkumisega mai lõpust augusti lõpuni. Keskpikas kuni pikas perspektiivis langes for-

Joonis 19. Võlakirjade reaalinressimäär

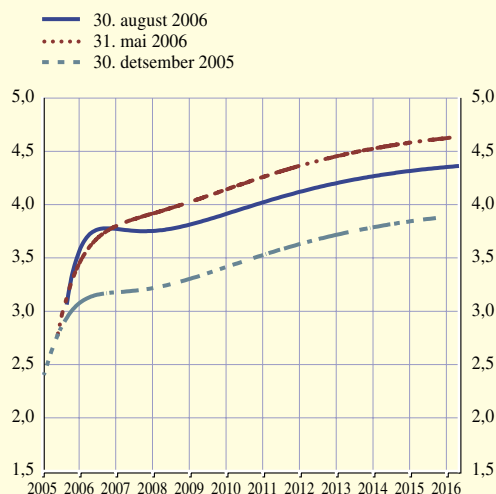
(protsenti aastas; päevased andmed)

Allikad: Reuters ja EKP arvutused.

Joonis 20. Eeldatavad euroala üleölaenude forvardite intressimäärad

(protsenti aastas; päevased andmed)

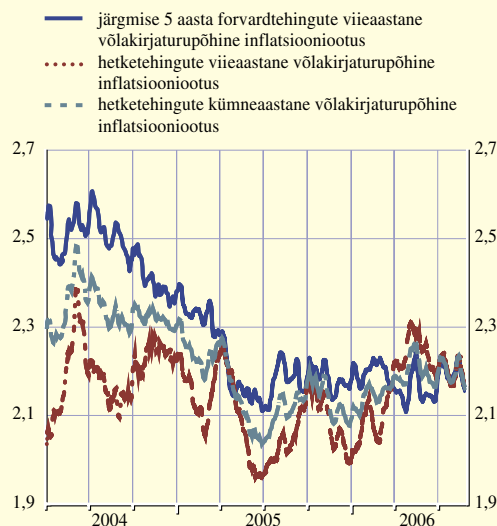

Allikas: EKP hinnang.

Märkus. Turul vaadeldavate intressimäärade tähtajalisest struktuurist tuletatud eeldatav forvardite tulukõver kajastab turuootusi lühiajaliste intressimäärade tulevaste tasemete suhtes. Forvardite eeldatavate tulukõverate arvutamise meetodit on kirjeldatud EKP 1999. aasta jaanuari kuubülletääni taustinfos 4. Hinnangus kasutatud andmed on saadud vahetuslepingutest.

Joonis 21. Nullkupongidega hetke- ja forvardtehingute võlakirjaturupõhine inflatsiooniootus

(protsenti aastas; päevaste andmete viiepäevane libisev keskmine)

Allikad: Reuters ja EKP arvutused.

vardite eeldatav intressimäär sama perioodi jooksul, kajastades muu hulgas tõenäoliselt madalaid riskipreemiaid, mis on kooskõlas üleilmse võlakirjaturu arenguga (vt joonist 20).

Euroala pikaajalised reaalinintressimäärad, mida mõõdetakse indekseeritud võlakirjade intressimäära põhjal, vähenesid kõnealusel ajavahemikul pisut, liikudes enam-vähem sarnaselt nominaalinintressimääradega. Võttes arvesse nii võlakirjaturu riskipremiate langust pikemate tähtaegadega võlakirjade puhul kui ka asjaolu, et lühema tähtajaga indekseeritud võlakirjade intressimäärad jäid viimase kolme kuu jooksul peaaegu muutumatuks, on tõenäoline, et turuosalisel ei korrigeerinud eriti oma pikaajalise kasvu ootusi euroala majanduse suhtes.

Pikaajaline võlakirjaturupõhine inflatsiooniootus, mida arvutatakse 2015. aastaks seatud tähtajaga nominaal- ja indekseeritud riigivõlakirjade intressimäära vahena, jäi mai lõpust 30. augustini üldjoontes samaks, hoolimata suhteliselt kõrgest ÜTHI-inflatsioonist. Selle perioodi lõpus oli pikaajaline võlakirjaturupõhine inflatsiooniootus 2,2%. Lühemaajaline (tähtajaga 2010) võlakirjaturupõhine inflatsiooniootus muutus kõnealusel perioodil mõnevõrra ning augusti lõpus täheldatud tasemed olid mai lõpu omadest veidi madalamad.

Lisateavet inflatsiooniootuste muutumise perioodide kohta on võimalik saada nullkupongiga võlakirjade turu põhise inflatsiooniootuse tähtaegade struktuuri hindamise abil. Selleks jaotatakse kümneaastase tähtajaga nullkupongidega võlakirjade inflatsiooniootused viieaastase tähtajaga võlakirjade inflatsiooniootusteks ja viieaastase tähtajaga forvardite eeldatavateks intressimääradeks (vt joonist 21).² Selle abil saadakse püsiva tähtajaga võlakirjade turu põhised

² Hinnangu üksikasjade kohta vt 2006. aasta juuni kuubülletääni taustinfot 3.

inflatsiooniootused eri ajahorisontide kohta, mis kinnitavad euroala pikaajaliste inflatsiooniootuste stabiilsust ja madalat volatiilsust võrreldes lühemaajaliste inflatsiooniootustega. Joonist vaadeldes ilmneb selgelt euroala võlakirjaturupõhise inflatsiooniootuse kõvera laugemaks muutumine viie- kuni kümneaastase tähtajaga võlakirjade segmendis viimase aasta jooksul.

2.5 AKTSIATURUD

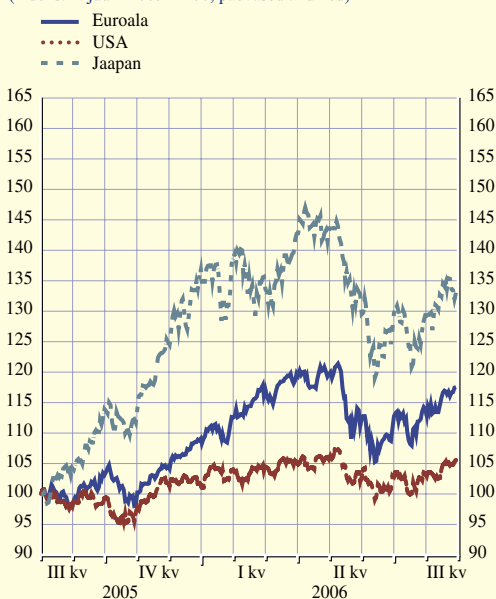
Üleilmsed aktsiahinnad olid viimasel kolmel kuul äärmiselt volatiilsed. Pärast aktsiahindade langust, mille põhjuseks oli riskikartlikkuse järsk suurenemine mai keskepaigast kuni juuni keskepaigani, hakkasid euroala ja USA aktsiahinnad suve jooksul taas tõusma tänu ettevõtete suhteliselt korralikele tuludele. Investorite ebakindlus vähenes – sellele viitab turu volatiilsuse alanemine juuni keskepaigas täheldatud rekordtasemelt.

Viimasel kolmel kuul kerkisid aktsiahinnad suurriikides hoolimata tugevatest kõikumistest teataval määral kõikjal (vt joonist 22). Mai lõpust kuni 30. augustini tõusid Dow Jonesi EURO STOXX indeksiga mõõdetavad euroala aktsiahinnad ligikaudu 5%, Standard & Poor's 500 indeksiga mõõdetavad USA aktsiahinnad kerkisid samal ajavahemikul pisut vähem, umbes 3%. Jaapanis tõusis indeks Nikkei 225 samal perioodil 3%.

Aktsiaturgude ebakindlus, mida mõõdetakse aktsiaoptioonidest tuletatud eeldatava volatiilsusega, suurenes peamistel turgudel mai keskepaigast kuni juuni keskepaigani, kajastades turu-

Joonis 22. Aktsiahinnaindeksid

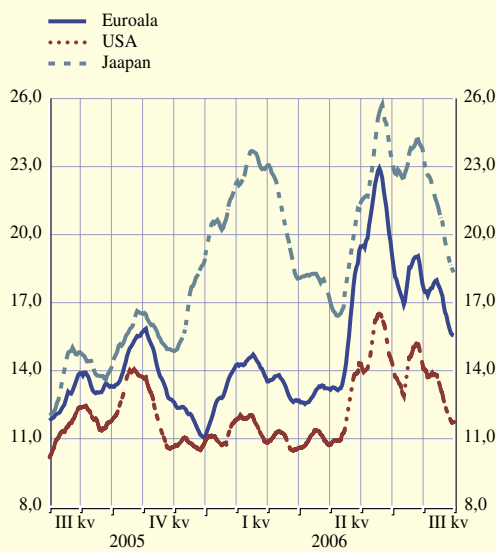
(indeks: 1. juuni 2005 = 100; päevased andmed)

Allikad: Reuters ja Thomson Financial Datastream.
Märkus. Kasutatakse järgmisi indekseid: Euroala Dow Jonesi EURO STOXX üldindeks, USA Standard & Poor's 500 indeks ning Jaapani Nikkei 225 indeks..

Joonis 23. Aktsiaturu eeldatav volatiilsus

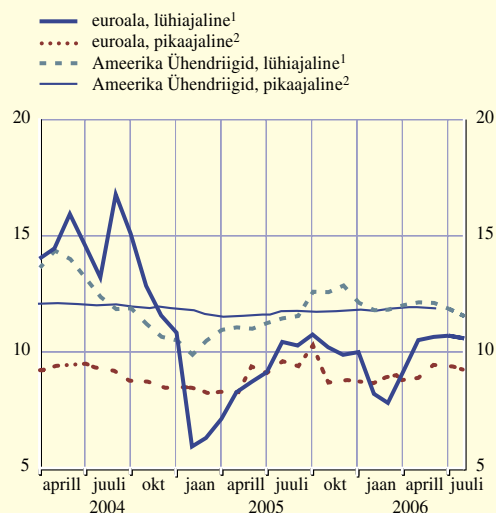
(protsenti aastas; päevaste andmete kümnepäevane libisev keskmine)

Allikas: Bloomberg.
Märkus. Eeldatava volatiilsuse aegrida viitab aktsiahinnaindeksitega seotud optioonide hindades väljenduvale aktsiahindade protsentuaalsete muutuste oodatavale standardhälbele kolmekuulise perioodi jooksul. Eeldatav volatiilsus kajastab euroalal Dow Jonesi EURO STOXX 50 aktsiaindeksi, USAs Standard & Poor's 500 aktsiaindeksi ning Jaapanis Nikkei 225 aktsiaindeksi näitajaid.

Joonis 24. Ettevõtete tulu eeldatav kasv aktsia kohta USAs ja euroalal

(protsenti aastas; kuised andmed)

Allikad: Thomson Financial Datastream ja EKP arvutused. Märkus. Eeldatav tulude kasv euroalal Dow Jonesi EURO STOXX indeksi järgi ja USAs Standard & Poor's 500 indeksi järgi.

¹ "Lühiajaline" viitab analüütikute järgmise 12 kuu tuluoostustele (aastased kasvumäärad).

² "Pikaajaline" viitab analüütikute järgmise 3–5 aasta tuluoostustele (aastakasvu määrad).

perioodi alguses oli aga pisut suurem kui USAs ning järkjärguline tõus alates juuli keskpaigast oli mõnevõrra kiirem. Suhteliselt head tulunäitajad toetasid tõenäoliselt aktsiahindade taastumist vaatlusaluse perioodi lõpus. Augustis teatas Thomson Financial Datastream, et analüütikud prognoosivad Dow Jonesi EURO STOXX indeksisse kaasatud ettevõtete tulu kasvuks järgmise 12 kuu jooksul 10% aktsia kohta. Sama allika sõnul näitavad viimased prognoosid ka pikemaajaliste (kolme- kuni viieaastase ajahorisondiga) tulude olukorra paranemist alates juunist. Viimased uudised, mis kinnitavad euroala suurt majandusaktiivsust aasta esimesel poolel, võivad selgitada, miks euroala aktsiahinnad on investorite riskikartlikkuse üleilmsest vähenemisest rohkem võitnud.

Kui vaadelda euroala aktsiahinnaindeksite arengut sektorite lõikes, siis olid tulemused viimase kolme kuu jooksul üsna vastuolulised. Selle põhjuseks on ilmselt riskivalmiduse muutused sel perioodil. Näiteks finantsettevõtete aktsiahinnad, mis kipuvad investorite riskivalmiduse muutumisele tugevasti reageerima, näitasid juunis kõige kehvemaid, ent viimastel nädalatel parimaid tulemusi, tõustes kolme kuu kokkuvõttes üldindeksist rohkem (vt tabelit 3). Kommunaalteenuste ja põhitööstuste sektorite indeks tõusis samuti enam kui Dow Jonesi EURO STOXX üldindeks, samas kui tehnoloogiasektori tulemused olid kogu vaatlusalusel perioodil kesised.

osaliste riskikartlikkuse ja riskiootuse olulist kasvu. Seejärel kahanes aktsiaturgude eeldatav volatiilsus veidi võrreldes juuni keskpaigas täheldatud kõrgtasemega, ent oli augusti lõpus siiski märgatavam kui aprillis (vt joonist 23).

USA aktsiahinnad kõikusid viimase kolme kuu jooksul üsna suurel määral. Juunis mõjutasid aktsiahindu turu mure inflatsiooni pärast ning sellega seotud ootused USA Föderaalreservi intressimäära suhtes. See väljavaade koos kasvavate geopoliitiliste pingetega tõi kaasa selle, et investorid hakkasid nõudma kõrgemaid aktsiate riskipreemiaid ja aktsiahinnad seetõttu langesid. Geopoliitiliste riskide ja USA baasintressimääraga seotud ebakindluse vähenemisel ning inflatsiooni aeglustumisel alanes ka turu volatiilsus ning aktsiahinnad hakkasid vähehaaval tõusma, saades täiendavat tuge jõudu ettevõtete suhteliselt headest tegelikest ja oodatavatest tuludest, kuigi turuosalist prognoosisid üldiselt USA majanduskasvu pidurdumist aasta teisel poolel (vt joonist 24).

Viimasel kolmel kuul oli euroala aktsiaturgude liikumine USA omaga üldjoontes üsna sarnane. Euroala aktsiahindade langus vaatlusaluse

Tabel 3. Hinnamuutused Dow Jonesi EURO STOXX majandussektorite indeksites

(hinnamuutused protsendina perioodi lõpu seisuga)

	Põhi- toor- ained	Teenused	Tarbe- kaubad	Nafta ja gaas	Finants- sektor	Tervis- hoiu- sektor	Tööstus- sektor	Tehno- loogia- sektor	Telekom- munikat- siooni- sektor	Kom- munaal- teenuste sektor	EURO STOXX
Sektori osakaal turu kapitaliseerituses	5,6	6,5	11,1	7,4	34,8	3,7	10,5	5,1	6,1	9,2	100,0
<i>(perioodi lõpu andmed)</i>											
Hinnamuutused											
<i>(perioodi lõpu andmed)</i>											
2005 II kv	-0,8	1,8	2,6	11,4	2,8	5,6	5,2	10,1	-0,3	8,2	4,4
2005 III kv	12,5	1,7	11,8	14,1	9,8	4,5	7,0	4,8	1,3	6,5	8,1
2005 IV kv	6,2	4,3	0,6	-6,3	9,0	6,5	7,1	7,0	-4,1	5,7	4,5
2006 I kv	11,5	5,6	11,3	2,7	12,5	11,3	14,8	11,2	-0,1	12,9	10,3
2006 II kv	-1,2	-3,0	-7,5	-3,9	-7,1	-2,1	-5,4	-9,7	-5,8	-2,4	-5,6
juuni	2,3	0,9	-0,7	0,8	0,1	2,1	0,5	-2,2	-0,2	1,1	0,3
juuli	3,2	0,7	3,5	2,7	1,8	-1,1	-2,6	-6,8	-0,6	3,3	1,0
augusti lõpp	8,4	4,0	5,7	3,4	7,7	-1,4	1,7	-2,3	0,8	8,2	5,0

Allikad: Thomson Financial Datastream ja EKP arvutused.

2.6 KAUPU JA MITTEFINANTSTEENUSEID PAKKUVATE ETTEVÖTETE FINANTSEERIMINE JA FINANTSSEISUND

2006. aasta teises kvartalis kasvas kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete välisvahenditega rahastamine, jäädes siiski ajalooliselt madalale tasemele. Samal perioodil suurendasid kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted võlafinantseerimist, pöörates seejuures tähelepanu eeskätt laenuvahenditega finantseerimisele ja veidi ka võlakirjade emiteerimisele. Seetõttu kasvas sektori võla suhe SKPsse teises kvartalis mõnevõrra.

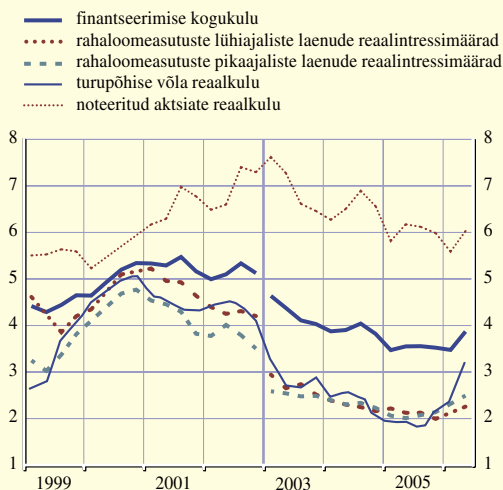
RAHASTAMISKULUD

Euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete välisvahenditega rahastamise reaalkulu, mille arvutamiseks kaalutakse erinevate rahastamisallikate kulu bilansilise jäägi (mille hindamismõjusid on korrigeeritud) alusel, kasvas 2006. aasta teises kvartalis, kuid jäi siiski ajalooliselt madalaks (vt joonist 25).³

³ Euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete välisvahenditega rahastamise reaalkulu näitaja täpsem kirjeldus on esitatud 2005. aasta märtsi kuubülletääni taustinfos 4.

Joonis 25. Euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete välisrahastamise reaalkulu

(protsenti aastas)

Allikad: EKP, Thomson Financial Datastream, Merrill Lynch ja Consensus Economics Forecast.

Märkused. Välisrahastamise reaalkulu kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete jaoks mõeldakse pangalaenu kulu, võlaväärtpaberite kulu ja aktsiate kulu kaalutud keskmisena, mille arvutamiseks kohandatakse vastavad bilansilised jäägid inflatsiooniotustega (vt 2005. aasta märtsi kuubülletääni taustinfos 4).

2003. aasta alguses hakati kasutama rahaloomeasutuste laenu ühtlustatud intressimäärasid, mis põhjustas statistilises aegreas katkemise.

See areng tulenes nii laenuvahenditega finantseerimise reaalkulu kui ka noteeritud omakapitali reaalkulu märkimisväärselt suurenemisest samal ajavahemikul.

Pangalaenude reaalkulu kerkis pisut 2006. aasta teises kvartalis. Mis puutub jaotusse tähtaegade kaupa, siis tõusid rahaloomeasutuste poolt kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud (ujuva intressimääraga ja kuni üheks aastaks fikseeritud intressimääraga) laenude lühiajalised intressimäärad märtsist kuni juunini 24 baaspunkti, kajastades rahaturu intressimäärade kasvu samal perioodil (vt tabelit 4). Alates 2005. aasta septembrist, mil rahaturu intressimäärad hakkasid tõusma, on kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud lühiajaliste laenude intressimäärad tõusnud 66–77 baaspunkti, mis on mõnevõrra vähem kui vastavad rahaturu intressimäärad. Rahaloomeasutuste poolt kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud (enam kui viieks aastaks fikseeritud intressimääraga) laenude pikaajalised intressimäärad kerkisid samal perioodil 6–21 baaspunkti, viidates vastavate pikaajaliste rahaturu intressimäärade suhteliselt aeglasele kasvule võrreldes pikaajaliste laenuintressidega. Alates 2003. aasta algusest täheldatud võrreldava tähtajaga laenuintresside ja rahaturu intressimäärade vahe langustrend jätkus keskmise tähtajaga ja pikaajaliste laenu puhul ka 2006. aasta teises kvartalis, samas kui lühiajaliste laenuintresside vahed jäid üldjoontes stabiilseks.

Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete turupõhise võla reaalkulu kasv jätkus teises kvartalis pikaajaliste riskivabade intressimäärade tõusu ja ettevõtete võlakirjade hinnavahe suurenemise tulemusena (vt joonist 26). Eriti tuntav oli BBB-reitinguga ettevõtete võlakirjade hin-

Tabel 4. Rahaloomeasutuste poolt kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud uute laenude intressimäärad

(protsenti aastas; baaspunktid; kaalutud¹)

							Muutus baaspunktidest kuni juunini 2006 ²		
	2005 II kv	2005 III kv	2005 IV kv	2006 I kv	2006 mai	2006 juuni	2005 dets	2006 märts	2006 mai
Rahaloomeasutuste väljastatud laenude intressimäärad									
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud arvelduslaenud									
	5,11	5,13	5,14	5,30	5,36	5,46	32	15	9
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenud, kuni 1 miljon EUR									
ujuva intressimääraga ja kuni üheks aastaks fikseeritud intressimääraga									
	3,88	3,81	3,99	4,23	4,38	4,47	48	24	8
rohkem kui viieks aastaks fikseeritud intressimääraga									
	4,22	4,06	4,10	4,19	4,27	4,40	30	21	13
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenud, üle 1 miljoni EUR									
ujuva intressimääraga ja kuni üheks aastaks fikseeritud intressimääraga									
	2,94	2,97	3,24	3,50	3,58	3,74	50	24	16
rohkem kui viieks aastaks fikseeritud intressimääraga									
	3,87	3,88	3,98	4,22	4,34	4,28	30	6	-7
Memokirjed									
Kolme kuu rahaturu intressimäär									
	2,11	2,14	2,47	2,72	2,89	2,99	51	26	10
Kaheaastaste riigivõlakirjade tulusus									
	2,07	2,21	2,80	3,22	3,38	3,47	67	25	10
Viieaastaste riigivõlakirjade tulusus									
	2,58	2,60	3,07	3,47	3,74	3,78	71	31	4

Allikad: Reuters, Bloomberg ja Thomson Financial Datastream.

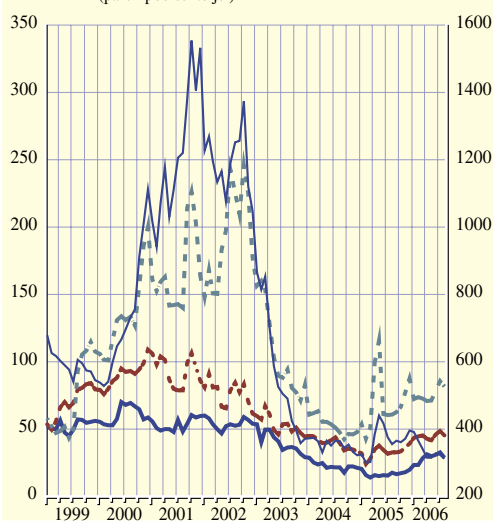
¹ Alates 2005. aasta detsembrist arvutatakse rahaloomeasutuste kaalutud intressimäärad riikide osakaalude abil, mis tuginevad uute laenude ja hoiuste 12 kuu libisevale keskmisele mahule. 2003. aasta jaanuarist novembrini arvutati rahaloomeasutuste kaalutud intressimäärad riikide osakaalude abil, mis tuginesid uute laenude ja hoiuste 2003. aasta keskmisele mahule. Lisateabe saamiseks vt EKP 2004. aasta augusti kuubülletääni taustinfot "Analysing MFI interest rates at the euro area level".

² Ümardamise tõttu ei pruugi arvud täielikult ühtida.

Joonis 26. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete võlakirjade hinnavaheed

(baaspunktid; kuised andmed)

- AA-reitinguga kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete eurodes nomineeritud võlakirjad (vasakpoolsel teljel)
- ..... A-reitinguga kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete eurodes nomineeritud võlakirjad (vasakpoolsel teljel)
- - - BBB-reitinguga kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete eurodes nomineeritud võlakirjad (vasakpoolsel teljel)
- Eurodes nomineeritud kõrge intressimääraga võlakirjad (parempoolsel teljel)

Allikad: Thomson Financial Datastream ja EKP arvutused. Märkus. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete võlakirjade hinnavahe arvutamiseks kõrvutatakse nimetatud võlakirjade tulusust AAA-reitinguga riigivõlakirjade tulususega.

navahe kasv, mis võib olla ka hiljuti täheldatud võlakoormuse suurenemise tagajärg.

Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete omakapitali reaalkulu kerkis 2006. aasta teises kvartalis veidi, kajastades eeskätt aktsiaturu arengut ning jäädes laenuvahenditega finantseerimise reaalkulust oluliselt suuremaks.

RAHASTAMISVOOD

Kui käsitleda sisemisi rahastamisallikaid, siis jäi euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete kasumlikkus (mida mõeldakse kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate euroala noteeritud ettevõtete koondfinantsaruannete andmetele tuginevate erinevate kasuminäitajate põhjal) kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete koondfinantsaruannete andmete kohaselt 2005. aasta jooksul ja 2006. aasta esimeses kvartalis suureks. Kasuminäitajad kasvasid eriti kiiresti transporti- ja kommunikatsioonisektoris, samas kui hulgikaubanduse ja jaemüügisektori kasum jäi alla keskmise. Viimati nimetatud näitajad võivad viidata eratarbimise mõõdukale tõusule euroalal samal perioodil.

Aktsiaturupõhiste kasumlikkuse näitajate põhjal peaks jääma noteeritud suurettevõtete kasumlikkuse kasv järgmise 12 kuu jooksul üldjoontes samaks (vt joonist 24).⁴

Lisaks rikkalikele sisemistele finantsvahenditele suurenes kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete nõudlus välisvahenditega rahastamise järele 2006. aasta teises kvartalis veelgi (vt joonist 27). Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenude aastane reaalne kasvumäär tõusis esimeses kvartalis täheldatud 3,4% tasemelt teises kvartalis 4,0%ni. See tulenes eeskätt rahaloomeasutuste laenude osakaalu jätkuvast järsust tõusust. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete väljastatud võlakirjade ja noteeritud aktsiate osa jäi aga tagasihoidlikuks.

Rahaloomeasutuste poolt kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenude aastane kasvumäär kerkis 2006. aasta teises kvartalis esimese kvartaliga võrreldes 10,5%lt 11,5%ni (vt tabelit 5) ning jõudis juulis 11,8%ni, osutades peamiselt muutustele ühekuni viieaastase tähtajaga laenude suhtes. Mis puutub jaotusesse tähtaegade kaupa, siis tõusis rahaloomeasutuste väljastatud lühiajaliste laenude aastane kasvumäär 2006. aasta teises kvartalis mõnevõrra, ulatudes juunis 8,1% tasemele. Samal ajal jäi rahaloomeasutuste väljastatud pika-

⁴ Lisaks kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele sisaldab Dow Jonesi EURO STOXX indeksile tuginev ettevõtete tulude näitaja ka finantsettevõtteid.

Tabel 5. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete rahastamine

	Bilansiline jääk viimase kvartali lõpu seisuga (mld EUR)	Aastased kasvumäärad (muutus protsentides; kvartali lõpp)					
		2005 II kv	2005 III kv	2005 IV kv	2006 I kv	2006 II kv	juuli 2006 ³
Rahaloomeasutuste väljastatud laenud	3,644	6,5	7,3	8,3	10,5	11,5	11,8
kuni 1 aasta	1,099	5,5	5,4	5,8	7,7	8,1	9,0
1 kuni 5 aastat	653	6,3	6,7	9,9	14,9	17,8	19,0
üle 5 aasta	1,891	7,2	8,6	9,3	10,7	11,4	11,0
Võlaväärtpaberite emiteerimine	631	3,1	2,9	3,7	3,1	4,5	–
lühiajalised	98	–2,9	–1,3	–0,4	–6,8	–3,3	–
pikaajalised, millest ¹ :	533	4,4	3,7	4,5	5,2	6,1	–
fikseeritud intressimääraga	409	0,8	0,4	0,4	0,3	0,8	–
muutuva intressimääraga	107	26,1	18,2	23,4	25,0	30,1	–
Noteeritud aktsiate emiteerimine	3,942	0,6	0,5	1,0	0,7	1,0	–
Memokirjed²							
Kogufinantseerimine	9,255	3,2	4,4	5,6	6,2	7	–
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenud	4,182	5,1	5,8	7,8	9,7	10 ¾	–
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete pensionifondide reservid	317	4,5	4,5	4,2	4,4	4 ¼	–

Allikas: EKP.

Märkus. Käesolevas tabelis esitatud andmed (v.a memokirjed) kajastavad raha-, pangandus- ning väärtpaperiemissioonide statistikat. Väikesed lahknused finantskontode statistika põhiste andmetest võivad tuleneda peamiselt hindamismeetodite erinevustest.

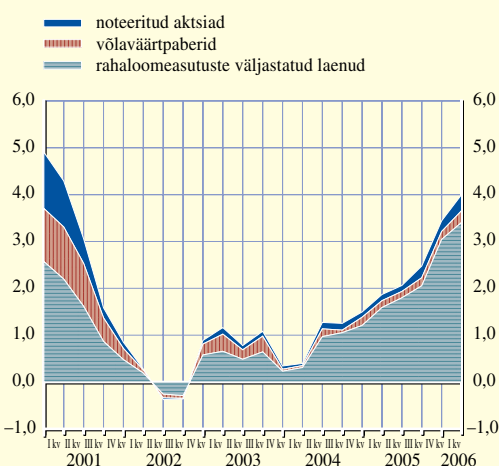
¹ Fikseeritud ja muutuva intressimääraga võlaväärtpaberite summa ei tarvitse kokku langeda pikaajaliste võlaväärtpaberite koguarvuga, sest käesolevas tabelis ei ole eraldi välja toodud nullkuponigidega pikaajalisi võlaväärtpabereid, mille puhul tuleb arvestada hindamismõju.

² Andmed kajastavad finantskontode statistikat. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete kogufinantseerimine hõlmab laene, võlaväärtpaberite emiteerimist, noteeritud aktsiate emiteerimist ja pensionifondide reserve. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenud hõlmavad rahaloomeasutuste ja teiste finantsettevõtete väljastatud laene. Viimase kvartali andmed on hinnangulised ning põhinevad raha-, pangandus- ja väärtpaperiemissioonide statistikal.

³ 2006. aasta juuli andmed on olemas ainult rahaloomeasutuse väljastatud laenude kohta.

Joonis 27. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete finantseerimise aastase reaalse kasvumäära komponendid¹

(aastane muutus protsentides)

Allikas: EKP.

¹ Aastast reaalselt kasvumäära mõõdetakse aastase tegeliku kasvumäära ja SKP deflaatori vahena.

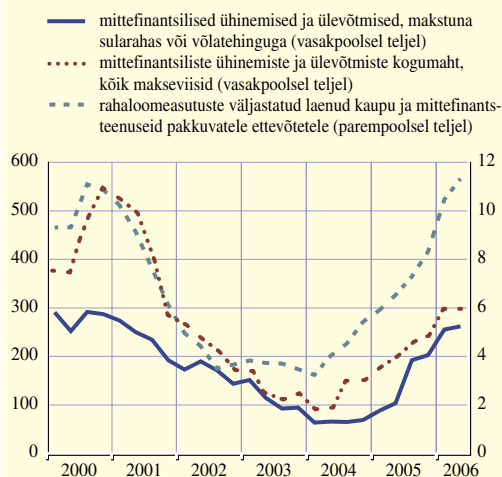
ajaliste (tähtajaga üle viie aasta) laenude aastane kasvumäär püsima 11% juures – eelmise kvartali lõpus saavutatud tasemel; ühe- kuni viieaastase tähtajaga laenude aastane kasvumäär jätkas aga tõusmist ning saavutas juunis 17,8% taseme.

Pangalaenude kasutamist soodustasid nende madal reaalkulu, pankade sooviv suhtumine laenude väljastamise ja kasvanud kindlustunne. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenude edasine kiire kasv võib olla seotud euroala majandusaktiivsuse positiivse arenguga käesoleva aasta esimesel poolel. Kaupu ja mittefinantsteenusid pakkuvad ettevõtted võisid kasutada ära osa reaalinvesteeringuteks saadud vahenditest vastavalt põhivarasse tehtud kapitali kogumahutusele, mis saavutas 2006. aasta esimeses kvartalis viie aasta kõrgeima taseme.⁵ Samuti

⁵ Vt ka EKP 2006. aasta augusti kuubülletääni taustinfot 2 "The results of the July 2006 bank lending survey for the euro area".

Joonis 28. Laenude areng ning ühinemised ja ülevõtmised euroala mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete sektoris

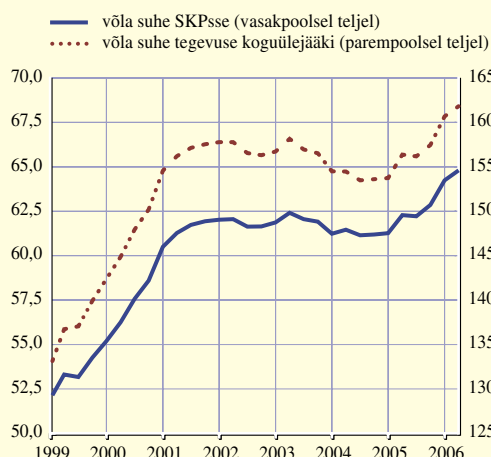
(lõpetatud tehingute väärtus (mld EUR); 12 kuu libisev summa; ostjateks euroala reaalsektori ettevõtted)

Allikad: Bureau van Dijk (Zephyri andmebaas).
Märkused. Ühinemised ja ülevõtmised sularahas või võlalahinguga osutavad ühinemistele ja ülevõtmistele, mis hõlmab sularaha või võlalahingut. Erinevus ühinemiste ja ülevõtmiste kogumahu ning sularahas või võlalahinguga ühinemiste ja ülevõtmiste vahel kaup ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete sektoris määratakse kindlaks tehingutega, mille eest on makstud muul viisil kui sularahas või võlalahinguga, peamiselt väärtipaberitega.

Joonis 29. Reaalsektori ettevõtete võla suhtarvud

(protsentides)

Allikad: EKP ja Eurostat.
Märkused. Tegevuse koguülejääk on seotud tegevuse koguülejäägi ning kogu majanduse segatuluga. Võlg kajastub finantskontode statistikas. See hõlmab laene, emiteeritud võlaväärtpabereid ja pensionifondi reserve. Arvestatakse viimase kvartali seisuga.

võis ettevõtete aktiivsemale laenuvõtmisele kaasa aidata ühinemiste ja ülevõtmiste kiire kasv euroalal (vt joonist 28), eriti seoses lühiajaliste laenudega, mida kasutatakse sageli sildfinantseerimiseks ja mis konverteeritakse hiljem võlakirjadesse (vt 2006. aasta juuli kuubülletäni taustinfot “Recent trends in merger and acquisition activity in the euro area”). Ühinemised ja ülevõtmised hõlmasid eeskätt raha või võlgade maksmist omandatavate ühingute aktsionäridele ning see võis tingida lisavahendite vajaduse. Vastavalt kuni 2006. aasta esimese kvartalini saadaolevatele andmetele jätkus samal ajal rahaloomeasutuste väljastatud laenudega ka mitterahaloomeasutuste poolt kaup ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenude aastase kasvumäära järsk suurenemine.

Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete poolt emiteeritud võlakirjade aastane kasvumäär kerkis juuni lõpuks 4,5% tasemele. Selle jätkuvalt tagasihoidliku kasvu võimalikeks teguriteks soodsa turupõhise võla reaalkulu perioodil on sisemise ressursi küllus, kaup ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud pangalaenude kiire kasv – ja seega ka võimalik asendusefekt – ning võlakirjade lunastamise suhteliselt kõrge tase. Vähenes kaudne finantseerimine mitterahaloomealiste finantsettevõtete, näiteks eriotstarbeliste finantsettevõtete (inglise keeles *special-purpose vehicles*) kaudu. Juuni lõpus langes 24,4%ni kõnealuse sektori poolt emiteeritud võlakirjade aastane kasvumäär, mis oli eelmise kvartali lõpus jõudnud 27,1% tasemele. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete poolt emiteeritud võlakirjade aastase kasvumäära üldine tõus viitas pikaajaliste võlakirjade emiteerimise aastase kasvumäära kerkimisele. Seevastu jäi kaup ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete poolt emiteeritud lühiajaliste võlakirjade aastane muutuse määr 2006. aasta teises kvartalis negatiivseks, nagu ka varasema aasta jooksul.

Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete emiteeritud noteeritud aktsiate aastane kasvumäär kerkis 2006. aasta teise kvartali lõpuks 1,0%le, võrrelduna 0,7%ga 2005. aasta neljandas kvartalis. Selline muutus aktsiate emiteerimises oli osaliselt põhjustatud ühinemiste ja ülevõtmiste aktiivsuse suurenemisest ning sellele aitasid kaasa nii esialgsed kui ka täiendavad avalikud pakkumised.

FINANTSSEISUND

Kajastades kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete laenuvahenditega finantseerimise jätkuvat hoogustumist, suurenes selle sektori koguvõla suhe SKPsse 2006. aasta teises kvartalis 65%ni (vt joonist 29). Pärast konsolideerumisperioodi on kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete võla suhe seepärast suurem kui 2003. aasta keskpaigas täheldatud kõrgtasemed, mis saavutati pärast võla järsku kasvu 1990. aastate teisel poolel.

Laenuvahenditega finantseerimise madal kulu ja majanduskasvu soodsad väljavaated on tõenäoliselt pannud ettevõtteid rohkem laenama ja investeerima. Lisaks on kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted suurendanud oma likviidseid varasid (vt taustinfot 3), mis näitab likviidsete varade eelistamist eesmärgiga säilitada paindlikkus tulevaste finantsülevõtmiste ajal. Samal ajal suurenes 2006. aasta teises kvartalis ka võla suhe tegevuse koguülejääki 162% tasele.

Taustinfo 3

MIKS ON EUROALA KAUPU JA MITTEFINANTSTEENUSEID PAKKUVAD NOTEERITUD ETTEVÕTTED VIIMASE KOLME AASTA JOOKSUL SUURENANUD OMA LIKVIIDSEID VARASID?

Euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate noteeritud ettevõtete bilansianndmed osutavad nende ettevõtete likviidsete varade¹ märkimisväärsele kasvule viimase kolme aasta jooksul. Ühest küljest viitab selline kasv üldjoontes euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete finantsseisundi paranemisele, mis muudab nad negatiivsete finantsšokkide suhtes vähem haavatavaks. Teisest küljest aga ei ole suurte sularahasummade hoidmine pikema perioodi jooksul kooskõlas kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuva ettevõtte eesmärkidega. Seega tuleb ettevõtetes hoitava sularaha suurt hulka hinnates püüda sisuliselt mõista, miks seda tehakse. Käesolevas taustinfos esitatakse noteeritud ettevõtete valimist saadud teabe põhjal mitu väidet selle kohta, miks on euroala ettevõtted suurendanud oma likviidseid varasid.

Teoreetiliselt määravad likviidsete varade hulga nende piirkulu ja -tulu eesmärgiga tagada aktsionäridele võimalikult suur kasumlikkus. Kui ettevõtte hoiab enda käes sularaha, tähendab selle (alternatiiv)kulu madalamat eeldatavat tootlust võrreldes alternatiivsete varadega ning eeliseks on vähenev tõenäosus, et oodatust väiksema kasumi korral ei ole rahastamiseks piisavalt varasid. Eeltoodud põhimõtte peaks kehtima kõigi euroala ettevõtete suhtes, olenemata nende üldistest rahastamistingimustest.² Just suurema immateriaalse põhivaraga ettevõtete käes on nähtavasti ka rohkem sularaha, arvestades, et seda tüüpi tagatiseta ja volatiilsemate

¹ Likviidseid varasid määratletakse sularaha ja selle ekvivalentidena (allikas: Thomson Financial Datastream). Selline määratlus on laiem kui rahaagregaadi M3 oma. Vt ka 2006. aasta augusti kuubülletääni artiklit "Sectoral money holdings: Determinants and recent developments", kus käsitletakse kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete sektori rahanõudlust mõjutavaid tegureid.

² R. Pal ja A. Ferrando "Financing constraints and firms' cash policy in the euro area", EKP teadustoimetis nr 642, 2006.

varade korral on välisrahastamiskulud kõrgemad.³ Lisaks võib likviidsete varade hulk suureneda olukorras, kus on oodata tulevasi reaal- ja finantsinvesteeringuid, sest sisemistest allikatest tulev rahastamine on üldiselt kõige odavam. Viimase asjaoluna tuleb ära mainida, et lühiajalises perspektiivis võivad ettevõtted eelistada teatud kindlaksmääratud kasumiosa hoidmist likviidsete varadena, kasutades seda omamoodi puhvrina enne lõplikku otsust, kas investeerida need varad või jaotada aktsionäride vahel.

Likviidsete varade areng

Võrreldes 2000. aastast 2002. aastani kestnud perioodiga on likviidsete varade hulk viimase kolme aasta jooksul olnud suhteliselt suur. Sularaha osatähtsus koguvaras oli 2000. aastal 8%, kuid 2005. aastaks oli see tõusnud veidi üle 10% (vt joonist A). Selline tase on võrreldav 1995.–1999. aasta keskmisega. Kui käsitleda andmeid majandussektorite kaupa, siis selgub, et pärast 1999. ja 2000. aasta langust on sularaha suhe koguvarasse 2002. aastast 2005. aastani suurenenud. Seega oli tegu mitmes sektoris avaldunud üldise suundumusega. 2004. ja 2005. aastal kasvas likviidsete varade osatähtsus teenindus-, transpordi-, side- ja kommunaalteenuste sektoris, ülejäänud sektorites jäi sularaha osatähtsus samaks või isegi vähenes.

Rahavood, kasumlikkus ja alternatiivkulud

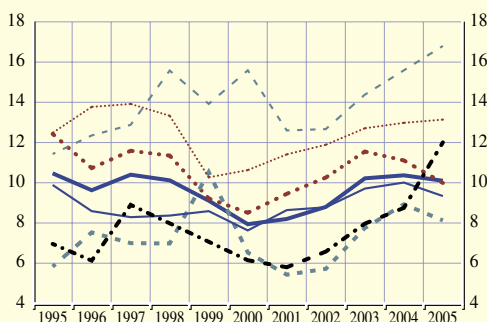
Pärast 2001. ja 2002. aasta suurt langust hakkasid kasumid ja rahavood 2003. aastast alates taas olulisel määral kasvama.⁴ Et analüüsida, mil määral on likviidsete varade suurem hulk seotud suuremate kasumite ja rahavoogudega, on joonisel B kujutatud ettevõtete keskmist

³ R. Passov "How much cash does your company need?", Harvard Business Review, Harvard School of Business, 2003. aasta november.

⁴ Vt 2006. aasta juuni kuubülletääni taustinfot "Euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate noteeritud ettevõtete kasumlikkus ja finantsvõimendus".

Joonis A. Sularaha ja koguvara suhte jaotus majandussektorite kaupa

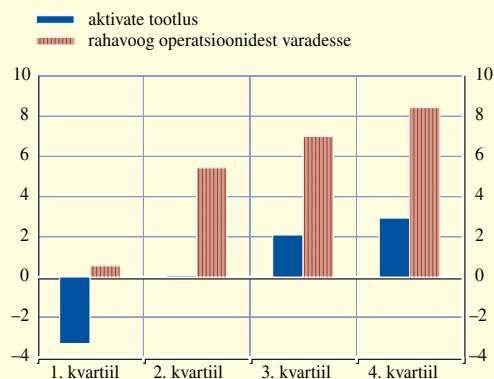
(protsentides)

Allikad: Thomson Financial Datastream ja EKP arvutused. Märkused. Arvutus põhineb euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate noteeritud ettevõtete aasta koondfinantsaruannetel. Valimist on välja jäetud erandid.

Joonis B. Rahavoo ja kasumlikkus

(protsentides; periood 2003–2005)

Allikad: Thomson Financial Datastream ja EKP arvutused. Märkused. Arvutus põhineb euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate noteeritud ettevõtete aasta koondfinantsaruannetel. Ettevõtted on reastatud vastavalt sularaha kogunemise tasemele perioodil 2003–2005; s.t 1. kvartil hõlmab ettevõtetest seda 25%, kellel kogunes nimetatud ajavahemikul väiksem hulk sularaha.

kasumlikkust ja rahavoogude kujunemist ettevõtete käes oleva sularaha koguse alusel. Nagu näha, on nende kahe näitaja vaheline suhe ühtlane ja positiivne, mis tähendab, et kasumi suuremisele järgneb ettevõtete käes oleva sularaha kasv – eeldusel, et osa kasumist on sularahas. Ettevõtetes hoitava sularaha ja kasumi suhtarvu kaalutud keskmine oli 2003. aastast 2005. aastani umbes 17%, kuigi see langes 2003. aasta 55% tasemelt 2005. aastaks 8% tasemele.

Sularaha hoidmise alternatiivkulu sõltub alternatiivsete investeeringute eeldatavast tootlusest. Selle mõõtmiseks võib kasutada näiteks pikaajalisi intressimäärasid. Viimase paari aasta jooksul on intressimäärad olnud madalal tasemel, mis võis soodustada sularaha hoidmist ettevõtete käes.

Sularaha hoidmise eelised: likviidsusvaeguse ja krediidi piirangute vältimine

Üks sularaha enda käes hoidmisega kaasnev eelis on see, et ettevõtted saavad sedakaudu vältida likviidsusvaegust. Kui ettevõtte tegevusest tulenevatest rahavoogudest kohustuste täitmiseks ei piisa, võib sularahareserv ettevõtte päästa, ilma et peaks võtma kallist laenu või halvemal juhul pankrotistuma. Sellised olukorrad võivad tekkida volatiilsema ärikeskkonna puhul, seega peaks müüginäitajate suurema volatiilsuse korral olema sularaha hoidmisest rohkem kasu. Jooniselt C aga selgub, et euroala noteeritud ettevõtete müüginäitajate kasvu volatiilsus on viimastel aastatel vähenenud, mis kajastab keskmise kasvu kahanemist. Samal ajal tuleb aga silmas pidada, et kuigi tegelik volatiilsus (mis on tagasivaatav näitaja) ei pruugi tulevast tajutavat volatiilsust veatult ette ennustada, ei saa siiski täielikult välistada, et euroala ettevõtete likviidsuse varade suurenemisele on aidanud kaasa äriiline ebakindlus.

Veelgi enam, ettevõtted eeldavad, et sularaha kogumisest on kasu, kui nad kavatsevad lähitulevikus teha investeeringuid, kasutades likviidseid varasid omamoodi eelrahastamiseks. 2005. ja 2006. aastal sagesid ühinemised ja ülevõtmised, kusjuures neid rahastati üha enam sularahaga. Sellest võib järeldada, et oodatavad kasumlikud investeeringud olid tõepoolest põhjuseks, miks likviidseid varasid teatud juhtudel suurendati.⁵

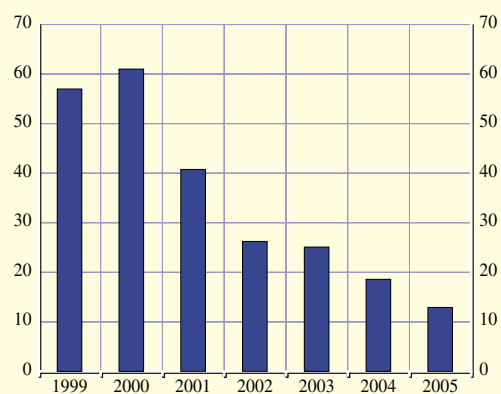
Ettevõtte laenuvõimalusi mõjutab lisaks eeltoodule ka tagatise olemasolu. Siinkohal võib väita, et euroala noteeritud ettevõtete immateriaalse põhivara märkimisväärne kasv võib olla üheks põhjuseks, miks ettevõtted hoivad aina rohkem sularaha enda käes (vt joonist D). Mida rohkem on ettevõttes sularaha, seda rohkem vähendab see välisrahastamisega seotud kulusid, sest immateriaalset põhivara on üsna raske tagatisena kasutada.

Järeldused

Likviidsete varade kasv euroalal näib olevat viimastel aastatel tihedalt seotud euroala noteeritud ettevõtete suurema kasumlikkuse

Joonis C. Müügi volatiilsus

(standardhälve; aastased andmed)

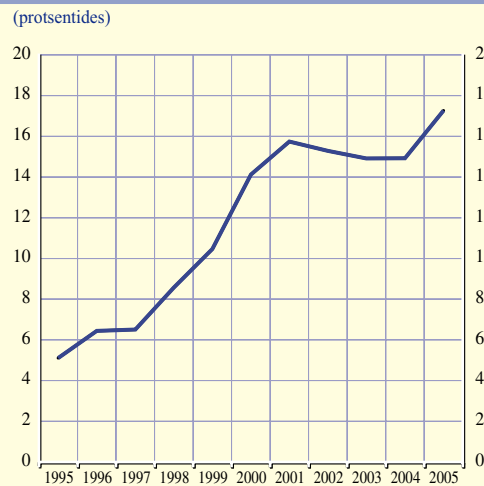

Allikad: Thomson Financial Datastream ja EKP arvutused. Märkus. Arvutus põhineb 800 kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuva euroala noteeritud ettevõtte tasakaalustatud valimil. Standardhälbed arvutatakse ettevõttepõhise nelja aasta müügi-kasvu alusel ja kaalutakse koguvara alusel.

⁵ Vt 2006. aasta juuli kuubülletääni taustinfot "Recent trends in mergers and acquisition activity in the euro area".

ja võimsamate rahavoogudega, sest ettevõtte võivad eelistada lisandunud vara lühiajalist kuhjamist likviidsetesse varadesse. Lisaks võib ettevõtete likviidsete varade hulk olla suur seepärast, et nad kavandavad tulevasi investeeringuid, näiteks ühinemisi või ülevõtmisi. Euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate noteeritud ettevõtete poolt hoitava sularaha kasv võib olla seotud ka sularaha hoidmise madala alternatiivkuluga, võrrelduna alternatiivsete finantsinvesteeringutega viimase paari aasta jooksul. Ja viimaks võisid ettevõtted likviidseid varasid suurendada seepärast, et immateriaalne põhivara moodustab suurema osa nende käibevarast ja tulevases varast.

Joonis D. Immateriaalsete põhivarade suhe koguvaras

Allikad: Thomson Financial Datastream ja EKP arvutused. Märkused. Arvutus põhineb euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate noteeritud ettevõtete aasta koondfinantsaruannetel. Valimist on välja jäetud erandid.

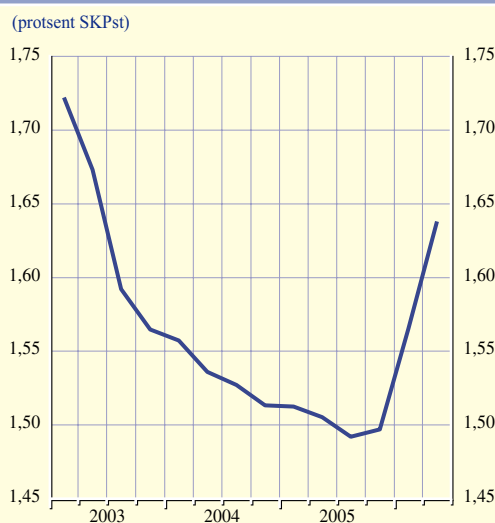
Võla areng koos intressimäära arenguga näib olevat toonud kaasa kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete intressikoormuse olulise tõusu 2006. aasta esimesel poolel (vt joonist 30).

Hoolimata võla suhte ja netointressimaksete suurenemisest jäi kaupu ja mittefinantsteenusid pakkuvate ettevõtete finantsseisund soodsaks. Selle taga oli peamiselt suur kasumlikkus ja finantseerimise jätkuvalt madal kulu.

2.7 KODUMAJAPIDAMISTE SEKTORI FINANTSEERIMINE JA FINANTSSEISUND

2006. aasta teises kvartalis jätkus kodumajapidamiste hoogne laenuvõtt – seda soodustasid head finantseerimistingimused, eluasemeturu aktiivsus ja tarbijate kasvanud kindlustunne. Hoolimata teatavast aeglustumisest viimastel kuudel jätkus rahaloomeasutuste poolt väljastatud eluasemelaenude märgatav kasv ning üldise laenukasvu kiiruse võib kanda eeskätt just selle arvele. Kodumajapidamiste võla suhe SKPsse kasvas 2006. aasta teises kvartalis veelgi, kajastades järjepidevalt aktiivset laenuvõtmist.

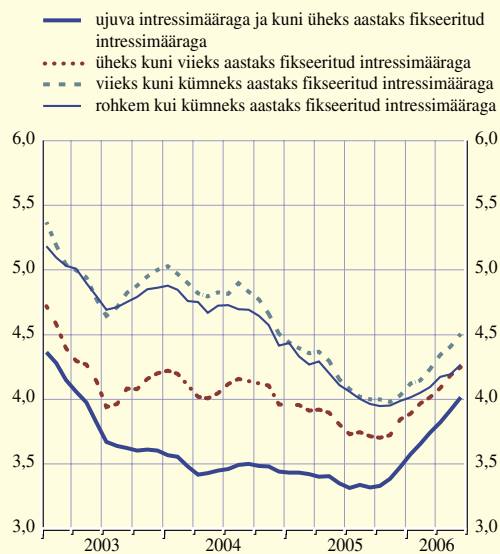
Joonis 30. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete netointressimaksed

Allikad: EKP ja Eurostat. Märkus. Netointressimaksete arvutamiseks lahutatakse rahaloomeasutuste väljastatud eurodes nomineeritud laenu intressimaksetest rahaloomeasutuste eurodes nomineeritud hoiuste eest saadud intressid.

Joonis 31. Rahaloomeasutuste poolt kodumajapidamistele väljastatud eluasemelaenu intressimäärad

(protsenti aastas; v.a tasud; uute laenu ja hoiuste intressimäärad, kaalutud¹)

Allikas: EKP.

¹ Alates 2003. aasta detsembrist arvutatakse rahaloomeasutuste kaalutud intressimäärad riikide osakaalude abil, mis tuginevad uute laenu ja hoiuste 12 kuu libisevale keskmisele mahule. 2003. aasta jaanuarist novembrini arvutati rahaloomeasutuste kaalutud intressimäärad riikide osakaalude abil, mis tuginesid uute laenu ja hoiuste 2003. aasta keskmisele mahule. Lisateabe saamiseks vt EKP 2004. aasta augusti kuubülletääni taustinfot "Analysing MFI interest rates at the euro area level".

väljastatavate eluaseme- ja tarbimislaenu tingimuste leevendamise. Eluasemelaenu puhul oli laenu tingimuste leevendamisest teatavate pankade netoosakaal protsentides pisut väiksem kui aprillikuise uuringu puhul, tarbimislaenu puhul oli see aga veidi suurem. Laenu tingimuste leevendamise tegurina tõid pangad esile konkurentsi teiste pankade ja mittepankadega. Sellele arengule aitas kaasa ka madalam riskitaju nii üldise majandusaktiivsuse ootuste kui ka eluasemeturu väljavaadete suhtes. Laenu tingimusi muudeti peamiselt keskmiste laenu marginaalide alandamise teel ning eluasemelaenu puhul ka tähtaegade pikendamise kaudu.

RAHASTAMISVOOD

Kõigi finantsinstitutsioonide poolt euroala kodumajapidamistele väljastatud laenu aastane kasvumäär kerkis 2006. aasta esimeses kvartalis 9,8% (viimane kvartal, mille kohta on euroala kvartaalsed finantsaruanded olemas), võrrelduna 2005. aasta neljanda kvartali 9,4%ga (vt joonist 32). Kodumajapidamiste rahastamise kasvu jätkuv kiirenemine tulenes peamiselt euroala rahaloomeasutuste väljastatud laenu osakaalu suurenemisest, samas kui mitterahaloomeasutuste – muude finantsvahendusettevõtete, kindlustusseltside ja pensionifondide – väljastatud laenu osakaal jäi üldjoontes samaks. 2006. aasta teises kvartalis kodumajapidamistele väljastatud laenu aastane kasvumäär langes hinnanguliselt pisut.

⁶ Vt EKP 2006. aasta augusti kuubülletääni taustinfot 2 "The results of the July 2006 bank lending survey for the euro area".

RAHASTAMISTINGIMUSED

Rahaloomeasutuste intressimäärastatistika ja 2006. aasta juuli pankade laenu tegevuse uuring⁶ viitavad sellele, et euroala kodumajapidamiste rahastamistingimused jäid 2006. aasta teises kvartalis soodsaks hoolimata laenuamise kalinemisest EKP baasintressimäära tõusu tõttu.

Rahaloomeasutuste eluasemelaenu intressimäärade tõus jätkus 2006. aasta teises kvartalis kõigi erineva tähtajaga laenu puhul (vt joonist 31). Kvartaalse keskmise põhjal olid need 15–25 baaspunkti kõrgemad kui 2006. aasta esimeses kvartalis. Lühemaajaliste eluasemelaenu intressimäär kerkis pisut rohkem kui pikemaajaliste eluasemelaenu intressimäär ning eeldatav hinnavahe langes madalaimale tasemele alates 2003. aasta algusest. Rahaloomeasutuste tarbimislaenu intressimäärdest olid kuni üheks aastaks fikseeritud intressimääriga laenu intressimäär 2006. aasta teises kvartalis keskmiselt 25 baaspunkti kõrgemad kui 2006. aasta esimeses kvartalis, samas kui enam kui üheks aastaks fikseeritud intressimääriga laenu intressimäär oli 10 baaspunkti madalam kui eelmises kvartalis.

2006. aasta juuli pankade laenu tegevuse uuringus teatasid pangad taas kodumajapidamistele

Kuni 2006. aasta juulini olemasolevaid rahaloomeasutuste andmeid vaadeldes ilmneb, et kodumajapidamistele väljastatud laenude aastane kasvumäär tõusis kiiresti, kuid viimastes kvartalites täheldatud hoogustumine näib olevat lõppenud. See kajastub eeskätt eluasemelaenu kasvu arengus, mille arvele võib kanda üldise laenukasvu kiiruse. Eluasemelaenu võtmise kodumajapidamiste poolt on viimastel kuudel aeglustunud: aastane kasvumäär oli juulis 11,4%, eelmisel kuul oli see 11,8% ja teises kvartalis keskmiselt 12,1%. 2006. aasta juuli pankade laenugevuse uuringu tulemused viitavad sellele, et eluasemelaenu kasvu hiljutine taandumine võib olla osaliselt seotud laenuvõtjate alternatiivsete rahastamisallikate (sh säästude aktiivsema kasutamise ja finantsvarade müügi) laialdasema levikuga eluaseme soetamise rahastamiseks. Sellest hoolimata oli eluasemelaenu kasv kiire, viidates soodsatele laenuitingimustele, tarbijate kindlustunde kasvule ja eluasemeturu hoogsale dünaamikale paljudes euroala piirkondades.

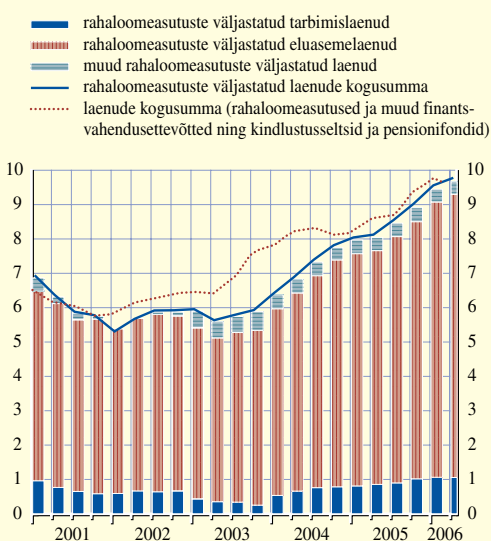
2006. aasta juulis oli tarbimislaenu aastane kasvumäär 8,6% – see on suurim kuine tõus alates 1999. aasta lõpust –, kõrvutatuna 8,2%ga nii 2006. aasta esimeses kui ka teises kvartalis. Tänavu juulis oli kodumajapidamistele väljastatud muude laenu aastane kasvumäär 2,3%, 2006. aasta esimeses ja teises kvartalis oli see 2,1%. 2006. aasta juuli pankade laenugevuse uuringu kohaselt oli positiivne netoonõudlus tarbimislaenu ja muude laenu järele seotud peamiselt kestvuskapadele tehtud kulutuste ning tarbijate kindlustunde kasvuga.

FINANTSSEISUND

Laenuvõtu jätkuvalt kiire kasvu tulemusena suurenes kodumajapidamiste võla suhe SKPsse veelgi. Hinnanguliselt moodustas see 2006. aasta teises kvartalis ligikaudu 58,5% SKPst (vt joo-

Joonis 32. Kodumajapidamistele väljastatud laenu kogusumma

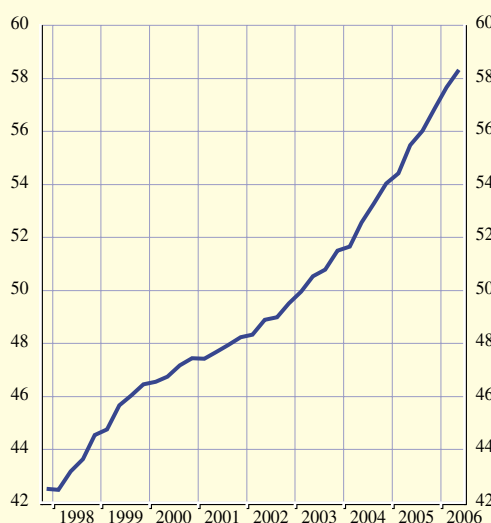
(aastased kasvumäärad protsentides; panus protsendipunktides; kvartali lõpp)

Allikas: EKP.
Märkus. 2006. aasta teise kvartali laenu kogusumma (rahaloomeasutused ja muud finantsvahendustevõtted ning kindlustusseltsid ja pensionifondid) on hinnanguline näitaja, mis põhineb raha- ja pangandusstatistikas kajastatud tehingutel. Kasvumäärade arvutamise erinevusi on käsitletud tehnilistes märkustes.

Joonis 33. Kodumajapidamiste võla suhe SKPsse

(protsentides)

Allikas: EKP.
Märkused. Need kvartaalsete finantskontode põhjal koostatud andmed näitavad, et kodumajapidamiste võla suhe SKPsse on pisut väiksem kui siis, kui need põhineksid aastasel finantskontol, peamiselt seetõttu, et euroalaväliste pankade väljastatud laenu pole arvesse võetud. Viimase kvartali kohta esitatud andmed on osaliselt hinnangulised.

nist 33). Hoolimata kasvu jätkumisest on kodumajapidamiste võlgnevus rahvusvahelises mõistes suhteliselt tagasihoidlik.

Kodumajapidamiste võla teenindamise kogukoormus (s.t intressimaksud ja põhiosa tagasimaksud) tõusis 2005. aastal veidi ja peaks prognooside kohaselt mõnevõrra suurenema ka 2006. aastal. Selle põhjuseks on eelkõige kiire laenukasv ja pankade intressimäärade tõus aasta esimesel poolel.

3 HINNAD JA KULUD

Tarbijahindade inflatsioonimäär euroalal on püsinud 2006. aasta jooksul kõrgem kui 2%. Selle peamiseks põhjuseks on energiahindade pidev tõus. Tootjate tasandil on andmeid hinnasurvest tingitud tootmissisendite hinna tõusu kohta, mille põhjuseks on energia- ja toorainehindade kasv. Samuti on märke sellest, et tootmissisendite hinna kerkimine kandub järk-järgult üle ka tarbijahindadele. Palgasurve on värskeimate näitajate põhjal jäänud siiski mõõdukaks. EKP ekspertide viimase makromajandusliku ettevaate kohaselt püsib inflatsioon tempokana tõenäoliselt ülejäänud 2006. aasta jooksul ja ka 2007. aastal. Ettevaates nähakse inflatsiooni kiirenemise ohtu.

3.1 TARBIAHINNAD

2006. AASTA AUGUSTI ESIALGNE HINNANG

Eurostati esialgse hinnangu kohaselt oli üldine ÜTHI-inflatsioonimäär augustis 2,3%, võrreldes 2,4%ga juulis (vt tabelit 6). Seda hinnangut tuleb käsitada siiski ettevaatlikkusega, sest tegemist on esialgsete andmetega. ÜTHI komponentide üksikasjalik jaotus avaldatakse septembri keskpaigas.

ÜTHI-INFLATSIOON KUNI 2006. AASTA JUULINI

ÜTHI-inflatsioonimäär oli 2006. aasta juulis 2,4% (juunis 2,5%). Pikemas perspektiivis on üldine ÜTHI-inflatsioonimäär kõikunud alates 2005. aasta novembrist vahemikus 2,2–2,5%, olles eelnevalt 2005. aasta sügisel märkimisväärselt kasvanud. Alates 2006. aasta aprillist on see püsinud nimetatud väärtusvahemiku ülemises osas.

Energiahindade kasv, mis kajastab naftahinna kiiret tõusu, on olnud viimasel ajal ÜTHI-inflatsiooni üks peamisi tõukejõudusid. Energiahindade aastakasv on 2006. aasta esimesel poolel püsinud kiire (vt joonist 34). Siiski on soodsad baasefektid viimaste kuude arvestuses aastakasvu pärssinud, viidates naftahinna tõusule möödunud aasta samal ajavahemikul.

Tabel 6. Hinnamuutused

(aastane muutus protsentides, kui pole viidatud teisiti)

	2004	2005	2006 märts	2006 aprill	2006 mai	2006 juuni	2006 juuli	2006 aug
ÜTHI ja selle komponendid								
Üldindeks ¹	2,1	2,2	2,2	2,4	2,5	2,5	2,4	2,3
Energia	4,5	10,1	10,5	11,0	12,9	11,0	9,5	.
Töötlemata toidukaubad	0,6	0,8	0,6	1,2	1,5	2,1	3,2	.
Töödeldud toidukaubad	3,4	2,0	2,3	2,2	2,2	2,2	2,3	.
Tööstuskaubad, v.a energia	0,8	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,5	.
Teenused	2,6	2,3	1,9	2,2	1,8	2,0	2,1	.
Muud hinnanaäitajad								
Tööstustoodangu tootjahinnad	2,3	4,1	5,1	5,5	6,1	5,8	.	.
Naftahind (EUR/barrel)	30,5	44,6	52,6	57,6	55,7	55,4	58,8	58,1
Toorme (v.a energia) hinnad	10,8	9,4	20,0	25,4	31,5	22,0	26,7	26,9

Allikad: Eurostat, HWWA ja Thomson Financial Datastreami andmetel põhinevad EKP arvutused.

¹ ÜTHI-inflatsioon augustis 2006 viitab Eurostati esialgsele hinnangule.

2006. aasta juunis ja juulis suurenes töötlemata toidukaupade hindade aastakasv, mis oli eelmistel aastatel olnud võrdlemisi tagasihoidlik. Juulikuine eriti suur hinnatõus oli tingitud peamiselt puuvilja- ning vähemal määral juurviljahindade tõusust. Selle põhjuseks olid nähtavasti enamikus Euroopa piirkondades sel ajal valitsenud erakordselt kuumad ja kuivad ilmastikuolud.

ÜTHI aastakasv, millest on maha arvatud energia ja töötlemata toidukaupade komponent, on alates 2005. aasta teisest poolest kõikunud 1,5% ümber ning oli 2006. aasta juulis 1,6%. Selline areng kattub seisukohaga, et euroala kulusurve, mis tuleneb energia ja muude kaupade hindade tõusust, on jäänud seni mõeldukaks. Üldise stabiilsuse taga peitub aga ÜTHI komponentide (v.a energia ja töötlemata toidukaubad) vastuoluline areng.

Teenuste hinna inflatsioonimäär on alates 2006. aasta algusest püsinud suhteliselt stabiilselt 2,0% ringis ja ulatus juulis 2,1%ni. Viimaste kuude jooksul on selle lühiajalistele muutustele avaldanud mõju eeskätt reisipaketite ja majutusteenuse hindade areng, mida omakorda mõjutab puhkuseperioodide ajastus. Seevastu tööstuskaupade (v.a energia) hindade aastakasv on olnud tagasihoidlikum. Ometi on see möödunud aasta keskpaigast alates pidevalt tõusnud ja püsib nüüd 2005. aasta keskmisest kõrgemal. See võib kajastada varasema naftahinna tõusu kaudsete mõjude järkjärgulist avaldumist tarbijate tasandil. Kuigi kõnealuse ÜTHI komponendi aastakasv langes juulis 0,5%le, põhjustas seda siiski peamiselt hindade erakorraline hooajaline alandamine suviste allahindluste perioodil ning seetõttu jääb see langus tõenäoliselt lühiajaliseks. Samas suurenes 2006. aasta teises kvartalis ka töödeldud toidukaupade hindade aastakasv.

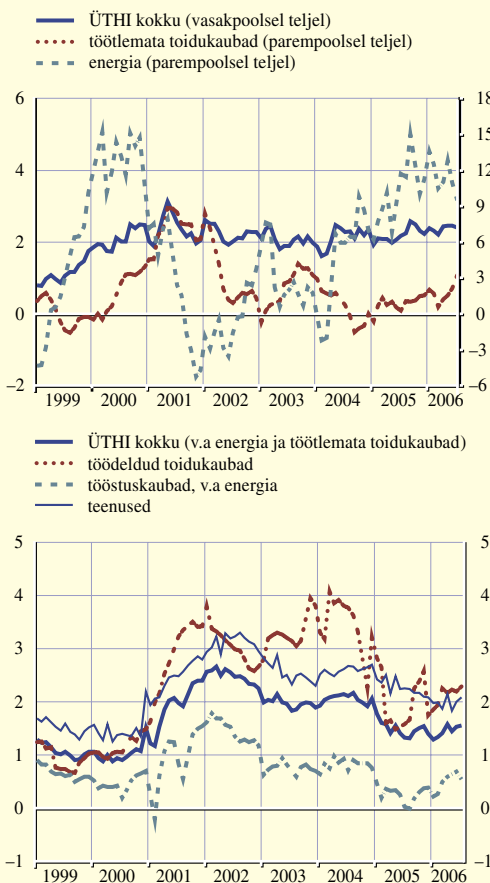
3.2 TÖÖSTUSTOODANGU TOOTJAHINNAD

Pärast viimaste aastate selget kasvutrendi oli tööstustoodangu tootjahindade aastakasv 2006. aasta mais ja juunis ligikaudu 6,0%. Ehkki pärast eelmise EKP kuubülletääni ilmutumist ei ole euroala tootjahindade kohta uusi andmeid laekunud, püsis tugev hinnasurve tootjate tasandil tõenäoliselt ka juulis.

Üldist tööstustoodangu tootjahindade inflatsiooni on suunanud nii vahekaupade hindade tõus kui ka energiahindade kiire kasv (vt joonist 35). Viimane on osalt tänu soodsatele baasefektidele olnud 2006. aastal mõnevõrra tagasihoidlikum, kuid püsib siiski jätkuvalt hoogne. See-

Joonis 34. ÜTHI-inflatsiooni jaotus: peamised komponendid

(aastane muutus protsentides; kuised andmed)

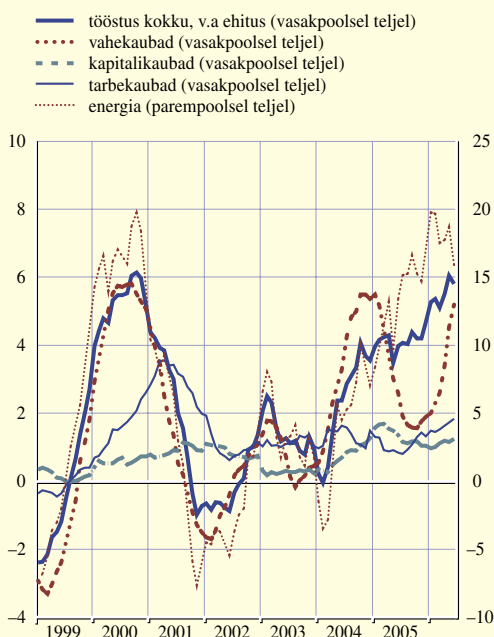

Allikas: Eurostat.

Joonis 35. Tööstustoodangu tootjahindade jaotus

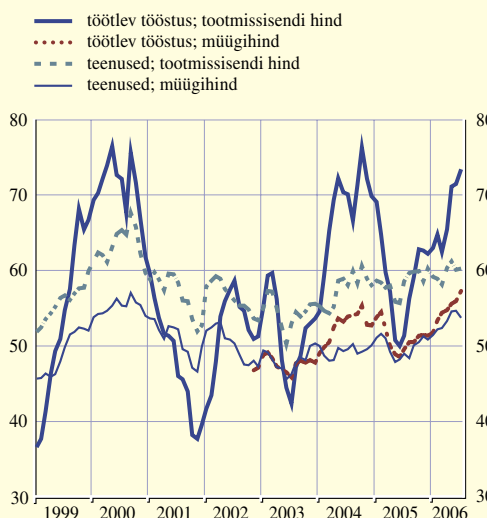
(aastane muutus protsentides; kuised andmed)

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.

Joonis 36. Tootmissisendi ja toodangu hinna uuringud

(hajuvusindeksid; kuised andmed)

Allikas: NTC Economics.
Märkus. 50 punkti ületav indeks viitab hinnatõusule, 50 punkti allapoole jääv väärtus näitab hindade langust.

vastu vahekaupade hindade aastakasv kiirenes pidevalt 2006. aasta esimesel poolel, eriti teises kvartalis, ning jõudis juulis 5,2%le (võrreldes keskmiselt 1,7%ga 2005. aasta viimases kvartalis). Selle põhjuseks on eeskätt vahekaupade impordihindade tõus, mis võib omakorda viidata ka kõrgematele toorainehindadele (vt punkte 1.2 ja 6.2). Seoses tarbekaupade puhul kehtivate tööstustoodangu tootjahindadega näitab aastakasvu pidev tõus alates 2005. aasta keskpaigast, et tootmissisendite kõrgemad hinnad võivad järk-järgult ja osaliselt olla kandunud ka tootmisahela hilisemate etappide hindadele. Juunis tõusis veidi ka kapitalikaupade hindade aastakasv.

Kokkuvõttes toetab tööstustoodangu tootjahindade viimase aja areng hinnangut, mille kohaselt kulusurve tööstussektoris püsib ja suurenevad ettevõtete võimalused tõsta tootmissisendite kõrgema hinna tõttu ka teisi hindu. See hinnang kattub ettevõtlusuuringutest saadud värskeima teabega hinnakujunduse kohta. Uuringufirma NTC Economics andmetel püsisid töötleva tööstuse sektori tootmissisendite hinna ja toodangu hinna näitajad varasemaga võrreldes kõrged (vt joonist 36). Suure sisenõudluse ja tootmisvõimsuse piirangute taustal teatasid tootmisettevõtted, et neil on nüüd hindade kujundamisel rohkem otsustusjõudu. Ostujuhtide uuringu tulemused teenindussektori kohta osutasid taas nii tootmissisendite suurenenud hinnasurvele kui ka teenusosutajate võimalustele tõsta oma müügihindu. Teenindussektori uuringutest selgub, et lisaks toorainehindadega seotud survele leidub alates 2006. aasta maist mõningaid märke ka tööjõukuludest tingitud survest.

Tabel 7. Tööjõukulude näitajad

(aastane muutus protsentides, kui pole viidatud teisiti)

	2004	2005	2005 II kv	2005 III kv	2005 IV kv	2006 I kv	2006 II kv
Kollektiivlepinguga määratud palgad	2,1	2,1	2,1	2,1	2,0	2,1	2,3
Tööjõukulu tunnis kokku	2,4	2,4	2,6	2,0	2,1	2,2	.
Hüvitis töötaja kohta	2,2	1,8	1,6	1,8	2,0	2,0	.
<i>Memokirjed:</i>							
tööviljakus	1,3	0,7	0,5	0,9	1,0	1,0	.
tööjõu erikulud	0,9	1,1	1,1	0,8	1,0	0,9	.

Allikad: Eurostat, riiklikud andmed ja EKP arvutused.

3.3 TÖÖJÕUKULUDE NÄITAJAD

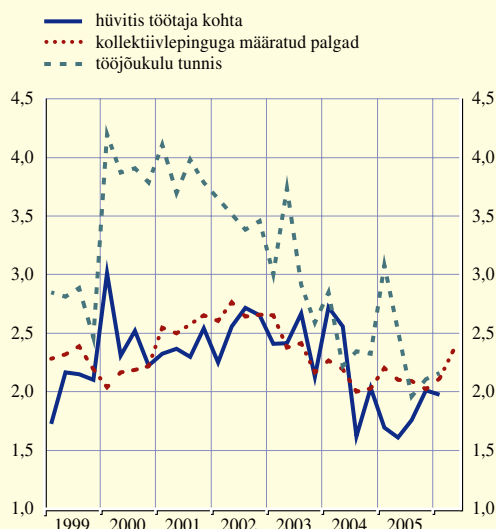
2006. aasta teises kvartalis tõusis kollektiivlepinguga määratud palkade aastakasv euroalal 2,3%ni, võrreldes 2,1%ga esimeses kvartalis (vt tabelit 7). Kuigi seda põhjustas peamiselt ühekordne makse Saksamaa tööstussektoris ning seetõttu kajastas see teatavat lühiajalist volatiilsust, tõusis kollektiivlepinguga määratud palkade näitaja selle tulemusel veidi kõrgemale kui 2004. ja 2005. aasta tase (keskmiselt 2,1%). Arvestades palgatõusu erinevusi riikide lõikes ja tegeliku töötasu võimalikku hälvet, saab kollektiivlepinguga määratud palkade näitajat vaadelda üksnes kui palkade tegeliku arengu ligikaudset näitajat. Kõnealuse näitaja kohta antavat hinnangut tuleb täiendada teiste tööjõukulude näitajatega, mida ei ole 2006. aasta teise kvartali kohta veel avaldatud.

Kuni 2006. aasta esimese kvartalini kättesaadavate andmete põhjal võib öelda, et viimase aja tööjõukulude näitajate üldine areng kinnitab hinnangut, et palkade areng on jätkuvalt tagasihoidlik. Töötaja kohta makstavate hüvitiste aastakasv oli 2006. aasta esimeses kvartalis 2,0%, mis oli alates 2004. aasta keskepaigast arvatud ligikaudselt keskmisest kasvumäärast veidi kõrgem. Pikemas perspektiivis on töötaja kohta makstavate hüvitiste kasv olnud viimasel ajal oluliselt väiksem kui nende keskmine 1999. aastast kuni 2004. aasta keskepaigani (vt joonist 37). Tunnis makstavate tööjõukulude aastakasv ettevõtlussektoris (v.a põllumajandus) suurenes veidi, ulatudes 2006. aasta esimeses kvartalis 2,2%ni. Vaatamata mõningasele lühiajalisele volatiilsusele paistab selle näitaja kasv pärast möödunud aastate pidevat langust ühtlustuvat.

Kui vaadelda olemasolevaid andmeid majandussektorite kaupa, on töötaja kohta makstavate hüvitiste aastakasv tööstussektoris

Joonis 37. Valikulised tööjõukulude näitajad

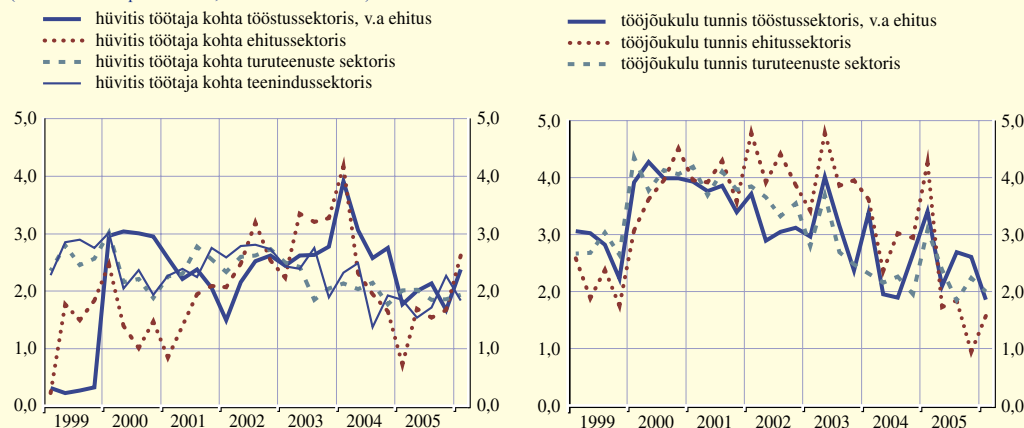
(aastane muutus protsentides; kvartaalsed andmed)

Allikad: Eurostat, riiklikud andmed ja EKP arvutused

Joonis 38. Tööjõukulude muutused majandussektorite kaupa

(aastane muutus protsentides; kvartaalsed andmed)

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.

2004. aasta suure languse järel alates 2005. aasta algusest kõikunud 2,0% ümber (vt joonist 38). Turuteenuste puhul on töötaja kohta makstavate hüvitiste aastakasv püsitud alates 2003. aasta teisest pooldest üldjoontes stabiilsena 2,0% lähedal.

Arvestades töötaja kohta makstavate hüvitiste tagasihoidlikku kasvu ja töoviljakuse stabiilset aastakasvu, on tööjõu erikulude kasv püsitud viimaste kvartalite jooksul mõõdukas. Seepärast oli ka tööjõuturust tingitud üldine inflatsioonisurve 2006. aasta alguses mõõdukas.

3.4 INFLATSIOONIVÄLJAVAATED

Euroala inflatsioonimäär peaks ülejäänud 2006. aasta jooksul püsima kõrgem kui 2,0%. Lühiajaliselt mõjutab üldist ÜTHI-inflatsiooni arvatavasti oluliselt energiahindade areng. 2007. aasta alguses peaks euroala inflatsiooni mõjutama lisaks kavandatav käibemaksu tõus Saksamaal. See tegur selgitab ka värskemaid uuringutulemusi, mille kohaselt on kodumajapidamiste inflatsiooni-ootused tõusnud (vt alltoodud taustinfot 4). Siiski eeldatakse olemasoleva teabe põhjal, et euroala inflatsioonisurve tugevneb aeglaselt, tingituna jätkuvalt väiksest palgakasvust ja üleilmse konkurentsi kasvust. EKP ekspertide värskeima makromajandusliku ettevaate järgi peaks ÜTHI-inflatsioon püsima 2007. aastal vahemikus 1,9–2,9%. Lisateavet ettevaate kohta saab taustinfot „EKP ekspertide makromajanduslik ettevaade euroala kohta“.

Siiski tuleb ettevaate puhul arvestada ka mitmesuguste ohtudega. ÜTHI-inflatsiooni võib mõjutada oodatust suurem energia- ja muude toorainehindade (v.a energiahinna) tõus ning selle eeldatust tugevam mõju tarbijahindadele. Lisaks võivad arvatust rohkem suurenda reguleeritud hinnad ja kaudsed maksud. Lühema aja jooksul võib mõningane hinnatõus tuleneda ka töötlemata toidukaupade hindade hiljutisest kõikumisest. Peale selle võib palga- ja hinnasurve osutada töö-urutingimuste paranemise ja kasvuväljavaadete taustal tugevamaks, kui ettevaates märgitud.

TARBIJATE INFLATSIONIOOTUSTE VIIMASTE MUUTUSTE HINNANG

EKP jälgib tarbijate inflatsiooniootuste muutusi, sest need annavad teavet selle kohta, kuidas tarbijad tajuvad hinnakasvu põhjustavaid šokke, ning aitavad hinnata tarbijate võimalikke reaktsioone nendele šokkidele. Näiteks mängivad tarbijate inflatsiooniootused olulist rolli palgakujuunduses, mis võib omakorda avaldada suurt mõju ÜTHI-inflatsioonile. Vastavalt Euroopa Komisjoni tarbijauuringule on kodumajapidamiste lühiajalised inflatsiooniootused viimasel ajal tõusnud. Käesolevas taustinfos käsitletaksegi tarbijate inflatsiooniootuste arengut.

Euroopa Komisjoni igakuise tarbijauuringu¹ käigus esitatakse ligikaudu 20 000 tarbijale küsimus: "Kuidas muutuvad tarbijahinnad teie hinnangul lähima 12 kuu jooksul võrreldes viimase 12 kuuga? Kas need: 1) tõusevad kiiremini, 2) tõusevad samas tempos, 3) tõusevad aeglasemalt, 4) jäävad umbes samaks, 5) langevad või 6) andmed puuduvad / ei tea." Kvalitatiivsed ootused esitatakse tasakaalustatud statistilise näitajana, mille arvutamiseks leitakse vastusevariandi 1 või 2 valinute ning vastusevariandi 4 või 5 eelistanute protsendi kaalutud keskmiste vahe.²

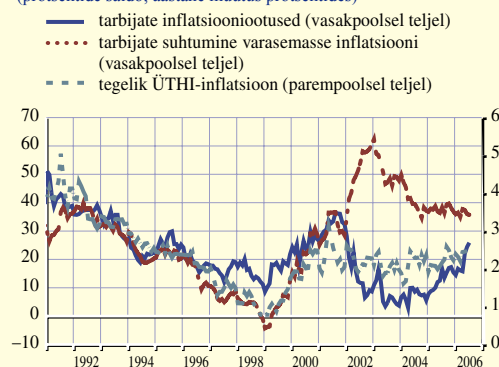
Kuigi Euroopa Komisjoni näitaja on oma olemuselt kvalitatiivne, annab see mõningast teavet selle kohta, milliseks peavad tarbijad hinnamuutuste suunda ja tempot. Neid andmeid saab vahetult kõrvutada ÜTHI-inflatsiooni tegelike muutustega. Nagu jooniselt näha, on tarbijate ettekujutus senisest inflatsioonist olnud ajalooliselt üldiselt kooskõlas tegeliku inflatsiooniga, kuid pärast euro rahatähtede ja müntide kasutuselevõttu 2002. aastal leidis aset teatav muutus. Inflatsioonitaseme teemalise uuringuküsimuse vastuste põhjal alanesid inflatsiooniootused 2002. aastal ning jäid mõneks ajaks suhteliselt madalale tasemele.

Kui vaadelda viimaseid suundumusi, siis on tarbijate inflatsiooniootuse kvalitatiivne näitaja olnud 2005. aasta algusest saadik stabiilselt tõusuteel. See liikumine näitab arvatavasti naftahinna kerkimisest tingitud inflatsiooni mõju. Alates 2006. aasta maist on tarbijate inflatsiooniootus aga veelgi jõulisemalt kasvanud. See tõus on peaaegu täielikult tingitud arengusuundadest Saksamaal ning väljendab väga tõenäoliselt Saksamaal 2007. aasta jaanuaris aset leidva käibemaksu 3%lise tõusu märkimisväärset mõju inflatsioonile.

Üldiselt võib öelda, et kuigi tarbijad on Saksamaal viimasel ajal võtnud arvesse, et käibemaks lähiajal suureneb, on inflatsiooniootuste kvalitatiivne näitaja euroala tasandil liikunud siiski varasemas tempos koos tegeliku inflatsiooniga ega ennusta järgmise aasta jooksul inflatsioonimuutusi, nagu kõnealusest uuringust võib ilmned. Seda kinnitab tõik, et inflatsiooniootuste

Tarbijate inflatsiooniootused ja suhtumine inflatsiooni; tegelik ÜTHI-inflatsioon

(protsentide saldo; aastane muutus protsentides)

Allikad: Euroopa Komisjon ja Eurostat.

¹ Lisateabe saamiseks vt EKP 2006. aasta juuli kuubülletäni taustinfot „Measures of inflation expectations in the euro area”.

² Tulemuste arvestamisel on skaala äärtele jäävatele vastustele (1 või 5) antud kahekordne kaal võrreldes rohkem skaala keskele jäävate vastustega (2 või 4).

ja aastase inflatsioonimäära muutuste vaheliste korrelatsioonide puhul on statistiliselt olulise taseme lähedal üksnes tegeliku inflatsiooni korrelatsioon väärtusega umbes 0,3, samas kui korrelatsioon tulevaste hinnamuutuste ja tarbijate inflatsiooniootuste vahel on üsna väike.

4 TOODANG, NÕUDLUS JA TÖÖTURG

Eurostati esialgne hinnang euroala 2006. aasta teise kvartali SKP reaalkasvu kohta kinnitab euroala majanduse edasist elavnemist 2006. aasta esimesel poolel. 2006. aasta teises kvartalis oli euroala SKP reaalkasv 0,9%, mis on parim näitaja viimase kuue aasta jooksul. Olemasolevate andmete kohaselt oli kasv sektorite lõikes laiapõhjaline ning uuringunäitajad viitavad jõulisele kasvule ka kolmanda kvartali alguses. 2006. aasta esimesel poolel on tööturutingimused järkjärgult paranenud. Jõulise majanduskasvu jätkumist on oodata ka edaspidi. Ehkki lühema aja jooksul on kõnealuse väljavaatega seotud riskid tasakaalustatud, kujutavad pikema aja jooksul endast ohtu eelkõige naftahinna võimalik edasine tõus, maailmamajanduse tasakaalustamatuse ebakorrapärane taasavaldumine ning proteksionismisurve.

4.1 TOODANGU JA NÕUDLUSE ARENG

REAALNE SKP JA TARBIMISKOMPONENDID

Pärast SKP mõõdukat reaalkasvu viimase paari aasta jooksul on euroala SKP kasv käesoleva aasta esimesel poolel oluliselt hoogustunud. Eurostati esialgne hinnang euroala SKP reaalkasvu kohta näitab, et 2006. aasta teises kvartalis kasvas reaalne SKP pärast esimese kvartali kiiret kasvu 0,9% (vt joonist 39). Teise kvartali 0,9%ne kasvumäär on euroala suurim vastav kvartaalne näitaja viimase kuue aasta jooksul. Kui majandustegevuse kasvutempo 2006. aasta esimesel poolel viitab majanduse elavnemisele üldiselt, siis teises kvartalis võisid jõulisemale kasvule ajutiselt kaasa aidata ka mõningad eritegurid. Pärast esimese kvartali nõrka arengut, mille olid tinginud ilmastikuolud, elavnes tõenäoliselt eeskätt ehitussektori tegevus.

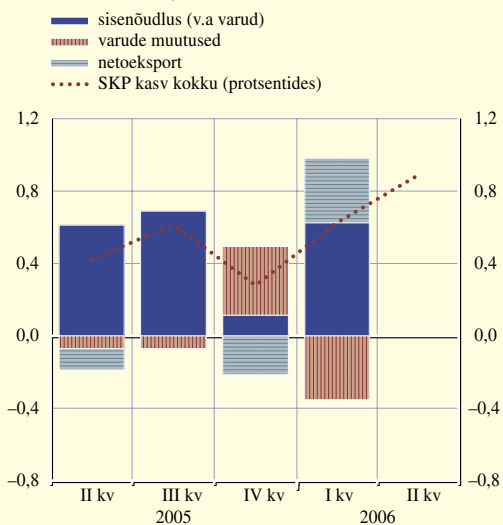
Euroala SKP reaalkasvu jaotumise kohta 2006. aasta teises kvartalis tarbimiskomponentide lõikes puudub praegu ametlik teave. Siiski viitavad olemasolevad andmed sellele, et teises kvartalis toimus sisenõudluse (v.a varud) osakaalu märkimisväärne suurenemine, mille tingisid eelkõige oluliselt suurenenud kapitali kogumahutused põhivarasse. Kasvule võis kaasa aidata ka varude muutus, samas kui netoeksporti panus esimese kvartaliga võrreldes tõenäoliselt vähenes.

SEKTORITE TOODANG JA TÖÖSTUSTOODANG

Nii tööstus- kui ka teenindussektori kasv on jäänud viimastel aastatel tagasihoidlikuks. Lisandväärtuse kasvu kiirenemine 2006. aasta esimeses kvartalis jagunes ühtlaselt tööstussektori (v.a ehitus) ja teenindussektori vahel, kusjuures mõlemas oli kasv keskmisest suurem. Samal ajal aeglustus käesoleva aasta esimeses kvartalis erakordselt külma ilma tõttu lisandväärtuse kasv ehitussektoris.

Joonis 39. SKP reaalkasv ja selle komponendid

(kvartaalne kasvumäär ja kvartaalne panus protsendipunktes; sesoonselt kohandatud)

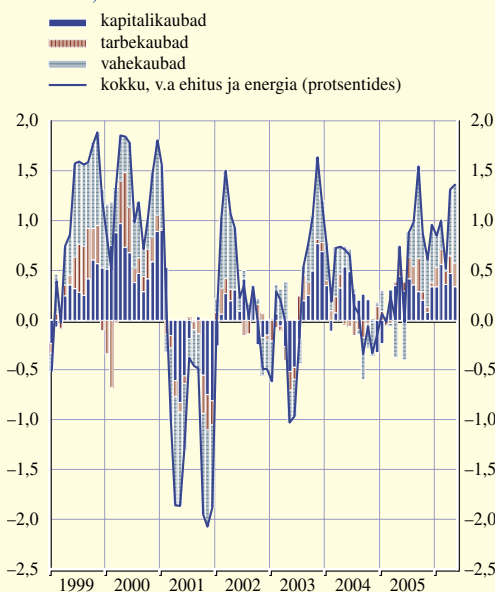

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.

Märkus. Viimased vaatlused SKP kogukasvu kohta põhinevad Eurostati esialgsel hinnangul.

Joonis 40. Tööstustoodangu kasv ja selle komponendid

(kasvumäär ja panus protsendipunktides; kuised andmed, sesoonselt kohandatud)

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.
Märkus. Esitatud andmed arvutatakse kolme kuu libisevate keskmistena varasema kolme kuu vastava keskmise suhtes.

Ehkki lisandväärtuse sektoripõhist jaotust ei ole 2006. aasta teise kvartali kohta veel avaldatud, osutavad olemasolevad andmed jõulisele kasvule nii tööstus- kui ka teenindussektoris. Tööstustoodang (v.a ehitus) kasvas teises kvartalis 1,0%, moodustades euroala SKP reaalkasvust ligikaudu 0,2 protsendipunkti. Seega oli tööstussektori mõju teises kvartalis märkimisväärselt suurem kui 1990. aastate keskpaigast saadik kehtinud 0,1-protsendipunktiline keskmine näitaja (vt joonist 40). Toodang kasvas 2006. aasta teises kvartalis märkimisväärselt kõigis tööstuse põhirühmades peale energiasektori, kus toimus suur langus. Võrreldes esimese kvartali eriti suure energiatootmisega, mis oli tõenäoliselt põhjustatud sel ajal mõnel pool euroalal valitsenud ebatavaliselt külmadest ilmastikuoludest, võib energiatoodangu vähenemine teises kvartalis kajastada mõningast tagasipööret. Üldiselt on euroala tööstustoodang (v.a ehitus) eelnenud 12 kuu tagasihoidliku kasvuga võrreldes viimase aasta jooksul tuntavalt kasvanud (üle 4%).

Uute tööstustellimuste maht on alates 2005. aasta algusest oluliselt suurenenud, kuid

kasvutrend võib olla muutunud viimasel ajal laugemaks. 2006. aasta teises kvartalis suurenes tellimuste maht eelmise kvartaliga võrreldes üksnes mõnevõrra. Samas tõusis kõnealuses kvartalis indeks, mis ei hõlma muude transpordivahendite väga muutlikku komponenti, siiski kiiremini kui koguindeks, ehkki 2006. aasta esimese kvartaliga võrreldes oli selle kasv teises kvartalis aeglasem.

TÖÖSTUS- JA TEENINDUSSEKTORI UURINGUTE ANDMED

Uuringunäitajad on alates 2005. aasta keskpaigast suurel määral tõusnud, viidates nii tööstus- kui ka teenindussektori ettevõtlustingimuste märgatavale paranemisele kõnealusel ajavahemikul. 2006. aasta teise kvartali uuringuandmed osutavad (nagu eespool märgitud), et mõlemad sektorid soodustasid märgatavalt SKP jõulist kasvu. Ühtlasi kinnitavad andmed, et ka kolmanda kvartali alguses valitsesid neis sektorites jätkuvalt positiivsed tingimused, ehkki mõned näitajad võisid kõrgtaseme olla saavutanud alles hiljuti.

Nii töötleva tööstuse ostujuhtide indeks kui ka Euroopa Komisjoni tööstussektori kindlustunde näitaja on viimase aasta jooksul oluliselt paranenud ning jõudnud käesolevaks ajaks ajalooliselt kõrgeima taseme lähedale. Juulis siiski töötleva tööstuse ostujuhtide indeks veidi langes (vt joonist 41). Selle tingisid kõik kõnealuse indeksi komponendid peale tarnetähtaegade indeksi. Tarnetähtajad on samal ajal veelgi pikenenud, osutades tootmisvõimsuse suurenenud piirangutele töötleva tööstuse sektoris. Langusest hoolimata püsib töötleva tööstuse ostujuhtide indeks siiski kindlalt kasvu lubaval tasemel. Seevastu Euroopa Komisjoni tööstussektori kindlustunde näitaja kerkis juulis tänu tellimustele antavate hinnangute ning tootmisega seotud ootuste paranemisele veelgi. Valmistoodete varude indeks püsib muutumatuks.

Teenindussektoris on ostujuhtide äritegevuse indeks ja komisjoni kindlustunde näitaja alates 2005. aasta keskpaigast märkimisväärselt tõusnud. Mõlemad viitavad teenindussektori jõulisele kasvule 2006. aasta teises kvartalis, kuid ei kinnita kasvutempo kiirenemist kolmanda kvartali alguses. Juulis langes seni kõrgel tasemel püsinud ostujuhtide äritegevuse indeks, see võis osaliselt olla põhjustatud Saksamaal toimunud jalgpalli maailmameistrivõistluste ajutise soodsa mõju möödumisest. Siiski oli indeksi tase juulis kooskõlas euroala teenindussektori jätkuvalt kiire kasvutempoga. Euroopa Komisjoni teenindussektori kindlustunde näitaja, mis alanes juunis teataval määral, püsis juulis muutumatuna. Ettevõtluskeskkonna ja oodatava nõudluse hinnangute paranemise tasakaalustas langus viimaste kuude nõudluse arengut kajastavas indeksis.

KODUMAJAPIDAMISTE KULUTUSTE NÄITAJAD

Eratarbimise kasv on viimastel aastatel olnud suhteliselt vaoshoitud. See on osaliselt seotud reaalse kasutatava tulu vähesest tõusust nii tööhõive suhteliselt mõõduka kasvu kui ka energiahindade, kaudsete maksude ja reguleeritud hindade kerkimise tõttu. 2006. aasta esimeses kvartalis kasvas euroala eratarbimine eelnenud kvartaliga võrreldes märkimisväärselt. Kodumajapidamiste kulutuste näitajate kohaselt oli jaemüügi ja autode müügi koosmõju eratarbimise kasvule 2006. aasta teises kvartalis 0,3 protsendipunkti ehk keskmisest suurem. Jaemüügi maht tõusis teises kvartalis 0,5%, ületades oluliselt esimese kvartali kasvutempo. Samal ajal kasvas uute sõiduautode registreerimine sama palju kui esimeses kvartalis ehk 1,7%.

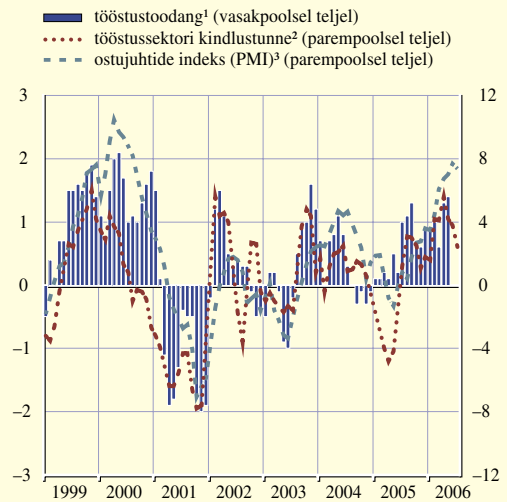
Kodumajapidamiste kulutuste olemasolevad näitajad haaravad endasse siiski üksnes 50% euroala eratarbimisest. Praegu puuduvad lühiajalised näitajad arengu kohta euroala eratarbimise muudes valdkondades, mis hõlmavad näiteks eluasemekulusid ning restoranide, hotellide ja haridusega seotud kulusid. Arvestades siiski, et esimeses kvartalis avaldasid need komponendid eratarbimise kasvule suurt mõju, võis teises kvartalis jääda areng mõnevõrra väiksemaks. Euroopa Komisjoni tarbijate kindlustunde näitaja, mis on alates 2005. aasta keskpaigast üha paranenud, jätkas tõusu nii 2006. aasta teises kvartalis kui ka kolmanda kvartali alguses (vt joonist 42).

4.2 TÖÖTURG

Olemasolevad andmed näitavad, et üldine olukord euroala tööturgudel on paranenud. Töötuse määr on alates 2004. aasta keskpaigast pidevalt langenud ning tööhõive kasv on viimase aasta jooksul kiirenenud. Tööhõivega seotud ootused on alates 2005. aasta keskpaigast samuti paranenud, kuigi juulis need mõnevõrra alanesisid.

Joonis 41. Tööstustoodang, tööstussektori kindlustunde ja ostujuhtide indeks

(kuised andmed; sesoonselt kohandatud)

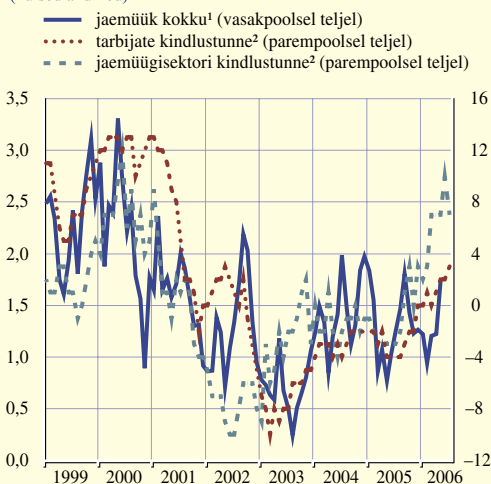

Allikad: Eurostat, Euroopa Komisjoni ettevõtlus- ja tarbijauuringud, NTC Economics ja EKP arvutused.
¹ Töötlev tööstus; protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kolme kuuga.
² Protsentide saldo; muutused võrreldes eelmise kolme kuuga.
³ Ostujuhtide indeks; 50punktise indeksi hälbed.

Joonis 42. Jaemüük ning jaemüügisektori ja kodumajapidamiste kindlustunne

(kuised andmed)

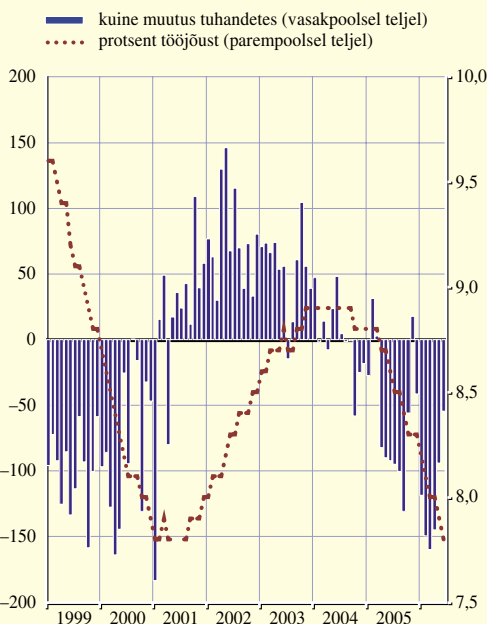
Allikad: Euroopa Komisjoni ettevõtlus- ja tarbijauuringud ning Eurostat.

¹ Aastane muutus protsentides; kolme kuu libisevad keskmised; tööpäevade arvuga kohandatud.

² Protsentide saldo; sesoonselt ja keskväertusega kohandatud. Prantsuskeelses küsitluses tehtud muudatuste tõttu pole euroala tulemused tarbijate kindlustunde osas alates 2004. aasta jaanuarist varasemate tulemustega täielikult võrreldavad.

Joonis 43. Tööpuudus

(kuised andmed; sesoonselt kohandatud)

Allikas: Eurostat.

TÖÖPUUDUS

Euroala töötuse määr on viimase kahe aasta jooksul märgatavalt vähenenud, langesdes 2004. aasta keskpaigas täheldatud 8,9%lt 2006. aasta juunis 7,8%ni (vt joonist 43). Eriti tuntavalt vähenes alla 25aastaste inimeste töötuse määr, mis alanes 2006. aasta juunis 1,6% võrra 16,5%ni. 25aastaste ja vanemate inimeste töötuse määr alanes samas ajavahemikus 0,9% võrra, langesdes juunis 6,7%ni. Alates 2004. aasta keskpaigast on töötute arv vähenenud ligikaudu 1,5 miljoni võrra ning 2006. aasta juuni seisuga oli neid 11,5 miljonit. Töötuse määra alanemine 2006. aasta juunis võrreldes maiga oli tingitud asjaolust, et töötute arv kahanes veel 55 000 inimese võrra. See muutus on siiski väiksem kui eelnenud kuudel.

HÕIVE

Hõive kasv on viimase aasta jooksul kiirenenud – see tõusis 2005. aasta esimese kolme kvartali 0,1%lt 2005. aasta viimases ja käesoleva aasta esimeses kvartalis 0,3%ni (vt tabelit 8). Sektoripõhiselt oli tööhõive kasv tänava esimeses kvartalis teenindussektoris 0,4%, jäades 2005. aasta viimase kvartaliga kõrvutatuna muutumatuks, kuid tõustes eelmiste kvartalitega võrreldes. Tööstussektoris (v.a ehitus) oli hõive kasv käesoleva aasta esimeses kvartalis null. See on samuti märk mõningasest paranemisest, sest viimastel aastatel on kõnealuses sektoris tööhõive peaaegu pidevalt vähenenud.

Pikemas perspektiivis on tööhõive kasv praegusel majanduskasvu kiirenemise perioodil kiirenenud siiski üksnes järk-järgult. See on tõenäoliselt seotud asjaoluga, et tsükliline kohandamine on varasemast suuremal määral aset leidnud keskmise töötundide arvu põhjal. Teise

Tabel 8. Hõive kasv

(muutus protsentides võrreldes eelmise perioodiga; sesoonselt kohandatud)

	Aastased määrad		Kvartaalsed määrad				
	2004	2005	2005 I kv	2005 II kv	2005 III kv	2005 IV kv	2006 I kv
Kogu majandus,	0,6	0,7	0,1	0,1	0,1	0,3	0,3
<i>mildest:</i>							
põllumajandus ja kalandus	-1,4	-1,0	-0,8	0,1	0,1	-0,3	-0,3
tööstus	-0,8	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	0,1	0,2
v.a ehitus	-1,7	-1,2	-0,5	-0,3	-0,1	-0,2	0,0
ehitus	1,5	2,3	0,8	0,4	0,0	1,0	0,4
teenused	1,2	1,1	0,3	0,2	0,2	0,4	0,4
kaubandus ja transport	0,7	0,7	0,4	0,2	-0,1	0,2	0,3
rahandus ja äri	1,7	1,8	0,3	0,2	0,6	0,9	0,6
avalik haldus	1,3	1,1	0,2	0,3	0,2	0,2	0,4

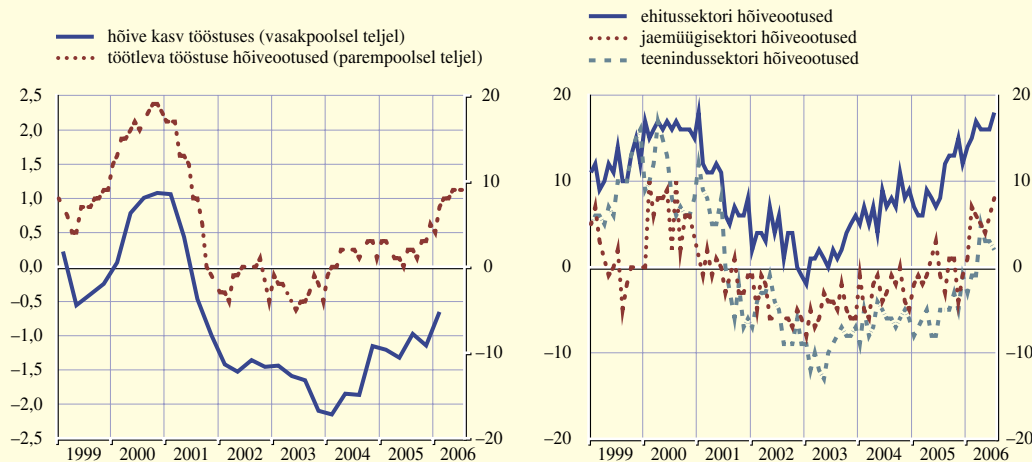
Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.

huvipakkuva aspektina võib märkida, et alates 2003. aastast, mil hõive hakkas suurenema, on selle kasv euroalal olnud peaaegu täiel määral tingitud osalise tööajaga hõive kasvust. See kajastab teataval määral majanduse paindlikkust suurendavate euroala tööturureformide mõju (vt alltoodud taustinfot 5).

Hõivega seotud ootused on alates 2005. aasta keskpäigast kasvanud märgatavalt nii tööstus- kui ka teenindussektoris, kuid viimasel ajal on mõningate näitajate areng aeglustunud (vt joonist 44). Tööstussektoris ei toimunud Euroopa Komisjoni hõiveootuste indeksis juulile eelnenud kolme kuu jooksul olulisi muudatusi. Samas langes juulis ostujuhtide hõiveindeks, mis tähendab, et tööhõive kasvuväljavaated kõnealuses majandussektoris võivad olla halvenenud. Teenindussektoris nõrgenesid juulis nii Euroopa Komisjoni hõiveootuste indeks kui ka ostujuhtide hõiveindeks, kuid viimane püsib siiski kindlalt kasvu lubaval tasemel.

Joonis 44. Hõive kasv ja hõiveootused

(aastane muutus protsentides; protsentide saldo; sesoonselt kohandatud)

Allikad: Eurostat, Euroopa Komisjoni ettevõtlus- ja tarbijauringud. Märkus. Protsentide saldo on keskväärtusega kohandatud.

Taustinfo 5

HILJUTISED MUUTUSED TÖÖTUNDIDE KOGUARVUS EUROALAL

Viimastel aastatel on euroala tööturgu mõjutanud paljud struktuurimuutused. Mõni neist on seotud osaaajatöö levimisega, kuid oma osa on ka paindlikkusel täistööajaga töötajate töötundide arvestamisel. Need muutused peaksid tõstma tööturul osalemise määrasid, suurendama potentsiaalset majanduskasvu ning aitama euroala majandusel šokkidega sujuvamalt toime tulla. Samas on tööturu suundumuste analüüsimine läinud pärast struktuurimuutusi keerulisemaks, sest tööjõusisendi muutuste hinnangu puhul ei tule arvesse võtta mitte üksnes muutusi hõives, vaid ka töötundide hulgas. Sellest tulenevalt on tööjõusisendi eelistatud mõõdupuuks töötundide koguarv. Töötundide koguarvu areng näitab muutusi nii hõives kui ka tegelike töötundide arvus töötaja kohta.

Need kaks tööjõusisendi komponenti võivad majandustsükli jooksul käituda üsna erinevalt. Eeskätt siis, kui töötajate arvu muutmine on kulukas ning majanduslangus (või -tõus) on ootuste kohaselt lühiajaline, võivad ettevõtted eelistada toodangunõudluse muutustele reageerimisel tööjõusisendi kohandamist töötatud tundide, mitte hõive abil. Selline kohandamine võib hõlmata ka üleminekut täistööajaga hõivelt osaaajahõivele ja vastupidi. Käesoleva taustinfo eesmärk on käsitleda töötundide koguarvu hiljutisi muutusi euroalal.

Töötundide hinnangulise koguarvu väljaarvutamiseks võib kasutada Euroopa tööjõu-uuringust (European Labour Force Survey) saadud aastaseid andmeid täis- või osaaajaga töötajate poolt töötatud tundide kohta, mis korrutatakse täistööajaga ja osaaajahõivega töötajate arvuga (selle väljaselgitamiseks ühendatakse rahvamajanduse arvepidamise andmed tööjõu-uuringu käigus saadud teabega osaaaja ja täistööaja suhte kohta).¹ Tuleb märkida, et selle tulemusel saadav hinnang võib sõltuda tööpäevade arvu mõjust.² Sellegipoolest on see hinnang suundumuste analüüsimiseks piisav. Töötundide koguarvu hinnangulise näitaja liikumine väljendab seega täis- või osaaajaga töötajate arvu ning täis- või osaaajaga töötajate tegelike töötundide arvu muutust.³

Muutused töötundide koguarvus, tööhõives ja keskmistes töötundides töötaja kohta

Joonisel A on kujutatud töötundide koguarvu muutust euroalal ajavahemikul 1996–2005. Töötundide koguarv suurenes 1990. aastate teisel poolel jõudsalt, kuid hakkas seejärel 2002. ja 2003. aasta vähese majandusaktiivsuse perioodil langema (kasvumäär neil kahel aastal oli vastavalt –0,5% ja –0,7%). Et majanduse kasvukiirus taastus järk-järgult, on töötundide koguarv liikunud rööbiti SKPga, suurenedes 2004. ja 2005. aastal taas vastavalt 0,6% ja 0,7% võrra. Hõive kasv oli sellel ajavahemikul mõnevõrra vähem tsükliline – see aeglustus majandusaktiivsuse hoo raugemise tõttu, kuid jäi siiski positiivseks –, aastane hõive kasv ei langenud kordagi alla 0,4%. Lisaks näib, et hiljutise majanduskasvu kasvukiiruse taastumise ajal on see vaid vähehaaval tõusma hakanud.

Töötundide koguarvu selgemalt väljendunud tsüklilisuse taga on märkimisväärsed muutused töötaja keskmises töötundide arvus, mis langes 2002. ja 2003. aastal keskmiselt 1,1%, kuid

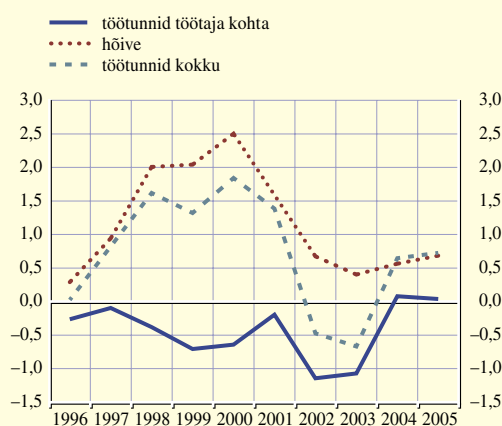
¹ Vt ka EKP 2004. aasta oktoobri kuubülletääni taustinfot 1 "Developments in total hours worked in the euro area".

² Enne 2005. aastat moodustasid euroala nn aastased tööjõu-uuringu andmed teises kvartalis kogutud andmed (v.a Prantsusmaa ja Austria, kelle puhul saadi andmed esimese kvartali kohta). Alates 2005. aastast on tööjõu-uuringu andmed ka tegelikult aasta keskmised, sest neid kogutakse järjepidevalt kogu aasta jooksul. 2005. aastale eelnenud andmetes avaldub tööpäevade arvu mõju seetõttu ilmsemalt – nimelt võisid, kuid ei pruukinud andmete kogumise perioodi jääda lihavoitpeühad.

³ Tegelikud töötunnid ei hõlma puudumisi põhipuhkuse või haiguse tõttu, kuid need sisaldavad teavet ületundide kohta.

Joonis A Töötunnid kokku, hõive ja töötunnid töötaja kohta

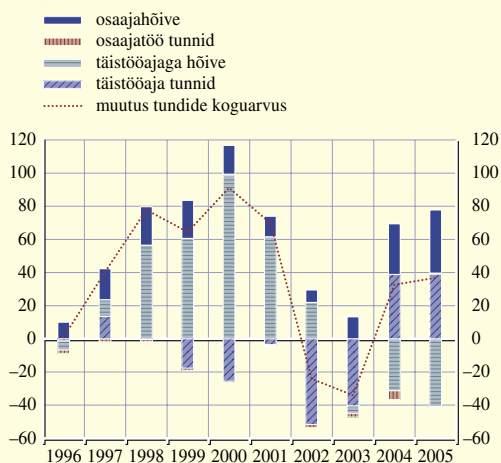
(aastane muutus protsentides)

Allikas: Eurostat ja EKP arvutused.

Joonis B Töötundide koguarvu muutuse komponendid

(miljonit tundi)

Allikas: Eurostat ja EKP arvutused.

tõusis seejärel veidi 2004. ja 2005. aastal. Kui võtta arvesse pikema aja vältel täheldatud keskmise töötundide arvu langustrendi, võib seda tõusu pidada erandlikuks.⁴ Sellise kõrvalekalde põhjuseks võib olla ettevõttesiseste kasutamata tööjõuvarude üha suurem kasutamine pärast majandusaktiivsuse ajutist pidurdumist. Kui see osutub tõeseks, võib eeldada töötundide koguarvu kasvumäära alanemist alla hõive kasvutaset siis, kui töötundide keskmise arvu kasv naaseb oma trenditasemele. Siiski tuleb märkida, et hiljutiste tsükliliste liikumiste ja teiste töötundide keskmise arvu mõjutavate tegurite vahel on raske selget vahet teha.⁵

Töötundide koguarvu muutuste komponendid

Töötundide koguarvu muutuste edasiseks analüüsimiseks võib uurida hõive ning töötundide keskmise arvu muutuste mõju osa- ja täistööajaga töötajate lõikes. Töötundide koguarvu aastakasvu võib jaotada neljaks eri komponendiks, mis kajastavad osa- ja täistööajaga hõive ning täis- ja osaajaga töötajatega keskmiste töötundide muutuste osakaalu.

Joonisel B on toodud töötundide koguarvu üldine muutus (katkendlik joon) koos töötundide koguarvu aastase muutuse osakaaludega (tulbad). Iga aasta puhul kajastab tulp vastavate komponentide osakaalu (miljonit tundi). Kõikide tulpade summa moodustab töötundide koguarvu üldmuutuse.

Jooniselt ilmneb, et töötundide koguarvu jõuline kasv 1990. aastate lõpus oli ajendatud peamiselt täistööajaga hõive suurenemisest. Samuti on joonisel näha, et alates 2000. aastast on töötundide koguarvu tsüklilised muutused olnud oluliselt tingitud muutustest töötundide keskmises arvus; samas on hõive mõju jäänud positiivseks, ehkki väikseks. Kõige huvitavam on see, et majanduse kasvukiiruse hiljutise taastumise ajal täheldatud tööhõive kasvu näib

⁴ Vt ka N. Leiner-Killinger, C. Madaschi ja M. Ward-Warmedinger "Trends and patterns in working time across euro area countries 1970–2004: causes and consequences", EKP üldtoimetis nr 41, detsember 2005.

⁵ Töötundide arvu mõjutavad väga suurel määral muudatused õigusaktides, näiteks 35-tunnise tööpäeva kehtestamine Prantsusmaal 2000. aastal. Selline õigusakti muudatus ei mõjuta siiski analüüsi põhijäreldusi kvalitatiivselt.

iseloomustavat üleminek täistööajaga hõivelt osaajaga hõivele. Õigupoolest on täistööajaga hõive kahanenud, mõjutades seeläbi negatiivselt töötundide koguarvu kasvu. 2003. aastast alates on osaajahõive tugev positiivne mõju negatiivset mõju siiski enam kui tasakaalustanud.

Need muutused kajastavad loomulikult nii tsüklilisi kui ka struktuurimuudatusi. Näib, et ettevõtted on kasutanud institutsioonilises raamistikus pakutavaid võimalusi palkamis- ja vallandamiskulude minimeerimiseks, kohandades täistööajaga töötajate töötunde selliselt, et need vastaksid majandustsükli vältel toodangunõudlusele.⁶ Sellisele tõlgendusviisile viitavad ka viimased muutused töötundide keskmise arvu hindamisel. Veelgi enam, institutsioonilised muutused on tõenäoliselt kujundanud hõive hiljutist suurenemist, tuues kaasa osaajahõive võimaluste aktiivsema kasutamise. Osaajahõive tähtsus on euroalal viimasel ajal suurenenud – 2003. aasta 16,9%lt jõudis see 2005. aastal 19% tasemele. Sellise suure hüppe taga on tõenäoliselt euroala tööturureformid (näiteks nn Hartzi reform, millega loodi Saksamaal ühe-euro-töökohad). Oma osa on mänginud arvatavasti siiski ka mõnes euroala riigis elluviidud statistilised ja meetodilised muutused.⁷

Üldiselt osutab töötundide koguarvu muutumine euroalal sellele, et ettevõtted reageerisid majanduskasvu aeglustumise kõige viimasele perioodile töötundide keskmise arvu olulise vähendamisega. Sellele järgnes töötundide keskmise arvu suurenemine ja mõnevõrra suurem hõive kasv majanduse kasvukiiruse taastumisperioodi ajal. Siiski näib, et töötundide koguarvu hiljutine kasv oli täielikult tingitud täistööajaga töötajate töötundide keskmise arvu suurenemisest ja osaajahõive kasvust, samas kui täistööajaga hõive muutused mõjutasid negatiivselt töötundide koguarvu kasvu euroalal.

Tuleviku seisukohast võib eeldada, et eelkirjeldatud täistööajaga töötajate töötundide arvu kasv lõpeb mingil ajahetkel, võimaldades euroala tööhõive kasvul kiireneeda, eriti kui arvestada, et ootused majanduskeskkonna suhtes on jätkuvalt soodsad.

⁶ Euroala institutsiooniline raamistik võimaldab leppida aastase töötundide arvu kindlaksmääramisel töögraafiku üksikasjad ettevõtte tasandil eraldi kokku. Need kokkulepped hõlmavad tööaja muutusi nädala või aasta lõikes ning lisapuhkuse kehtestamist. Lisaks saavad järjest levinumaks kokkulepped, mis võimaldavad tööaega aasta jooksul paindlikult arvestada ja planeerida.

⁷ Hispaania ja Itaalia puhul oli nende muudatuste tulemuseks osaajahõive osakaalu arengu katkemine. Põhijäreldused jäävad siiski kvalitatiivselt muutumatuks, isegi kui Hispaania ja Itaalia välja arvata. Hiljutiste tööturureformide ja nii statistiliste kui ka meetodiliste muutuste kohta leiata ülevaate 2006. aasta jaanuari kuubülletääni taustinfost 5 "Some country-specific factors behind recent euro area employment developments".

4.3 MAJANDUSTEGEVUSEGA SEOTUD VÄLJAAETED

Euroala 2006. aasta teise kvartali SKP reaalkasv kinnitab, et 2006. aasta esimesel poolel majandustegevus elavnes. Tulevikku vaadates näitab olemasolev teave, et kiire kasv jätkub ka kolmanda kvartali alguses. See hinnang on kooskõlas erasektori asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide prognoosidega. Ühtlasi vastab see ka EKP ekspertide värskemale makromajanduslikule ettevaatele euroala kohta, mille kohaselt SKP keskmine aastane reaalkasv peaks püsima 2006. aastal vahemikus 2,2–2,8% ning 2007. aastal vahemikus 1,6–2,6% (vt alltoodud taustinfot 6). Ehkki selle väljavaatega seotud riskid on lühema aja jooksul üldiselt tasakaalustatud, ohustavad seda pikema aja jooksul eelkõige naftahinna võimalik edasine tõus, maailmamajanduse tasakaalustamatuse ebakorrapärane taasavaldumine ning protektsionismisurve.

EKP EKSPERTIDE MAKROMAJANDUSLIK ETTEVAADE EUROALA KOHTA

EKP eksperdid on kuni 18. augustini 2006 saadaval olnud teabe põhjal koostanud ettevaate, mis käsitleb euroala makromajanduslikku arengut.¹ SKP keskmine reaalkasv peaks 2006. aastal jääma vahemikku 2,2–2,8% ja ulatuma 2007. aastal 1,6–2,6%ni. Ühtlustatud tarbijahinnaindeksi (ÜTHI) keskmine kogukasv on 2006. aastal ettevaate kohaselt 2,3–2,5% ja 2007. aastal 1,9–2,9%.

Tehnilised eeldused intressimäärade, vahetuskursside, naftahinna ja eelarvepoliitika kohta

Tehnilised eeldused intressimäärade kohta ning naftahinna ja muude toorainete (v.a energia) hinna kohta põhinevad turgude ootustel. Kolme kuu EURIBORina mõõdetavate lühiajaliste intressimäärade puhul põhinevad turgude ootused forvardtehingute kurssidel 8. augusti seisuga, andes läbilõike tulukõvera hetkeseisust. Nende eelduste kohaselt peaksid lühiajalised intressimäärad tõusma keskmiselt 3,1%lt 2006. aastal keskmiselt 3,9%ni 2007. aastal. 8. augusti seisuga peaks turgude ootuste kohaselt riikide kümneaastase tähtajaga võlakirjade nominaalne intressimäär euroalal teataval määral kasvama, tõustes 2006. aasta keskmiselt 3,9%lt 2007. aastal keskmiselt 4,1%ni. 9. augustil lõppenud kahe nädalase perioodi jooksul toimunud futuuriturgude arengu põhjal eeldatakse, et naftabarreli keskmine hind on 71,0 USD 2006. aastal ja 77,6 USD 2007. aastal. Muude toorainete (v.a energia) hinnad peaksid USA dollarites tõusma keskmiselt 26,2% 2006. aastal ja 8,4% 2007. aastal.

Tehniliseks eelduseks on, et kahepoolset vahetuskursid püsivad ettevaateperioodil muutumatu 8. augustile eelnenud kahe nädala jooksul kehtinud tasemel. Seega peaks EUR/USD vahetuskurs püsima tasemel 1,28 ning euro efektiivne vahetuskurs peaks olema 2005. aasta keskmisest 1,2% kõrgem.

Eelarvepoliitikat käsitlevad eeldused põhinevad euroala liikmesriikide riigieelarve kavadel. Need hõlmavad majanduspoliitilisi meetmeid, mille riikide parlamendid on juba heaks kiitnud või mis on üksikasjalikult välja töötatud ja läbivad tõenäoliselt edukalt seadusandliku protsessi.

Eeldused rahvusvahelise keskkonna kohta

Euroala väliskeskond peaks ettevaateperioodil jääma soodsaks. Kui SKP reaalkasv Ameerika Ühendriikides peaks võrreldes viimaste aastatega veidi aeglustuma, siis arenevas Aasias on see arvatavasti maailmamajanduse keskmisest tasemest oluliselt kiirem. Enamikus suurtes majandusriikides peaks kasv püsima samuti dünaamiline.

Kokkuvõttes peaks reaalse SKP kasv väljaspool euroala olema 2006. aastal keskmiselt 5,2% ja 2007. aastal 4,9%. Euroalaväliste eksporditurgude kasvutempo ulatub ettevaate kohaselt 8,7%ni 2006. aastal ja 6,6%ni 2007. aastal.

¹ EKP ekspertide ettevaade täiendab eurosüsteemi ekspertide makromajanduslikku ettevaadet, mille EKP ja euroala liikmesriikide keskpankade eksperdid koostavad kaks korda aastas. Ettevaate koostamisel kasutatakse meetodeid on kooskõlas eurosüsteemi ekspertide ettevaate koostamisel kasutatavate meetoditega, mida kirjeldatakse EKP 2001. aasta juunis avaldatud juhendis „A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises“. Ettevaatega seotud ebakindluse väljendamiseks esitatakse tulemused kõigi muutujate puhul väärtusvahemikena. Need põhinevad eelmiste aastate ettevaadete ja tegelike tulemuste vahelistel erinevustel. Väärtusvahemike ulatus vastab nende erinevuste absoluutväärtuse kahekordsele keskmisele.

SKP reaalkasvu ettevaade

Eurostati esialgse hinnangu kohaselt kasvas euroala reaalne SKP 2006. aasta teises kvartalis kiiresti, ulatudes 0,9%ni, võrreldes 0,6%ga käesoleva aasta esimeses kvartalis. SKP hoogsam kasv on kooskõlas uuringuandmetest saadud positiivsete näitajatega. SKP kvartaalne kasv peaks ettevaateperioodil püsima ligikaudu 0,5% tasemel, välja arvatud 2007. aasta esimeses kvartalis, mil kasvu hakkab tõenäoliselt mõnevõrra pärssima kaudsete maksude märkimisväärtne tõus.

Sellest lähtudes ulatub SKP keskmine aastane reaalkasv ettevaate kohaselt 2,2–2,8%ni 2006. aastal ja 1,6–2,6%ni 2007. aastal. Vaatamata konkurentsi mõningasele halvenemisele soodustab ekspordi kasv jätkuvalt majandustegevust, sest välisnõudlus peaks endiselt suhteliselt kiiresti suurenema. Eratarbimine peaks elavnema üldiselt kooskõlas reaalse kasutatava tuluga, mis kasvab ootuste kohaselt eelkõige tänu paranevatele tööturutingimustele. Samas peaksid energiahindade tõus 2006. aastal ja kaudsete maksude kasv 2007. aastal tarbimist mõnevõrra pärssima. Põhivarainvesteeringute kasv on viimasel ajal kiirenenud ning püsivalt soodsate rahastamistingimuste, suurte kasumite ja nõudluse heade väljavaadete toel peaks see ka samamoodi jätkuma. Erasisikute investeeringud elamuehitusse peaksid ettevaateperioodil jätkuvalt mõõdukalt elavnema.

Tabel A. Makromajanduslik ettevaade euroala kohta

(keskmine aastane muutus protsentides)^{1,2}

	2005	2006	2007
ÜTHI	2,2	2,3–2,5	1,9–2,9
Reaalne SKT	1,5	2,2–2,8	1,6–2,6
Eratarbimine	1,5	1,8–2,2	0,9–2,1
Valitsussektori tarbimine	1,3	1,0–2,0	0,7–1,7
Kapitali kogumahutus põhivarasse	2,7	3,0–4,6	2,1–5,3
Eksport (kaubad ja teenused)	4,2	6,0–8,8	3,4–6,6
Import (kaubad ja teenused)	5,2	5,7–8,7	3,1–6,5

¹ Kõigi muutujate ja ajavahemike kohta esitatud väärtusvahemikud põhinevad euroala keskpankade eelmiste perioodide ettevaadete ja tegelike tulemuste vaheliste erinevuste absoluutväärtuste keskmisel. Reaalset SKPd ja selle komponente käsitlev ettevaade põhineb tööpäevade arvu järgi korrigeeritud andmetel. Ekspordi ja impordi ettevaade hõlmab ka euroalasisest kaubandust.

² 2006. aasta septembri ettevaade kaasab 2007. aasta hinnangutesse euroala kohta esmakordselt Sloveenia. Sloveenia osakaal euroala 2005. aasta SKPs oli 0,3%. Protsentides väljendatud muutused 2007. aasta kohta põhinevad euroala koosseisul, kuhu Sloveenia on kaasatud juba 2006. aastal.

Hinna- ja kuluettevaated

ÜTHI keskmine kogukasv on 2006. aastal ettevaate kohaselt 2,3–2,5% ja jääb 2007. aastal vahemikku 1,9–2,9%. 2006. aasta hinnaettevaateid mõjutavad oluliselt kõrgemad energia- ja toorainete (v.a nafta) hinnad. Ehkki nende mõju peaks futuuride praegustest hindadest lähtudes 2007. aastal vähenema, mõjutab sel aastal ÜTHI-inflatsioonimäära märkimisväärselt kaudsete maksude tõus. Hinnaettevaadetes eeldatakse, et naftahinna tõus võib avaldada piiratud teisest mõju palkadele, ning et tööturu mõõdukas paranemine toob ettevaateperioodil kaasa teatava palgatõusu. Eeldatava suhteliselt stabiilse tööviljakuse kasvu tõttu peaks tööjõu erikulude üldine kasv ettevaateperioodil mõnevõrra kiirenema. Lisaks põhinevad ÜTHI ettevaated ootusel, et impordist (v.a tooraine) tulenev hinnasurve jääb madalaks.

Võrdlus 2006. aasta juuni ettevaatega

2006. aasta juuni kuubülletäänis avaldatud eurosüsteemi ekspertide makromajandusliku ettevaatega võrreldes prognoositakse nii 2006. kui ka 2007. aastaks mõnevõrra suuremat SKP reaalkasvu. Eeskätt kajastab see oodatust kiiremat kasvu käesoleva aasta esimesel poolel, uuringuandmetest ja tööturult pidevalt saadud positiivseid signaale ning sellest tulenevat euroala sisenõudluse veidi paremat väljavaadet ettevaateperioodil.

2006. aastaks prognoositava ÜTHI aastakasvu uus väärtusvahemik jääb 2006. aasta juuni ettevaates prognoositud väärtusvahemiku ülemisse ossa. 2007. aastal on ÜTHI kasv tõenäoliselt kiirem. See kajastab peamiselt muutust energiahinda käsitlevates eeldustes, mille kohaselt energia komponent hakkab jõulisemalt mõjutama ÜTHI kasvu.

Tabel B. Võrdlus 2006. aasta juuni ettevaatega

(keskmine aastane muutus protsentides)

	2005	2006	2007
Reaalne SKP – juuni 2006	1,4	1,8–2,4	1,3–2,3
Reaalne SKP – september 2006	1,5	2,2–2,8	1,6–2,6
ÜTHI – juuni 2006	2,2	2,1–2,5	1,6–2,8
ÜTHI – september 2006	2,2	2,3–2,5	1,9–2,9

5 EELARVEPOLIITILINE ARENG

Jooksva aasta andmete kohaselt püsib enamik riike praegu oma stabiilsusprogrammides 2006. aastaks seatud eesmärkide saavutamise kursil ning mõni neist on juba eesmärgi ületanud. Kuigi konsolideerimismeetmed näivad andvat oodatud tulemusi, on nende rakendamisel endiselt üsna piiratud ning hea tulemus on saavutatud enamjaolt tänu tsüklilisele arengule ja erakorralistele tuludele. Selline olukord nõuab eelarve ranget täitmist ning erakorraliste eelarvetulude kasutamist puudujäägi kiiremaks vähendamiseks, eriti riikides, kus toimub praegu ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus. Soodsaid kasvuväljavaateid ning eelmise aasta arvatavat positiivset siirdemõju arvestades peaks 2007. aasta eelarvekavad olema enamikus viimastes stabiilsusprogrammides seatud eesmärkidest oluliselt ambitsioonikamad. Seega tuleks nn häid aegu kasutada riigi rahanduse tugevuse saavutamise kiirendamiseks. Eelarvekavad peaksid tuginema ulatuslikele kulupõhiste strateegiatele, mis on suunatud eelarveasutuste ja statistilise aruandluse puudustele.

EELARVEPOLIITILISED VÄLJAVAATED 2006. AASTAL

Valitsuste poolt esitatud värskem teave eelarve arengu ja eelarvepoliitiliste meetmete kohta pole riikide vahel ühtlustatud, sest andmete hõlmavus ning määratlus erinevad riigiti. Seetõttu on selles etapis antav hinnang euroala riikide rahanduse lühiajaliste väljavaadete kohta vaid tinglik. Kõige viimased ühtlustatud eelarvenäitajad euroala kohta on Euroopa Komisjoni poolt 2006. aasta kevadel avaldatud prognoosid (esitatud 2006. aasta juunikuu bulletäänis) ning kvartaalsed statistilised majandusnäitajad 2006. aasta esimese kvartali kohta (avaldatud käesoleva kuubulletääni osas "Euroala statistika").

Jooksva aasta andmed näitavad 2006. aastal euroala eelarvepoliitilise väljavaate mõningast paranemist võrrelduna Euroopa Komisjoni kevadel avaldatud prognooside ja riikide stabiilsusprogrammides kavandatuga. See kajastab tõika, et enamik riike on praegu saavutamata või isegi ületamas komisjoni prognoose ning stabiilsusprogrammides 2006. aastaks seatud eesmärgid. Euroala eelarvepositsioon peaks aga ootuste kohaselt jääma üldjoontes endiselt neutraalseks, sest esialgsed eesmärgid polnud kohati piisavalt kõrged ning paranemist oodatakse eeskätt tänu eeldatast paremale kasvuväljavaatele.

Tehtud struktuursed eelarvekohandused näivad kajastavat oodatud mõju kulutuste piiramisel ja tulude järjepidevuse tagamisel. See omakorda on tasakaalustanud mõne ajutise meetme järkjärgulise kõrvalejätmise negatiivset mõju eelarvepuudujäägile. Osas riikides võivad kasvutsükliga kaasnenud tulused ületavad erakorralised eelarvetulud parandada eelarvega seotud tulemusi veelgi. See ilming on tõenäoliselt möödunud ning seda ei tohiks mehaaniliselt tõlgendada kitsendava eelarvepoliitikana, arvestades asjaolu, et pärast 2006. aasta eelarvete kinnitamist on rakendatud vähe muid konsolideerimismeetmeid.

Euroala valitsussektori võlg peaks tänu eelarvepuudujäägi vähenemisele ja parematele kasvunäitajatele pisut kahanema. See on alates 2002. aastast esimene märk euroala valitsussektori võla kahanemisest. Valitsussektori võlg ületab 60%list (arvutatuna SKPst) kontrollväärtust seitsmes riigis ning mõnes ülemäärase eelarvepuudujäägiga riigis kasvab võlg arvatavasti veelgi.

Eelarve areng jääb suureks probleemiks viies riigis, kus praegu käib ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus (Saksamaa, Kreeka, Prantsusmaa, Itaalia ja Portugal). Kõigis neis riikides peaks eelarvepuudujääk ulatuma ootuste kohaselt 3% lähedale SKPst või isegi üle selle.

Saksamaal on valitsuse strateegia kärpida kulusid kõigil valitsemistasanditel olnud seni tõhus ning sellele on aidanud kaasa soodsam makromajanduslik areng ja sotsiaalsfääri ülekulude

piiramine. See strateegia koos tulude väga aktiivse laekumisega eriti ettevõtlussektorist peaks viima eelarvepuudujäägi 2006. aastal alla 3%, mis ületab stabiilsusprogrammis seatud eesmärki ning ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluses seatud tähtaega ühe aasta võrra.

Kreekas on konsolideerimismeetmed juba vilja kandnud ning kulude suurenemist aeglustanud. Suurest majanduskasvust ja tulustid tõstvatest meetmetest (mis on enamjaolt küllaltki ajutist laadi) tingitud mõju eelarvele peaks aitama Kreekal saavutada 2006. aastal eesmärgiks seatud alla 3%list eelarvepuudujääki. Sellele vaatamata tuleb veel selgitada 2005. aasta statistilisi rahandusandmeid ning tänavu rakendatud ajutiste meetmete raamatupidamislikku käsitlust. Suurte eelarvepositsiooniväliste võlamuutuste taga võivad olla jätkuvad andmete esitamisega seotud probleemid, mis takistavad valitsussektori võlakoormuse leevenemist.

Prantsusmaal on valitsuse poolt eesmärgiks seatud alla 3%lise eelarvepuudujäägi saavutamine muutunud 2006. aastal tõenäolisemaks tänu eelarvetulusid suurendanud kiirele majanduskasvule. Kuigi kulude kasv on seni olnud mõõdukas, valitseb tervishoiu ja kohalike omavalitsuste halduskulude vallas eelarve võimaliku ületamise oht. Valitsussektori võlg peaks 2006. aastal oluliselt kahanema pigem tänu valitsuse sularahavarude vähenemisele kui esmase bilansi paranemisele.

Itaalia valitsus korrigeeris juulis oma 2006. aasta eelarveprognoose taas ülespoole, lugedes eelarvepuudujäägi määraks 4% SKPst, mis on suurem kui 2005. aasta detsembris esitatud stabiilsusprogrammis esialgu seatud 3,5% eesmärk ning vaid pisut väiksem kui 2005. aasta eelarvepuudujääk. Korrigeeritud näitajate puhul lähtutakse juba valitsuse poolt juuni lõpus vastu võetud lisaelarvest ning kajastatakse väga väikeseid konsolideerimisega seotud mõjusid 2006. aastal. Enamiku kohandamismeetmete eesmärgiks on vähendada eelarvepuudujääki 2007. aastal. Soodsatest tsüklilistest tingimustest johtuv tulude kasv ning teatud määral ka maksudest kõrvalehiilimise vältimiseks tehtavad jätkuvad jõupingutused avaldavad eelarvele positiivset mõju. Pärast ajutiste meetmete mõju väljaarvutamist ei kajastu nendes näitajates peaaegu üldse 2006. aastal tehtud struktuurimuudatused, kuigi lubaduse järgi pidi Itaalia neid ilma ühekordseid meetmeid rakendamata tegema vähemalt 0,8% ulatuses SKPst.

Portugali valitsusasutused on seadnud eesmärgiks saavutada 2006. aastal eelarvepuudujäägi alanemine 4,6%le SKPst (võrrelduna 6%lise eelarvepuudujäägiga 2005. aastal), kuid selleni jõudmiseks tehtavate tegelike edusammude kohta on väga vähe teavet. Keskvallitsuse tasandil näib, et eelarvepoliitiline strateegia, mis keskendub kulude kärpimisele koos mõnede maksude tõstmisega, on toonud käesoleva aasta esimesel poolel kaasa soovitud tulemust. Samas on endiselt suur ebakindlus valitsussektori suhtes 2006. aastal rakendatavate meetmete tõhususe osas, arvestades vähest edu, mida on saavutatud kulude piiramisega minevikus.

Mitmes teises riigis jääb püsima oht, et tugeva eelarvepositsiooni saavutamiseks või ekspansiivse eelarvepoliitika rakendamiseks tehtavad jõupingutused pole hoolimata toetavast majanduskonnast piisavad. Selle väljavaate taga on kulude suur kasv ja/või maksukärped.

Üldiselt oodatakse euroalal 2006. aastal väiksemat eelarvepuudujääki kui kevadel prognoositud. Kuigi rahapoliitilised meetmed näivad olevat toimunud nii nagu plaanitud, on eelarvepositsiooni paranemine tõenäoliselt pigem suurema majanduskasvu ja eritegurite kui rangema eelarvepoliitika ja konsolideerimispuüete tulemus. Samas on puuduste esinemine kohanduste elluviimisel mõnes riigis siiski tõenäoline. Seetõttu jääb 2006. aastal püsima vajadus eelarve rangema täitmise järele, kasutades kõiki erakorralisi laekumisi eelarvepuudujäägi kiiremaks vähendamiseks.

See hoiab ära ebasobiva ekspansiivse poliitika ning võimaldab kasutada soodsat majanduskeskkonda eelarvepositsiooni tugevdamiseks.

2007. AASTA EELARVEKAVAD

Enamik euroala riike koostab praegu 2007. aasta eelarvekavasid. Eelmise aasta lõpus või selle aasta alguses esitatud stabiilsusprogrammides toodud 2007. aasta eelarvega seotud eesmärgid viitavad euroala 1,8% eelarvepuudujäägile praeguses, oodatust veidi ebasoodsamas majanduskasvu keskkonnas. Arvestades vajadust täiendavate jõupingutuste järele nn headel aegadel ning 2006. aasta majandusaktiivsuse suurenemisest tingitud siirdemõjusid, peaksid tasakaalustamata eelarvega riikide 2007. aasta eelarve-eesmärgid olema seotud tunduvalt kõrgemale, samas kui teised riigid peaksid vältima tsüklilisust soodustavat käitumist. Kui eelarvega seotud eesmärgid ei seata kõrgemale ning erakorralised laekumised kulutatakse ära, tekib eelarve konsolideerimisel tagasilöökk.

Kuigi suurusjärk paneb muretsema, tundub siiski, et 2007. aasta eelarvestrateegiad on võtnud õige suuna. Eelarve kohandusmeetmeid vajavad riigid näitavad, et eelarveparandusi tehakse peamiselt kulude poolel ning sageli hõlmavad need institutsiooniliste mehhanismide parandamist selleks, et kontrollida paremini kulusid. Mõni neist riikidest loodab ka maksude tõstmisele. Riigid, kes rakendasid varem laialdaselt ajutisi meetmeid, konsolideerivad neid nüüd struktuurimeetmetega. Praegune rahapoliitiline väljavaade aga näitab, et 2007. aasta eelarvetesse tuleks lisada veel parandusmeetmeid, et saavutada stabiilsuse ja majanduskasvu paktis sätestatud nõuetele ja prognoositud majanduskeskkonnale vastavad eesmärgid.

Viies riigis, kus praegu käib ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus, soodustab riigi rahanduse arengut positiivne tsükliline mõju. Kuigi Saksamaal, Kreekas ja Prantsusmaal võib eelarvepuudujääk 2006. aastal langeda alla 3% või püsida selle lähedal, sõltuvad edusammud riigi rahandusliku olukorra parandamisel konsolideerimismeetmete jätkuvast rakendamisest ka 2007. aastal ja pärast seda. Kreekas peaks ajutiste meetmete asendamine ja rahandusala aruandluse parandamine olema esimene prioriteet, sest nende toimingute abil saab ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldada, nagu nõuab Euroopa Liidu Nõukogu. Itaalia ja Portugal peavad tegema lisakohandamisi, et täita oma lubadust ning vähendada oma eelarvepuudujääki alla 3% vastavalt 2007. ja 2008. aastaks. See aga nõuab märkimisväärsete lisameetmete rakendamist. Itaalia ja Portugali valitsuste soov jääda oma lubaduse juurde on igati poolehoidu väärt. Kui rahandusala tulemused ja kavad ei vasta ülemäärase eelarvepuudujäägiga riikides antud lubadustele, tuleb kaaluda ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluses järgmiste sammude astumist ranges kooskõlas paktiga.

Nende riikides, kus praegu küll puudub ülemäärane eelarvepuudujääk, kuid kus pole saavutatud endale seatud keskpikka eesmärki, tuleb eelarve kaudu tagada kindel edasimineku nende sihtide saavutamise suunas 2007. aastal. Kui arvestada majanduskasvu suhteliselt optimistlikke väljavaateid, peaks edasimineku olema praegu kavandatust jõudsam. Riigid, kes on juba saavutanud oma keskpikad eesmärgid, peavad vältima ekspansiivset poliitikat, mis võib ohustada eelarvete täitmist ja luua tsüklilisust soosiva hoiaku. Eriti tuleks nendes riikides vältida kulude kiiret kasvu, et hoida ära majanduse ülekuumenemist.

Keskpikkade ja pikaajaliste kaalutluste järgi oleks otstarbekas viia ellu suuremahuline konsolideerimine, et tulla toime valitsussektori suure võlakoormuse, väikese kasvu ja märkimisväärsete kaudsete kohustustega, mis on seotud rahvastiku vananemisega. 2007. aasta eelarvekavad peavad

seega ette nägema konsolideerimise kui osa ulatuslikust keskpikast strateegiast, mis kiirendab majanduskasvu ja tugevdab riigi rahanduse jätkusuutlikkust. Rahandusliku olukorra parandamine jääb kindlasti euroala riikide suurimaks ülesandeks, kus kulude ohjeldamine ja sotsiaalkindlustussüsteemi reformimine ei peaks mitte ainult võimaldama võla ja eelarvepuudujäägiga seotud eesmärkide saavutamist, vaid soodustama ka töö tegemist, investeerimist ja innovatsiooni. Tervel real riikidel on palutud selles osas oma poliitikat parendada. Eelarve täitmise tõhus jälgimine ning usaldusväärne statistika mängib eelarvedistsipliini toetamisel samuti olulist rolli. Sellest lähtudes kutsus Euroopa Liidu Nõukogu viimaste stabiilsusprogrammide kohta antud arvamustes ülemäärase eelarvepuudujäägiga riike üles täiustama oma eelarvega seotud toiminguid, muu hulgas suurendama eelarve läbipaistvust, tõhustama andmete kogumise korda ning parandama kulude ja tulude, sealhulgas valitsuse alamsektorite kulude ja tulude ning eriti sotsiaalkindlustuskulude jälgimist ja kontrolli. See oleks kooskõlas sammudega, mida astutakse riiklike eelarve-eeskirjade ja eelarveasutuste paremaks toimimiseks, nagu praegu Euroopa foorumites arutatakse.

6 VAHETUSKURSI JA MAKSEBILANSI ARENG

6.1 VAHETUSKURSID

Euro nominaalne efektiivne vahetuskurss oli juuni ja augusti vahelisel perioodil üsna stabiilne. Märkimisväärne kallinemine Jaapani jeeni suhtes oli tingitud peamiselt euro odavnemisest naelsterlingi suhtes. Samal ajal jäi euro tase USA dollari suhtes üldjoontes muutumatuks.

USA DOLLAR / EURO

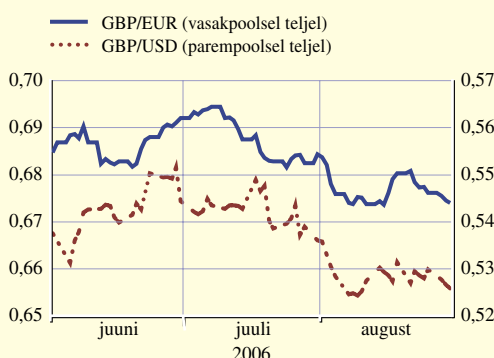
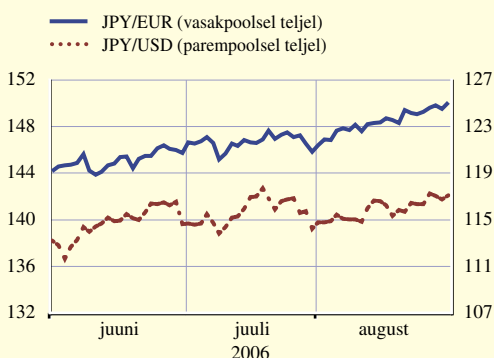
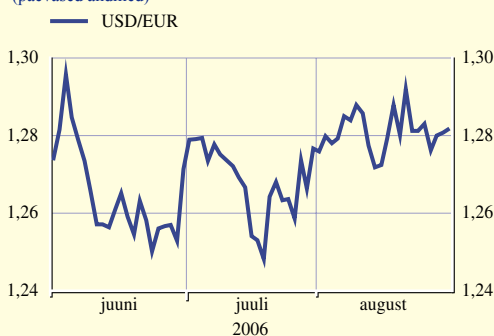
Kolme kuu jooksul 2006. aasta augustini kaubeldi euroga USA dollari suhtes vahemikus 1,25–1,30 USA dollarit, hoolimata mõnest suurest kõikumisest (vt joonist 45). Peaaegu kogu vaatlusaluse perioodi kestel kattus USA dollari ja euro vahetuskurss põhijoonetes muutustega Ameerika Ühendriikide ja euroala kaheaastaste intressimäärade vahelises erinevuses. Juunis suurenes intressimäärade erinevus ajutiselt USA varade kasuks, sest turul tunti muret Ameerika Ühendriikide inflatsiooni arengu pärast. Vahe ahenes aga taas juulis ja augustis, kui majanduskasvu näitajad muutusid euroalal soodsamaks ning turuootused Ameerika Ühendriikide majanduskasvu aeglustumise suhtes tõusid. USA majandusväljavaate uus turuhinnang näib tuginevat eluasemeturu aktiivsuse vähenemise märkidele, oodatust nõrgematele SKP hinnanguitele ning hinnadünaamika aeglustumise näitajatele. 30. augustil oli euro kurss USA dollari suhtes 1,28, s.t mai lõpu taseme lähedal ning 3,0% kõrgem kui 2005. aasta keskmine.

JAAPANI JEEN / EURO

Euro kallines Jaapani jeeni suhtes üsna järjepidevalt juunist kuni augustini. 30. augustil saavutas euro jeeni suhtes oma ajalooliselt kõrgeima taseme (150,1), mis on 4,0% kõrgem kui mai lõpus ning 9,7% kõrgem kui 2005. aasta keskmine (vt joonist 45). Jeen odavnes hoolimata sellest, et 14. juulil tõstis Jaapani keskpang tähtsaimad rahapoliitilised intressimäärad 0,25% tasemele, mis tähendas lõppu viis aastat kestnud nullintressimäära poliitikale, ning vaatamata Jaapani üle ootuste heale majandusväljavaatele, millele viitasid Jaapani keskpanga hiljutised uuringud. Näib, et turuosalisel seostavad jeeni kallinemist Jaapani keskpanga järkjärgulise lähenemisega rahapoliitika karmistamisele, millest keskpang on korduvalt teada andnud.

Joonis 45. Vahetuskursside liikumine

(päevased andmed)

Allikas: EKP.

EUROOPA LIIDU LIIKMESRIIKIDE VÄÄRINGUD

Enamikuga ERM2s osalevatest vääringutest jätkati viimastel kuudel kauplemist nende vastavate keskkursside tasemel või selle lähedal (vt joonist 46). Küprose nael ja Läti lattu püsisid stabiilselt oma vastava ERM2 keskkursi kõikumisvahemiku tugevama poolel. Slovakkia kroon oli vaatlusalusel perioodil seevastu heitlikum. Juunis valitses langusohv peamiselt sellepärast, et turg oli mures uue valitsuse majandusprogrammi ja eelarvepoliitika tulevase positsiooni pärast. Selle tulemusena kaubeldi Slovakkia krooniga juuli keskel mõnda aega keskkursi tasemest allpool. Slovakkia keskpang sekkus valuutaturul Slovakkia krooni toetamiseks ning tõstis 25. juulil kahe nädala repomäära 50 baaspunkti võrra. Sellest hetkest alates on Slovakkia kroon kallinenud ning 30. augustil kaubeldi sellega euro suhtes tasemel 37,75, s.t peaaegu 2% selle ERM2 keskkursist kõrgemal.

Kui vaadelda Euroopa Liidu teiste liikmesriikide vääringuid, siis kolme kuu jooksul kuni augustini nõrgenes euro mõningasest kõikumisest hoolimata naelsterlingi suhtes. 30. augustil oli euro kurss naelsterlingi suhtes 0,67, s.t mai lõpu tasemest 1,7% madalam ning 1,4% madalam kui 2005. aasta keskmine (vt joonist 45). Rootsi krooni suhtes jäi euro vaatlusalusel ajavahemikul üldjoontes stabiilseks. Samuti ei muutunud euro kurss eriti Poola zloti ega Tšehhi krooni suhtes, kuigi mõlemad vahetuskursid kõikusid märkimisväärselt. Mai lõpust kuni 30. augustini nõrgenes Ungari forint euro suhtes 5,4% – see oli tingitud peamiselt turu murest seoses Ungari eelarve väljavaatega.

MUUD VÄÄRINGUD

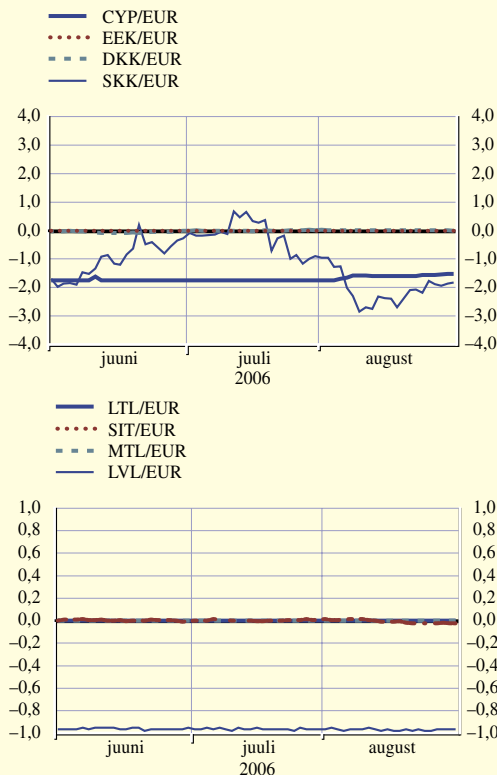
Mai lõpust kuni 30. augustini kallines euro Norra krooni (3,2%), Šveitsi frangi (1,1%) ja Kanada dollari suhtes (0,6%), nõrgenedes samas Austraalia dollari (1,0%) ja Hiina jüaani (1,1%) suhtes. Enamiku USA dollariga seotud Aasia vääringute suhtes märkimisväärsed kõikumised ei esinenud.

EURO EFEKTIIVNE VAHETUSKURSS

Vaatlusalusel perioodil on euro nominaalne efektiivne vahetuskurss püsinud euroala 23 olulise kaubanduspartneri vääringutega võrreldes peaaegu stabiilsena. 30. augustil oli euro efektiivne vahetuskurss 0,2% kõrgem kui mai lõpus ning 1,6% kõrgem kui 2005. aasta keskmine (vt joonist 47). Euro mõningasest kallinemisest Jaapani jeeni suhtes tasakaalustas põhiliselt odavnemine naelsterlingi suhtes. Kui vaadelda euroala hindade ja kulude rahvusvahelise konkurentsivõime

Joonis 46. Vahetuskursside liikumine ERM2s

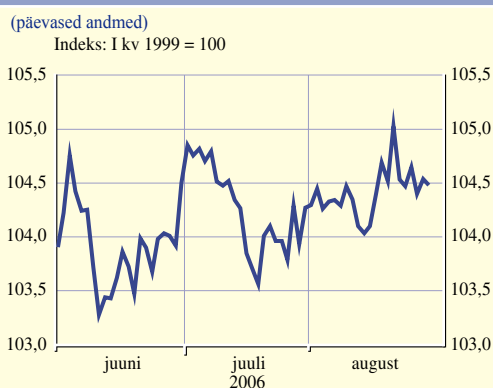
(päevased andmed; keskkursi hälve protsendipunktides)

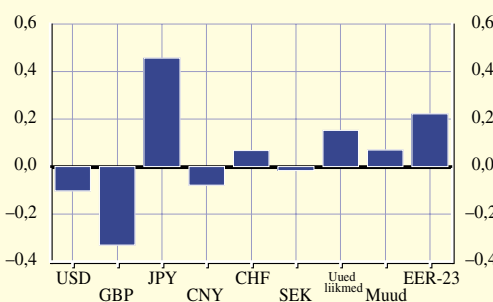
Allikas: EKP.

Märkus. Euro keskkursi positiivne või negatiivne hälve viitab sellele, et vääring on vastavalt kõikumisvahemiku nõrgemal või tugevama poolel. Taani krooni puhul on kõikumisvahemik $\pm 2,25\%$; kõikide teiste vääringute puhul kohaldatakse standardset kõikumisvahemikku $\pm 15\%$.

Joonis 47. Euro efektiivne vahetuskurs ja selle osad¹

Efektiivse vahetuskursi muutuste komponendid²
31. maist kuni 30. augustini 2006
(protsendipunktides)

Allikas: EKP.

¹ Indeksi ülespoole liikumine tähendab euro kallinemist euroala kõige olulisemate kaubanduspartnerite ja kõigi euroalaväliste ELi liikmesriikide vääringute suhtes.

² EER-23 muutuste panust näidatakse eraldi euroala kuue peamise kaubanduspartneri vääringute suhtes.

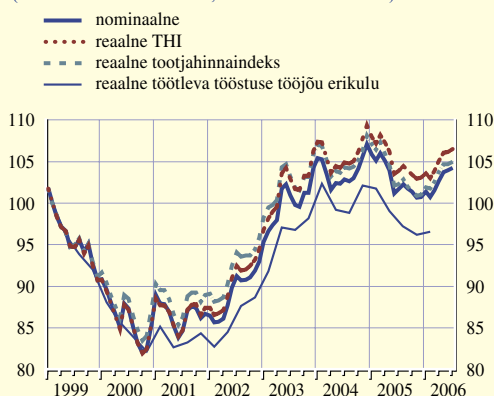
Kategooria "Uued liikmed" osutab ELiga 1. mail 2004 ühinenud kümne uue liikmesriigi vääringute koondpanusele.

Kategooria "Muud" osutab EER-23 indeksis euroala ülejäänud seitsme kaubanduspartneri koondpanusele.

Muutuste arvutamisel kasutatakse vastavaid väliskaubanduse osatähtsuse kaalusid indeksis EER-23.

Joonis 48. Euro nominaalsed ja reaalsed efektiivsed vahetuskursid¹

(kuised/kvartaalsed andmed; indeks: I kv 1999 = 100)

Allikas: EKP.

¹ EER-23 indeksi liikumine ülespoole näitab euro kallinemist. Kuiste andmete viimased vaatlused pärinevad 2006. aasta juulist.

Reaalsele töötleva tööstuse tööjõu erikulule tugineva EER-23 viimane vaatlus pärineb 2006. aasta esimesest kvartalist ja on osaliselt hinnanguline.

näitajaid, siis oli euro reaalse efektiivse vahetuskursi indeks nii tarbija- kui ka tootjahindade muutuste tõttu 2006. aasta juulis 2005. aasta keskmisest umbes 1,5% kõrgem (vt joonist 48).

6.2 MAKSEBILANSS

Viimaste maksebilansandmete põhjal kuni 2006. aasta juunini on impordi ja ekspordi kasv aasta alguse arenguga võrreldes aeglustunud. 12 kuu kumuleeritud jooksevkonto oli võrreldes aastataguse ülejäägiga puudujäägis (umbes 0,5% SKPst) – selle põhjuseks oli eeskätt nafta ja muude toorainete impordi hinnatõus. Finantskonto puhul oli kombineeritud otse- ja portfelliinvesteringute netosissevool 12 kuu jooksul 44,0 miljardit eurot, mis oli tingitud portfelliinvesteringute netosissevoolust, mida ainult osaliselt tasakaalustas välismaiste otseinvesteeringute väljavool.

KAUBANDUS JA JOOKSEVKONTO

Pärast järsku tõusu esimeses kvartalis aeglustus euroalavälise impordi ja ekspordi kasv 2006. aasta teises kvartalis (vt joonist 49). Teises kvartalis kerkis kaupade ja teenuste ekspordi väärtus eelmise kvartaliga võrreldes 1,1%, samas kui esimese kvartali kasv oli olnud 4,1% (vt tabelit 9). Kaupade ja teenuste import suurenes seevastu teises kvartalis esimese kvartali 4,7%lise kasvuga võrreldes 1,6%. Kasvu pidurdumine ilmnes nii kaupade kui ka teenustega kaup-

Tabel 9. Euroala maksebilansi peamised kirjed

(sesoonselt kohandatud, kui pole viidatud teisiti)

	2006		3 kuu libiseva keskmise tulemused, mis lõpevad				12 kuu kumuleeritud tulemused, mis lõpevad	
	mai	juuni	2005 sept	2005 dets	2006 märts	2006 juuni	2005 juuni	2006 juuni
<i>mld EUR</i>								
Jooksevkonto	-7,6	4,0	-3,0	-7,2	-3,5	-0,9	26,4	-44,1
Kaupade bilanss	0,1	2,5	3,6	1,4	1,1	1,3	78,4	22,4
Eksport	110,7	114,6	104,2	105,8	111,2	113,1	1,154,4	1,302,5
Import	110,6	112,1	100,6	104,4	110,1	111,7	1,076,0	1,280,1
Teenuste bilanss	2,6	2,3	2,6	3,7	3,5	2,7	30,6	37,9
Eksport	35,1	35,3	33,6	34,8	35,3	35,0	373,7	416,2
Import	32,5	33,1	30,9	31,1	31,8	32,3	343,1	378,3
Tulude bilanss	-5,2	2,2	-3,6	-6,6	-2,4	-0,3	-22,4	-38,7
Jooksevülekannete bilanss	-5,2	-3,0	-5,7	-5,7	-5,8	-4,7	-60,2	-65,7
Finantskonto¹	37,1	15,1	11,5	-7,9	28,2	19,0	72,3	152,4
Otse- ja portfelliinvesteeringud (netosumma)	49,0	62,8	-2,6	-23,1	5,5	34,9	101,7	44,0
Otseinvesteeringud (netosumma)	-0,4	-8,7	-32,5	-6,7	-4,9	-3,6	-53,0	-143,4
Portfelliinvesteeringud (netosumma)	49,3	71,4	29,9	-16,4	10,4	38,5	154,7	187,4
Omandiväärtpaberid	5,5	65,8	39,6	1,3	7,8	19,7	102,8	205,0
Võlainstrumentid	43,8	5,6	-9,7	-17,7	2,6	18,8	52,0	-17,6
Võlakirjad	43,5	16,0	-15,6	-12,5	-0,5	21,7	49,1	-21,2
Rahaturuinstrumentid	0,3	-10,4	6,0	-5,1	3,2	-2,9	2,8	3,5
<i>Muutused protsentides eelmisel perioodil</i>								
Kaubad ja teenused								
Eksport	-1,8	2,8	5,1	2,1	4,1	1,1	7,8	12,5
Import	-0,4	1,5	7,2	3,0	4,7	1,6	11,7	16,9
Kaubad								
Eksport	-2,8	3,6	5,2	1,6	5,1	1,7	7,5	12,8
Import	-1,6	1,4	8,1	3,7	5,5	1,5	13,3	19,0
Teenused								
Eksport	1,2	0,6	5,0	3,7	1,3	-0,7	8,6	11,4
Import	3,7	1,7	4,6	0,6	2,0	1,7	7,1	10,3

Allikas: EKP.

Märkus. Ümardamise tõttu ei pruugi arvud täielikult ühtida.

¹ Näitajad viitavad saldole (netosissevool). Positiivne (negatiivne) märk osutab netosissevoolule (-väljavoolule). Sesoonselt kohandamata.

lemisel, kusjuures teenuste eksport kahanes esimese kvartali tasemega võrreldes 0,7%.

Kaupade ekspordi väärtus tõusis esimeses kvartalis 5,1%, kuid see kasv aeglustus teises kvartalis 1,7% tasemele. See tuleneb enamjaolt välisnõudlusest, mis kasvas aasta alguses erakordselt järsult peamiste kaubanduspartnerite jõulise impordi tõttu.

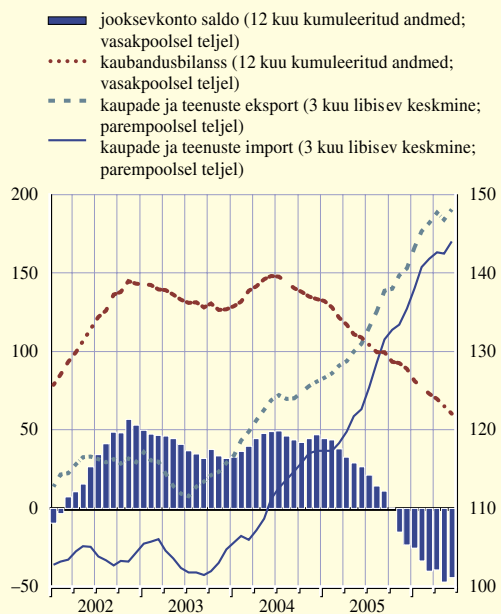
Imporditud kaupade hinnad jätkasid 2006. aasta esimesel poolel tõusmist. Nafta ja muude toorainete äkilise hinnatõusu tulemuseks oli impordihinna märkimisväärne inflatsioon, mis puudutas eelkõige mitut energiatoodet hõlmavat vahekaupade importi (vt joonist 50). Toormehinna tõus on suurendanud ka impordi tarnijate tootmiskulusid, mis kanduvad üle tarbekaupade ja kapitalikaupade impordihindadele.

Kaupade impordi väärtus kasvas 2006. aasta esimese kvartali 5,5%ga võrreldes teises kvartalis 1,5%. Esimese kvartali suure kasvu taga näis olevat osaliselt impordihindade tõus, mida euro kallinemine teises kvartalis ootuste kohaselt mingil määral leevendas. See selgitab impordi käibe kasvu kahanemist teises kvartalis. Euro kallinemine USA dollari suhtes alandas impordihindade tõusust tulenevat hinnasurvet, osaliselt tasakaalustades dollarites nomineeritud toormehinna

Joonis 49. Euroala jooksevkonto ja kaubandusbilanss

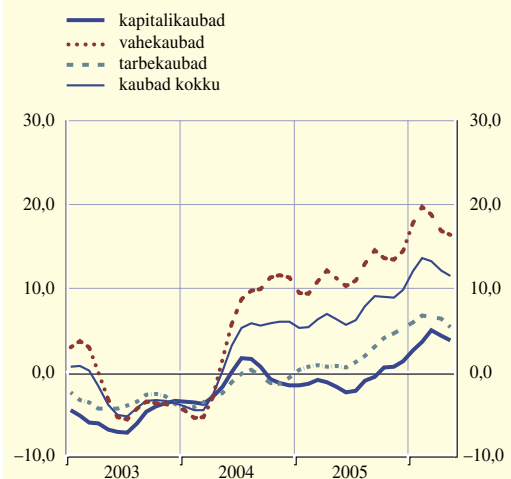
(mld EUR; kuised andmed; sesoonselt kohandatud)

Allikas: EKP.

Joonis 50. Euroalavälised kapitali, vahekaupade ja tarbekaupade impordihinnad

(kolme kuu libisev keskmine; aastane muutus protsentides)

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.
Märkus: Viimased näitajad puudutavad 2006. aasta aprilli.

tõusu. Lisaks on aeglasema impordikasvu põhjuseks teises kvartalis arvatavasti ka väiksem impordimaht. Kuigi see on näiliselt vastuolus euroala heade SKP tulemustega samas kvartalis, võis ekspordi aeglustumine sel ajavahemikul pärssida impordi ekspordi suure impordiintensiivsuse tõttu.

12 kuu jooksul kuni 2006. aasta juunini oli euroala kumuleeritud jooksevkonto puudujääk 44,1 miljardit eurot (umbes 0,5% SKPst), võrrelduna aastataguse 26,4 miljardi euro (0,3% SKPst) suuruse ülejäägiga. See nihe oli suurel määral põhjustatud imporditud energia ja tooraine hinnatõusust ning sellele järgnenud kaubandustingimuste halvenemisest euroalal. Viimased andmed näitavad tõepoolest, et 12 kuu jooksul kuni 2006. aasta maini kasvas kumulatiivne naftakaubanduse puudujääk 168,4 miljardi euroni, olles 47,8 miljardit eurot suurem kui aastatagune puudujääk.

FINANTSKONTO

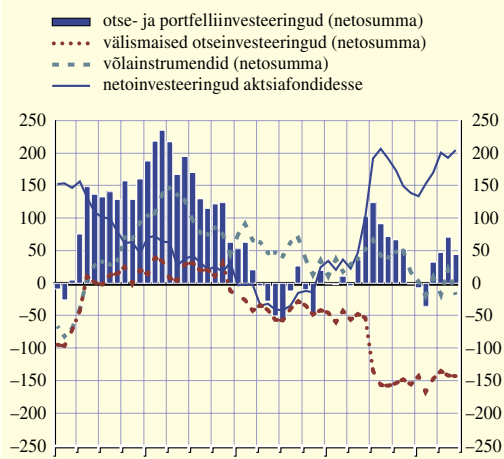
2006. aasta teises kvartalis moodustas euroala kombineeritud otse- ja portfelliinvesteeringute netosissevool 104,6 miljardit eurot. Selle taga oli euroala portfelliinstrumentide netosootamine mitteresidentide poolt. Seevastu euroala oli otseinvesteeringute netoväljavool 10,9 miljardit eurot.

12 kuu kumuleeritud arvestuses oli kombineeritud otse- ja portfelliinvesteeringute netosissevoolu maht portfelliinvesteeringute sissevoolu (187,4 miljardit eurot) tõttu 44,0 miljardit eurot, mida osaliselt tasakaalustas otseinvesteeringute netoväljavool (vt joonist 51). Pärast aasta alguse netoväljavoolu täheldati 12 kuu kombineeritud otse- ja portfelliinvesteeringute kumulatiivset netosissevoolu alates 2006. aasta märtsist ning selle peapõhjuseks oli omandiväärtpaberite aktiivsem netosootamine euroala mitteresidentide poolt.

12 kuu jooksul kuni 2006. aasta juunini kujunes netosissevooluks 205,0 miljardit eurot. Omandiväärtpaberite netosissevool hakkas pärast 2006. aasta alguse lühiajalist langust järk-järgult suurenema. Seda võib seostada omakapitali tootluse hoogsama kasvuga võrreldes Ameerika Ühendriikidega aasta esimesel poolel. Seevastu 12 kuu portfelliinvesteeringute võla kumulatiivne netovoog on alates 2005. aasta lõpust olnud enam-vähem stabiilne ja netoväljavool oli 12 kuu jooksul kuni 2006. aasta juunini mõõdukas (17,6 miljardit eurot). Kõige viimased kuised muutused viitavad siiski võlainstrumentide kasvavale netosissevoolule, mis on tingitud euroala võlaväärtpaberite suuremast netosoetamisest mitte-residentide poolt tänu võlakirjade kogutulude märgatavale suurenemisele euroalal võrreldes Ameerika Ühendriikidega.

Joonis 51. Euroala kombineeritud otse- ja portfelliinvesteeringud

(mld EUR; kuised andmed; 12 kuu kumuleeritud vood)

Allikas: EKP.

Otseinvesteeringute netoväljavool oli 12 kuu jooksul kuni 2006. aasta juunini 143,4 miljardit eurot. See suundumus on olnud alates 2005. aasta keskpaigast üsna järjepidev.

EUROALA STATISTIKA

SISUKORD¹

EUROALA ÜLEVAADE

Kokkuvõte euroala majandusnäitajatest

S5

I RAHAPOLIITIKA STATISTIKA

1.1	Eurosüsteemi konsolideeritud raamatupidamisaruanne	S6
1.2	EKP baasintressimäärad	S7
1.3	Eurosüsteemi rahapoliitiliste operatsioonide kaudu jaotatud instrumendid	S8
1.4	Kohustuslik reserv ja likviidsus	S9

2 RAHA, PANGANDUS JA INVESTEERIMISFONDID

2.1	Euroala rahaloomeasutuste koondbilanss	S10
2.2	Euroala rahaloomeasutuste konsolideeritud bilanss	S11
2.3	Rahandusstatistika	S12
2.4	Rahaloomeasutuste antud laenude jaotus	S14
2.5	Rahaloomeasutustesse paigutatud hoiuste jaotus	S17
2.6	Rahaloomeasutuste väärtpaberite jaotus	S20
2.7	Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete ümberhindamine	S21
2.8	Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete jaotus vääringute kaupa	S22
2.9	Euroala investeerimisfondide koondbilanss	S24
2.10	Investeerimispoliitika ja investori liigi alusel jaotatud euroala investeerimisfondide varad	S25

3 FINANTS- JA MITTEFINANTSKONTOD

3.1	Reaalsektorite peamised finantsvarad	S26
3.2	Reaalsektorite peamised kohustused	S27
3.3	Kindlustusettevõtete ja pensionifondide peamised finantsvarad ja -kohustused	S28
3.4	Aastane sääst, investeeritud ja rahastamine	S29

4 FINANTSTURUD

4.1	Väärtpaberite (v.a aktsiate) emiteerimine esialgse tähtaja, emitendi residentsuse ja vääringu kaupa	S30
4.2	Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid (v.a aktsiad) emitendi sektori ja instrumendi kategooria kaupa	S31
4.3	Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberite (v.a aktsiate) kasvumäärad	S33
4.4	Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiad	S35
4.5	Euroala residentide eurohoiuste ja -laenude intressimäärad rahaloomeasutustes	S37
4.6	Rahaturu intressimäärad	S39
4.7	Riigivõlakirjade intressimäärad	S40
4.8	Aktsiaturgude indeksid	S41

5 HINNAD, TOODANG, NÕUDLUS JA TÖÖTURUD

5.1	ÜTHI, muud hinnad ja kulud	S42
5.2	Toodang ja nõudlus	S45
5.3	Tööturud	S49

¹ Täiendava teabe saamiseks võtke meiega ühendust elektronposti aadressil: statistics@ecb.int. Pikemate perioodide kohta leiate andmed ka EKP kodulehelt (<http://www.ecb.int>).

6	RIIGI RAHANDUS	
6.1	Tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak	S50
6.2	Valitsemissektori võlg	S51
6.3	Võla muutus	S52
6.4	Kvartaalsed tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak	S53
6.5	Kvartaalne võlg ja võla muutus	S54
7	VÄLISMAJANDUS	
7.1	Maksebilanss	S55
7.2	Maksebilansi rahaline esitus	S60
7.3	Maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni geograafiline jaotus	S61
7.4	Rahvusvaheline investeerimispositsioon (k.a rahvusvahelised reservid)	S63
7.5	Kaubad	S65
8	VAHETUSKURSID	
8.1	Efektiivsed vahetuskursid	S67
8.2	Kahepoolset vahetuskursid	S68
9	EUROALAVÄLINE ARENG	
9.1	Teistes Euroopa Liidu liikmesriikides	S69
9.2	Ameerika Ühendriikides ja Jaapanis	S70
	JOONISTE LOETELU	S72
	TEHNILISED MÄRKUSED	S73
	ÜLDMÄRKUSED	S77

Tabelites kasutatud tingmärgid

“_”	andmed puuduvad / andmed pole kohaldatavad
“.”	andmed pole veel saadaval
“...”	null või mittearvestatav
“miljard”	10 ⁹
⁽¹⁾	tinglik

EUROALA ÜLEVAADE

Kokkuvõte euroala majandusnäitajatest
(aastane muutus protsentides, kui pole viidatud teisiti)

1. Rahanduspoliitika areng ja intressimäärad

	M1 ¹	M2 ¹	M3 ^{1,2}	M3 ^{1,2} 3 kuu liikuv keskmine (keskel)	Rahaloome- asutuste laenuid euroala residentidele, v.a rahaloomeasutus- tele ja valitsemis- sektorile ¹	Väärtpaberid, v.a kaupu ja mitte- finantsteenu- seid pakkuvate ettevõtete ja mitterahaloome- asutuste poolt eurodes emiteeri- tud aksiad ¹	3 kuu intres- simäär (EURI- BOR, protsenti aastas, perioodi keskmised)	10aastase täht- ajaga riigivola- kirjade intressi- määr (protsenti aastas, perioodi keskmised)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2004	10,0	6,3	5,9	–	6,1	10,0	2,11	4,14
2005	10,4	7,9	7,4	–	8,1	12,7	2,18	3,44
2005 III kv	11,2	8,4	8,0	–	8,4	13,3	2,13	3,26
IV kv	10,9	8,5	7,8	–	9,0	14,8	2,34	3,42
2006 I kv	10,3	8,6	7,9	–	10,1	16,3	2,61	3,56
II kv	9,9	9,2	8,7	–	11,3	16,1	2,90	4,05
2006 märts	10,1	9,0	8,5	8,4	10,9	16,7	2,72	3,73
aprill	9,8	9,3	8,7	8,7	11,4	16,2	2,79	4,01
mai	10,2	9,1	8,8	8,7	11,4	16,3	2,89	4,06
juuni	9,3	9,1	8,5	8,3	11,0	14,8	2,99	4,07
juuli	7,4	8,2	7,8	–	11,1	–	3,10	4,10
aug ⁽¹⁾	–	–	–	–	–	–	3,22	3,97

2. Hinnad, toodang, nõudlus ja tööturud

	ÜTHI	Tööstustoodangu tootjahinnad	Tööjõukulu tunnis	Reaalne SKP	Tööstustoodang, v.a ehitus	Tootmisvõimsuse rakendusaste (protsentides)	Tööhõive	Tööpuudus (protsenti tööjõust)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2004	2,1	2,3	2,4	2,1	2,0	81,6	0,6	8,9
2005	2,2	4,1	2,4	1,3	1,2	81,3	0,7	8,6
2005 III kv	2,3	4,2	2,0	1,6	1,4	81,0	0,6	8,5
IV kv	2,3	4,4	2,1	1,7	2,1	81,5	0,6	8,3
2006 I kv	2,3	5,2	2,2	2,0	3,4	82,3	0,9	8,1
II kv	2,5	5,8	–	2,4	3,7	83,0	–	7,9
2006 märts	2,2	5,1	–	–	4,2	–	–	8,0
aprill	2,4	5,5	–	–	1,6	82,5	–	8,0
mai	2,5	6,1	–	–	5,2	–	–	7,9
juuni	2,5	5,8	–	–	4,4	–	–	7,8
juuli	2,4	–	–	–	–	83,6	–	–
aug ⁽¹⁾	2,3	–	–	–	–	–	–	–

3. Maksebilans, reservid ja vahetuskursid

(mld EUR, kui pole viidatud teisiti)

	Maksebilans (netotehingud)				Reservid (perioodi lõpu positsioonid)	Euro efektiivne vahetuskurs: EER-23 ³ (indeks, 1999 I kv = 100)		USD/EUR vahetuskurs
	Jooksev- ja kapitalikontod	Kaubad	Otseinvesteeringud	Portfelli- investeeringud		Nominaalne	Reaalne (THD)	
2004	67,3	105,3	–41,2	60,3	280,7	103,8	105,9	1,2439
2005	–10,6	54,1	–156,3	155,4	320,3	103,0	105,2	1,2441
2005 III kv	1,5	16,0	–97,6	89,8	311,7	101,9	104,2	1,2199
IV kv	–8,1	4,9	–20,2	–49,1	320,3	100,9	103,1	1,1884
2006 I kv	–12,9	–4,6	–14,6	31,2	327,1	101,2	103,5	1,2023
II kv	–11,3	5,7	–10,9	115,5	323,8	103,5	105,7	1,2582
2006 märts	–2,5	2,2	11,4	46,4	327,1	101,5	103,8	1,2020
aprill	–6,8	0,4	–1,9	–5,2	336,8	102,7	105,0	1,2271
mai	–10,8	0,9	–0,4	49,3	333,2	103,8	106,0	1,2770
juuni	6,3	4,4	–8,7	71,4	323,8	103,9	106,1	1,2650
juuli	–	–	–	–	330,1	104,3	106,5	1,2684
aug ⁽¹⁾	–	–	–	–	–	104,4	106,7	1,2810

Allikad: EKP, Euroopa Komisjon (Eurostat ning majanduse ja rahanduse peadirektoraat) ja Reuters.

Märkus. Täiendav teave andmete kohta on esitatud käesoleva osa järgmistes tabelites.

¹ Kuiste andmete aastane muutus protsentides viitab kuu lõpu seisule, kvartaalsete ja aasta andmete muutused viitavad perioodi aegrea keskmiste väärtuste aastasele muutusele. Üksikasjad on esitatud tehnilistes märkustes.

² M3 ja selle osad ei sisalda euroalavälise riikide residentide rahaturufondide osakuid ja võlaväärtpabereid tähtajaga kuni kaks aastat.

³ Kaubanduspartnerite gruppide mõiste ja muu teave on esitatud üldmärkustes.

RAHAPOLIITIKA STATISTIKA

I.1 Eurosüsteemi konsolideeritud raamatupidamisaruanne (mln EUR)

1. Varad

	4. august 2006	11. august 2006	18. august 2006	25. august 2006
Kuld ja nõuded kullas	175 131	175 099	175 076	175 059
Nõuded euroalaväliste residentide vastu välisvaluutas	141 098	142 617	143 395	143 525
Nõuded euroala residentide vastu välisvaluutas	25 741	25 518	24 947	24 427
Nõuded euroalaväliste residentide vastu eurodes	13 661	13 138	13 064	12 382
Laenuid euroala krediidiasutustele eurodes	444 007	438 150	431 012	437 511
Peamised refinantseerimisoperatsioonid	323 999	318 000	311 002	317 500
Pikemaajalised refinantseerimisoperatsioonid	120 002	120 002	120 002	120 002
Tasanduspöördoperatsioonid	0	0	0	0
Struktuursed pöördoperatsioonid	0	0	0	0
Laenamise püsivõimalus	0	148	0	0
Lisatagatise nõudega seotud laenuid	6	0	8	9
Muud nõuded euroala krediidiasutuste vastu eurodes	6 324	6 588	6 601	7 552
Euroala residentide väärtpaberid eurodes	85 863	85 846	84 294	84 738
Valitsemissektori võlg eurodes	40 050	40 050	40 050	40 049
Muud varad	182 752	185 696	185 473	187 782
Varad kokku	1 114 627	1 112 702	1 103 912	1 113 025

2. Kohustused

	4. august 2006	11. august 2006	18. august 2006	25. august 2006
Ringluses olevad pangatähed	593 865	594 160	590 682	584 865
Kohustused euroala krediidiasutuste ees eurodes	167 863	167 427	169 172	166 133
Arvelduskontod (mis hõlmavad kohustusliku reservi süsteemi)	167 818	167 421	169 147	166 099
Hoiustamise püsivõimalus	45	6	25	34
Tähtajalised hoiused	0	0	0	0
Tasanduspöördoperatsioonid	0	0	0	0
Lisatagatise nõudega seotud hoiused	0	0	0	0
Muud kohustused euroala krediidiasutuste ees eurodes	101	100	99	99
Väljastatud võlasertifikaadid	0	0	0	0
Kohustused muude euroala residentide ees eurodes	70 400	66 783	61 105	78 439
Kohustused euroalaväliste residentide ees eurodes	15 327	15 707	15 971	16 183
Kohustused euroala residentide ees välisvaluutas	110	112	105	106
Kohustused euroalaväliste residentide ees välisvaluutas	9 131	10 314	10 274	9 860
Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikute vastaskirje	5 692	5 692	5 692	5 692
Muud kohustused	67 246	67 514	64 424	65 258
Ümberhindluskontod	121 984	121 984	121 984	121 984
Kapital ja reservid	62 908	62 909	64 404	64 406
Kohustused kokku	1 114 627	1 112 702	1 103 912	1 113 025

Allikas: EKP.

1.2 EKP baasintressimäärad
(protsenti aastas, muutused protsendipunktides)

	Jõustunud alates ¹	Hoiustamise püsivõimalus		Põhilised refinantseerimisoperatsioonid			Laenamise püsivõimalus	
				Fikseeritud intressimääraga oksjonid	Muutuva intressimääraga oksjonid	Muutus		
		Tase	Muutus	Fikseeritud intressimäär	Pakkumisintressi alammäär		Tase	Muutus
		1	2	3	4	5	6	7
1999	1. jaan	2,00	–	3,00	–	–	4,50	–
	4. ²	2,75	0,75	3,00	–	...	3,25	–1,25
	22.	2,00	–0,75	3,00	–	...	4,50	1,25
	9. aprill	1,50	–0,50	2,50	–	–0,50	3,50	–1,00
	5. nov	2,00	0,50	3,00	–	0,50	4,00	0,50
2000	4. veebr	2,25	0,25	3,25	–	0,25	4,25	0,25
	17. märts	2,50	0,25	3,50	–	0,25	4,50	0,25
	28. aprill	2,75	0,25	3,75	–	0,25	4,75	0,25
	9. juuni	3,25	0,50	4,25	–	0,50	5,25	0,50
	28. ³	3,25	...	–	4,25	...	5,25	...
	1. sept	3,50	0,25	–	4,50	0,25	5,50	0,25
	6. okt	3,75	0,25	–	4,75	0,25	5,75	0,25
2001	11. mai	3,50	–0,25	–	4,50	–0,25	5,50	–0,25
	31. aug	3,25	–0,25	–	4,25	–0,25	5,25	–0,25
	18. sept	2,75	–0,50	–	3,75	–0,50	4,75	–0,50
	9. nov	2,25	–0,50	–	3,25	–0,50	4,25	–0,50
2002	6. dets	1,75	–0,50	–	2,75	–0,50	3,75	–0,50
2003	7. märts	1,50	–0,25	–	2,50	–0,25	3,50	–0,25
	6. juuni	1,00	–0,50	–	2,00	–0,50	3,00	–0,50
2005	6. dets	1,25	0,25	–	2,25	0,25	3,25	0,25
2006	8. märts	1,50	0,25	–	2,50	0,25	3,50	0,25
	15. juuni	1,75	0,25	–	2,75	0,25	3,75	0,25
	9. aug	2,00	0,25	–	3,00	0,25	4,00	0,25

Allikas: EKP.

¹ Alates 1. jaanuarist 1999 kuni 9. märtsini 2004 viitab kuupäev hoiustamise ja laenamise püsivõimalustele. Põhiliste refinantseerimisoperatsioonide puhul kehtivad intressimäärade muutused alates esimesest operatsioonist pärast osutatud kuupäeva. 18. septembril 2001 toimunud muudatus jõustus samal päeval. Alates 10. märtsist 2004 viitab kuupäev hoiustamise ja laenamise püsivõimalustele ning põhilistele refinantseerimisoperatsioonidele (muudatused jõustuvad EKP nõukogu intressiotsusele järgnenud esimesest refinantseerimisoperatsioonist), kui pole osutatud teisiti.

² 22. detsembril 1998 teatas EKP erandlikult kitsa (50 baaspunkti suuruse) intressimäärade kõikumisvahemiku kohaldamisest hoiustamise ja laenamise püsivõimaluse intressimäärade vahel ajavahemikul 4. kuni 21. jaanuar 1999, eesmärgiga lihtsustada turuosaliste jaoks üleminekut uuele rahasüsteemile.

³ 8. juunil 2000 teatas EKP, et alates 28. juunil 2000 sooritatud operatsioonist hakatakse eurosüsteemi põhilisi refinantseerimisoperatsioone sooritama muutuva intressimääraga oksjonitena. Pakkumisintressi alammäär viitab miinimumintressimäärale, millega operatsiooni osapooled võivad pakkumisi esitada.

1.3 Eurosüsteemi rahapoliitiliste operatsioonide kaudu jaotatud instrumendid^{1, 2} (mln EUR, aastased protsentuaalsed intressimäärad)

1. Põhilised ja pikemaajalised refinantseerimisoperatsioonid³

Arvelduspäev	Pakkumised (summa)	Osalejate arv	Jaotatav summa	Muutuva intressimääraga oksjonid			Kestvus päevades	
				Pakkumisintressi alammäär	Oksjonil kujunenud intressimäär ⁴	Kaalutud keskmine intressimäär		
	1	2	3	4	5	6	7	
Põhilised refinantseerimisoperatsioonid								
2006	4. mai	372 850	380	286 000	2,50	2,59	2,60	6
	10.	372 864	381	284 000	2,50	2,58	2,59	7
	17.	376 580	392	283 000	2,50	2,58	2,59	7
	24.	372 247	401	291 500	2,50	2,58	2,59	7
	31.	371 542	381	290 500	2,50	2,58	2,59	7
	7. juuni	339 282	357	286 000	2,50	2,55	2,57	8
	15.	350 472	374	292 000	2,75	2,82	2,83	6
	21.	391 122	395	316 000	2,75	2,82	2,83	7
	28.	371 979	394	328 500	2,75	2,83	2,84	7
	5. juuli	376 624	381	326 000	2,75	2,78	2,81	7
	12.	367 223	377	321 500	2,75	2,81	2,82	7
	19.	388 712	399	335 000	2,75	2,81	2,82	6
	25.	359 208	335	338 000	2,75	2,81	2,82	8
	2. aug	357 627	364	324 000	2,75	2,76	2,79	7
	9.	359 131	353	318 000	3,00	3,05	3,06	6
	15.	367 386	349	311 000	3,00	3,05	3,06	8
	23.	376 014	388	317 500	3,00	3,05	3,06	7
	30.	323 482	343	310 500	3,00	3,00	3,02	7
Pikemaajalised refinantseerimisoperatsioonid								
2005	29. sept	52 795	142	30 000	–	2,09	2,10	84
	28. okt	51 313	168	30 000	–	2,17	2,19	90
	1. dets	52 369	152	30 000	–	2,40	2,41	84
	22. ⁵	89 877	165	12 500	–	2,45	2,46	98
	23. ⁵	45 003	127	17 500	–	2,44	2,45	97
2006	26. jaan	69 438	168	40 000	–	2,47	2,48	91
	23. veebr	63 980	164	40 000	–	2,57	2,57	98
	30. märts	56 708	170	40 000	–	2,73	2,75	91
	27. aprill	63 596	188	40 000	–	2,76	2,78	91
	1. juuni	59 771	161	40 000	–	2,87	2,88	91
	29.	57 185	167	40 000	–	3,00	3,01	91
	27. juuli	54 824	158	40 000	–	3,08	3,09	91
	31. aug	51 079	148	40 000	–	3,20	3,21	91

2. Muud pakkumisoperatsioonid

Arvelduspäev	Operatsiooni liik	Pakkumised (summa)	Osalejate arv	Jaotatav summa	Fikseeritud intressimääraga oksjonid	Muutuva intressimääraga oksjonid			Kestvus päevades	
						Fikseeritud intressimäär	Pakkumisintressi alammäär	Oksjonil kujunenud intressimäär ⁴		Kaalutud keskmine intressimäär
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2005	8. märts	Tähtajaliste hoiuste kogumine	4 300	5	3 500	2,00	–	–	–	1
	7. juuni	Tähtajaliste hoiuste kogumine	3 708	6	3 708	2,00	–	–	–	1
	12. juuli	Tähtajaliste hoiuste kogumine	9 605	11	9 605	2,00	–	–	–	1
	9. aug	Tähtajaliste hoiuste kogumine	500	1	500	2,00	–	–	–	1
	6. sept	Pöördtehing	51 060	41	9 500	–	2,00	2,09	2,10	1
	11. okt	Tähtajaliste hoiuste kogumine	23 995	22	8 500	2,00	–	–	–	1
	5. dets	Tähtajaliste hoiuste kogumine	21 240	18	7 500	2,00	–	–	–	1
2006	17. jaan	Pöördtehing	24 900	28	7 000	–	2,25	2,27	2,28	1
	7. veebr	Pöördtehing	28 260	28	6 500	–	2,25	2,31	2,32	1
	7. märts	Tähtajaliste hoiuste kogumine	2 600	3	2 600	2,25	–	–	–	1
	11. aprill	Pöördtehing	47 545	29	26 000	–	2,50	2,55	2,58	1
	9. mai	Tähtajaliste hoiuste kogumine	15 810	16	11 500	2,50	–	–	–	1
	14. juuni	Tähtajaliste hoiuste kogumine	4 910	8	4 910	2,50	–	–	–	1
	11. juuli	Tähtajaliste hoiuste kogumine	9 000	9	8 500	2,75	–	–	–	1
	8. aug	Tähtajaliste hoiuste kogumine	19 860	21	18 000	2,75	–	–	–	1

Allikas: EKP.

¹ Summad võivad osas 1.1 toodust pisut erineda jaotatud, kuid arveldamata tehingute tõttu.

² Alates 2002. aasta aprillist liigitatakse põhiliste refinantseerimisoperatsioonide hulka kombineeritud pakkumisoperatsioonid, s.t ühenädalase tähtajaga operatsioonid, mida sooritatakse tavapakkumismenetlusena paralleelselt põhiliste refinantseerimisoperatsioonidega. Enne praegust kuud sooritatud kombineeritud pakkumisoperatsioonide kohta leiate teavet tabeli 2 osast 1.3.

³ 8. juunil 2000 teatas EKP, et alates 28. juunist 2000 hakatakse eurosüsteemi põhilisi refinantseerimisoperatsioone sooritama muutuva intressimääraga pakkumismenetlustena. Pakkumisintressi alammäär viitab miinimumintressimäärale, millega osapooled võivad pakkumisi esitada.

⁴ Likviidsust suurendavates (vähendavates) operatsioonides viitab piirmäär madalaimale (kõrgeimale) määrale, millega pakkumisi aktsepteeritakse.

⁵ Pikemaajalise refinantseerimisoperatsiooni menetlusele tuginedes viidi läbi erakorraline operatsioon, sest väärpakkumine ei võimaldanud EKP-l eelmisel päeval oma pikemaajalisi refinantseerimisoperatsioone täielikus mahus sooritada.

1.4 Kohustuslik reserv ja likviidsus

(mld EUR; perioodi keskmised positsioonid päevas, kui pole viidatud teisiti; aastased protsentuaalsed intressimäärad)

1. Kohustusliku reservi kohustuslastest krediidasutuste reservibaas

Reservibaas seisuga ¹	Kokku	Kohustused, mille suhtes kohaldatakse 2% list reservimäära		Kohustused, mille suhtes kohaldatakse 0% list reservimäära		
		Hoiused (üleõhoiused, hoiused lepingulise tähtajaga kuni 2 aastat ja etteteatamisega lõpetatavad hoiused tähtajaga kuni 2 aastat)	Võlakirjad lepingulise tähtajaga kuni 2 aastat	Hoiused (lepingulise tähtajaga üle 2 aasta ja etteteatamisega lõpetatavad hoiused tähtajaga üle 2 aasta)	Repotehingud	Võlakirjad lepingulise tähtajaga üle 2 aasta
	1	2	3	4	5	6
2004	12 415,9	6 593,7	458,1	1 565,2	913,7	2 885,3
2005	14 040,7	7 409,5	499,2	1 753,5	1 174,9	3 203,6
2006 jaan	14 165,7	7 451,5	517,8	1 766,1	1 215,4	3 215,0
veebr	14 353,6	7 511,1	534,2	1 804,6	1 241,7	3 262,0
märts	14 500,2	7 604,7	550,2	1 825,1	1 241,5	3 278,8
aprill	14 649,5	7 740,4	563,8	1 833,0	1 231,5	3 280,7
mai	14 769,0	7 765,7	583,5	1 843,6	1 264,4	3 311,7
juuni	14 712,2	7 764,5	550,9	1 877,1	1 174,4	3 345,3

2. Reservide hoidmine

Hoidmisperioodi lõpp	Kohustusliku reservi nõue	Krediidasutuste arvelduskontod	Ülereservid	Puudujääk	Kohustusliku reservi tasustamise intressimäär
	1	2	3	4	5
2004	137,9	138,5	0,6	0,0	2,05
2005	152,0	153,0	1,0	0,0	2,07
2006 1 kv	157,7	158,3	0,6	0,0	2,31
2006 11. apr	158,9	159,5	0,6	0,0	2,56
9. mai	160,4	161,2	0,8	0,0	2,58
14. juuni	162,6	163,3	0,7	0,0	2,57
11. juuli	165,6	166,3	0,8	0,0	2,81
8. aug	166,5	167,1	0,6	0,0	2,80
5. sept	165,8				

3. Likviidsus

Hoidmisperioodi lõpp	Likviidsust lisavad tegurid						Likviidsust vähendavad tegurid				Krediidi- asutuste arveldus- kontod	Baas- raha
	Euroosüsteemi rahapoliitilised operatsioonid						Ringluses olevad pangatähed	Keskvalit- suse hoiused euro- süsteemis	Muud tegurid (netoväär- tuses)			
	Euroosüsteemi netovarad kullas ja välis- valuutas	Põhilised refinantsee- rimisoperat- sioonid	Pikemaajali- sed refinant- seerimis- operatsioonid	Laenamise püsi- võimalus	Muud likviidsust lisavad operat- sioonid	Hoius- tamise püsi- võimalus				Muud likviidsust vähend- avad operat- sioonid		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2004	298,0	265,7	75,0	0,1	0,0	0,1	0,5	475,4	60,2	-36,0	138,5	614,1
2005	313,2	301,3	90,0	0,0	0,0	0,1	0,3	539,8	51,0	-39,6	153,0	692,9
2006 1 kv	324,7	299,3	104,7	0,1	0,0	0,2	0,1	550,8	53,3	-34,0	158,3	709,2
2006 11. aprill	327,9	290,1	113,7	0,1	0,7	0,3	0,0	556,4	51,6	-35,2	159,5	716,2
9. mai	337,0	291,3	120,0	0,2	0,0	0,2	0,4	569,1	51,1	-33,5	161,2	730,5
14. juuni	336,9	287,0	120,0	0,1	0,0	0,1	0,1	572,0	45,5	-37,0	163,3	735,4
11. juuli	334,3	316,5	120,0	0,2	0,0	0,6	0,3	578,8	67,0	-42,1	166,3	745,7
8. aug	327,6	329,7	120,0	0,2	0,0	0,1	0,6	588,2	73,0	-51,5	167,1	755,4

Allikas: EKP.

¹ Perioodi lõpp.

2

RAHA, PANGANDUS JA INVESTEERIMISFONDID

2.1 Euroala rahaloomeasutuste koondbilanss (mld EUR; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

1. Varad

	Kokku	Laenuid euroala residentidele				Euroala residentide poolt emiteeritud väärt-paberid, v.a aktsiad				Rahaturu-fondide osakud ¹	Euroala residentide poolt emiteeritud aktsiad ja muud osakud	Välisvarad	Põhivarad	Ülejäänud varad
		Kokku	Valitsemis-sektor	Muud euroala residentid	Raha-loome-asutused	Kokku	Valitsemis-sektor	Muud euroala residentid	Raha-loome-asutused					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eurosüsteem														
2004	1 197,3	546,5	21,5	0,6	524,3	154,8	140,0	1,7	13,1	–	14,2	294,1	14,0	173,8
2005	1 404,9	635,5	20,7	0,6	614,2	185,7	165,6	2,1	18,1	–	14,8	337,0	14,7	217,2
2006 I kv	1 431,3	636,9	20,7	0,6	615,6	188,2	168,0	2,3	18,0	–	15,8	348,9	14,7	226,7
2006 aprill	1 468,7	661,0	20,7	0,6	639,7	189,9	168,6	2,3	19,0	–	16,8	358,9	14,7	227,4
2006 mai	1 472,2	662,3	20,7	0,6	641,0	194,0	171,4	2,3	20,3	–	16,4	357,2	14,6	227,6
2006 juuni	1 532,1	731,1	20,3	0,6	710,1	192,8	170,3	2,3	20,2	–	16,4	343,7	14,6	233,5
2006 juuli ⁽⁹⁾	1 555,1	741,4	20,3	0,6	720,4	197,9	173,6	2,1	22,1	–	16,4	352,6	14,8	232,0
Rahaloomeasutused väljaspool eurosüsteemi														
2004	21 355,4	12 825,3	811,9	7 555,6	4 457,8	3 188,1	1 299,9	465,5	1 422,7	72,6	945,5	2 943,4	159,6	1 220,9
2005	23 653,3	13 682,7	826,9	8 287,4	4 568,4	3 493,1	1 429,4	549,6	1 514,1	83,1	1 007,0	3 679,0	165,7	1 542,6
2006 I kv	24 361,1	14 022,4	815,5	8 552,3	4 654,6	3 582,6	1 440,5	571,7	1 570,4	83,6	1 092,3	3 854,2	166,3	1 559,9
2006 aprill	24 698,7	14 221,3	816,0	8 644,9	4 760,5	3 593,2	1 434,6	582,7	1 575,9	82,9	1 151,2	3 893,9	166,5	1 589,7
2006 mai	24 908,8	14 362,1	805,5	8 708,7	4 847,9	3 601,7	1 407,5	591,7	1 602,6	85,4	1 157,1	3 927,4	166,8	1 608,3
2006 juuni	24 747,2	14 341,3	808,2	8 787,7	4 745,5	3 593,4	1 407,3	600,7	1 585,4	87,5	1 103,7	3 882,7	167,6	1 570,9
2006 juuli ⁽⁹⁾	24 884,1	14 440,5	806,2	8 860,3	4 774,0	3 598,0	1 381,5	611,0	1 605,4	86,4	1 107,1	3 955,8	168,1	1 528,3

2. Kohustused

	Kokku	Ringluses olev sularaha	Euroala residentide hoiused				Rahaturufon-dide osakud ²	Emiteeritud võlakirjad ³	Kapital ja reservid	Välis-kohustused	Ülejäänud kohustused
			Kokku	Keskvalitus	Muu valitsemis-sektor / muud euroala residentid	Rahaloome-asutused					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurosüsteem											
2004	1 197,3	517,3	346,6	24,7	15,0	306,8	–	0,5	138,4	27,2	167,4
2005	1 404,9	582,7	385,4	24,4	14,5	346,5	–	0,1	202,9	27,6	206,2
2006 I kv	1 431,3	574,7	405,0	45,0	15,0	345,0	–	0,1	214,5	30,3	206,6
2006 aprill	1 468,7	586,6	425,9	45,8	17,4	362,6	–	0,1	218,3	28,4	209,4
2006 mai	1 472,2	588,8	427,8	34,8	19,4	373,6	–	0,1	217,2	31,2	207,1
2006 juuni	1 532,1	598,2	487,4	69,3	21,5	396,5	–	0,1	206,2	30,6	209,5
2006 juuli ⁽⁹⁾	1 555,1	607,7	490,1	64,7	19,3	406,1	–	0,1	214,0	31,0	212,2
Rahaloomeasutused väljaspool eurosüsteemi											
2004	21 355,4	–	11 487,5	137,7	6 640,9	4 709,0	677,4	3 496,9	1 203,1	2 815,0	1 675,6
2005	23 653,3	–	12 214,6	149,2	7 214,2	4 851,2	698,9	3 858,3	1 310,6	3 518,2	2 052,7
2006 I kv	24 361,1	–	12 419,7	148,1	7 322,1	4 949,5	686,7	3 991,5	1 368,4	3 733,7	2 161,0
2006 aprill	24 698,7	–	12 615,3	136,8	7 430,5	5 048,0	696,0	4 007,5	1 368,5	3 790,3	2 221,2
2006 mai	24 908,8	–	12 708,7	132,4	7 455,3	5 120,9	706,3	4 060,7	1 373,8	3 815,0	2 244,2
2006 juuni	24 747,2	–	12 737,4	138,6	7 515,9	5 083,0	703,3	4 063,0	1 380,1	3 704,0	2 159,3
2006 juuli ⁽⁹⁾	24 884,1	–	12 751,3	129,0	7 519,6	5 102,8	710,7	4 096,9	1 399,4	3 782,4	2 143,3

Allikas: EKP.

¹ Euroala residentide poolt väljastatud summad. Euroalaväliste residentide poolt väljastatud summad on kajastatud välisvarade all.

² Euroala residentide poolt hoitavad summad.

³ Summad, mis on väljastatud kuni kaheaastase tähtajaga ja mida hoiavad euroalavälised residentid, on kajastatud väliskohustuste all.

2.2 Euroala rahaloomeasutuste konsolideeritud bilanss
(mld EUR; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodi jooksul)

1. Varad

	Kokku	Laenuid euroala residentidele			Väärtpaberid, v.a residentide poolt emiteeritud aktsiad			Muude euroala residentide poolt emiteeritud aktsiad ja muud osakud	Välisvarad	Põhivarad	Ülejäänud varad
		Kokku	Valitsemis-sektor	Muud euroala residentid	Kokku	Valitsemis-sektor	Muud euroala residentid				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bilansiline jääk											
2004	15 723,6	8 389,6	833,4	7 556,3	1 907,1	1 439,9	467,2	669,9	3 237,4	173,6	1 345,9
2005	17 897,4	9 135,6	847,5	8 288,1	2 146,6	1 595,0	551,6	708,8	4 016,0	180,4	1 709,9
2006 I kv	18 479,8	9 389,1	836,2	8 552,9	2 182,4	1 608,4	573,9	780,1	4 203,1	181,0	1 744,1
2006 aprill	18 707,0	9 482,2	836,7	8 645,5	2 188,2	1 603,2	585,1	831,7	4 252,8	181,2	1 770,9
2006 mai	18 786,7	9 535,4	826,2	8 709,3	2 172,8	1 578,8	594,0	821,6	4 284,6	181,4	1 790,8
2006 juuni	18 747,6	9 616,8	828,6	8 788,3	2 180,7	1 577,6	603,0	781,7	4 226,4	182,2	1 759,9
2006 juuli ⁽¹⁾	18 850,7	9 687,5	826,5	8 861,0	2 168,3	1 555,2	613,1	788,4	4 308,4	182,9	1 715,3
Tehingud											
2004	1 269,9	499,7	-6,7	506,4	92,1	58,1	33,9	36,5	437,7	2,7	201,3
2005	1 611,4	711,2	12,8	698,4	150,4	72,8	77,6	48,5	457,7	1,4	242,1
2006 I kv	597,3	240,5	-11,2	251,6	54,5	28,6	25,9	65,0	203,5	-0,2	34,1
2006 aprill	279,1	98,1	0,7	97,4	12,2	0,2	12,0	52,2	89,9	0,2	26,4
2006 mai	91,6	56,9	-10,5	67,4	-8,2	-17,6	9,5	-4,8	50,5	0,3	-3,2
2006 juuni	-35,3	82,4	2,4	80,0	11,6	1,7	9,9	-39,0	-58,1	0,8	-33,1
2006 juuli ⁽¹⁾	97,8	71,7	-3,6	75,3	-10,3	-20,2	9,9	3,7	76,9	0,5	-44,8

2. Kohustused

	Kokku	Ringluses olev sularaha	Keskvalitsuse hoiused	Muu valitsemis-sektori / muude euroala residentide hoiused	Rahaturufondide osakud ¹	Emiteeritud võlakirjad ²	Kapital ja reservid	Väliskohustused	Ülejäänud kohustused	Rahaloomeasutuste vaheliste kohustuste ülejääk
Bilansiline jääk										
2004	15 723,6	468,4	162,4	6 655,9	604,9	2 061,7	1 051,6	2 842,2	1 842,9	33,6
2005	17 897,4	532,8	173,6	7 228,8	615,8	2 326,2	1 200,6	3 545,8	2 258,9	15,0
2006 I kv	18 479,8	532,3	193,1	7 337,1	603,1	2 403,2	1 254,9	3 764,1	2 367,7	24,3
2006 aprill	18 707,0	540,3	182,6	7 447,9	613,1	2 412,7	1 250,5	3 818,7	2 430,7	10,5
2006 mai	18 786,7	543,6	167,2	7 474,8	620,9	2 437,9	1 239,1	3 846,2	2 451,3	5,6
2006 juuni	18 747,6	553,7	207,9	7 537,4	615,8	2 457,6	1 247,9	3 734,6	2 368,8	23,9
2006 juuli ⁽¹⁾	18 850,7	562,7	193,6	7 538,9	624,4	2 469,4	1 278,4	3 813,5	2 355,5	14,5
Tehingud										
2004	1 269,9	70,5	6,1	377,4	22,3	197,2	49,6	276,9	232,1	37,8
2005	1 611,4	64,4	10,8	501,1	-3,0	217,1	88,2	445,3	337,1	-49,5
2006 I kv	597,3	-0,5	19,6	103,0	9,0	74,1	26,8	241,4	90,2	34,0
2006 aprill	279,1	8,1	-10,5	116,0	10,1	19,0	-5,1	95,9	49,6	-4,0
2006 mai	91,6	3,3	-15,4	29,2	9,3	34,3	-2,6	33,1	-1,2	1,6
2006 juuni	-35,3	10,1	40,7	61,2	-5,2	10,0	15,7	-122,4	-61,3	15,9
2006 juuli ⁽¹⁾	97,8	9,0	-13,3	3,1	10,4	16,2	21,3	82,3	-21,8	-9,4

Allikas: EKP.

¹ Euroala residentide poolt hoitavad summad.

² Summad, mis on väljastatud kuni kaheaastase tähtajaga ja mida hoivad euroalavälised residentid, on kajastatud väliskohustuste all.

2.3 Rahandusstatistika

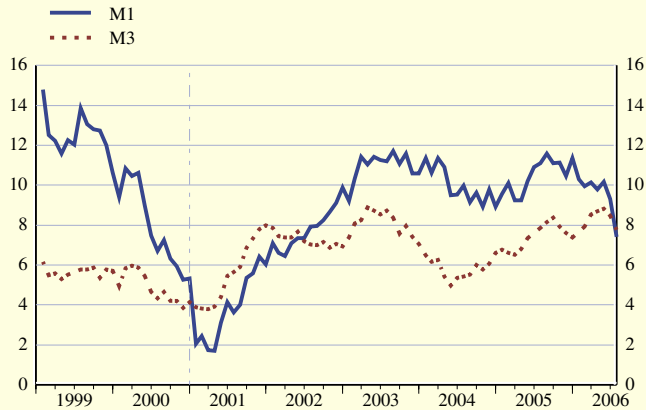
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; sesoonselt kohandatud; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

1. Rahaagregaadid¹ ja vastaskirjed

	M1		M2	M3-M2	M3	M3 3 kuu libisev keskmine (keskel)	Pikemaajalised finants- kohustused	Laenu- valitsemis- sektorile	Laenu- muudele euroala residentidele		Netovälis- varad ²
	1	2							Laenu-	10	
	3	4	5	6	7	8	9	10			11
Bilansiline jääk											
2004	2 908,7	2 660,5	5 569,2	963,7	6 532,9	–	4 465,3	2 294,6	8 690,1	7 548,8	385,9
2005	3 423,4	2 651,0	6 074,4	996,1	7 070,5	–	5 005,3	2 468,0	9 546,6	8 281,4	462,6
2006 I kv	3 496,6	2 723,0	6 219,6	1 006,0	7 225,6	–	5 141,1	2 438,3	9 903,9	8 562,4	445,9
2006 aprill	3 507,6	2 763,2	6 270,8	1 010,4	7 281,3	–	5 168,7	2 429,3	10 029,2	8 644,0	450,9
mai	3 549,0	2 744,2	6 293,2	1 039,7	7 332,9	–	5 185,7	2 387,6	10 088,3	8 704,6	463,7
juuni	3 565,4	2 779,6	6 345,0	1 030,6	7 375,6	–	5 226,8	2 394,8	10 139,0	8 758,8	488,4
juuli ⁽⁹⁾	3 546,1	2 806,9	6 353,1	1 034,1	7 387,2	–	5 283,3	2 375,2	10 249,4	8 837,3	496,8
Tehingud											
2004	238,6	110,7	349,3	57,3	406,6	–	341,7	54,5	576,4	506,1	166,0
2005	338,6	138,8	477,5	9,7	487,2	–	399,8	90,1	826,5	699,4	14,3
2006 I kv	74,9	74,5	149,4	24,9	174,3	–	102,4	-14,4	341,4	267,8	-23,4
2006 aprill	12,8	42,6	55,4	4,3	59,7	–	37,9	-3,5	131,6	86,5	4,0
mai	42,5	-17,3	25,1	33,1	58,2	–	32,1	-35,0	68,4	64,2	26,0
juuni	16,0	34,9	50,9	-10,5	40,4	–	39,0	10,0	53,6	55,3	35,5
juuli ⁽⁹⁾	-19,2	27,4	8,2	10,1	18,4	–	48,5	-19,0	109,8	81,2	0,0
Kasvumäärad											
2004 dets	8,9	4,3	6,7	6,3	6,6	6,5	8,2	2,4	7,1	7,2	166,0
2005 dets	11,4	5,4	8,5	1,0	7,4	7,5	8,8	3,9	9,5	9,2	14,3
2006 märts	10,1	7,8	9,0	5,6	8,5	8,4	8,7	1,9	11,5	10,9	-3,0
2006 aprill	9,8	8,9	9,3	5,1	8,7	8,7	8,8	1,2	11,8	11,4	-12,6
mai	10,2	8,0	9,1	6,9	8,8	8,7	8,9	0,3	11,8	11,4	47,7
juuni	9,3	8,8	9,1	4,8	8,5	8,3	8,1	0,1	11,5	11,0	10,2
juuli ⁽⁹⁾	7,4	9,3	8,2	5,0	7,8	.	8,7	-0,9	11,8	11,1	5,2

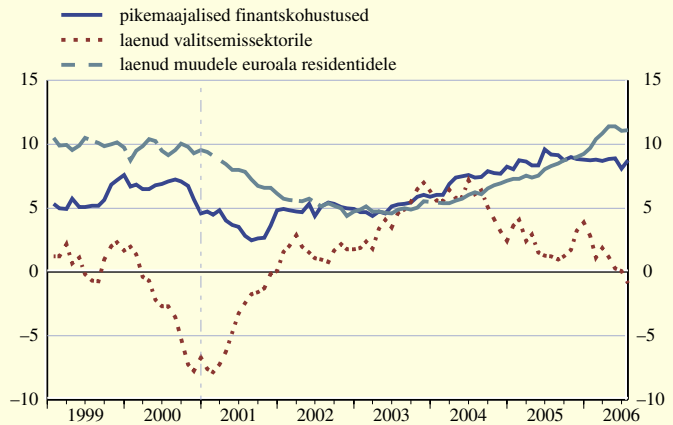
J1 Rahaagregaadid

(aastane kasvumäär; sesoonselt kohandatud)

J2 Vastaskirjed

(aastane kasvumäär; sesoonselt kohandatud)

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste ja keskvalitsuse (postiasutus, riigikassa) rahalised kohustused euroala residentidest mitterahaloomeasutuste suhtes, v.a keskvalitsus (M1, M2, M3: vt sõnastikku).

² Kasvumäärade osas kajastatud väärtused on kõnealusel perioodil lõppenud 12 kuu jooksul sooritatud tehingute summad.

2.3 Rahandusstatistika

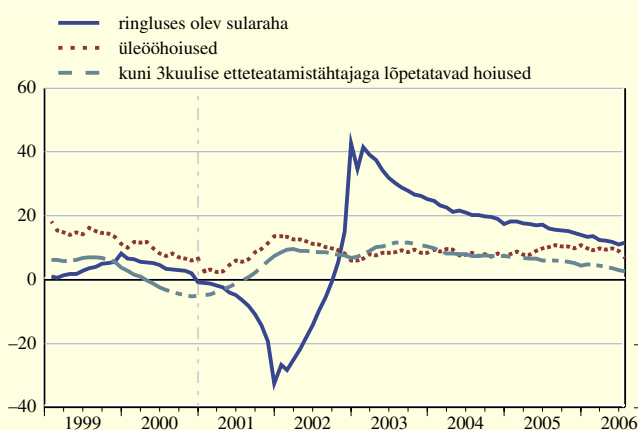
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; sesoonselt kohandatud; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

2. Rahaagregaatide komponendid ja pikemaajalised finantskohustused

	Ringluses olev sularaha	Üleööhoiused	Hoiused lepingulise tähtajaga kuni 2 aastat	Kuni 3kuulise ette-teatamis-tähtajaga lõpetatavad hoiused	Repo-tehingud	Rahaturu-fondide osakud	Võlakirjad tähtajaga kuni 2 aastat	Võlakirjad tähtajaga üle 2 aasta	Üle 3kuulise ette-teatamis-tähtajaga lõpetatavad hoiused	Hoiused lepingulise tähtajaga üle 2 aasta	Kapital ja reservid
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bilansiline jääk											
2004	456,4	2 452,3	1 024,5	1 636,0	241,4	620,0	102,3	1 964,8	90,2	1 359,5	1 050,8
2005	520,4	2 903,0	1 107,9	1 543,1	235,5	630,8	129,8	2 203,8	87,0	1 514,9	1 199,6
2006 1 kv	535,5	2 961,1	1 159,3	1 563,7	238,6	603,5	163,8	2 239,7	88,4	1 559,3	1 253,6
2006 aprill	540,6	2 967,1	1 199,2	1 564,0	239,4	605,6	165,4	2 248,2	89,2	1 575,7	1 255,5
mai	544,6	3 004,3	1 174,6	1 569,6	252,2	612,6	174,8	2 258,7	90,7	1 590,4	1 245,9
juuni	547,8	3 017,6	1 216,0	1 563,7	247,4	618,3	164,9	2 289,6	92,3	1 600,6	1 244,3
juuli ⁽⁹⁾	552,3	2 993,8	1 244,4	1 562,5	251,4	620,4	162,4	2 301,9	93,8	1 610,9	1 276,7
Tehingud											
2004	67,7	170,9	-2,2	112,9	24,1	21,9	11,3	185,9	-0,9	107,1	49,6
2005	64,0	274,7	69,3	69,5	-7,0	-3,2	20,0	199,1	-4,3	116,9	88,0
2006 1 kv	15,2	59,8	53,8	20,7	3,2	-5,6	27,3	39,7	1,4	34,9	26,5
2006 aprill	5,0	7,8	42,1	0,5	0,8	2,2	1,2	18,4	0,8	17,4	1,3
mai	4,1	38,4	-23,0	5,7	12,1	8,5	12,5	16,5	1,5	14,9	-0,8
juuni	3,1	12,9	40,9	-6,0	-4,8	5,5	-11,2	22,5	1,5	9,7	5,2
juuli ⁽⁹⁾	4,5	-23,7	28,6	-1,2	5,4	3,9	0,9	13,3	1,6	10,3	23,3
Kasvumäärad											
2004 dets	17,4	7,5	-0,2	7,4	11,1	3,7	12,3	10,3	-1,0	8,6	4,9
2005 dets	14,0	10,9	6,6	4,4	-3,0	-0,5	19,0	10,0	-4,7	8,5	8,1
2006 märts	12,4	9,8	12,7	4,4	3,7	-0,5	44,3	8,7	-3,2	9,1	9,1
2006 aprill	12,2	9,4	16,0	3,9	9,8	-1,1	27,6	8,7	-2,4	9,7	8,9
mai	11,9	9,9	14,6	3,6	7,4	-0,8	46,4	8,6	-0,5	10,5	8,2
juuni	11,1	9,0	17,3	3,0	2,7	0,6	30,3	8,1	1,7	9,0	7,5
juuli ⁽⁹⁾	11,5	6,7	19,2	2,5	4,5	0,3	30,2	8,5	4,2	9,2	9,0

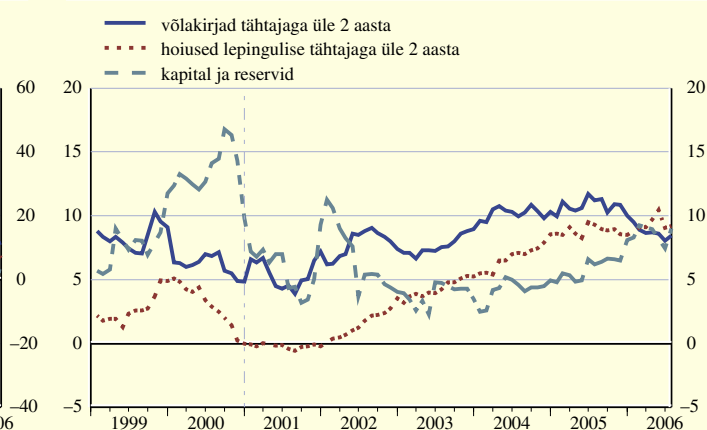
J3 Rahaagregaatide komponendid

(aastane kasvumäär; sesoonselt kohandatud)

J4 Pikemaajaliste finantskohustuste komponendid

(aastane kasvumäär; sesoonselt kohandatud)

Allikas: EKP.

2.4 Rahaloomeasutuste antud laenude jaotus¹

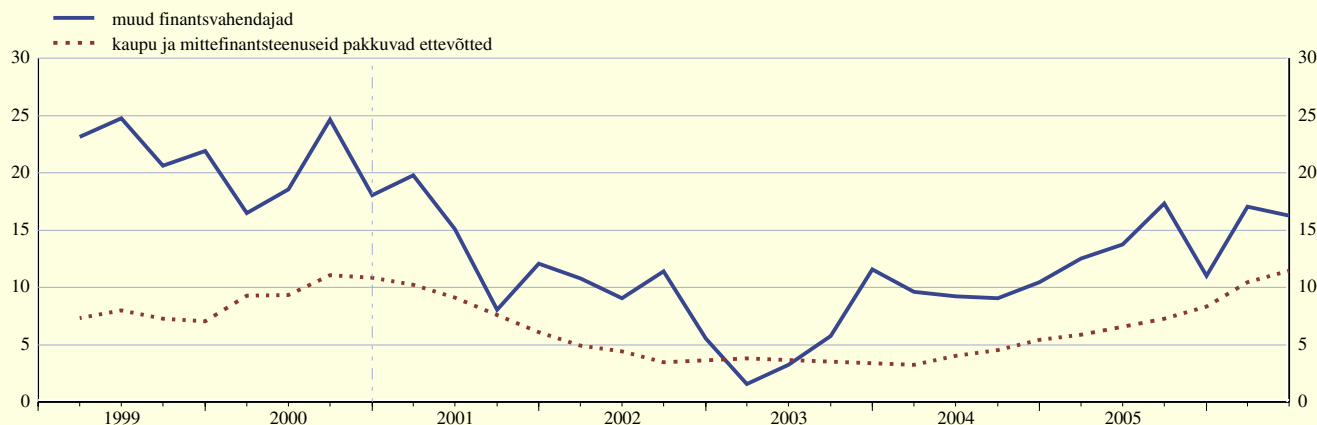
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

1. Laenuid finantsvahendajatele ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele²

	Kindlustusettevõtted ja pensionifondid		Muud finantsvahendajad ³		Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted			
	Kokku		Kokku		Kokku	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta
	1	Kuni 1 aasta 2	3	Kuni 1 aasta 4	5	6	7	8
Bilansiline jääk								
2004	48,6	31,4	546,3	334,4	3 152,2	973,8	547,3	1 631,2
2005	64,6	41,6	620,4	370,2	3 409,1	1 037,8	594,0	1 777,2
2006 I kv	81,9	57,1	661,9	412,0	3 525,9	1 060,9	626,7	1 838,2
2006 aprill	88,1	63,0	677,2	428,5	3 568,6	1 080,6	634,3	1 853,7
mai	86,9	61,7	682,5	433,9	3 596,2	1 078,1	644,4	1 873,7
juuni	84,8	59,5	674,1	420,3	3 643,2	1 099,2	653,3	1 890,8
juuli ⁽⁴⁾	89,9	64,0	667,1	408,0	3 687,4	1 111,4	671,0	1 905,1
Tehingud								
2004	13,1	9,1	52,1	27,7	163,9	24,5	31,1	108,2
2005	15,0	9,8	60,8	29,2	262,7	57,0	54,3	151,5
2006 I kv	17,2	15,7	46,6	45,2	109,6	26,9	35,8	46,9
2006 aprill	6,2	5,9	17,0	17,7	45,4	20,5	8,6	16,2
mai	-1,1	-1,2	5,8	5,5	30,2	-1,6	10,9	20,9
juuni	-2,1	-2,2	-8,7	-13,8	47,7	21,1	9,2	17,4
juuli ⁽⁴⁾	5,1	4,5	-5,1	-9,7	43,5	12,4	16,8	14,3
Kasvumäärad								
2004 dets	36,9	41,5	10,5	9,1	5,4	2,6	6,0	7,0
2005 dets	30,6	31,2	11,0	8,7	8,3	5,8	9,9	9,3
2006 märts	40,3	44,2	17,0	16,8	10,5	7,7	14,9	10,7
2006 aprill	47,7	54,6	20,7	24,0	11,0	8,8	15,2	10,8
mai	39,8	44,2	19,8	23,1	11,3	8,6	16,2	11,3
juuni	32,7	36,1	16,2	16,8	11,4	8,1	17,8	11,4
juuli ⁽⁴⁾	40,8	48,5	15,6	16,6	11,8	9,3	19,0	11,0

1.5 Laenuid finantsvahendajatele ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a euroüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

² Enne 2003. aasta jaanuari koguti andmeid iga aasta märtsis, juunis, septembris ja detsembris. 2003. aasta jaanuarile eelnenud kuised andmed on tuletatud kvartaliandmetest.

³ See kategooria hõlmab investeerimisfonde.

2.4 Rahaloomeasutuste antud laenude jaotus¹

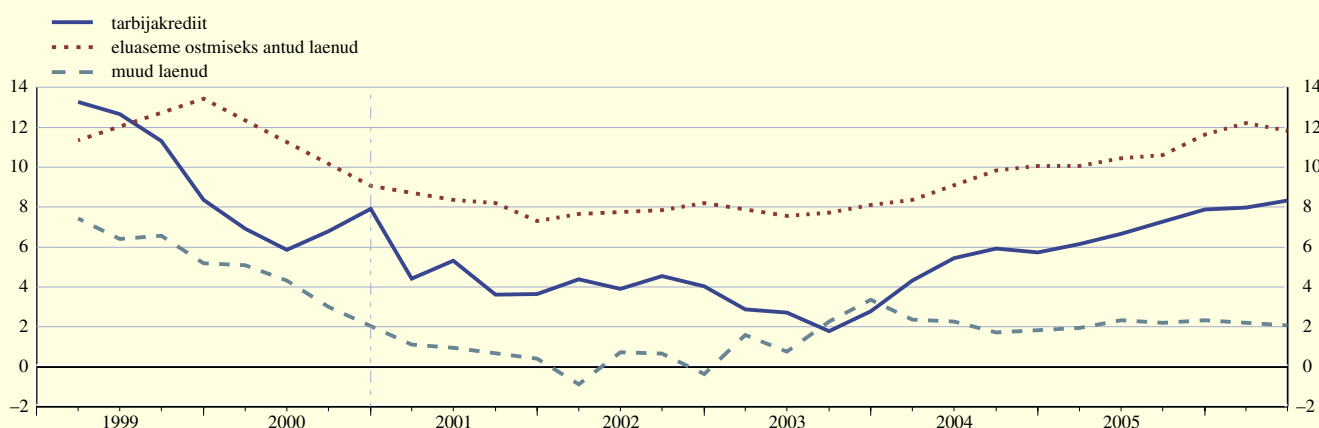
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärade perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

2. Laenuid kodumajapidamistele^{2,3}

	Kokku	Tarbijakrediit				Eluaseme ostmiseks antud laenuid				Muud laenuid			
		Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bilansiline jääk													
2004	3 808,4	515,4	120,3	189,6	205,6	2 591,5	14,6	65,8	2 511,1	701,5	144,1	99,2	458,2
2005	4 193,3	554,1	129,2	200,7	224,2	2 917,6	15,2	67,5	2 834,9	721,6	147,3	99,9	474,4
2006 I kv	4 282,5	557,1	126,2	200,9	230,0	3 006,3	15,1	67,9	2 923,3	719,1	146,5	98,1	474,5
2006 aprill	4 311,0	561,5	127,0	202,5	232,0	3 029,5	15,0	67,7	2 946,8	720,0	146,0	97,7	476,3
mai	4 343,0	568,9	129,1	204,8	235,0	3 053,2	15,1	68,5	2 969,7	720,9	144,6	97,6	478,7
juuni	4 385,6	575,7	129,8	207,1	238,7	3 081,6	15,5	69,1	2 997,0	728,3	150,8	97,6	480,0
juuli ³⁾	4 415,9	579,2	130,6	207,6	241,0	3 110,5	15,5	69,5	3 025,6	726,2	146,9	97,7	481,6
Tehingud													
2004	277,4	27,7	6,4	8,4	12,9	237,4	0,8	2,7	233,9	12,3	-0,9	2,0	11,1
2005	359,8	40,7	9,1	11,6	20,0	302,9	0,8	4,8	297,3	16,2	3,9	1,3	11,1
2006 I kv	78,3	5,2	-2,2	1,2	6,2	71,8	0,0	0,4	71,4	1,2	-0,2	0,4	1,1
2006 aprill	29,0	4,6	0,8	1,3	2,4	23,4	-0,2	0,0	23,6	1,0	-0,3	-0,5	1,8
mai	32,6	7,5	2,1	2,3	3,0	23,6	0,0	0,4	23,1	1,5	-1,4	0,3	2,5
juuni	43,2	6,8	0,8	2,2	3,7	28,5	0,4	0,6	27,5	7,9	6,2	0,1	1,6
juuli ³⁾	31,8	4,0	0,9	0,5	2,6	29,4	0,0	0,4	29,0	-1,6	-3,8	0,1	2,1
Kasvumäärad													
2004 dets	7,9	5,7	5,8	4,6	6,7	10,1	5,3	4,4	10,3	1,8	-0,6	2,1	2,5
2005 dets	9,4	7,9	7,6	6,1	9,7	11,6	5,6	7,5	11,8	2,3	2,7	1,3	2,4
2006 märts	9,8	8,0	6,0	5,8	11,1	12,2	7,3	6,0	12,4	2,2	1,6	2,1	2,4
2006 aprill	9,8	8,0	6,9	5,6	10,8	12,2	6,0	7,1	12,3	2,2	2,7	1,4	2,3
mai	9,8	8,4	7,4	5,7	11,5	12,1	6,5	7,5	12,2	2,0	1,7	1,0	2,3
juuni	9,6	8,3	5,6	5,6	12,5	11,8	5,6	6,6	12,0	2,1	0,9	1,7	2,5
juuli ³⁾	9,4	8,6	7,9	4,8	12,5	11,4	5,3	6,5	11,6	2,3	1,4	1,6	2,7

J6 Laenuid kodumajapidamistele

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a euroüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

² Enne 2003. aasta jaanuari koguti andmeid iga aasta märtsis, juunis, septembris ja detsembris. 2003. aasta jaanuarile eelnenud kuised andmed on tuletatud kvartaliandmetest.

³ See kategooria hõlmab kodumajapidamisi teenindavaid mittetulusühinguid.

2.4 Rahaloomeasutuste antud laenude jaotus¹

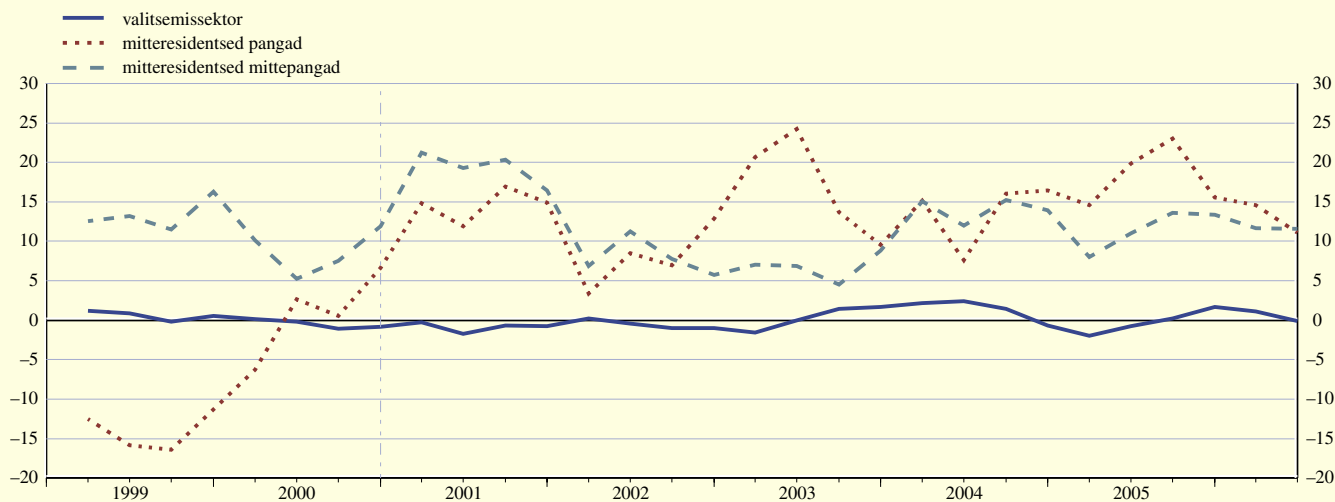
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

3. Laenud valitsemissektorile ja euroalavälistele residentidele

	Valitsemissektor					Euroalavälised residentid				
	Kokku	Keskvalitsus	Muu valitsemissektor			Kokku	Pangad ²	Mittepangad		
			Piirkondlik valitsus	Kohalik omavalitsus	Sotsiaalkindlustusfondid			Kokku	Valitsemissektor	Muu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bilansiline jääk										
2004	811,9	130,1	252,3	405,7	23,8	1 974,7	1 342,2	632,5	61,3	571,1
2005	826,9	125,1	246,8	425,8	29,2	2 485,3	1 723,6	761,6	66,0	695,6
2006 I kv	815,5	117,7	240,9	427,7	29,2	2 594,9	1 823,3	771,7	62,9	708,8
II kv ^(a)	808,2	106,3	234,5	438,2	29,2	2 619,8	1 849,3	770,5	62,9	707,7
Tehingud										
2004	-5,6	2,2	-13,9	17,3	-11,2	275,6	194,9	80,4	1,8	78,6
2005	13,7	-5,6	-8,1	21,9	5,5	298,4	210,9	87,6	4,7	82,9
2006 I kv	-11,2	-7,1	-5,9	1,9	-0,1	131,3	111,7	19,6	-3,0	22,6
II kv ^(a)	-7,1	-11,2	-6,4	10,5	0,1	55,6	41,6	14,0	0,0	14,0
Kasvumäärad										
2004 dets	-0,7	1,7	-5,2	4,4	-32,1	15,6	16,4	13,9	3,1	15,2
2005 dets	1,7	-4,3	-3,2	5,4	22,9	14,9	15,5	13,4	7,7	14,0
2006 märts	1,1	-8,6	-3,9	5,8	29,5	13,7	14,6	11,7	1,7	12,7
juuni ^(a)	-0,1	-14,2	-6,3	7,9	2,4	11,3	11,1	11,6	1,5	12,5

J7 Laenud valitsemissektorile ja euroalavälistele residentidele

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a euroüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

² Käesolevas tabelis tähendab termin "pank" rahaloomeasutusega sarnast liiki asutust, mis asub väljaspool euroala.

2.5 Rahaloomeasutustesse paigutatud hoiuste jaotus¹

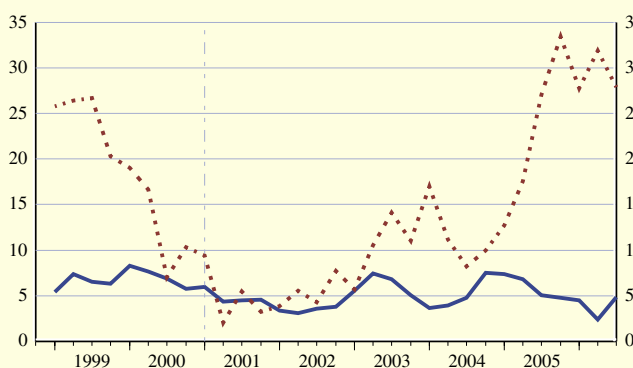
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

1. Finantsvahendajate hoiused²

	Kindlustusettevõtted ja pensionifondid							Muud finantsvahendajad ³						
	Kokku	Üleöö- hoiused	Lepingulise tähtajaga		Lõpetatavad ette- teatamistähtajaga		Repo- tehingud	Kokku	Üleöö- hoiused	Lepingulise tähtajaga		Lõpetatavad ette- teatamistähtajaga		Repo- tehingud
			Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu				Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Bilansiline jääk														
2004	583,2	59,2	51,4	449,4	1,2	1,3	20,8	636,6	180,3	139,0	187,3	10,1	0,1	119,8
2005	612,6	67,8	51,9	469,7	1,2	1,4	20,6	882,8	233,9	185,0	332,2	10,5	0,1	121,1
2006 I kv	613,0	65,6	50,4	474,8	1,1	1,4	19,7	989,2	271,5	195,1	376,3	11,0	0,1	135,2
2006 aprill	628,3	67,9	50,4	479,5	1,1	1,4	28,0	1 036,9	275,4	221,3	387,2	10,5	0,1	142,5
mai	621,1	66,2	45,9	481,1	1,1	1,4	25,6	1 036,8	273,6	206,7	397,4	11,7	0,2	147,2
juuni	625,4	68,3	47,9	484,7	1,0	1,4	22,1	1 051,1	279,6	213,3	407,0	10,8	0,2	140,2
juuli ⁴	633,1	65,4	51,9	488,6	1,0	1,4	24,9	1 037,4	263,5	213,0	415,4	9,9	0,2	135,4
Tehingud														
2004	39,9	0,7	10,3	27,7	-0,1	-0,1	1,5	72,1	0,9	5,8	43,6	4,1	0,0	17,7
2005	26,3	7,4	-0,6	19,2	0,4	0,0	-0,2	181,4	40,1	37,3	102,2	1,5	0,0	0,4
2006 I kv	0,6	-2,0	-1,4	5,0	-0,1	0,0	-0,8	98,2	38,3	10,7	34,4	0,5	0,0	14,2
2006 aprill	15,5	2,3	0,1	4,8	0,0	0,0	8,3	50,0	4,6	26,9	11,6	-0,5	0,0	7,3
mai	-7,0	-1,6	-4,5	1,5	0,0	0,0	-2,5	-0,7	-1,4	-14,9	10,3	1,2	0,1	4,0
juuni	4,2	2,1	2,0	3,6	0,0	0,0	-3,4	13,9	5,8	6,5	9,3	-0,8	0,0	-7,0
juuli ⁴	7,7	-2,9	4,0	3,9	0,0	0,0	2,8	-12,2	-16,0	-0,3	8,5	-1,0	0,0	-3,4
Kasvumäärad														
2004 dets	7,4	1,2	24,6	6,6	-8,0	-43,1	7,9	12,7	0,5	4,3	30,3	67,6	-	17,1
2005 dets	4,5	12,4	-1,2	4,3	36,0	2,9	-0,8	27,8	22,2	25,0	50,6	14,3	-	0,4
2006 märts	2,4	-1,7	2,2	3,1	11,3	0,9	-0,3	31,9	20,7	41,8	53,2	6,1	-	4,7
2006 aprill	4,0	1,8	-1,9	3,6	12,5	0,7	32,8	36,3	25,0	50,6	53,8	-10,8	-	11,6
mai	3,0	0,3	-9,7	4,1	-9,7	1,1	17,4	31,9	20,3	40,1	55,0	4,3	-	4,5
juuni	4,9	11,4	-1,7	4,6	-8,9	0,8	7,5	27,9	18,8	43,5	43,4	-1,8	-	-1,8
juuli ⁴	4,8	1,4	-0,9	5,1	-7,1	-0,7	24,0	25,0	13,5	37,0	43,2	-14,4	-	-3,5

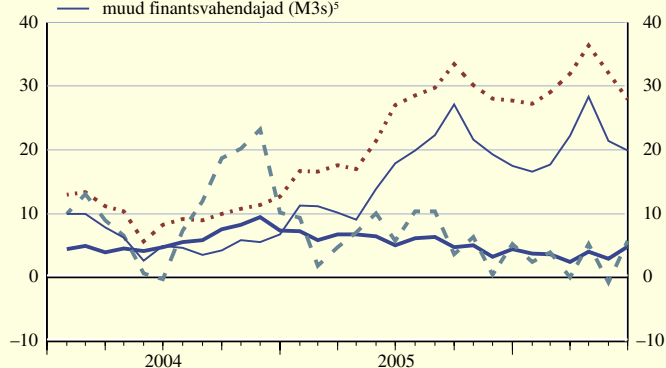
J8 Hoiused kokku sektorite lõikes
(aastased kasvumäärad)

— kindlustusseltsid ja pensionifondid (kokku)
- - - muud finantsvahendajad (kokku)

J9 Hoiused kokku ja M3s olevad hoiused sektorite lõikes
(aastased kasvumäärad)

— kindlustusseltsid ja pensionifondid (kokku)
- - - muud finantsvahendajad (kokku)
- - - kindlustusseltsid ja pensionifondid (M3s)⁴
— muud finantsvahendajad (M3s)⁵

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a euroüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

² Enne 2003. aasta jaanuari koguti andmeid iga aasta märtsis, juunis, septembris ja detsembris. 2003. aasta jaanuarile eelnenud kuised andmed on tuletatud kvartaliandmetest.

³ See kategooria hõlmab investeerimisfondide.

⁴ Hõlmab hoiuseid veergudes 2, 3, 5 ja 7.

⁵ Hõlmab hoiuseid veergudes 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Rahaloomeasutustesse paigutatud hoiuste jaotus¹

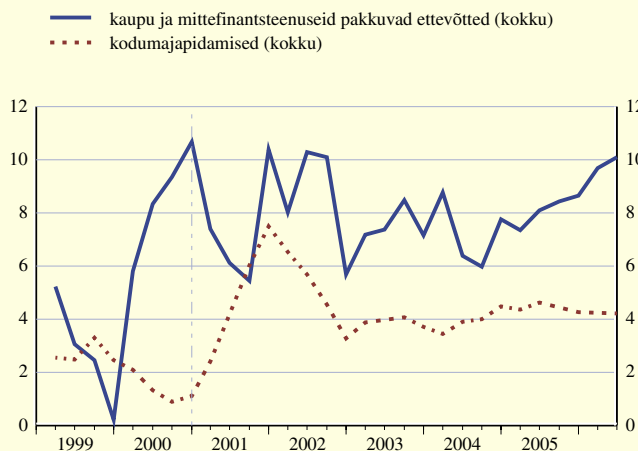
(mild EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

2. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete ja kodumajapidamiste hoiused²

	Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted							Kodumajapidamised ³						
	Kokku	Üleööhoiused	Lepingulise tähtajaga		Lõpetatavad ette-teatamistähtajaga		Repo-tehingud	Kokku	Üleööhoiused	Lepingulise tähtajaga		Lõpetatavad ette-teatamistähtajaga		Repo-tehingud
			Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu				Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Bilansiline jääk														
2004	1 114,6	674,7	291,1	73,8	44,2	1,1	29,7	4 162,0	1 403,1	515,0	634,3	1 466,1	88,0	55,6
2005	1 211,8	769,2	305,1	67,2	44,5	1,2	24,6	4 343,1	1 685,9	534,0	631,3	1 354,6	84,5	52,8
2006 I kv	1 199,7	745,5	313,0	71,9	46,4	1,2	21,6	4 356,2	1 673,8	549,3	623,2	1 368,4	86,3	55,1
2006 aprill	1 212,0	751,3	319,8	72,5	45,6	1,3	21,4	4 385,2	1 703,9	552,7	620,7	1 367,2	86,5	54,1
mai	1 230,2	772,4	314,2	72,7	45,3	1,4	24,3	4 390,6	1 702,1	560,5	618,6	1 365,1	87,7	56,6
juuni	1 237,0	783,4	313,5	73,0	43,3	1,4	22,4	4 423,2	1 725,6	569,3	616,3	1 364,5	89,0	58,5
juuli ⁴⁾	1 231,7	775,2	316,9	72,3	42,5	1,4	23,4	4 435,2	1 718,6	587,3	613,8	1 362,5	90,1	63,0
Tehingud														
2004	80,8	48,5	17,1	6,6	8,0	0,7	-0,2	178,1	90,5	-29,6	31,1	85,2	-1,9	2,7
2005	96,6	88,9	11,4	-1,6	3,7	-0,4	-5,4	177,7	125,1	16,3	-2,8	45,9	-4,0	-2,9
2006 I kv	-10,4	-23,0	8,9	4,8	2,0	0,0	-3,1	14,0	-11,9	16,0	-8,0	13,8	1,8	2,3
2006 aprill	14,2	6,6	7,7	0,8	-0,8	0,1	-0,2	30,0	30,3	4,0	-2,5	-1,1	0,2	-1,0
mai	20,2	21,6	-4,3	0,3	-0,3	0,0	2,9	6,1	-1,6	8,2	-2,1	-2,1	1,2	2,5
juuni	6,1	10,9	-0,9	0,0	-2,0	0,0	-1,9	32,5	23,4	8,7	-2,3	-0,6	1,3	1,9
juuli ⁴⁾	-5,1	-8,2	3,5	-0,7	-0,8	0,0	1,1	12,1	-7,0	18,0	-2,6	-2,0	1,1	4,5
Kasvumäärad														
2004 det	7,8	7,7	6,2	9,9	21,2	72,2	-0,8	4,5	6,9	-5,4	5,2	6,2	-2,1	5,2
2005 det	8,6	13,1	3,8	-2,0	9,0	-29,0	-18,2	4,3	8,5	3,2	-0,4	3,3	-4,5	-5,1
2006 märts	9,7	9,8	11,5	6,6	14,2	-27,6	-9,8	4,2	7,4	6,6	-1,7	3,2	-2,7	7,6
2006 aprill	10,4	10,2	12,4	12,4	10,4	-20,0	-9,9	4,2	7,4	7,1	-2,2	2,9	-1,9	6,6
mai	11,5	11,4	12,1	13,1	8,0	-20,7	10,9	4,2	6,9	9,0	-2,0	2,4	-0,1	8,7
juuni	10,1	8,9	15,5	8,1	4,1	-11,3	2,8	4,2	6,0	11,5	-2,4	2,2	2,0	14,9
juuli ⁴⁾	9,5	8,1	14,8	8,6	0,8	3,6	9,9	4,0	4,6	14,5	-2,7	1,8	4,3	17,5

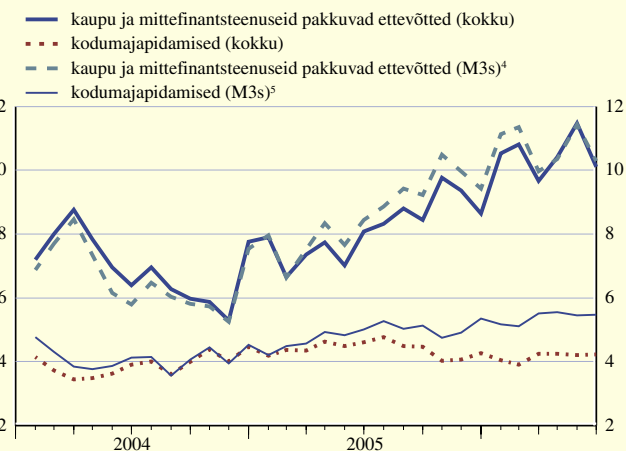
J10 Hoiused kokku sektorite lõikes

(aastased kasvumäärad)

J11 Hoiused kokku ja M3s olevad hoiused sektorite lõikes

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

² Enne 2003. aasta jaanuari koguti andmeid iga aasta märtsis, juunis, septembris ja detsembris. 2003. aasta jaanuarile eelnenud kuised andmed on tuletatud kvartaliandmetest.

³ See kategooria hõlmab investeerimisfondide.

⁴ Hõlmab hoiuseid veergudes 2, 3, 5 ja 7.

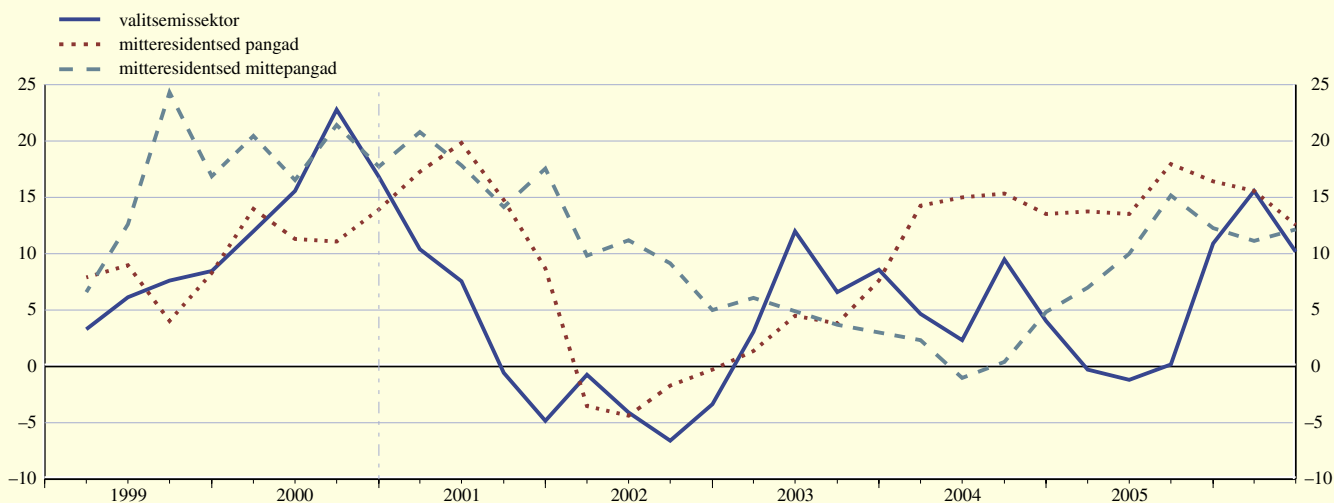
⁵ Hõlmab hoiuseid veergudes 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Rahaloomeasutustesse paigutatud hoiuste jaotus¹
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

3. Valitsemissektori ja euroalaväliste residentide hoiused

	Valitsemissektor					Euroalavälised residentid				
	Kokku	Keskvalitsus	Muu valitsemissektor			Kokku	Pangad ²	Mittepangad		
			Piirkondlik valitsus	Kohalik omavalitsus	Sotsiaal-kindlustus-fondid			Kokku	Valitsemissektor	Muu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bilansiline jääk										
2004	282,2	137,7	30,5	69,6	44,3	2 428,9	1 748,0	680,9	103,4	577,5
2005	313,1	149,2	38,3	80,9	44,7	3 050,5	2 250,5	800,0	125,8	674,2
2006 I kv	312,1	148,1	38,1	77,0	48,9	3 241,8	2 410,3	831,5	128,2	703,3
II kv ⁽⁴⁾	317,8	138,6	39,6	82,5	57,0	3 205,4	2 379,8	825,6	127,7	698,0
Tehingud										
2004	11,0	2,7	1,8	2,8	3,8	247,1	214,9	32,0	6,9	25,0
2005	30,8	11,2	7,8	11,5	0,3	378,1	292,8	85,3	22,4	63,0
2006 I kv	-1,0	-1,1	-0,2	-3,9	4,3	211,3	171,8	39,5	2,4	37,1
II kv ⁽⁴⁾	5,7	-9,5	1,6	5,5	8,1	-4,7	-11,4	6,7	-0,5	7,2
Kasvumäärad										
2004 dets	4,0	2,0	5,6	4,1	9,2	11,0	13,5	4,8	7,2	4,4
2005 dets	10,9	8,1	25,4	16,6	0,7	15,3	16,4	12,3	21,6	10,6
2006 märts	15,6	17,0	14,1	14,3	14,6	14,4	15,6	11,1	21,6	9,3
juuni ⁽⁴⁾	10,2	2,4	13,1	18,6	17,8	12,5	12,6	12,2	7,7	13,0

J12 Valitsemissektori ja euroalaväliste residentide hoiused
(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

² Käesolevas tabelis tähendab termin "pank" rahaloomeasutusega sarnast asutust, mis asub väljaspool euroala.

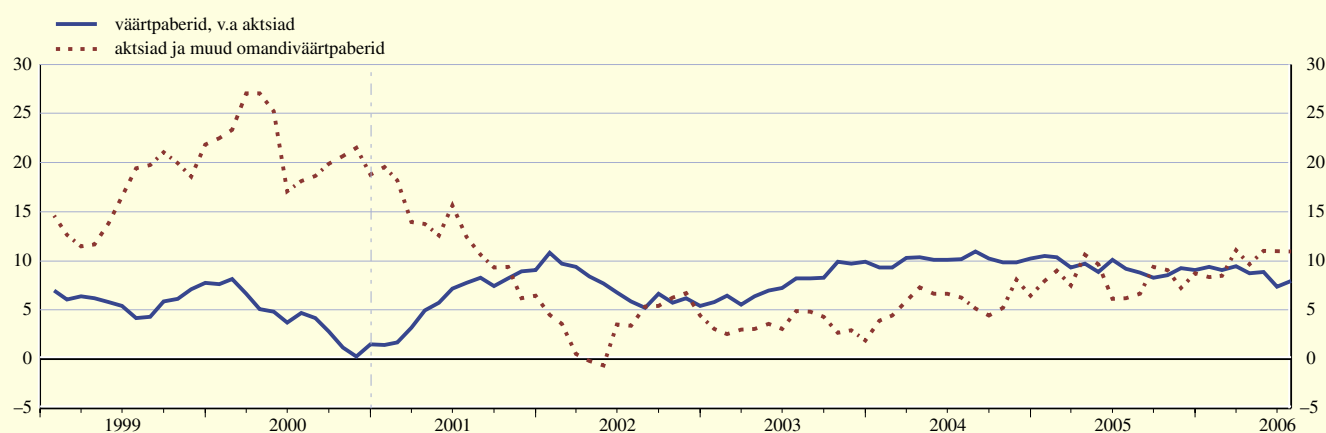
2.6 Rahaloomeasutuste väärtpaberite jaotus¹

(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

	Väärtpaberid, v.a aksiad							Euroala- välised residendid	Aksiad ja muud osakud			
	Kokku	Rahaloomeasutused		Valitsemissektor		Muud euroala residendid			Kokku	Raha- loome- asutused	Mitteraha- loome- asutused	Euroala- välised residendid
		Euro	Muu	Euro	Muu	Euro	Muu					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Bilansiline jääk												
2004	3 939,9	1 362,7	59,9	1 284,1	15,8	449,2	16,3	751,8	1 161,2	285,4	660,1	215,7
2005	4 436,2	1 450,3	63,8	1 412,5	17,0	525,5	24,1	943,1	1 256,4	308,5	698,4	249,4
2006 I kv	4 568,5	1 501,9	68,5	1 423,8	16,6	544,5	27,2	986,0	1 364,3	323,6	768,7	272,1
2006 aprill	4 583,1	1 506,6	69,3	1 418,0	16,6	554,5	28,2	989,8	1 421,5	331,9	819,3	270,3
mai	4 600,2	1 535,6	67,1	1 391,1	16,4	564,0	27,7	998,4	1 425,6	347,5	809,6	268,5
juuni	4 591,0	1 519,7	65,7	1 390,1	17,2	573,3	27,4	997,6	1 367,6	334,0	769,7	263,9
juuli ⁽⁹⁾	4 624,0	1 534,5	71,0	1 363,9	17,6	583,1	27,9	1 026,0	1 372,1	330,7	776,4	265,0
Tehingud												
2004	368,4	148,0	4,9	40,3	1,3	34,9	-1,3	140,3	69,7	2,3	36,4	30,9
2005	358,1	85,6	-1,5	48,9	-0,9	71,4	5,9	148,7	101,3	26,9	48,7	25,8
2006 I kv	171,9	59,5	6,2	23,5	0,2	21,9	3,7	56,9	91,1	10,7	64,3	16,1
2006 aprill	35,7	5,3	1,9	-1,7	0,3	10,4	1,6	17,9	57,8	8,2	51,2	-1,6
mai	26,5	26,0	-1,6	-20,2	0,0	9,6	-0,2	12,8	12,2	16,6	-4,8	0,4
juuni	-8,5	-16,3	-1,6	1,3	0,7	10,2	-0,3	-2,5	-56,2	-11,8	-39,0	-5,4
juuli ⁽⁹⁾	34,4	13,2	4,9	-23,3	0,4	9,3	0,8	29,1	-0,6	-3,8	3,8	-0,5
Kasvumäärad												
2004 dets	10,2	12,2	8,4	3,3	7,7	8,5	-7,2	22,0	6,5	0,9	5,9	17,3
2005 dets	9,0	6,3	-1,8	3,9	-4,5	15,9	33,6	19,2	8,7	9,5	7,3	11,9
2006 märts	9,4	8,3	0,0	1,3	-0,4	16,3	59,7	21,2	11,1	10,0	14,2	3,7
2006 aprill	8,7	7,0	6,2	0,5	-9,8	16,4	57,2	20,6	9,7	6,9	12,1	6,0
mai	8,9	9,0	3,0	-0,4	-7,8	17,2	47,7	19,2	11,0	11,1	12,0	8,2
juuni	7,4	5,9	0,8	-1,0	12,3	17,5	51,4	17,3	11,0	12,5	11,3	8,5
juuli ⁽⁹⁾	8,0	6,2	8,2	-2,5	11,6	19,9	47,8	20,3	10,9	10,1	12,9	6,4

J13 Rahaloomeasutuste väärtpaberid

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a euroüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

2.7 Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete ümberhindamine¹
(mld EUR)

1. Kodumajapidamiste laenude kustutamine/vähendamine²

	Tarbijakrediit				Eluaseme ostmiseks antud laenud				Muud laenud			
	Kokku	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004	-3,2	-1,3	-0,7	-1,3	-3,4	-0,3	-0,1	-3,0	-6,7	-2,3	-0,3	-4,1
2005	-4,1	-1,7	-0,9	-1,5	-4,4	-0,3	-1,1	-3,0	-9,8	-2,7	-3,2	-3,9
2006 I kv	-1,1	-0,4	-0,2	-0,5	-1,3	-0,1	0,0	-1,2	-2,0	-0,5	-0,3	-1,2
2006 aprill	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	-0,3	-0,1	-0,1	-0,2
mai	-0,2	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,6	0,0	-0,4	-0,2
juuni	-0,3	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	0,0	0,0	-0,1	-0,5	0,0	-0,2	-0,3
juuli ⁽⁹⁾	-0,3	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,3	0,0	-0,1	-0,1

2. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete ja euroalaväliste residentide laenude kustutamine/vähendamine

	Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted				Euroalavälised residentid		
	Kokku	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	Üle 1 aasta
	1	2	3	4	5	6	7
2004	-16,1	-8,8	-0,8	-6,5	-1,6	-0,5	-1,1
2005	-19,3	-7,4	-5,6	-6,2	-1,2	-0,3	-0,9
2006 I kv	-3,5	-1,2	-0,7	-1,6	-0,2	0,0	-0,2
2006 aprill	-0,4	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1	0,0	0,0
mai	-1,1	-0,3	-0,6	-0,3	0,0	0,0	0,0
juuni	-1,1	-0,2	-0,4	-0,5	0,0	0,0	0,0
juuli ⁽⁹⁾	-0,6	-0,1	-0,2	-0,3	0,0	0,0	0,0

3. Rahaloomeasutuste hoitavate väärtpaberite ümberhindamine

	Väärtpaberid, v.a aktsiad							Aktsiad ja muud osakud				
	Kokku	Rahaloomeasutused		Valitsemissektor		Muud euroala residentid		Euroalavälised residentid	Kokku	Rahaloomeasutused	Mitterahaloomeasutused	Euroalavälised residentid
		Euro	Muu	Euro	Muu	Euro	Muu					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004	13,5	1,5	-0,1	10,8	-0,2	0,9	-0,1	0,6	5,4	1,3	0,8	3,3
2005	24,8	3,4	0,5	7,5	0,7	1,6	0,3	10,7	37,4	4,6	17,4	15,4
2006 I kv	-5,1	-1,1	-0,1	-4,1	-0,1	-0,8	0,0	1,2	17,1	3,9	6,8	6,3
2006 aprill	-8,3	-0,4	-0,1	-4,1	-0,1	-0,3	-0,1	-3,2	-0,7	0,0	-0,6	-0,2
mai	-1,3	0,3	-0,1	1,9	0,0	0,0	-0,1	-3,4	-10,2	-1,0	-5,0	-4,2
juuni	-3,2	0,3	0,1	-2,2	0,1	-1,0	0,0	-0,5	-1,4	-1,3	-0,9	0,8
juuli ⁽⁹⁾	5,4	0,6	0,4	2,7	0,0	1,3	-0,3	0,7	5,1	0,5	2,9	1,7

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

² Hõlmab kodumajapidamisi teenindavaid mittetulundusühinguid.

2.8 Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete jaotus vääringute kaupa¹ (protsent kogusummast; bilansiline jääk mld EUR; perioodi lõpp)

1. Hoised

	Rahaloomeasutused ²							Mitterahaloomeasutused						
	Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³	Muud vääringud				Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³	Muud vääringud					
			Kokku						Kokku					
			USD	JPY	CHF	GBP			USD	JPY	CHF	GBP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Euroala residentide poolt														
2004	4 709,0	91,4	8,6	5,0	0,5	1,5	1,1	6 778,5	97,2	2,8	1,7	0,3	0,1	0,4
2005	4 851,2	90,9	9,1	5,6	0,4	1,5	1,0	7 363,4	96,8	3,2	1,9	0,3	0,1	0,5
2006 I kv	4 949,5	89,8	10,2	6,2	0,4	1,5	1,4	7 470,2	96,6	3,4	2,0	0,3	0,1	0,6
II kv ⁽⁴⁾	5 083,0	90,2	9,8	5,7	0,4	1,5	1,5	7 654,5	96,6	3,4	2,0	0,3	0,1	0,6
Euroalaväliste residentide poolt														
2004	1 748,0	46,7	53,3	35,8	2,1	3,2	9,5	680,9	55,4	44,6	28,9	1,5	2,2	9,3
2005	2 250,5	46,2	53,8	35,4	2,7	2,8	10,0	800,0	51,8	48,2	32,1	1,7	2,2	9,2
2006 I kv	2 410,3	47,4	52,6	34,3	2,9	2,6	9,7	831,5	51,9	48,1	32,6	1,4	2,0	9,1
II kv ⁽⁴⁾	2 379,8	47,6	52,4	33,8	2,8	2,6	10,0	825,6	53,0	47,0	30,8	1,5	2,2	9,1

2. Euroala rahaloomeasutuste poolt emiteeritud võlakirjad

	Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³	Muud vääringud			
			Kokku			
			USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7
2004	3 653,9	84,6	15,4	7,6	1,7	2,7
2005	4 051,7	81,2	18,8	9,6	1,8	3,2
2006 I kv	4 204,3	81,2	18,8	9,5	1,8	3,2
II kv ⁽⁴⁾	4 276,1	81,3	18,7	9,3	1,8	3,3

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

² Euroalaväliste residentide puhul tähendab mõiste "rahaloomeasutus" euroala rahaloomeasutusega sarnast liiki asutust.

³ Hõlmab kirjeid, mis on kajastatud euro liikmesriigivääringutes.

2.8 Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete jaotus vääringute kaupa¹
(protsent kogusummast; bilansiline väärtus mld EUR; perioodi lõpp)

3. Laenud

	Rahaloomeasutused ²							Mitterahaloomeasutused						
	Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³	Muud vääringud				Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³	Muud vääringud					
			Kokku	USD	JPY	CHF			GBP	Kokku	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Euroala residentidele														
2004	4 457,8	–	–	–	–	–	8 367,5	96,6	3,4	1,4	0,2	1,3	0,4	
2005	4 568,4	–	–	–	–	–	9 114,3	96,3	3,7	1,6	0,2	1,3	0,5	
2006 I kv	4 654,6	–	–	–	–	–	9 367,8	96,3	3,7	1,7	0,2	1,2	0,5	
II kv ⁽⁴⁾	4 745,5	–	–	–	–	–	9 595,9	96,4	3,6	1,6	0,2	1,2	0,5	
Euroalavälilistele residentidele														
2004	1 342,2	51,4	48,6	29,9	3,7	2,2	8,7	632,5	42,2	57,8	40,1	2,6	4,5	7,2
2005	1 723,6	48,5	51,5	30,5	4,3	2,0	10,1	761,6	38,2	61,8	43,6	1,8	4,2	8,6
2006 I kv	1 823,3	49,6	50,4	30,3	3,8	2,4	9,2	771,7	39,0	61,0	44,0	1,7	3,9	7,8
II kv ⁽⁴⁾	1 849,3	49,7	50,3	29,4	3,7	2,4	10,0	770,5	40,4	59,6	42,9	1,1	4,1	7,6

4. Väärtpaberid, v.a aktsiad

	Emiteeritud rahaloomeasutuste poolt ²							Emiteeritud mitterahaloomeasutuste poolt						
	Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³	Muud vääringud				Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³	Muud vääringud					
			Kokku	USD	JPY	CHF			GBP	Kokku	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Emiteeritud euroala residentide poolt														
2004	1 422,7	95,8	4,2	1,8	0,3	0,5	1,3	1 765,4	98,2	1,8	0,9	0,5	0,1	0,3
2005	1 514,1	95,8	4,2	2,0	0,3	0,4	1,3	1 979,0	97,9	2,1	1,1	0,3	0,1	0,5
2006 I kv	1 570,4	95,6	4,4	2,0	0,2	0,4	1,4	2 012,1	97,8	2,2	1,1	0,3	0,1	0,6
II kv ⁽⁴⁾	1 585,4	95,9	4,1	1,9	0,3	0,4	1,3	2 008,0	97,8	2,2	1,2	0,3	0,1	0,6
Emiteeritud euroalavälilistele residentidele poolt														
2004	341,4	50,3	49,7	28,6	1,0	0,5	17,0	410,5	44,8	55,2	30,5	8,6	0,7	9,2
2005	401,9	48,7	51,3	29,8	0,8	0,6	16,5	541,2	36,1	63,9	36,3	8,6	0,8	12,6
2006 I kv	428,6	50,3	49,7	28,4	0,8	0,6	16,6	557,3	37,3	62,7	35,3	6,1	0,8	14,9
II kv ⁽⁴⁾	441,3	52,0	48,0	28,0	0,9	0,5	15,3	556,3	37,9	62,1	34,3	6,4	0,7	15,2

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

² Euroalavälilistele residentidele puhul tähendab mõiste "rahaloomeasutus" euroala rahaloomeasutusega sarnast liiki asutust.

³ Hõlmab kirjeid, mis on kajastatud euro liikmesriigivääringutes.

2.9 Euroala investeerimisfondide koondbilanss¹ (mld EUR; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

1. Varad

	Kokku 1	Hoiused 2	Väärtpaperid, v.a aktsiad			Aktsiad ja muud osakud 6	Investeerimis- fondide osakud 7	Põhivarad 8	Muud varad 9
			Kokku 3	Kuni 1 aasta 4	Üle 1 aasta 5				
2004 IV kv	3 830,1	260,8	1 622,8	78,5	1 544,2	1 246,3	346,2	158,5	195,5
2005 I kv	4 058,5	288,2	1 692,1	79,3	1 612,8	1 320,2	376,0	163,1	218,8
II kv	4 313,6	296,4	1 783,0	91,5	1 691,5	1 399,9	417,5	167,6	249,2
III kv	4 631,3	303,5	1 860,6	101,2	1 759,4	1 553,4	460,0	171,6	282,2
IV kv	4 788,9	291,0	1 848,1	109,6	1 738,5	1 683,1	505,2	176,1	285,5
2006 I kv ⁽¹⁾	5 190,4	315,0	1 904,6	139,2	1 765,4	1 894,1	567,7	177,4	331,7

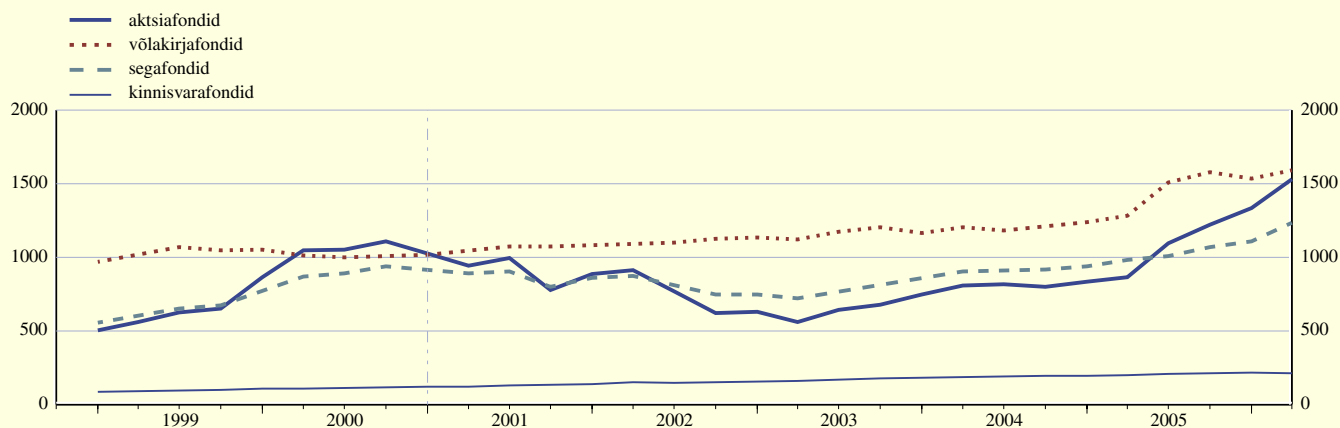
2. Kohustused

	Kokku 1	Hoiused ja võetud laenud 2	Investeerimisfondide osakud 3	Muud kohustused 4
2004 IV kv	3 830,1	53,1	3 618,9	158,1
2005 I kv	4 058,5	61,7	3 798,0	198,8
II kv	4 313,6	58,7	4 034,4	220,4
III kv	4 631,3	60,5	4 351,7	219,1
IV kv	4 788,9	61,6	4 516,9	210,5
2006 I kv ⁽¹⁾	5 190,4	73,1	4 863,7	253,7

3. Investeerimispoliitika ja investori liigi alusel jaotatud varade/kohustuste kogusumma

	Kokku 1	Investeerimispoliitika alusel jaotatud fondid					Investori liigi alusel jaotatud fondid	
		Aktsiafondid 2	Võlakirjafondid 3	Segafondid 4	Kinnisvarafondid 5	Muud fondid 6	Avatud fondid 7	Kinnised fondid 8
2004 IV kv	3 830,1	836,8	1 238,7	941,4	196,8	616,5	2 851,0	979,1
2005 I kv	4 058,5	864,6	1 285,8	984,4	201,1	722,6	3 041,4	1 017,0
II kv	4 313,6	1 097,2	1 510,2	1 011,1	207,1	488,0	3 245,7	1 067,9
III kv	4 631,3	1 224,8	1 581,9	1 071,1	213,2	540,3	3 507,6	1 123,8
IV kv	4 788,9	1 335,8	1 538,0	1 109,2	215,8	590,1	3 658,8	1 130,1
2006 I kv ⁽¹⁾	5 190,4	1 530,2	1 592,5	1 237,5	213,4	616,8	3 995,4	1 195,0

J14 Investeerimisfondide varad kokku (mld EUR)

Allikas: EKP.

¹ V.a rahaturufondid. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

2.10 Investeeringupoliitika ja investori liigi alusel jaotatud euroala investeeringufondide varad
(mld EUR; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

1. Fondid investeeringupoliitika alusel

	Kokku 1	Hoiused 2	Väärtpaberid, v.a aktsiad			Aktsiad ja muud osakud 6	Investeeringu- fondide osakud 7	Põhivarad 8	Muud varad 9
			Kokku 3	Kuni 1 aasta 4	Üle 1 aasta 5				
Aktsiafondid									
2004 IV kv	836,8	30,9	37,0	4,1	32,9	705,8	32,2	–	30,9
2005 I kv	864,6	33,8	37,0	4,0	33,0	729,9	33,3	–	30,6
II kv	1 097,2	45,0	41,6	4,5	37,1	936,5	40,0	–	34,1
III kv	1 224,8	48,3	43,4	4,9	38,5	1 044,8	52,4	–	35,9
IV kv	1 335,8	50,8	45,8	5,7	40,2	1 145,4	60,3	–	33,5
2006 I kv ⁽⁹⁾	1 530,2	55,0	51,4	6,3	45,1	1 308,2	71,0	–	44,6
Võlakirjafondid									
2004 IV kv	1 238,7	84,1	1 020,9	43,6	977,3	39,9	29,4	–	64,3
2005 I kv	1 285,8	97,8	1 046,0	44,8	1 001,2	39,4	34,5	–	68,0
II kv	1 510,2	110,5	1 229,5	58,4	1 171,1	38,4	40,1	–	91,7
III kv	1 581,9	110,3	1 289,1	67,0	1 222,1	38,4	43,8	–	100,2
IV kv	1 538,0	100,0	1 251,7	67,6	1 184,2	38,6	46,3	–	101,3
2006 I kv ⁽⁹⁾	1 592,5	108,9	1 286,2	82,6	1 203,6	41,1	49,3	–	107,0
Segafondid									
2004 IV kv	941,4	55,2	375,4	21,8	353,6	304,9	149,7	0,3	55,9
2005 I kv	984,4	61,1	388,4	22,5	365,9	315,0	155,3	0,2	64,5
II kv	1 011,1	65,5	418,3	21,2	397,0	277,6	170,2	0,2	79,4
III kv	1 071,1	67,0	426,0	21,7	404,3	301,2	185,5	0,2	91,3
IV kv	1 109,2	60,9	440,9	26,9	413,9	315,5	202,0	0,1	89,9
2006 I kv ⁽⁹⁾	1 237,5	68,0	464,8	38,1	426,7	349,2	238,4	0,1	117,0
Kinnisvarafondid									
2004 IV kv	196,8	15,7	7,6	0,7	6,9	1,0	7,5	156,3	8,7
2005 I kv	201,1	14,3	8,4	0,7	7,7	1,1	7,5	160,8	9,0
II kv	207,1	14,0	8,2	0,8	7,5	1,1	7,6	167,1	9,0
III kv	213,2	15,2	8,8	1,2	7,6	1,3	8,1	171,0	8,7
IV kv	215,8	14,2	7,8	1,5	6,3	1,4	6,9	175,1	10,4
2006 I kv ⁽⁹⁾	213,4	14,4	6,1	1,7	4,4	1,8	4,4	176,6	10,1

2. Fondid investori liigi alusel

	Kokku 1	Hoiused 2	Väärtpaberid, v.a aktsiad 3	Aktsiad ja muud osakud 4	Investeeringu- fondide osakud 5	Põhivarad 6	Muud varad 7
2004 IV kv	2 851,0	217,9	1 077,4	999,7	261,0	137,5	157,6
2005 I kv	3 041,4	241,7	1 134,4	1 058,3	285,7	141,1	180,2
II kv	3 245,7	247,7	1 207,1	1 125,1	313,7	144,8	207,3
III kv	3 507,6	251,6	1 261,0	1 257,9	353,3	146,5	237,4
IV kv	3 658,8	242,4	1 277,5	1 371,0	381,0	150,1	236,8
2006 I kv ⁽⁹⁾	3 995,4	262,6	1 334,8	1 549,5	427,5	150,3	270,7
Kinnised fondid							
2004 IV kv	979,1	42,9	545,4	246,7	85,3	21,0	37,9
2005 I kv	1 017,0	46,6	557,7	261,9	90,3	22,0	38,6
II kv	1 067,9	48,7	575,9	274,8	103,9	22,8	41,9
III kv	1 123,8	51,9	599,6	295,5	106,7	25,2	44,8
IV kv	1 130,1	48,6	570,6	312,0	124,3	25,9	48,7
2006 I kv ⁽⁹⁾	1 195,0	52,4	569,8	344,6	140,2	27,1	61,0

Allikas: EKP.

FINANTS- JA MITTEFINANTSKONTOD

3.1 Reaalsektorite peamised finantsvarad

(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

	Kokku		Sularaha ja hoiused							Memo: mitte- pankade hoiused väljaspool euroala asuvates pankades	
	Kokku	Sularaha	Reaalsektorite (v.a keskvalitsuse) hoiused euroala rahaloomeasutustes					Keskvalitsuse hoiused euroala rahaloome- asutustes	Hoiused mitteraha- loome- asutustes		
			Kokku	Üleööhoiused	Lepingulise tähtajaga	Ette- teatamisega lõpetatavad	Repo- tehingud				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bilansiline jääk											
2004 IV kv	16 671,1	6 346,6	412,2	5 435,0	2 165,2	1 577,9	1 603,7	88,2	162,4	337,0	336,1
2005 I kv	16 942,1	6 358,0	409,6	5 432,8	2 174,3	1 560,0	1 620,0	78,5	187,4	328,2	371,9
II kv	17 391,6	6 528,6	431,8	5 549,2	2 448,4	1 552,8	1 471,1	76,8	211,5	336,1	369,0
III kv	17 731,1	6 528,9	439,9	5 565,0	2 440,3	1 571,7	1 475,5	77,6	182,4	341,5	396,6
IV kv	18 163,8	6 730,1	465,5	5 732,3	2 559,1	1 604,0	1 489,0	80,3	173,6	358,8	369,2
2006 I kv	18 648,2	6 751,9	459,7	5 733,8	2 517,7	1 628,9	1 506,3	80,9	193,1	365,3	377,7
Tehingud											
2004 IV kv	162,6	160,1	28,0	159,4	65,2	49,9	38,9	5,4	-41,7	14,4	-16,3
2005 I kv	148,8	16,3	-2,6	-4,0	7,4	-17,4	15,7	-9,7	25,0	-2,1	26,7
II kv	303,0	166,7	22,2	110,0	110,9	-10,1	10,9	-1,7	24,1	10,4	-9,5
III kv	95,1	3,5	8,1	16,7	-7,3	18,8	4,4	0,7	-29,4	8,1	14,2
IV kv	296,2	207,0	25,6	170,7	119,2	34,9	14,2	2,4	-8,9	19,6	-6,7
2006 I kv	149,6	27,2	-5,8	4,2	-40,5	26,7	17,4	0,6	19,6	9,3	9,0
Kasvumäärad											
2004 IV kv	4,8	6,1	17,2	5,1	7,1	1,6	6,2	3,6	3,9	11,6	3,8
2005 I kv	4,7	5,9	16,5	5,1	7,9	1,5	5,6	-3,3	1,7	9,5	5,1
II kv	4,5	6,0	15,8	5,5	9,0	1,8	4,9	-3,2	-5,5	11,3	3,5
III kv	4,3	5,6	14,5	5,3	8,4	2,7	4,5	-6,3	-10,8	9,6	4,3
IV kv	5,1	6,2	12,9	5,4	10,6	1,7	2,8	-9,3	6,7	10,7	7,4
2006 I kv	5,0	6,4	12,2	5,6	8,4	4,5	2,9	2,7	2,9	14,4	1,9

	Väärtpaberid, v.a aktsiad			Aktsiad ¹				Kindlustustehnilised eraldised			
	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Noteeritud aktsiad	Avatud investeeringu- fondide osakud	Rahaturu- fondide osakud	Kokku	Kodumaja- pidamiste etukindlustus- eraldiste ja pensionifon- dide eraldiste netoväärtus	Kindlus- tasmaksete ettetaksed ja rahuldamata nõuete eraldised	
											12
Bilansiline jääk											
2004 IV kv	1 967,2	230,1	1 737,1	4 161,0	2 182,6	1 978,4	405,0	4 196,3	3 814,4	381,9	
2005 I kv	1 952,8	226,7	1 726,1	4 322,0	2 290,0	2 032,0	411,1	4 309,3	3 918,8	390,5	
II kv	1 994,7	234,3	1 760,4	4 452,0	2 363,3	2 088,6	408,3	4 416,3	4 022,8	393,6	
III kv	1 980,7	229,0	1 751,6	4 709,7	2 540,4	2 169,3	409,2	4 511,9	4 114,1	397,8	
IV kv	1 971,2	212,7	1 758,5	4 840,0	2 662,7	2 177,3	399,2	4 622,4	4 222,2	400,3	
2006 I kv	2 032,7	250,1	1 782,7	5 123,8	2 908,4	2 215,4	381,0	4 739,8	4 333,1	406,7	
Tehingud											
2004 IV kv	-0,3	3,6	-3,9	-60,2	-49,0	-11,2	-16,4	63,0	59,9	3,1	
2005 I kv	21,1	-3,0	24,1	36,4	1,8	34,6	6,3	75,1	66,5	8,6	
II kv	27,5	8,7	18,8	36,3	19,9	16,4	-1,1	72,5	69,3	3,2	
III kv	-7,8	0,7	-8,5	25,9	-7,7	33,6	3,0	73,5	69,4	4,1	
IV kv	8,3	-17,1	25,4	5,5	6,9	-1,3	-8,7	75,3	72,9	2,4	
2006 I kv	64,5	36,9	27,7	-36,4	-50,3	13,9	4,8	94,2	87,3	6,9	
Kasvumäärad											
2004 IV kv	3,9	36,4	0,8	1,5	1,3	1,7	-1,6	6,7	6,8	5,8	
2005 I kv	4,0	17,8	2,6	1,5	1,1	1,9	-3,3	6,5	6,6	5,4	
II kv	3,2	8,6	2,6	0,7	-0,9	2,4	-3,4	6,7	6,9	5,0	
III kv	2,0	4,7	1,7	1,0	-1,7	3,7	-2,0	6,9	7,1	5,0	
IV kv	2,5	-4,6	3,4	2,5	1,0	4,2	-0,1	7,1	7,3	4,8	
2006 I kv	4,7	12,9	3,7	0,7	-1,4	3,1	-0,5	7,3	7,6	4,3	

Allikas: EKP.

¹ V.a noteerimata aktsiad.

3.2 Reaalsektorite peamised kohustused

(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

	Euroola rahaloomeasutustelt ja teistelt finantsettevõtelt võetud laenud												Memo: mittepan- kade poolt väljaspool euroala asuvatelt pankadeelt võetud laenud
	Kokku			Valitsemissektor			Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted			Kodumajapidamised ¹			
	1	2	Võetud euroala rahaloomeasutustelt 3	Kokku 4	Lühi- ajalised 5	Pika- ajalised 6	Kokku 7	Lühi- ajalised 8	Pika- ajalised 9	Kokku 10	Lühi- ajalised 11	Pika- ajalised 12	
Bilansiline jääk													
2004 IV kv	17 876,7	8 935,5	7 794,7	929,7	80,8	848,9	3 780,5	1 191,4	2 589,1	4 225,3	292,4	3 932,9	435,0
2005 I kv	18 241,5	9 023,3	7 877,9	924,3	77,4	846,9	3 811,0	1 190,4	2 620,6	4 287,9	292,1	3 995,8	451,3
II kv	18 792,7	9 240,4	8 110,3	925,7	82,2	843,5	3 907,2	1 239,2	2 668,0	4 407,4	302,7	4 104,7	518,3
III kv	19 255,7	9 365,9	8 240,1	929,9	87,5	842,4	3 938,2	1 221,8	2 716,4	4 497,7	300,2	4 197,5	527,8
IV kv	19 520,9	9 590,3	8 450,6	936,8	79,8	857,1	4 039,9	1 262,2	2 777,8	4 613,5	306,6	4 306,9	586,0
2006 I kv	20 163,4	9 829,5	8 645,2	931,7	86,7	845,0	4 181,7	1 286,5	2 895,2	4 716,2	302,7	4 413,5	654,2
Tehingud													
2004 IV kv	107,7	145,0	139,7	1,9	-9,2	11,1	55,6	23,1	32,4	87,5	5,8	81,7	1,7
2005 I kv	237,8	102,2	87,2	-6,2	-3,4	-2,8	43,4	5,8	37,6	65,0	0,7	64,3	7,6
II kv	337,4	200,7	187,8	0,8	4,8	-4,0	84,8	39,3	45,5	115,1	10,4	104,6	60,9
III kv	212,6	130,5	133,4	4,4	5,3	-0,9	33,6	-16,6	50,2	92,4	-2,5	94,9	23,4
IV kv	285,7	269,0	227,0	14,4	-7,5	21,9	132,0	46,1	85,9	122,7	6,6	116,0	53,9
2006 I kv	299,9	203,5	176,7	-5,9	6,9	-12,8	120,6	21,7	98,9	88,8	-2,3	91,1	50,6
Kasvumäärad													
2004 IV kv	4,3	5,0	5,9	-0,9	-1,7	-0,8	3,3	2,0	4,0	8,1	1,9	8,6	2,3
2005 I kv	4,5	5,6	6,0	-2,0	-10,1	-1,1	4,8	3,1	5,5	8,2	3,9	8,5	1,7
II kv	4,8	6,1	6,6	-0,9	-10,1	0,1	5,1	4,8	5,3	8,6	4,9	8,9	16,7
III kv	5,1	6,6	7,1	0,1	-2,8	0,4	5,8	4,4	6,5	8,7	5,0	9,0	21,9
IV kv	6,0	7,9	8,2	1,4	-0,9	1,7	7,8	6,3	8,5	9,4	5,2	9,7	33,5
2006 I kv	6,2	8,9	9,2	1,5	12,4	0,5	9,7	7,6	10,7	9,8	4,2	10,2	41,8
Väärtpaberid (v.a aktsiad), mille emitendiks on													
	Kokku	Valitsemissektor			Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted			Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete poolt emitteeritud noteeritud aktsiad	Valitussektori hoiustega seotud kohustused	Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete pensionifondide eraldised			
		Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised						
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
Bilansiline jääk													
2004 IV kv	5 371,4	4 718,9	590,8	4 128,0	652,5	221,3	431,1	2 980,4	288,5	300,9			
2005 I kv	5 496,8	4 835,2	601,3	4 233,8	661,7	235,5	426,2	3 138,6	279,1	303,7			
II kv	5 708,2	5 031,5	622,8	4 408,7	676,7	240,7	436,0	3 243,6	293,6	307,0			
III kv	5 703,1	5 025,5	610,6	4 414,9	677,6	237,2	440,4	3 580,2	296,1	310,5			
IV kv	5 629,7	4 960,4	586,5	4 373,9	669,3	235,6	433,7	3 675,5	311,7	313,7			
2006 I kv	5 614,3	4 941,1	595,9	4 345,1	673,3	246,9	426,4	4 082,8	319,6	317,1			
Tehingud													
2004 IV kv	-50,9	-41,6	-25,1	-16,5	-9,3	-7,3	-1,9	2,7	7,0	4,0			
2005 I kv	137,4	123,6	9,1	114,5	13,8	15,4	-1,6	4,7	-9,3	2,8			
II kv	117,4	111,1	22,7	88,4	6,3	5,0	1,3	1,4	14,5	3,3			
III kv	-3,2	-3,1	-12,1	9,0	-0,1	-3,6	3,4	79,3	2,6	3,4			
IV kv	-21,4	-18,5	-24,0	5,5	-2,9	-4,4	1,5	20,5	14,4	3,2			
2006 I kv	87,7	79,3	9,7	69,6	8,4	11,3	-2,9	-2,5	7,9	3,4			
Kasvumäärad													
2004 IV kv	4,9	5,2	6,2	5,1	2,3	8,4	-0,6	0,5	8,4	4,6			
2005 I kv	4,8	4,8	1,0	5,3	5,5	8,4	4,0	0,5	4,6	4,5			
II kv	4,8	5,0	1,2	5,6	3,0	4,3	2,3	0,5	7,1	4,5			
III kv	3,7	4,0	-0,9	4,8	1,6	4,2	0,3	3,2	5,3	4,5			
IV kv	4,3	4,5	-0,7	5,3	2,6	5,6	1,1	3,6	7,7	4,2			
2006 I kv	3,3	3,5	-0,6	4,1	1,8	3,5	0,8	3,1	14,1	4,4			

Allikas: EKP.

¹ Hõlmab kodumajapidamisi teenindavaid mittetulundusühinguid.

3.3 Kindlustusettevõtete ja pensionifondide peamised finantsvarad ja -kohustused

(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

	Peamised finantsvarad											
	Kokku	Hoiused euroala rahaloomeasutustes					Laenud			Väärt-paberid, v.a aktsiad		
		Kokku	Üleöo-hoiused	Lepingulise tähtajaga	Ette-teatamisega lõpetatavad	Repo-tehingud	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Bilansiline jääk											
2004 IV kv	4 239,1	583,2	59,2	500,8	2,5	20,8	357,0	62,6	294,4	1 731,1	84,0	1 647,1
2005 I kv	4 361,1	597,0	65,7	508,8	2,7	19,8	356,6	63,1	293,5	1 774,7	83,4	1 691,3
II kv	4 497,5	595,8	61,2	511,3	2,7	20,6	352,6	64,7	287,9	1 840,3	83,8	1 756,5
III kv	4 673,2	602,9	60,0	517,7	2,7	22,4	359,6	70,6	289,1	1 889,0	81,9	1 807,2
IV kv	4 765,8	612,6	67,8	521,6	2,6	20,6	363,3	76,6	286,7	1 918,9	85,7	1 833,2
2006 I kv	4 935,2	613,0	65,6	525,2	2,5	19,7	377,1	81,0	296,0	1 941,2	89,5	1 851,7
	Tehingud											
2004 IV kv	59,3	9,9	-1,7	10,6	0,2	0,7	-8,3	-0,6	-7,8	49,6	4,1	45,5
2005 I kv	89,0	12,5	6,4	6,9	0,2	-1,0	-2,3	0,9	-3,2	50,1	-0,5	50,6
II kv	60,7	-2,0	-5,3	2,2	0,2	0,8	-4,2	1,6	-5,8	36,2	-0,6	36,8
III kv	85,5	7,1	-1,2	6,4	0,1	1,8	2,4	1,3	1,1	38,8	-2,0	40,8
IV kv	77,0	8,7	7,4	3,1	0,0	-1,9	1,7	5,5	-3,8	46,3	3,0	43,4
2006 I kv	88,4	0,6	-2,0	3,6	-0,1	-0,8	5,7	4,4	1,3	43,3	3,9	39,4
	Kasvumäärad											
2004 IV kv	6,2	7,4	1,2	8,2	-12,0	7,8	-0,7	2,4	-1,4	10,2	13,8	10,1
2005 I kv	5,9	6,8	2,2	8,3	-11,6	-10,5	-3,5	1,4	-4,5	9,9	8,4	9,9
II kv	6,4	5,1	1,8	5,7	23,8	-2,8	-4,2	2,6	-5,7	10,2	4,9	10,5
III kv	7,1	4,8	-2,8	5,3	30,1	12,0	-3,4	5,1	-5,2	10,5	1,5	10,9
IV kv	7,4	4,5	12,5	3,7	18,4	-0,8	-0,7	14,9	-4,0	9,9	-0,1	10,4
2006 I kv	7,1	2,4	-1,7	3,0	7,2	-0,3	1,6	20,4	-2,5	9,3	5,1	9,5

	Peamised finantsvarad					Peamised kohustused							
	Aktsiad ¹				Kindlustusmaksete ettemaksed ja rahuldamatada nõuete eraldised	Kokku	Euroala rahaloome-asutustelt ja teistelt finantsettevõtelt võetud laenud		Väärt-paberid, v.a aktsiad	Noteeritud aktsiad	Kindlustustehnilised eraldised		
	Kokku	Noteeritud aktsiad	Avatud investee-rimisfondide osakud	Rahaturu-fondide osakud			Kokku	Võetud euroala rahaloome-asutustelt			Kokku	Kodumaja-pidamiste elukindlustuseraldiste ja pensionifondide eraldiste netoväärtus	Kindlustusmaksete ettemaksed ja rahuldamatada nõuete eraldised
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
	Bilansiline jääk												
2004 IV kv	1 439,1	683,9	755,3	67,4	128,7	4 371,6	79,5	48,6	21,1	207,9	4 063,0	3 469,7	593,3
2005 I kv	1 500,6	713,1	787,5	67,1	132,3	4 511,7	90,1	58,2	21,4	220,3	4 179,9	3 574,6	605,4
II kv	1 574,3	745,1	829,3	87,1	134,4	4 635,8	92,8	63,8	21,5	223,3	4 298,1	3 688,8	609,3
III kv	1 684,7	815,7	869,1	88,0	136,9	4 724,8	92,4	65,2	22,1	251,2	4 359,1	3 778,8	580,3
IV kv	1 732,0	837,5	894,5	81,0	139,0	4 874,8	65,0	64,6	22,1	285,9	4 501,8	3 881,4	620,3
2006 I kv	1 865,0	911,3	953,7	80,2	139,0	5 027,3	82,4	81,9	22,2	298,7	4 623,9	3 993,0	631,0
	Tehingud												
2004 IV kv	7,0	-0,2	7,2	5,1	1,1	43,2	-11,0	-3,6	-0,1	0,1	54,2	50,5	3,7
2005 I kv	25,2	7,0	18,2	-0,3	3,5	84,0	9,7	8,6	0,6	0,0	73,6	61,6	12,0
II kv	28,7	4,5	24,2	6,7	2,0	74,9	2,8	5,5	0,0	0,5	71,6	67,4	4,2
III kv	34,6	17,1	17,6	1,0	2,5	75,5	-0,4	1,4	0,5	1,1	74,3	67,6	6,7
IV kv	18,8	-4,7	23,5	-8,0	1,5	79,6	-0,5	-0,6	0,1	4,0	76,0	70,8	5,2
2006 I kv	35,0	2,4	32,6	-0,9	3,8	112,6	17,3	17,2	0,0	0,1	95,2	84,6	10,6
	Kasvumäärad												
2004 IV kv	2,8	0,8	4,7	4,8	6,1	6,2	5,5	36,9	-9,1	1,6	6,5	6,8	4,7
2005 I kv	3,4	1,9	4,8	6,3	6,3	6,0	5,4	23,7	-6,7	1,2	6,3	6,6	4,6
II kv	5,3	3,1	7,4	17,3	7,0	6,2	3,5	17,6	-6,0	1,4	6,6	7,0	4,3
III kv	6,8	4,3	9,1	20,2	7,1	6,5	1,2	22,8	5,0	0,9	6,9	7,3	4,5
IV kv	7,5	3,5	11,0	-0,9	7,4	7,2	14,5	30,8	6,2	2,7	7,3	7,7	4,7
2006 I kv	7,8	2,7	12,4	-1,8	7,4	7,6	21,2	40,4	3,2	2,6	7,6	8,1	4,4

Allikas: EKP.

¹ V.a noteerimata aktsiad.

3.4 Aastane sääst, investeeringud ja rahastamine
(mld EUR, kui pole viidatud teisiti)

1. Kõik euroala sektorid

	Mittefinantsvarade netoootamine					Finantsvarade netoootamine							
	Kokku	Kapitali kogumatus põhivarasse	Põhivarade kulum (-)	Varude muutused ¹	Mitte- tootetud varad	Kokku	Rahakuld ja SDR-ühikud	Sularaha ja hoiused	Väärt- paberid, v.a aktsiad ²	Laenu- d	Aktsiad ja muud osakud	Kindlus- tehnilised eraldised	Muud investee- ringud (neto- summa) ³
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1999	508,0	1 353,7	-871,5	25,7	0,1	3 313,5	-1,3	566,5	499,5	879,5	1 090,1	264,7	14,4
2000	565,4	1 456,0	-927,2	36,3	0,3	3 282,1	-1,3	369,1	334,9	797,9	1 506,6	251,4	23,5
2001	517,6	1 483,0	-976,7	10,6	0,6	2 797,7	0,5	583,2	578,4	693,8	727,1	254,4	-39,6
2002	453,0	1 481,8	-1 013,9	-15,3	0,5	2 545,7	-0,9	802,0	376,5	520,7	599,7	226,2	21,5
2003	464,0	1 507,3	-1 043,4	-0,3	0,4	2 756,8	-1,7	737,8	576,0	613,6	577,0	240,9	13,2
2004	509,7	1 573,2	-1 086,0	22,6	-0,2	3 148,8	-1,6	1 007,4	647,0	710,5	520,3	257,7	7,6

	Muutused netoväärtuses ⁴				Netokohustuste võtmine							
	Kokku	Kogusääst	Põhivarade kulum (-)	Saadavad kapitalisiirded (netosumma)	Kokku	Sularaha ja hoiused	Väärt- paberid, v.a aktsiad ²	Laenu- d	Aktsiad ja muud osakud	Kindlus- tehnilised eraldised		
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23		
1999	488,6	1 347,3	-871,5	12,8	3 333,0	842,5	554,4	773,5	894,5	268,0		
2000	505,3	1 419,7	-927,2	12,8	3 342,1	507,7	474,0	903,2	1 200,7	256,6		
2001	481,8	1 451,1	-976,7	7,4	2 833,4	614,0	512,4	673,2	773,1	260,7		
2002	517,9	1 521,3	-1 013,9	10,6	2 480,7	637,8	437,7	565,4	610,0	229,8		
2003	500,3	1 528,8	-1 043,4	14,9	2 720,5	672,9	587,1	581,0	629,1	250,4		
2004	538,9	1 608,4	-1 086,0	16,5	3 119,5	1 120,9	684,5	548,1	506,5	259,5		

2. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted

	Mittefinantsvarade netoootamine			Finantsvarade netoootamine					Muutused netoväärtuses ⁴		Netokohustuste võtmine			
	Kokku	Kapitali kogumatus põhivarasse	Põhi- varade kulum (-)	Sularaha ja hoiused	Väärt- paberid, v.a aktsiad ²	Laenu- d	Aktsiad ja muud osakud	Kokku	Kogusääst	Kokku	Väärt- paberid, v.a aktsiad ²	Laenu- d	Aktsiad ja muud osakud	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1999	257,5	728,5	-489,2	619,9	29,9	79,6	187,4	319,4	96,6	529,8	780,8	46,8	433,4	289,7
2000	380,8	803,4	-524,2	938,4	68,2	68,5	244,2	543,7	83,4	557,3	1 235,8	70,3	632,6	521,1
2001	279,6	821,3	-554,9	623,3	106,5	45,6	183,2	234,3	95,6	587,9	807,3	104,1	381,0	310,8
2002	219,8	810,8	-576,9	408,8	24,9	22,1	65,5	256,7	123,2	639,8	505,3	17,8	268,5	206,5
2003	218,6	814,5	-592,0	378,0	91,2	-26,0	150,5	202,1	116,3	663,2	480,2	72,5	210,4	183,5
2004	254,8	850,6	-614,2	267,5	83,5	-48,6	85,2	164,9	156,0	714,6	366,3	16,8	165,9	170,5

3. Kodumajapidamised⁵

	Mittefinantsvarade netoootamine			Finantsvarade netoootamine					Muutused netoväärtuses ⁴		Netokohustuste võtmine		Memo	
	Kokku	Kapitali kogumatus põhivarasse	Põhi- varade kulum (-)	Sularaha ja hoiused	Väärt- paberid, v.a aktsiad ²	Aktsiad ja muud osakud	Kind- lustus- tehnilised eraldised	Kokku	Kogusääst	Kokku	Laenu- d	Kasutatav kogutulu	Kogu- säästu suhtarv ⁶	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1999	199,1	427,4	-232,9	472,0	116,6	-60,7	190,4	250,0	400,9	608,5	270,3	268,8	4 230,0	14,2
2000	201,4	445,2	-245,1	422,5	78,7	28,8	119,8	245,5	392,7	612,0	231,3	229,3	4 436,0	13,7
2001	184,8	443,9	-257,6	433,2	168,1	59,4	35,7	234,2	435,9	675,6	182,1	180,4	4 667,4	14,3
2002	185,9	455,4	-267,9	493,2	219,6	16,2	0,1	216,3	458,1	719,0	221,0	218,9	4 824,2	14,7
2003	190,1	465,1	-278,6	531,0	217,5	-45,6	92,3	240,0	470,7	735,9	250,4	248,3	4 958,7	14,7
2004	202,5	491,4	-291,9	601,6	237,3	62,8	18,9	246,4	485,9	761,9	318,1	315,8	5 128,9	14,7

Allikas: EKP.

¹ Sh väärisesemete soetamine (netosumma).

² Va tuletisinstrumentid.

³ Tuletisinstrumentid ja muu debitorne/kreditorne võlgnevus.

⁴ Tuleneb säästust ja saadavatest kapitalisiiretest (netosumma) pärast põhivara kulumi mahaarvamist.

⁵ Sh kodumajapidamisi teenindavad mittetulundusühingud.

⁶ Kogusääst jagatuna kasutatava kogutulu ja nõuete netokasvuga pensionifondi reservide suhtes.

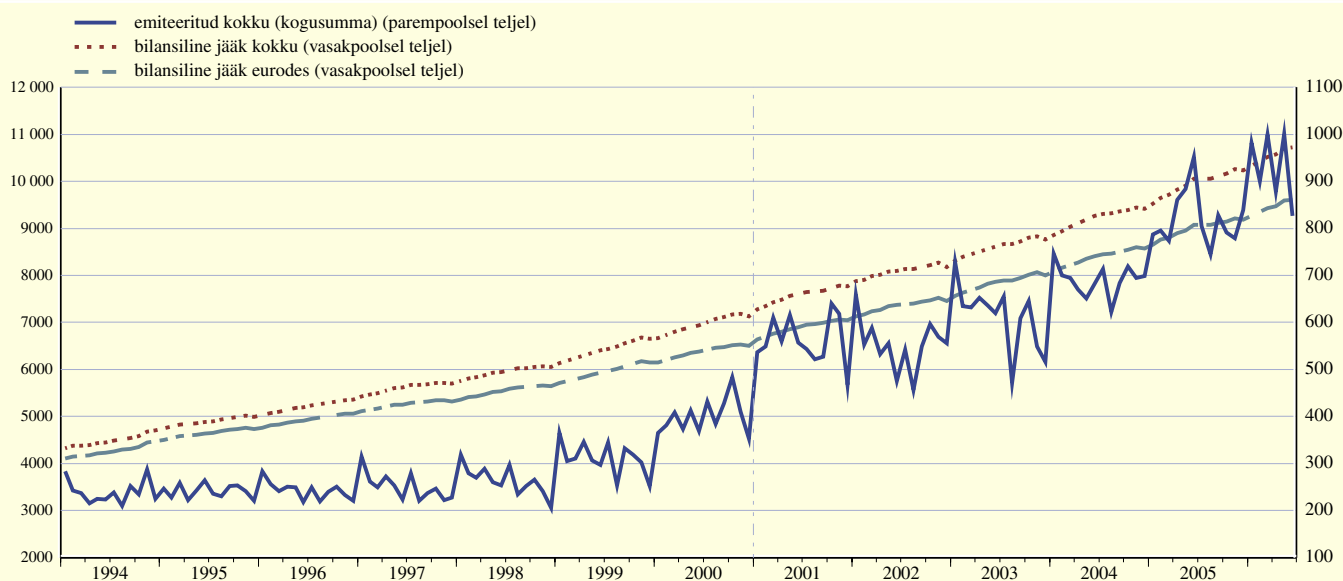
4

FINANTSTURUD

4.1 Väärtpaperite (v.a aktsiate) emiteerimine esialgse tähtaja, emitendi residentsuse ja vääringu kaupa (mld EUR, kui pole viidatud teisiti; kuu jooksul sooritatud tehingud ja bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; nimiväärtus)

	Kokku eurodes ¹			Euroala residentide poolt								
	Bilansiline jääk	Kogu-emissioon	Neto-emissioon	Eurodes			Kõikides vääringutes					
				Bilansiline jääk	Kogu-emissioon	Neto-emissioon	Bilansiline jääk	Kogu-emissioon	Neto-emissioon	Aastased kasvu-määrad	Sesoonselt kohandatud ²	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Neto-emissioon	Kuu kuu kasvu-määrad	
Kokku												
2005	10 641,1	1 026,7	193,4	9 077,5	902,7	125,1	10 049,5	952,3	134,8	8,1	128,3	9,0
juuni	10 618,3	818,5	-23,0	9 080,4	762,7	2,8	10 055,8	804,1	5,9	7,6	14,2	8,1
juuli	10 625,7	757,8	3,7	9 073,1	705,2	-11,1	10 057,6	744,4	-2,7	7,4	39,4	7,0
aug	10 724,6	893,7	100,3	9 109,1	786,9	37,3	10 111,7	828,1	46,1	7,4	45,9	7,3
sept	10 739,1	797,5	14,8	9 145,2	744,1	36,3	10 165,7	790,7	53,1	7,5	53,7	6,4
okt	10 817,3	801,5	79,8	9 206,0	734,4	62,3	10 255,0	779,4	76,7	7,6	73,5	7,3
nov	10 831,5	870,7	13,0	9 183,2	794,4	-23,9	10 237,1	838,3	-24,8	7,6	74,9	6,1
dets												
2006	10 880,7	971,9	55,1	9 262,0	927,4	84,7	10 321,1	982,4	103,9	7,7	62,9	7,1
jaan	10 988,4	917,5	105,1	9 340,8	845,8	76,1	10 428,5	900,7	89,6	7,3	62,0	7,5
veebr	11 143,2	1 054,2	154,6	9 423,1	939,4	82,1	10 514,9	999,9	99,3	7,7	72,5	8,1
märts	11 164,5	872,7	18,0	9 474,5	821,1	48,3	10 573,3	878,8	67,9	7,3	56,1	8,1
aprill	11 290,6	1 019,2	126,1	9 588,3	950,7	113,7	10 695,6	1 000,4	127,1	7,8	90,0	8,3
mai	11 341,5	876,9	56,6	9 602,5	778,6	19,7	10 719,8	826,9	27,6	6,7	20,0	7,2
juuni												
Pikaajalised												
2005	9 679,5	306,1	183,5	8 242,7	238,6	146,7	9 092,5	261,1	156,8	8,9	132,7	10,3
juuni	9 678,9	160,1	-0,9	8 235,8	131,4	-7,0	9 088,9	146,1	-2,4	8,4	8,1	8,8
juuli	9 677,6	86,9	-4,9	8 222,8	63,8	-16,8	9 086,4	77,3	-9,3	8,1	28,3	7,4
aug	9 745,4	188,6	68,6	8 265,6	143,8	43,5	9 146,3	163,3	54,9	8,0	47,5	7,5
sept	9 776,9	166,5	32,5	8 283,2	137,4	18,4	9 180,7	159,3	31,6	8,0	44,8	6,8
okt	9 859,3	168,3	83,3	8 348,2	131,9	65,8	9 270,3	152,6	80,5	8,2	76,7	7,7
nov	9 902,9	178,3	41,8	8 375,1	147,1	25,2	9 302,8	165,9	27,4	8,3	72,1	6,2
dets												
2006	9 945,8	195,9	48,2	8 414,3	173,5	44,5	9 342,9	195,4	56,9	8,1	57,3	7,3
jaan	10 035,5	214,8	88,2	8 475,7	170,4	59,8	9 428,5	196,0	72,0	7,6	49,7	7,8
veebr	10 134,4	246,9	99,2	8 547,4	195,9	72,1	9 498,1	221,7	80,5	7,8	61,0	8,1
märts	10 169,0	172,6	33,0	8 576,4	140,8	27,6	9 534,4	168,8	46,4	7,5	47,8	8,1
aprill	10 266,7	202,4	97,8	8 661,8	166,4	85,4	9 627,3	186,0	95,1	7,7	63,1	7,7
mai	10 319,8	191,9	54,7	8 723,5	164,2	63,2	9 706,0	185,6	76,0	6,7	48,0	7,1
juuni												

J15 Bilansiline jääk kokku ja euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaperid, v.a aktsiad (kogusumma) (mld EUR)

Allikad: EKP ja Rahvusvaheline Arvelduspank (BIS) (euroalaväliste residentide emissioonide osa).

¹ Euroala residentide ja euroalaväliste residentide poolt emiteeritud, eurodes nomineeritud väärtpaperid (v.a aktsiad) kokku.

² Kasvumäärade arvutamist on käsitletud tehnilistes märkustes. Kuue kuu kasvumäärad on antud aastapõhistena.

4.2 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaperid (v.a aktsiad) emitendi sektori ja instrumendi kategooria kaupa
(mld EUR; kuu jooksul sooritatud tehingud ja bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; nimiväärtus)

1. Bilansiline jääk ja koguemissioon

	Bilansiline jääk					Koguemissioon						
	Kokku	Rahaloome- asutused (sh euro- süsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor		Kokku	Rahaloome- asutused (sh euro- süsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor	
			Mitteraha- loomelised finants- ettevõtted	Kaupu ja mittefinants- teenuseid pakkuvad ettevõtted	Kesk- valitus	Muu valitsemis- sektor			Mitteraha- loomelised finants- ettevõtted	Kaupu ja mittefinants- teenuseid pakkuvad ettevõtted	Keskvalitus	Muu valitsemis- sektor
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Kokku												
2004	9 415	3 713	737	591	4 124	250	8 278	5 480	223	1 028	1 464	83
2005	10 237	4 109	927	610	4 309	283	9 838	6 983	324	1 032	1 404	95
2005 III kv	10 112	4 046	842	613	4 340	271	2 377	1 732	49	251	323	21
2005 IV kv	10 237	4 109	927	610	4 309	283	2 408	1 747	116	250	270	26
2006 I kv	10 515	4 260	969	620	4 377	289	2 883	2 108	83	258	412	22
2006 II kv	10 720	4 333	1 031	631	4 426	298	2 706	1 985	102	248	348	22
2006 märts	10 515	4 260	969	620	4 377	289	1 000	738	33	84	139	6
2006 aprill	10 573	4 294	986	625	4 379	289	879	639	32	82	122	5
2006 mai	10 696	4 352	1 002	639	4 410	293	1 000	752	28	93	118	8
2006 juuni	10 720	4 333	1 031	631	4 426	298	827	594	42	73	108	9
Lühiajalised												
2004	912	447	7	90	362	5	6 338	4 574	44	931	756	33
2005	934	482	7	90	350	5	7 769	6 046	45	942	702	33
2005 III kv	965	475	7	99	379	5	1 990	1 560	12	235	175	9
2005 IV kv	934	482	7	90	350	5	1 931	1 531	10	221	160	8
2006 I kv	1 017	539	7	98	368	5	2 270	1 817	13	242	190	8
2006 II kv	1 014	531	10	98	371	5	2 166	1 752	14	218	174	8
2006 märts	1 017	539	7	98	368	5	778	634	4	78	59	3
2006 aprill	1 039	557	8	101	368	5	710	568	5	74	60	3
2006 mai	1 068	579	8	107	370	5	814	675	5	78	54	3
2006 juuni	1 014	531	10	98	371	5	641	509	4	66	59	3
Pikaajalised¹												
2004	8 503	3 266	729	501	3 762	245	1 939	905	179	97	708	49
2005	9 303	3 627	920	520	3 959	278	2 069	937	279	89	702	61
2005 III kv	9 146	3 571	835	514	3 961	265	387	172	38	17	148	12
2005 IV kv	9 303	3 627	920	520	3 959	278	478	216	106	29	109	18
2006 I kv	9 498	3 720	963	521	4 009	285	613	291	70	15	222	15
2006 II kv	9 706	3 802	1 022	533	4 055	294	540	233	89	30	174	14
2006 märts	9 498	3 720	963	521	4 009	285	222	104	28	6	81	3
2006 aprill	9 534	3 737	979	524	4 011	284	169	71	27	8	61	2
2006 mai	9 627	3 774	994	532	4 040	288	186	77	24	15	64	5
2006 juuni	9 706	3 802	1 022	533	4 055	294	186	85	38	7	49	7
millest pikaajalised fikseeritud intressimääraga												
2004	6 380	1 929	416	410	3 439	186	1 193	408	70	61	620	36
2005	6 711	2 016	458	409	3 610	217	1 227	413	91	54	620	48
2005 III kv	6 671	2 014	435	412	3 603	207	235	80	8	8	133	8
2005 IV kv	6 711	2 016	458	409	3 610	217	264	95	35	16	103	14
2006 I kv	6 812	2 060	475	404	3 648	225	402	156	31	8	195	12
2006 II kv	6 906	2 080	500	409	3 685	232	329	109	42	18	150	10
2006 märts	6 812	2 060	475	404	3 648	225	140	49	16	5	68	2
2006 aprill	6 825	2 059	482	404	3 656	224	101	31	14	4	52	1
2006 mai	6 870	2 073	482	410	3 677	227	115	38	7	10	57	3
2006 juuni	6 906	2 080	500	409	3 685	232	113	40	21	4	41	6
millest pikaajalised muutuva intressimääraga												
2004	1 870	1 148	310	77	276	59	620	404	110	32	60	14
2005	2 258	1 343	457	94	304	60	715	429	188	28	58	12
2005 III kv	2 165	1 310	396	86	315	58	124	76	30	6	8	5
2005 IV kv	2 258	1 343	457	94	304	60	185	95	70	12	4	4
2006 I kv	2 331	1 383	483	98	307	60	172	108	39	4	18	3
2006 II kv	2 425	1 419	518	107	319	61	170	91	47	12	15	4
2006 märts	2 331	1 383	483	98	307	60	67	43	12	1	10	1
2006 aprill	2 355	1 393	492	100	310	60	52	28	13	4	6	1
2006 mai	2 395	1 409	507	104	313	61	61	33	17	5	4	2
2006 juuni	2 425	1 419	518	107	319	61	56	30	17	3	6	1

Allikas: EKP.

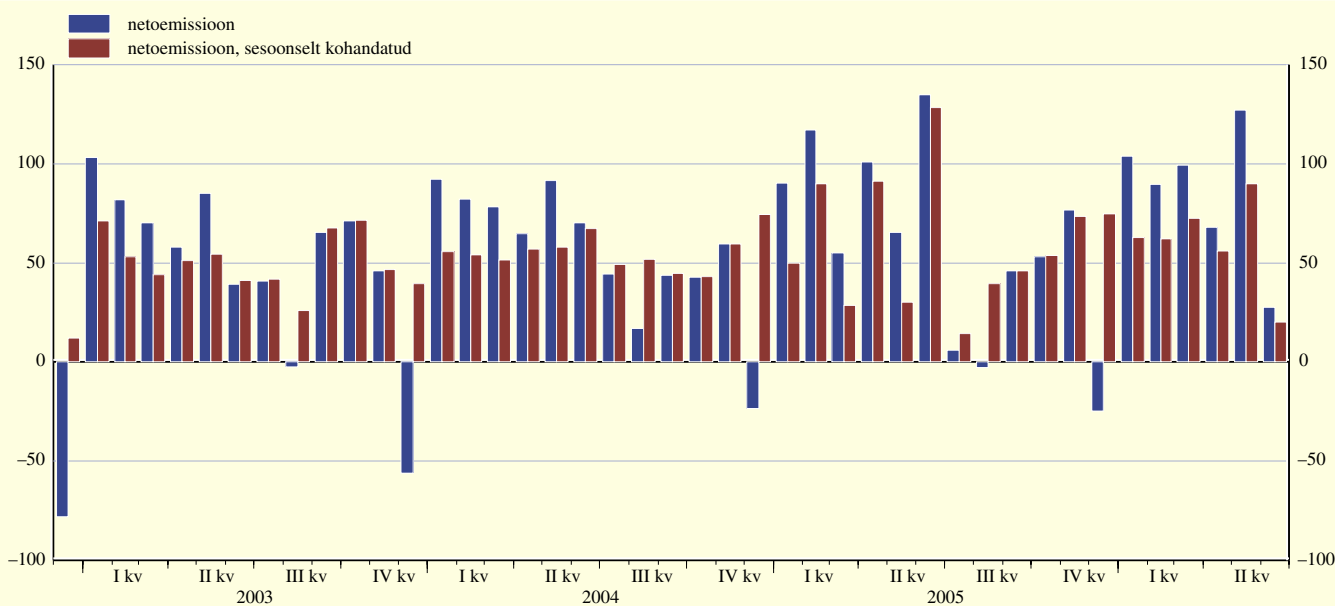
¹ Pikaajaliste võlakirjade kogusummas fikseeritud ja muutuva intressimääraga pikaajaliste võlakirjade lahutamisel tekkinud vahe tuleneb nullkupongiga võlakirjadest ja ümberhindamise mõjudest.

4.2 Euroala residentide poolt emitteeritud väärtpaberid (v.a aktsiad) emitendi sektori ja instrumendi kategooria kaupa
(mld EUR, kui pole viidatud teisiti; perioodi jooksul sooritatud tehingud; nimiväärtus)

2. Netoemissioon

	Sesoonselt kohandamata						Sesoonselt kohandatud					
	Kokku	Rahaloomeasutused (sh euro-süsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor		Kokku	Rahaloomeasutused (sh euro-süsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor	
			Mitterahaloomeasutused	Kaup ja mittefinants-teenuseid pakkuvad ettevõtted	Keskvalitsus	Muu valitsemissektor			Mitterahaloomeasutused	Kaup ja mittefinants-teenuseid pakkuvad ettevõtted	Keskvalitsus	Muu valitsemissektor
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kokku												
2004	662,6	350,4	75,2	8,5	197,0	31,5	666,2	354,0	73,1	8,3	199,1	31,7
2005	717,8	315,6	177,1	21,9	170,9	32,2	719,6	319,0	172,9	22,1	173,2	32,4
2005 III kv	49,3	38,3	12,3	-0,8	-5,0	4,5	99,6	51,9	24,6	2,9	13,4	6,8
2005 IV kv	105,0	44,8	81,3	-0,2	-33,1	12,3	202,1	78,1	59,2	5,9	47,8	11,0
2006 I kv	292,8	158,9	44,9	11,0	71,1	6,9	197,4	107,1	65,0	7,6	11,6	6,1
2006 II kv	222,6	80,4	64,1	17,6	51,5	9,1	166,1	84,8	51,6	10,9	10,3	8,5
2006 märts	99,3	54,9	18,5	2,7	22,9	0,3	72,5	36,3	22,5	2,4	10,4	0,9
2006 aprill	67,9	38,9	18,5	6,4	4,6	-0,4	56,1	30,7	18,9	4,2	2,4	-0,1
2006 mai	127,1	59,4	16,5	14,5	32,3	4,3	90,0	51,0	17,9	9,1	7,8	4,3
2006 juuni	27,6	-17,9	29,1	-3,4	14,6	5,2	20,0	3,1	14,8	-2,4	0,2	4,4
Pikaajalised												
2004	615,2	297,8	73,8	12,1	201,7	29,8	617,8	299,1	71,7	12,0	205,1	30,0
2005	708,5	292,9	177,5	22,3	183,3	32,5	710,1	294,8	173,3	22,3	187,2	32,6
2005 III kv	43,3	28,1	12,7	5,8	-7,7	4,5	83,9	32,1	25,0	7,8	12,3	6,7
2005 IV kv	139,5	40,6	81,4	8,6	-3,9	12,7	193,6	68,7	59,4	7,9	45,9	11,6
2006 I kv	209,4	100,9	45,3	2,8	53,4	7,0	168,1	70,4	65,4	8,0	18,3	6,0
2006 II kv	217,6	84,1	61,2	13,8	49,2	9,2	158,9	81,9	48,7	7,1	12,5	8,8
2006 märts	80,5	36,2	19,1	0,3	24,6	0,3	61,0	19,3	22,9	0,9	17,3	0,6
2006 aprill	46,4	21,8	17,2	3,7	4,3	-0,6	47,8	21,5	18,1	4,0	4,4	-0,2
2006 mai	95,1	35,3	16,3	9,2	29,9	4,5	63,1	25,6	17,5	5,7	9,7	4,6
2006 juuni	76,0	27,0	27,7	0,9	15,0	5,3	48,0	34,8	13,0	-2,5	-1,6	4,4

J16 Väärtpaberite (v.a aktsiate) netoemissioon, sesoonselt kohandatud ja kohandamata
(mld EUR, tehingud kuu jooksul, nimiväärtus)

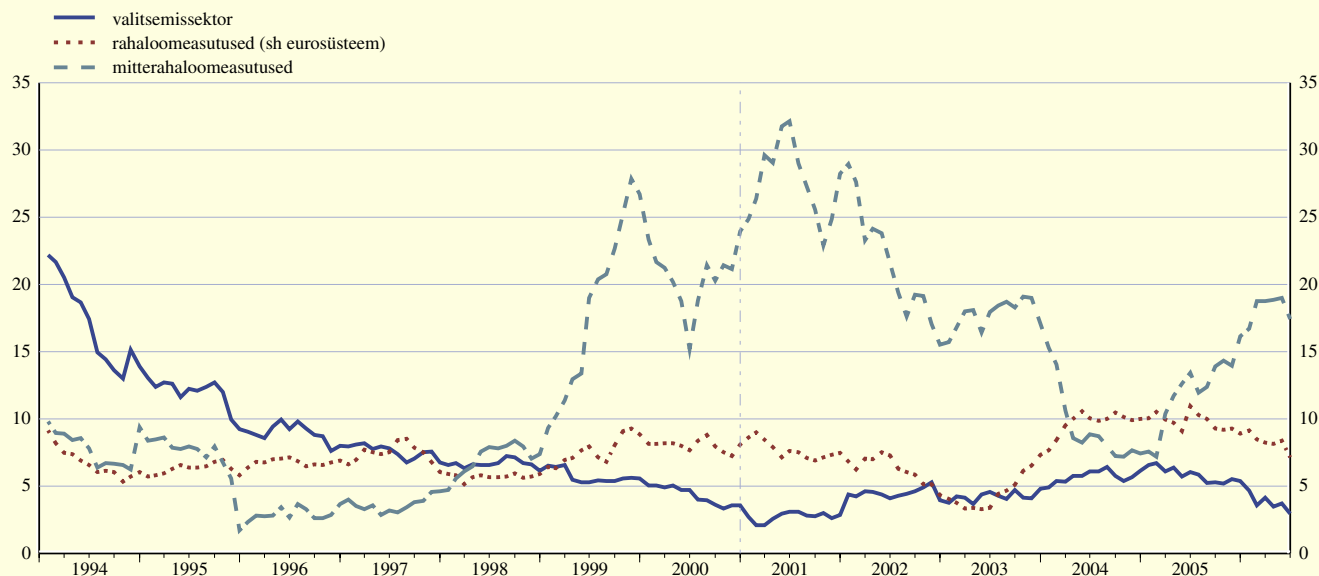

Allikas: EKP.

4.3 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberite (v.a aktsiate) kasvumäärad¹
(protsentuaalsed muutused)

	Aastased kasvumäärad (sesoonselt kohandamata)						Kuu kuu sesoonselt kohandatud kasvumäärad					
	Kokku	Rahaloome- asutused (sh euro- süsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor		Kokku	Rahaloome- asutused (sh euro- süsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor	
			Mitteraha- loomelised finants- ettevõtted	Kaupu ja mitte- finants- teenuseid pakkuvad ettevõtted	Kesk- valitsus	Muu valitsemis- sektor			Mitteraha- loomelised finants- ettevõtted	Kaupu ja mitte- finants- teenuseid pakkuvad ettevõtted	Kesk- valitsus	Muu valitsemis- sektor
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kokku												
2005 juuni	8,1	10,5	20,0	3,1	4,5	11,3	9,0	10,3	25,8	4,5	5,4	12,0
juuli	7,6	10,0	18,7	1,6	4,2	12,9	8,1	10,6	22,3	2,5	4,2	9,9
aug	7,4	10,0	18,8	2,3	3,7	12,1	7,0	9,6	22,9	1,9	2,5	9,4
sept	7,4	9,4	21,2	2,9	3,7	11,8	7,3	9,2	23,2	1,9	3,5	10,2
okt	7,5	9,4	21,4	4,1	3,6	12,2	6,4	8,4	23,5	2,0	2,2	9,0
nov	7,6	9,4	21,0	3,1	4,0	12,3	7,3	9,2	22,3	1,5	3,4	13,8
dets	7,6	8,4	23,7	3,7	4,1	12,9	6,1	6,6	21,4	2,9	2,9	13,9
2006 jaan	7,7	9,1	24,3	3,6	3,7	11,3	7,1	7,7	26,2	4,6	3,2	12,7
veebr	7,3	8,9	26,9	3,2	2,7	11,9	7,5	8,1	30,9	4,6	2,8	14,2
märts	7,7	9,3	27,3	3,1	3,1	11,6	8,1	9,3	31,4	4,5	2,8	13,0
aprill	7,3	8,9	27,3	2,8	2,6	10,2	8,1	9,3	31,2	3,6	3,0	11,4
mai	7,8	10,0	26,6	4,2	2,7	12,1	8,3	10,6	31,0	7,1	2,0	10,4
juuni	6,7	8,0	24,4	4,5	1,9	12,3	7,2	9,5	27,3	6,1	1,0	10,6
Pikaajalised												
2005 juuni	8,9	10,9	19,9	4,4	5,7	11,4	10,3	12,1	26,1	2,7	6,9	11,9
juuli	8,4	10,3	18,6	2,7	5,4	13,2	8,8	11,0	22,5	2,8	5,1	10,5
aug	8,1	10,0	18,8	3,5	4,8	12,4	7,4	9,3	23,4	4,6	3,0	9,9
sept	8,0	9,3	21,2	3,7	4,8	12,2	7,5	8,5	23,7	4,1	3,9	10,5
okt	8,0	9,2	21,5	4,3	4,7	12,5	6,8	8,4	24,0	5,0	2,3	9,1
nov	8,2	9,3	21,2	3,7	5,0	13,0	7,7	9,0	22,7	5,6	3,6	14,2
dets	8,3	8,9	24,0	4,5	4,9	13,2	6,2	5,8	21,8	6,3	3,0	14,6
2006 jaan	8,1	9,1	24,6	5,1	4,2	11,8	7,3	7,3	26,5	7,4	3,2	13,1
veebr	7,6	8,5	27,2	6,1	3,0	12,6	7,8	7,7	31,1	7,6	2,9	15,0
märts	7,8	8,2	27,7	5,2	3,6	12,1	8,1	7,9	31,8	6,3	3,3	13,6
aprill	7,5	8,1	27,6	5,4	3,0	10,5	8,1	7,8	31,3	5,8	3,6	12,0
mai	7,7	8,4	26,8	6,8	3,1	12,5	7,7	7,7	31,0	8,1	2,6	11,0
juuni	6,7	7,2	24,4	6,1	2,3	12,8	7,1	8,5	26,9	6,0	1,5	10,9

J17 Pikaajaliste võlakirjade aastane kasvumäär emitendi sektori kaupa kõigis vääringutes kokku
(aastane muutus protsentides)

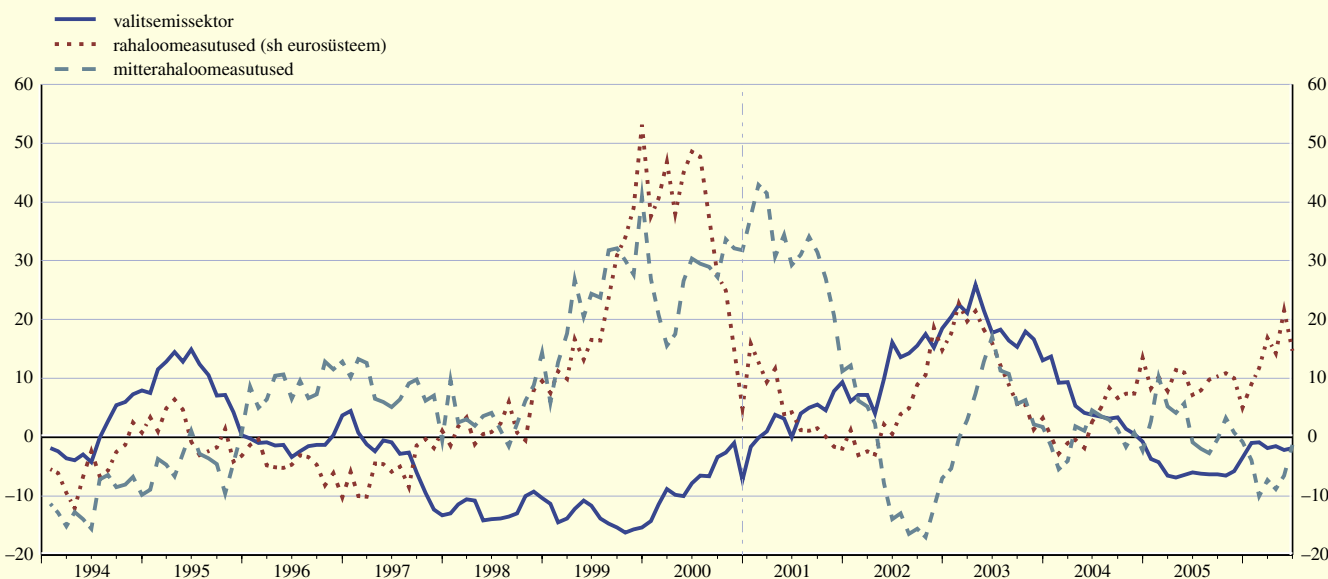
Allikas: EKP.

¹ Kasvumäärade arvutamist on käsitletud tehnilistes märkustes. Kuu kuu kasvumäärad on antud aastapõhistena.

4.3 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberite (v.a aktsiate) kasvumäärad¹ (järg) (protsentuaalsed muutused)

	Pikaajalised fikseeritud intressimääraga						Pikaajalised muutuva intressimääraga					
	Kokku	Rahaloome- asutused (sh euro- süsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor		Kokku	Rahaloome- asutused (sh euro- süsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor	
			Mitteraha- loomelised finants- ettevõtted	Kaupu ja mitte- finants- teenuseid pakkuvad ettevõtted	Kesk- valitsus	Muu valitsemis- sektor			Mitteraha- loomelised finants- ettevõtted	Kaupu ja mitte- finants- teenuseid pakkuvad ettevõtted	Kesk- valitsus	Muu valitsemis- sektor
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kõigis vääringutes kokku												
2004	5,1	3,1	6,5	3,4	5,8	14,7	16,2	18,5	27,1	8,8	0,3	26,5
2005	4,7	3,1	5,7	0,4	5,4	15,0	19,4	18,3	35,8	22,4	9,8	4,7
2005 III kv	4,5	3,0	6,4	0,7	5,0	15,6	20,7	19,7	38,8	17,5	11,5	1,7
2005 IV kv	4,7	3,9	6,4	0,5	4,8	15,9	19,1	15,3	43,9	19,5	11,7	1,9
2006 I kv	4,3	4,3	8,9	0,7	3,5	15,6	19,0	14,3	48,8	24,5	7,8	1,1
2006 II kv	4,2	4,4	11,7	0,8	3,0	13,6	16,9	11,9	46,1	28,0	3,6	5,1
2006 jaan	4,5	4,6	8,0	0,3	3,9	14,9	19,3	15,1	47,1	24,2	8,6	1,0
2006 veebr	3,9	4,1	9,6	1,3	2,6	16,2	19,1	14,0	51,0	25,2	7,6	0,0
2006 märts	4,4	4,4	10,3	0,3	3,6	14,5	18,0	12,7	51,3	25,0	4,9	3,2
2006 aprill	4,1	4,3	11,5	0,3	3,1	12,3	17,0	12,3	48,9	26,5	2,0	3,4
2006 mai	4,3	4,7	11,9	1,7	3,0	14,0	17,4	12,2	45,4	29,9	5,1	6,5
2006 juuni	3,8	4,1	13,1	0,8	2,2	14,4	14,4	9,7	38,0	30,1	2,7	7,5
Eurodes												
2004	4,8	1,3	10,5	2,0	5,9	14,7	15,6	17,8	27,2	9,1	0,2	25,3
2005	4,3	0,9	9,1	-0,1	5,3	15,3	18,8	17,2	35,2	22,4	10,2	5,3
2005 III kv	4,1	1,0	9,9	0,4	4,9	16,0	20,5	18,9	38,4	18,3	12,1	2,6
2005 IV kv	4,2	1,9	8,5	0,6	4,6	16,2	18,3	13,9	41,6	21,1	12,2	2,2
2006 I kv	3,7	2,4	9,1	0,5	3,5	16,1	18,2	12,9	46,1	26,5	8,2	1,0
2006 II kv	3,6	2,7	10,0	0,8	3,0	14,0	15,6	10,1	42,0	31,6	3,7	4,0
2006 jaan	3,9	2,7	8,5	0,0	3,9	15,4	18,6	13,7	44,6	26,1	9,0	1,1
2006 veebr	3,3	2,3	9,6	1,3	2,6	16,7	18,3	12,6	47,9	27,3	8,0	-0,4
2006 märts	3,8	2,7	9,2	0,2	3,5	15,1	17,3	11,5	48,1	27,0	5,0	2,8
2006 aprill	3,5	2,5	10,3	0,3	3,1	12,7	15,8	10,6	44,5	29,9	2,1	2,8
2006 mai	3,8	3,0	10,3	1,6	3,1	14,4	16,1	10,4	41,3	34,0	5,2	4,9
2006 juuni	3,2	2,5	9,8	0,6	2,4	14,7	12,8	7,5	33,7	34,3	2,7	5,9

J18 Lühiajaliste võlakirjade aastane kasvumäär emitendi sektori kaupa kõigis vääringutes kokku (aastane muutus protsentides)

Allikas: EKP.

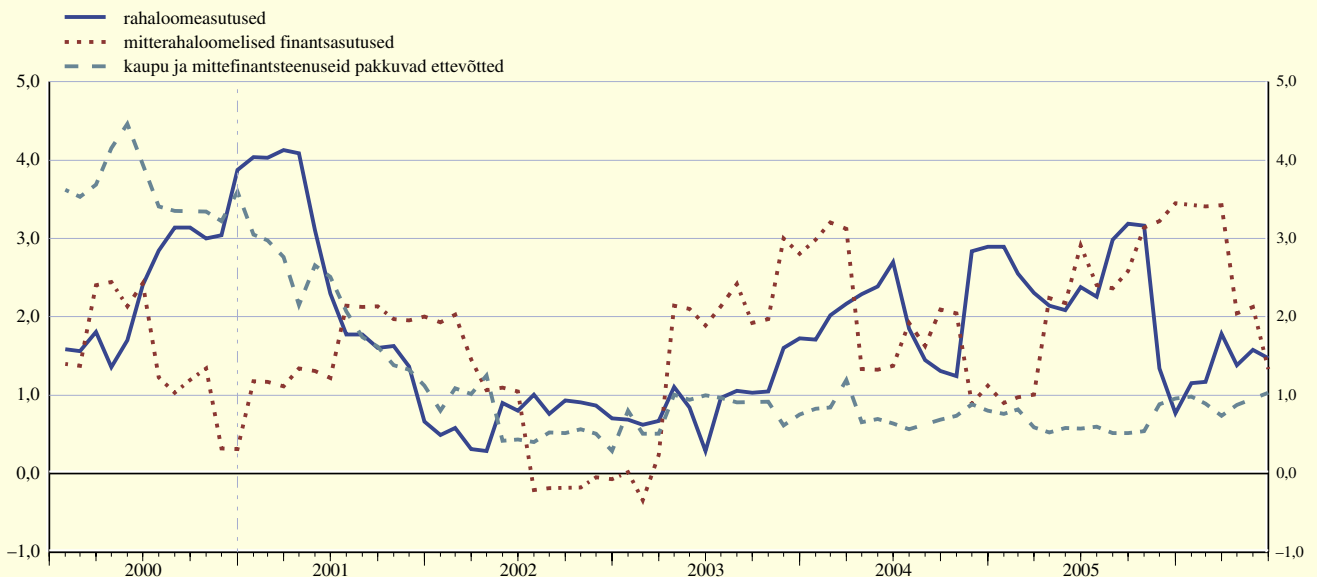
¹ Kasvumäärade arutamist on käsitletud tehnilistes märkustes.

4.4 Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiad¹
(mld EUR, kui pole viidatud teisiti; turuväärtused)

1. Bilansiline jääk ja kasvumäärad
(bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

	Kokku			Rahaloomeasutused		Mitterahaloemelised finantsettevõtted		Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted	
	Kokku	Indeks, dets 2001 = 100	Aastased kasvumäärad (protsentides)	Kokku	Aastased kasvumäärad (protsentides)	Kokku	Aastased kasvumäärad (protsentides)	Kokku	Aastased kasvumäärad (protsentides)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2004 juuni	3 790,1	102,0	1,0	582,5	2,7	364,4	1,4	2 843,2	0,6
juuli	3 679,8	102,1	0,9	562,3	1,8	356,2	1,9	2 761,3	0,6
aug	3 621,2	102,0	0,9	562,5	1,4	355,3	1,6	2 703,4	0,6
sept	3 707,9	102,1	0,9	579,6	1,3	364,2	2,1	2 764,1	0,7
okt	3 787,6	102,2	0,9	598,0	1,2	374,6	2,0	2 815,0	0,7
nov	3 906,5	102,5	1,2	623,9	2,8	388,6	0,9	2 894,1	0,9
dets	4 033,8	102,6	1,2	643,7	2,9	407,7	1,1	2 982,4	0,8
2005 jaan	4 138,0	102,6	1,1	662,6	2,9	414,2	0,9	3 061,3	0,8
veebr	4 254,5	102,6	1,1	681,1	2,6	434,1	1,0	3 139,2	0,8
märts	4 242,4	102,7	0,9	677,7	2,3	424,0	1,0	3 140,7	0,6
aprill	4 094,7	102,9	1,0	656,0	2,1	409,4	2,2	3 029,3	0,5
mai	4 272,7	102,9	1,0	678,1	2,1	424,0	2,2	3 170,5	0,6
juuni	4 381,2	103,1	1,1	698,0	2,4	441,5	2,9	3 241,6	0,6
juuli	4 631,2	103,1	1,0	727,9	2,3	466,7	2,4	3 436,6	0,6
aug	4 605,9	103,1	1,1	723,4	3,0	457,1	2,4	3 425,4	0,5
sept	4 827,2	103,3	1,1	764,1	3,2	483,7	2,6	3 579,3	0,5
okt	4 659,4	103,4	1,2	752,4	3,2	480,5	3,1	3 426,6	0,5
nov	4 882,0	103,7	1,2	809,2	1,3	513,6	3,2	3 559,2	0,9
dets	5 056,2	103,8	1,2	836,4	0,8	540,8	3,4	3 679,1	1,0
2006 jaan	5 289,1	103,9	1,3	884,8	1,2	535,8	3,4	3 868,5	1,0
veebr	5 429,2	103,9	1,2	938,8	1,2	561,8	3,4	3 928,7	0,9
märts	5 629,8	103,9	1,2	962,3	1,8	579,1	3,4	4 088,4	0,7
aprill	5 653,2	104,0	1,1	948,8	1,4	572,9	2,0	4 131,5	0,9
mai	5 364,6	104,2	1,2	896,7	1,6	533,5	2,1	3 934,4	1,0
juuni	5 375,5	104,3	1,1	905,0	1,5	528,6	1,3	3 941,9	1,0

J19 Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate aastased kasvumäärad
(aastased protsentuaalsed muutused)

Allikas: EKP.

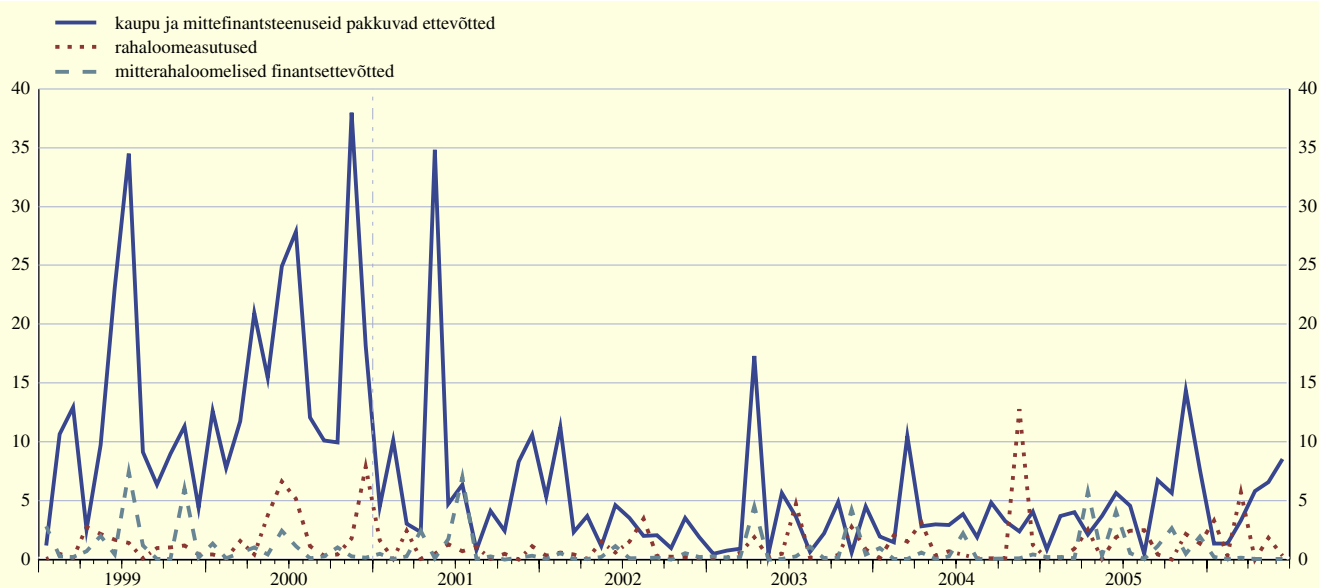
¹ Indeksi ja kasvumäärade arvutamist on käsitletud tehnilistes märkustes.

4.4 Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiad¹ (mld EUR; turuväärtused)

2. Tehingud kuu jooksul

	Kokku			Rahaloomeasutused			Mitterahaloomelised finantsettevõtted			Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted		
	Emissiooni koguväärtus	Väljastmine	Emissiooni netoväärtus	Emissiooni koguväärtus	Väljastmine	Emissiooni netoväärtus	Emissiooni koguväärtus	Väljastmine	Emissiooni netoväärtus	Emissiooni koguväärtus	Väljastmine	Emissiooni netoväärtus
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004												
juuni	3,9	2,2	1,7	0,7	1,6	-0,9	0,3	0,0	0,2	2,9	0,6	2,4
juuli	6,4	3,8	2,6	0,4	0,0	0,4	2,2	0,0	2,2	3,9	3,8	0,1
aug	2,0	3,1	-1,1	0,1	2,2	-2,1	0,0	0,0	0,0	1,9	1,0	0,9
sept	4,9	2,2	2,8	0,1	0,9	-0,8	0,0	0,0	0,0	4,8	1,3	3,5
okt	3,3	0,7	2,6	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	3,2	0,7	2,5
nov	15,3	3,6	11,7	12,8	0,3	12,5	0,1	0,0	0,1	2,4	3,3	-0,9
dets	5,7	2,2	3,5	1,2	0,0	1,2	0,4	0,1	0,3	4,1	2,1	2,0
2005												
jaan	1,1	1,2	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	0,2	0,9	1,2	-0,3
veebr	4,0	1,3	2,7	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	3,7	1,2	2,5
märts	5,0	1,8	3,2	0,9	0,8	0,1	0,1	0,1	0,0	4,0	0,8	3,2
aprill	10,4	2,3	8,1	2,5	0,0	2,5	5,8	0,0	5,7	2,1	2,3	-0,2
mai	4,0	3,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,3	0,6	-0,3	3,7	2,7	1,0
juuni	11,6	4,9	6,7	1,9	1,0	0,9	4,1	0,7	3,3	5,6	3,2	2,5
juuli	7,5	6,6	0,9	2,4	2,9	-0,4	0,5	0,0	0,5	4,5	3,7	0,8
aug	2,9	2,2	0,8	2,5	0,0	2,5	0,0	0,2	-0,1	0,4	2,0	-1,6
sept	8,2	2,3	5,9	0,4	0,0	0,4	1,1	0,1	1,0	6,7	2,2	4,5
okt	8,3	1,6	6,7	0,0	0,1	-0,1	2,6	0,0	2,6	5,6	1,4	4,2
nov	17,0	3,8	13,2	2,1	0,0	2,1	0,5	0,0	0,5	14,4	3,8	10,6
dets	10,9	7,3	3,5	1,3	4,3	-3,0	1,9	0,4	1,5	7,6	2,6	5,0
2006												
jaan	4,8	0,8	4,1	3,3	0,0	3,3	0,2	0,0	0,2	1,3	0,7	0,6
veebr	1,7	1,7	0,0	0,3	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	1,3	1,6	-0,3
märts	9,1	5,4	3,7	0,0	5,7	0,0	5,7	0,1	0,0	3,3	5,4	-2,1
aprill	5,8	0,4	5,4	0,0	0,2	-0,1	0,0	0,0	0,0	5,8	0,3	5,5
mai	8,4	2,2	6,2	1,9	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	6,5	2,2	4,4
juuni	8,8	2,4	6,5	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	8,5	2,4	6,2

J20 Noteeritud aktsiate emissiooni koguväärtus emitendi sektori kaupa (mld EUR, tehinguid kuu jooksul, turuväärtused)

Allikas: EKP.

¹ Indeksi ja kasvumäärade arvutamist on käsitletud tehnilistes märkustes.

4.5 Euroala residentide eurohoiuste ja -laenude intressimäärad rahaloomeasutustes

(protsenti aastas; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga, uued hoiused ja laenu perioodi keskmisena, kui pole viidatud teisiti)

1. Hoiuste intressimäärad (uued hoiused)

	Kodumajapidamiste hoiused						Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete hoiused				Repo- tehingud
	Üleöö- hoiused ¹	Lepingulise tähtajaga			Lõpetatavad ettevõtetähtajaga ^{1,2}		Üleöö- hoiused ¹	Lepingulise tähtajaga			
		Kuni 1 aasta	1–2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu		Kuni 1 aasta	1–2 aastat	Üle 2 aasta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2005 juuli	0,68	1,93	2,01	2,18	2,10	2,34	0,94	2,02	2,21	3,12	2,00
aug	0,68	1,95	2,07	2,09	1,98	2,31	0,97	2,02	2,23	2,91	2,01
sept	0,69	1,97	2,05	2,04	1,98	2,29	0,97	2,04	2,23	2,97	2,03
okt	0,69	1,99	2,28	2,16	1,97	2,27	0,97	2,04	2,58	3,54	2,01
nov	0,70	2,02	2,34	2,18	2,00	2,27	1,00	2,08	2,18	3,52	2,02
dets	0,71	2,15	2,25	2,21	1,97	2,30	1,02	2,25	2,48	3,55	2,22
2006 jaan	0,73	2,21	2,47	2,56	2,00	2,32	1,05	2,27	2,40	3,52	2,25
veebr	0,74	2,24	2,52	2,36	1,97	2,34	1,08	2,31	2,69	3,37	2,26
märts	0,76	2,37	2,60	2,45	1,98	2,37	1,14	2,48	2,93	3,28	2,44
aprill	0,79	2,40	2,81	2,49	2,00	2,42	1,16	2,51	2,92	3,71	2,49
mai	0,79	2,45	2,86	2,48	2,00	2,48	1,18	2,58	3,11	3,38	2,48
juuni	0,81	2,57	2,88	2,57	2,03	2,52	1,22	2,70	3,28	3,27	2,65

2. Kodumajapidamistele antud laenude intressimäärad (uued laenu)

	Arveldus- krediit ¹	Tarbijakrediit			Aasta- põhine intressi- määr ³	Eluaseme ostmiseks antud laenu				Aasta- põhise intressi- määr ³	Muud fikseeritud intressimääraga laenu		
		Fikseeritud intressimääraga				Fikseeritud intressimääraga					Ujuva intressi- määraga ja kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta
		Ujuva intressi- määraga ja kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta		Ujuva intressi- määraga ja kuni 1 aasta	1–5 aastat	5–10 aastat	Üle 10 aasta				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2005 juuli	9,52	6,70	6,59	8,01	7,82	3,33	3,71	4,07	4,06	3,85	3,89	4,54	4,38
aug	9,58	7,00	6,66	8,13	7,98	3,32	3,72	4,01	4,01	3,87	3,80	4,59	4,44
sept	9,61	7,03	6,43	7,94	7,83	3,31	3,69	3,99	3,97	3,82	3,85	4,51	4,29
okt	9,65	6,82	6,43	8,01	7,74	3,33	3,68	3,99	3,96	3,81	3,88	4,50	4,33
nov	9,70	6,75	6,40	7,85	7,61	3,38	3,71	3,98	3,98	3,84	4,00	4,28	4,37
dets	9,67	6,76	6,36	7,43	7,45	3,49	3,85	4,03	4,01	3,98	4,06	4,57	4,40
2006 jaan	9,81	6,94	6,48	8,13	7,87	3,61	3,91	4,14	4,06	4,09	4,15	4,59	4,34
veebr	9,61	6,88	6,34	7,95	7,76	3,66	3,97	4,14	4,06	4,08	4,24	4,66	4,35
märts	9,90	6,79	6,28	7,88	7,65	3,73	3,99	4,22	4,10	4,15	4,33	4,72	4,49
aprill	9,76	7,06	6,31	7,92	7,76	3,84	4,07	4,33	4,17	4,29	4,30	4,85	4,62
mai	9,78	7,23	6,23	7,89	7,77	3,90	4,15	4,40	4,19	4,34	4,43	5,05	4,76
juuni	9,84	7,05	6,30	7,81	7,73	4,00	4,20	4,48	4,25	4,43	4,51	5,09	4,71

3. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele antud laenude intressimäärad (uued laenu)

	Arvelduskrediitid ¹	Muud, kuni 1 miljoni euro suurused fikseeritud intressimääraga laenu			Muud, üle 1 miljoni euro suurused fikseeritud intressimääraga laenu			
		Ujuva intressimää- raga ja kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Ujuva intressimää- raga ja kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	
		1	2	3	4	5	6	7
2005 juuli		5,09	3,86	4,39	4,15	2,96	3,57	3,74
aug		5,10	3,91	4,45	4,16	3,00	3,53	3,80
sept		5,13	3,81	4,36	4,05	2,97	3,40	3,88
okt		5,11	3,88	4,43	4,04	2,94	3,58	3,80
nov		5,09	3,91	4,44	4,03	3,10	3,60	3,98
dets		5,12	3,99	4,50	4,12	3,25	3,58	3,96
2006 jaan		5,23	4,07	4,59	4,13	3,18	3,72	3,96
veebr		5,29	4,13	4,69	4,16	3,26	4,36	4,02
märts		5,30	4,23	4,59	4,16	3,50	3,83	4,18
aprill		5,40	4,34	4,73	4,15	3,51	3,94	4,22
mai		5,36	4,38	4,83	4,26	3,57	4,13	4,32
juuni		5,45	4,47	4,84	4,33	3,74	4,12	4,26

Allikas: EKP.

¹ Selle instrumendikategooria puhul langevad uued hoiused/laenu ja bilansiline jääk kokku. Perioodi lõpu seisuga.

² Selle instrumendikategooria puhul liidetakse kodumajapidamised ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted ning neid kajastatakse kodumajapidamiste sektoris, sest kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete bilansiline jääk on kõigi liikmesriikide kodumajapidamiste sektorite kogusummaga võrreldes ebaoluline.

³ Aastapõhine intressimäär hõlmab laenu kogukulu. Kogukulu koosneb intressimäär komponendist ja muudest vastavatest tasudest, sh püügu tegemise, haldamise, dokumentide ettevalmistamise, garantiide jms kulud.

4.5 Euroala residentide eurohoiuste ja -laenude intressimäärad rahaloomeasutustes

(protsenti aastas; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga, uued hoiused perioodi keskmisena, kui pole viidatud teisiti)

4. Hoiuste intressimäärad (bilansiline jääk)

	Kodumajapidamiste hoiused					Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete hoiused			Repotehingud
	Üleööhoiused ¹	Lepingulise tähtajaga		Lõpetatavad etteteatamistähtajaga ^{1,2}		Üleööhoiused ¹	Lepingulise tähtajaga		
		Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu		Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2005 juuli	0,68	1,91	3,18	2,10	2,34	0,94	2,11	3,57	1,98
aug	0,68	1,92	3,18	1,98	2,31	0,97	2,10	3,46	2,00
sept	0,69	1,92	3,19	1,98	2,29	0,97	2,12	3,56	2,01
okt	0,69	1,93	3,17	1,97	2,27	0,97	2,12	3,39	2,03
nov	0,70	1,96	3,15	2,00	2,27	1,00	2,16	3,43	2,06
dets	0,71	2,01	3,15	1,97	2,30	1,02	2,30	3,41	2,16
2006 jaan	0,73	2,05	3,10	2,00	2,32	1,05	2,32	3,47	2,21
veebr	0,74	2,09	3,12	1,97	2,34	1,08	2,38	3,37	2,27
märts	0,76	2,16	3,00	1,98	2,37	1,14	2,48	3,35	2,38
aprill	0,79	2,21	3,01	2,00	2,42	1,16	2,53	3,40	2,42
mai	0,79	2,27	3,04	2,00	2,48	1,18	2,59	3,41	2,49
juuni	0,81	2,34	3,07	2,03	2,52	1,22	2,72	3,53	2,63

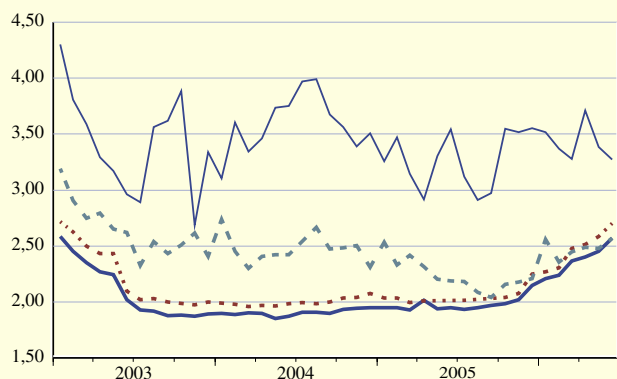
5. Laenuintressid (bilansiline jääk)

	Kodumajapidamiste laenu					Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete laenu			
	Eluaseme ostmiseks antud laenu, tähtajaga			Tarbijakrediit ja muud laenu, tähtajaga			Tähtajaga		
	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2005 juuli	4,53	4,29	4,63	7,88	6,86	5,70	4,30	3,82	4,29
aug	4,52	4,24	4,59	7,92	6,86	5,60	4,25	3,80	4,28
sept	4,49	4,23	4,59	7,91	6,85	5,67	4,25	3,78	4,26
okt	4,49	4,19	4,57	7,92	6,80	5,64	4,24	3,77	4,24
nov	4,48	4,17	4,53	7,86	6,77	5,66	4,29	3,79	4,25
dets	4,54	4,14	4,52	7,89	6,77	5,62	4,35	3,84	4,24
2006 jaan	4,62	4,14	4,50	7,99	6,78	5,60	4,42	3,88	4,26
veebr	4,59	4,17	4,54	7,97	6,78	5,68	4,49	3,95	4,31
märts	4,60	4,15	4,52	8,06	6,80	5,73	4,53	3,98	4,31
aprill	4,63	4,16	4,52	8,10	6,73	5,75	4,59	4,05	4,34
mai	4,63	4,16	4,52	8,10	6,70	5,71	4,64	4,10	4,36
juuni	4,69	4,21	4,55	8,10	6,75	5,73	4,72	4,19	4,40

J21 Lepingulise tähtajaga uued hoiused

(protsenti aastas; ei sisalda kulusid; perioodi keskmised)

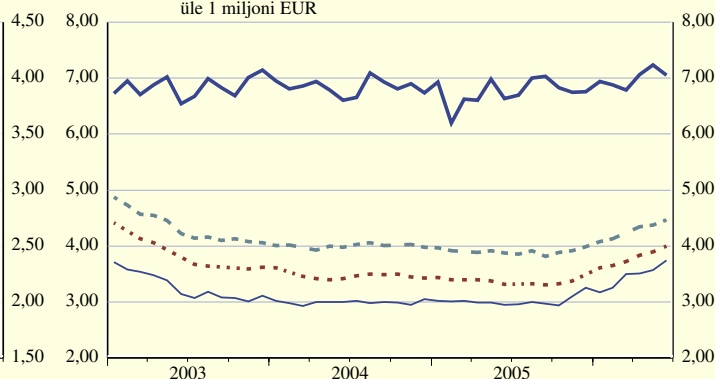
- kodumajapidamistele, kuni 1 aasta
- kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele, kuni 1 aasta
- kodumajapidamistele, üle 2 aasta
- kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele, üle 2 aasta

J22 Ujuva intressimääraga ja kuni üheaastase fikseeritud intressimääraga uued laenu

(protsenti aastas; ei sisalda kulusid; perioodi keskmised)

- kodumajapidamistele tarbimiseks
- kodumajapidamistele eluaseme ostmiseks
- kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele, kuni 1 miljon EUR
- kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele, üle 1 miljoni EUR

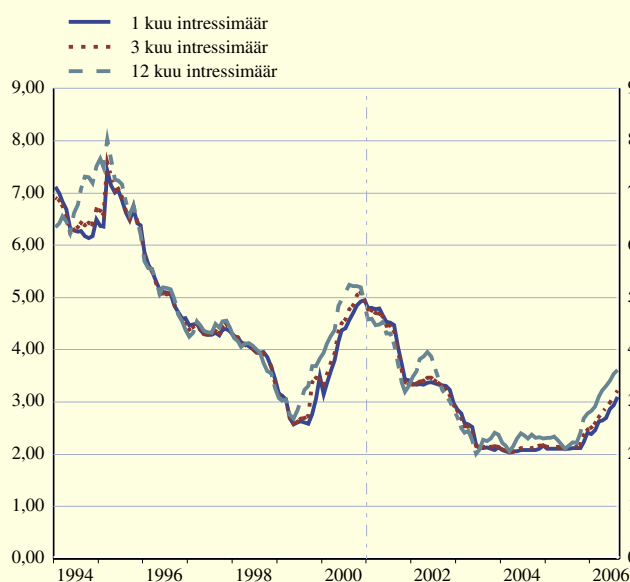
Allikas: EKP.

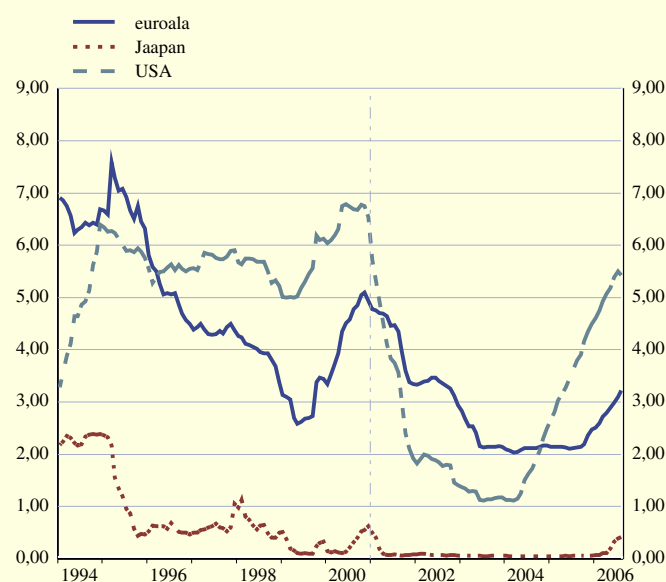
4.6 Rahaturu intressimäärad
(protsenti aastas, perioodi keskmised)

	Euroala ¹					USA	Jaapan
	Üleöhoiused (EONIA)	Ikuulised hoiused (EURIBOR)	3kuulised hoiused (EURIBOR)	6kuulised hoiused (EURIBOR)	12kuulised hoiused (EURIBOR)	3kuulised hoiused (LIBOR)	3kuulised hoiused (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2003	2,32	2,35	2,33	2,31	2,34	1,22	0,06
2004	2,05	2,08	2,11	2,15	2,27	1,62	0,05
2005	2,09	2,14	2,18	2,23	2,33	3,56	0,06
2005 II kv	2,07	2,10	2,12	2,14	2,19	3,28	0,05
2005 III kv	2,08	2,11	2,13	2,15	2,20	3,77	0,06
2005 IV kv	2,14	2,25	2,34	2,46	2,63	4,34	0,06
2006 I kv	2,40	2,50	2,61	2,75	2,95	4,76	0,08
2006 II kv	2,63	2,74	2,90	3,06	3,32	5,21	0,21
2005 aug	2,06	2,11	2,13	2,16	2,22	3,80	0,06
2005 sept	2,09	2,12	2,14	2,17	2,22	3,91	0,06
2005 okt	2,07	2,12	2,20	2,27	2,41	4,17	0,06
2005 nov	2,09	2,22	2,36	2,50	2,68	4,35	0,06
2005 det	2,28	2,41	2,47	2,60	2,78	4,49	0,07
2006 jaan	2,33	2,39	2,51	2,65	2,83	4,60	0,07
2006 veebr	2,35	2,46	2,60	2,72	2,91	4,76	0,07
2006 märts	2,52	2,63	2,72	2,87	3,11	4,92	0,10
2006 aprill	2,63	2,65	2,79	2,96	3,22	5,07	0,11
2006 mai	2,58	2,69	2,89	3,06	3,31	5,18	0,19
2006 juuni	2,70	2,87	2,99	3,16	3,40	5,38	0,32
2006 juuli	2,81	2,94	3,10	3,29	3,54	5,50	0,40
2006 aug ⁶⁾	2,97	3,09	3,22	3,41	3,61	5,42	0,41

J23 Euroala rahaturu intressimäärad
(kuupõhised; protsenti aastas)

J24 3 kuu rahaturu intressimäärad
(kuupõhised; protsenti aastas)

Allikas: EKP.

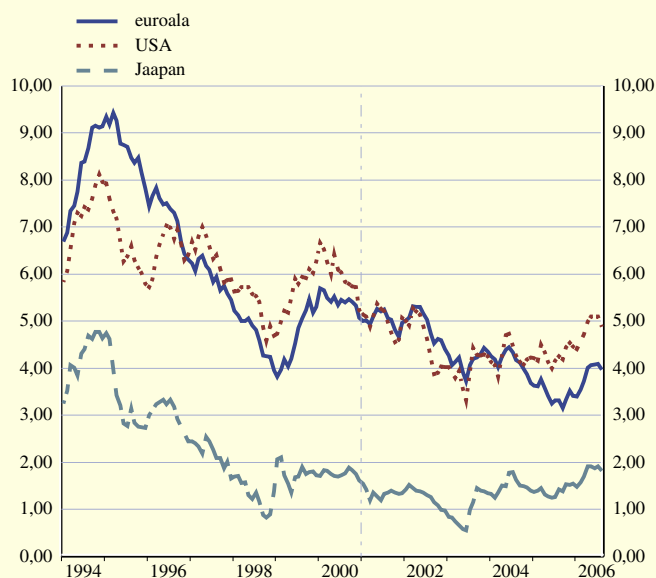
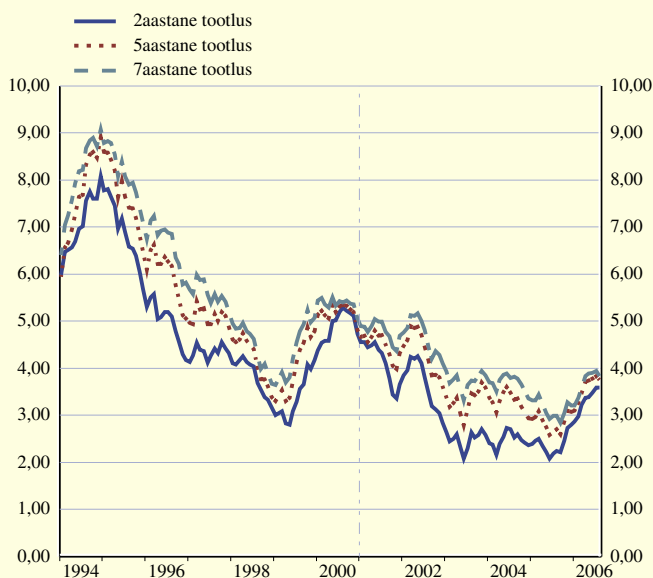
¹ Enne 1999. a jaanuari arvatati arvestuslikud euroala intressimäärad SKPga kaalitud liikmesriikide intressimääradel. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

4.7 Riigivõlakirjade intressimäärad (protsenti aastas, perioodi keskmised)

	Euroola ¹					USA	Jaapan
	2 aastat	3 aastat	5 aastat	7 aastat	10 aastat	10 aastat	10 aastat
	1	2	3	4	5	6	7
2003	2,49	2,74	3,32	3,74	4,16	4,00	0,99
2004	2,47	2,77	3,29	3,70	4,14	4,26	1,50
2005	2,38	2,55	2,85	3,14	3,44	4,28	1,39
2005 II kv	2,21	2,40	2,73	3,07	3,41	4,16	1,28
2005 III kv	2,21	2,36	2,65	2,94	3,26	4,21	1,36
2005 IV kv	2,66	2,79	3,01	3,18	3,42	4,48	1,53
2006 I kv	3,02	3,11	3,28	3,39	3,56	4,57	1,58
2006 II kv	3,41	3,53	3,75	3,88	4,05	5,07	1,90
2005 aug	2,24	2,40	2,70	2,99	3,32	4,26	1,43
2005 sept	2,21	2,34	2,60	2,84	3,16	4,19	1,38
2005 okt	2,45	2,61	2,85	3,05	3,32	4,45	1,54
2005 nov	2,73	2,86	3,10	3,28	3,53	4,53	1,52
2005 dets	2,80	2,88	3,07	3,21	3,41	4,46	1,54
2006 jaan	2,86	2,94	3,10	3,21	3,39	4,41	1,47
2006 veebr	2,97	3,07	3,26	3,37	3,55	4,56	1,57
2006 märts	3,22	3,30	3,47	3,57	3,73	4,72	1,70
2006 aprill	3,37	3,49	3,71	3,83	4,01	4,99	1,91
2006 mai	3,38	3,52	3,74	3,89	4,06	5,10	1,91
2006 juuni	3,47	3,59	3,78	3,91	4,07	5,10	1,87
2006 juuli	3,58	3,69	3,84	3,94	4,10	5,10	1,91
2006 aug ⁽⁹⁾	3,58	3,65	3,75	3,84	3,97	4,89	1,82

J25 Euroala riigivõlakirjade intressimäärad (kuupõhine; protsenti aastas)

J26 10 aastaste riigivõlakirjade intressimäärad (kuupõhine; protsenti aastas)

Allikas: EKP.

¹ Kuni 1998. a detsembrini arvatati euroala tulustus liikmesriikide sarnaste valitsuse võlakirjade SKPga kaalutud intressimäärade alusel. Edaspidi on kaalumise aluseks riiklike võlakirjade nominaalsed jäägid tähtjovahemike lõikes.

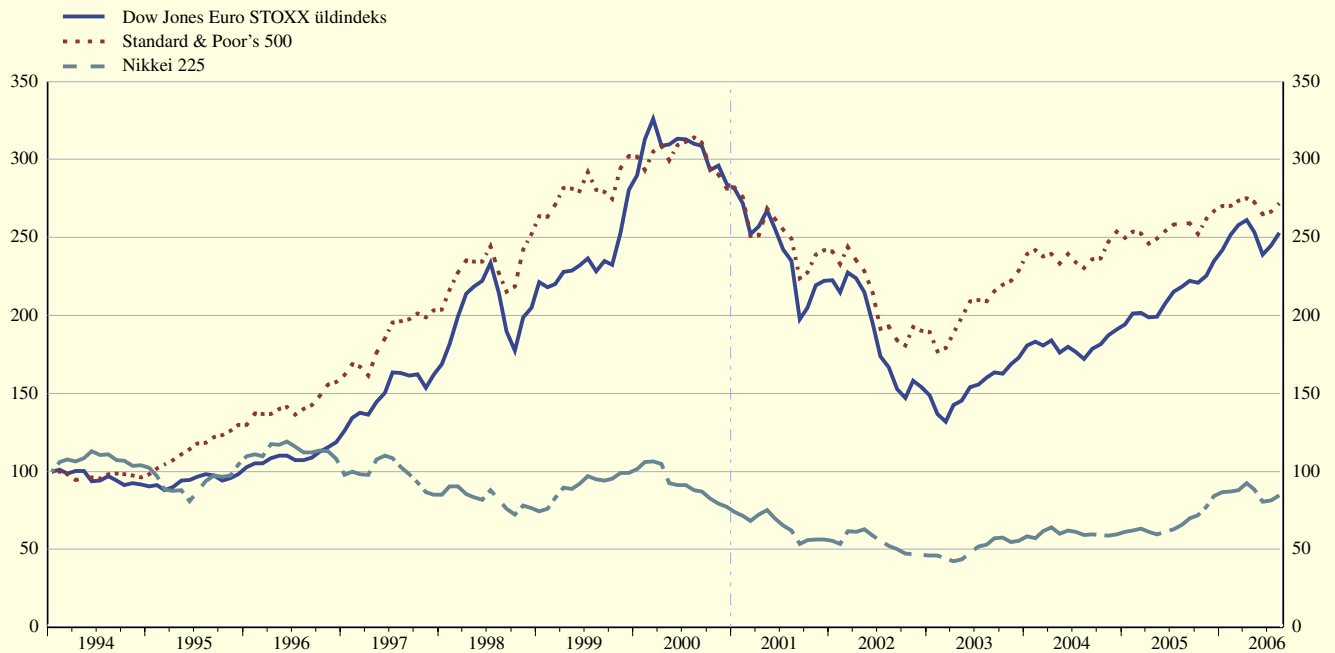
4.8 Aktsiaturgude indeksid

(indeksimäärad punktides; perioodi keskmised)

	Dow Jones EURO STOXX indeksid												USA	Jaapan
	Võrdlusindeks		Peamiste majandussektorite indeksid											
	Üldindeks	50	Põhi- toorainete sektor	Teenuste sektor	Tarbe- kaupade sektor	Nafta ja gaasi sektor	Finants- sektor	Tööstus- sektor	Tehno- loogia- sektor	Kommu- naal- teenuste sektor	Telekom- munikat- siooni- sektor	Tervis- hoiu- sektor		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2003	213,3	2 422,7	212,5	144,9	193,8	259,5	199,3	213,5	275,2	210,7	337,5	304,5	964,9	9 312,9
2004	251,1	2 804,8	251,4	163,4	219,9	300,5	238,2	258,6	298,3	266,3	399,2	395,9	1 131,1	11 180,9
2005	293,8	3 208,6	307,0	181,3	245,1	378,6	287,7	307,3	297,2	334,1	433,1	457,0	1 207,4	12 421,3
2005 II kv	280,1	3 063,7	291,1	177,7	232,4	354,5	271,2	291,7	284,8	321,7	423,0	455,7	1 182,2	11 282,4
2005 III kv	303,4	3 308,0	311,9	185,0	256,7	411,3	293,4	318,6	303,8	346,0	439,7	466,5	1 223,6	12 310,9
2005 IV kv	315,2	3 433,1	334,0	185,5	262,8	411,8	316,8	327,6	325,0	358,6	423,4	478,3	1 231,6	14 487,0
2006 I kv	347,6	3 729,4	373,1	199,2	286,5	423,6	358,4	379,7	354,5	413,3	415,8	522,4	1 283,2	16 207,8
2006 II kv	348,2	3 692,9	386,0	199,6	285,5	412,8	357,5	387,5	358,0	417,7	403,5	539,1	1 280,9	16 190,0
2005 aug	303,1	3 303,3	311,5	185,7	257,1	405,8	293,4	318,9	297,6	343,9	444,7	473,0	1 224,3	12 205,0
2005 sept	308,4	3 351,8	321,7	184,4	263,0	429,3	298,5	322,9	305,7	357,0	436,5	462,5	1 225,6	12 986,6
2005 okt	306,8	3 340,1	322,4	182,4	260,6	405,3	302,6	317,3	312,4	347,7	434,0	466,8	1 192,0	13 384,9
2005 nov	312,7	3 404,9	330,8	183,2	259,3	411,2	316,4	322,3	322,9	354,0	418,2	471,6	1 238,7	14 362,0
2005 dets	325,7	3 550,1	348,4	190,8	268,4	418,5	330,8	342,7	339,2	373,5	418,5	496,1	1 262,4	15 664,0
2006 jaan	335,5	3 626,9	356,5	196,1	276,1	429,6	340,6	361,4	344,6	391,3	414,6	519,2	1 277,7	16 103,4
2006 veebr	349,0	3 743,8	375,9	198,0	288,5	424,3	361,7	383,9	351,7	417,8	409,1	513,8	1 277,2	16 187,6
2006 märts	358,0	3 814,9	386,5	203,1	294,9	417,4	372,5	393,6	366,3	430,4	422,7	532,9	1 293,7	16 325,2
2006 aprill	362,3	3 834,6	399,0	204,8	299,9	433,6	372,9	404,0	381,1	429,3	415,8	545,4	1 301,5	17 233,0
2006 mai	351,7	3 726,8	392,2	200,9	287,9	415,8	362,7	394,5	358,9	420,4	401,0	542,2	1 289,6	16 430,7
2006 juuni	331,8	3 528,7	367,8	193,6	269,8	390,7	338,2	365,2	336,0	404,4	394,8	530,2	1 253,1	14 990,3
2006 juuli	339,6	3 617,3	389,0	196,6	277,0	409,5	348,2	369,8	321,7	415,7	393,3	548,6	1 261,2	15 133,2
2006 aug ⁰⁾	350,7	3 740,9	399,3	200,7	289,0	418,4	366,1	375,5	323,8	442,1	394,8	525,0	1 286,4	15 770,7

J27 Dow Jonesi EURO STOXX üldindeks, Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225

(jaanuar 1994 = 100; kuu keskmised)

Allikas: EKP.

HINNAD, TOODANG, NÕUDLUS JA TÖÖTURUD

5.1 ÜTHI, muud hinnad ja kulud

(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

1. Ühtlustatud tarbijahinnaindeks

	Kokku					Kokku (sesoonselt kohandatud; protsentuaalne muutus võrreldes eelmise perioodiga)						
	Indeks 2005 = 100	Kokku			Kaubad	Teenused	Kokku	Töödeldud toidukaubad	Töötlemata toidukaubad	Tööstus- kaubad, v.a energia	Energia (sesoonselt kohanda- damata)	Teenused
		Kokku (v.a töötlemata toidukaubad ja energia)										
Protsent kogu- summast ¹	100,0	100,0	83,4	59,2	40,8	100,0	11,8	7,4	30,7	9,2	40,8	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
2002	93,9	2,2	2,5	1,7	3,1	-	-	-	-	-	-	
2003	95,8	2,1	2,0	1,8	2,5	-	-	-	-	-	-	
2004	97,9	2,1	2,1	1,8	2,6	-	-	-	-	-	-	
2005	100,0	2,2	1,5	2,1	2,3	-	-	-	-	-	-	
2005 II kv	99,9	2,0	1,5	1,8	2,3	0,7	0,3	0,2	0,1	4,5	0,5	
2005 III kv	100,3	2,3	1,4	2,4	2,2	0,8	0,6	0,0	0,0	5,6	0,6	
2005 IV kv	101,0	2,3	1,5	2,4	2,1	0,4	0,7	0,6	0,2	0,4	0,5	
2006 I kv	101,0	2,3	1,4	2,6	1,9	0,4	0,5	0,6	0,1	1,3	0,4	
2006 II kv	102,4	2,5	1,5	2,7	2,0	0,8	0,4	0,4	0,3	3,9	0,5	
2006 märts	101,5	2,2	1,4	2,4	1,9	0,1	0,3	-0,4	0,1	0,5	0,1	
2006 aprill	102,2	2,4	1,6	2,6	2,2	0,4	0,0	0,2	0,1	2,8	0,2	
2006 mai	102,5	2,5	1,4	2,9	1,8	0,2	0,1	0,3	0,1	1,0	0,2	
2006 juuni	102,5	2,5	1,5	2,7	2,0	0,2	0,1	0,5	0,1	-0,1	0,2	
2006 juuli	102,4	2,4	1,6	2,6	2,1	0,3	0,2	0,9	-0,1	1,4	0,3	
2006 aug ²		2,3										

	Kaubad						Teenused					
	Toit (sh alkohoolsed joogid ja tubakas)			Tööstuskaubad			Elamumajandus		Transport	Side	Vaba aja ja isikliku tegevusega seotud teenused	Muud teenused
	Kokku	Töödeldud toidukaubad	Töötlemata toidukaubad	Kokku	Tööstus- kaubad, v.a energia	Energia	Üür					
Protsent kogu- summast ¹	19,3	11,8	7,4	39,9	30,7	9,2	10,3	6,3	6,4	2,9	14,5	6,6
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
2002	3,1	3,1	3,1	1,0	1,5	-0,6	2,4	2,0	3,2	-0,3	4,2	3,4
2003	2,8	3,3	2,1	1,2	0,8	3,0	2,4	2,0	2,9	-0,6	2,7	3,4
2004	2,3	3,4	0,6	1,6	0,8	4,5	2,4	1,9	2,8	-2,0	2,4	5,1
2005	1,6	2,0	0,8	2,4	0,3	10,1	2,6	2,0	2,7	-2,2	2,3	3,1
2005 II kv	1,2	1,6	0,8	2,1	0,3	8,8	2,7	2,1	2,4	-2,0	2,3	3,4
2005 III kv	1,4	1,8	0,8	2,8	0,1	12,7	2,5	2,1	2,6	-2,2	2,3	3,0
2005 IV kv	1,9	2,2	1,4	2,7	0,4	11,1	2,5	1,9	2,7	-2,7	2,3	2,7
2006 I kv	1,8	2,0	1,4	3,0	0,3	12,2	2,5	2,0	2,4	-3,3	2,2	2,3
2006 II kv	2,0	2,2	1,6	3,1	0,6	11,6	2,5	2,1	2,8	-3,6	2,3	2,2
2006 veebr	1,8	1,9	1,7	3,0	0,3	12,5	2,6	2,1	2,6	-3,4	2,3	2,2
2006 märts	1,6	2,3	0,6	2,7	0,5	10,5	2,6	2,1	2,3	-3,5	2,1	2,3
2006 aprill	1,8	2,2	1,2	2,9	0,6	11,0	2,6	2,1	3,1	-3,7	2,7	2,1
2006 mai	2,0	2,2	1,5	3,4	0,6	12,9	2,5	2,1	2,6	-3,5	1,9	2,2
2006 juuni	2,2	2,2	2,1	3,0	0,7	11,0	2,5	2,1	2,8	-3,6	2,2	2,3
2006 juuli	2,7	2,3	3,2	2,6	0,5	9,5	2,5	2,1	2,8	-3,5	2,5	2,3

Allikad: Eurostati ja EKP arvutused.

¹ Viitab 2005. aasta indeksiperioodile.

² Hinnang põhineb liikmesriikide esialgsel andmetel, mis hõlmavad 95% euroalast, samuti esmasel teabel energiahindade kohta.

5.1 ÜTHI, muud hinnad ja kulud

(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

2. Tööstustoodangu, ehituse, elamispindade ja toorme hinnad

	Tööstustoodangu tootjahinnad (v.a ehitus)										Ehitus ¹	Elamis- pindade hinnad ²	Tooraine maailmaturu- hinnad ³		Nafta-hind (EUR/ barrel) ⁴
	Kokku (indeks 2000 = 100)	Kokku		Tööstus, v.a ehitus ja energia						Energia			Kokku	Kokku, v.a energia	
		Töötlev tööstus	Kokku	Vahe- kaubad	Kapitali- kaubad	Tarbekaubad									
						Kokku	Kestvus- kaubad	Kulu- kaubad							
Protsent kogu- summast ⁵	100,0	100,0	89,5	82,5	31,6	21,3	29,5	4,0	25,5	17,5			100,0	32,8	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2002	101,9	-0,1	0,3	0,5	-0,3	0,9	1,0	1,3	1,0	-2,3	2,7	6,8	-4,1	-0,9	26,5
2003	103,4	1,4	0,9	0,8	0,8	0,3	1,1	0,6	1,2	3,8	2,1	6,8	-4,0	-4,5	25,1
2004	105,7	2,3	2,5	2,0	3,5	0,7	1,3	0,7	1,4	3,9	2,6	7,2	18,4	10,8	30,5
2005	110,1	4,1	3,2	1,8	2,9	1,3	1,1	1,3	1,0	13,4	3,1	7,7	28,5	9,4	44,6
2005 II kv	109,4	3,9	3,1	1,9	3,1	1,5	0,9	1,4	0,8	12,1	3,0	8,1 ⁶	22,4	2,2	42,2
III kv	110,8	4,2	3,0	1,3	1,7	1,2	0,9	1,2	0,9	15,7	3,0	-	33,5	11,6	50,9
IV kv	111,9	4,4	2,8	1,4	1,7	1,1	1,4	1,2	1,4	15,6	3,0	7,3 ⁶	34,2	23,2	48,6
2006 I kv	113,9	5,2	3,2	1,7	2,3	1,0	1,5	1,4	1,5	19,0	.	-	36,4	23,6	52,3
II kv	115,8	5,8	3,9	2,7	4,4	1,2	1,7	1,6	1,8	17,4	.	-	30,0	26,2	56,2
2006 märts	114,4	5,1	3,0	1,8	2,6	1,1	1,5	1,4	1,5	17,5	-	-	27,4	20,0	52,6
aprill	115,4	5,5	3,5	2,2	3,4	1,2	1,6	1,5	1,6	17,7	-	-	35,0	25,4	57,6
mai	115,8	6,1	4,3	2,7	4,5	1,1	1,7	1,7	1,7	18,7	-	-	36,2	31,5	55,7
juuni	116,1	5,8	4,0	3,0	5,2	1,2	1,8	1,6	1,9	15,9	-	-	20,0	22,0	55,4
juuli	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	-	-	21,6	26,7	58,8
aug	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	-	-	15,8	26,9	58,1

3. Tööjõukulu tunnis⁷

	Kokku (sesoonselt kohandatud, indeks 2000 = 100)	Kokku	Komponentide järgi		Tegevuse järgi			Memo: kollektiiv- lepinguga määratud palga näitaja
			Palk	Töötaja poolt tasutud sotsiaal- kindlustusmaksed	Mäetööstus, töötlev tööstus ja energia	Ehitus	Teenused	
Protsent kogu- summast ⁵	100,0	100,0	73,1	26,9	34,6	9,1	56,3	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2002	107,5	3,5	3,3	4,4	3,2	4,3	3,6	2,7
2003	110,8	3,1	2,9	3,9	3,0	4,0	2,9	2,4
2004	113,5	2,4	2,3	2,8	2,7	3,1	2,2	2,1
2005	116,3	2,4	2,2	2,7	2,6	2,1	2,4	2,1
2005 II kv	116,0	2,6	2,2	3,3	2,5	2,5	2,5	2,1
III kv	116,5	2,0	2,1	1,2	2,4	1,3	1,8	2,1
IV kv	117,2	2,1	2,0	2,7	2,3	1,0	2,1	2,0
2006 I kv	117,8	2,2	2,5	1,2	2,5	2,1	2,0	2,1
II kv	.	.	.	.	.	.	.	2,3

Allikad: Eurostat, HWWA (osa 5.1 tabeli 2 veerud 13 ja 14), Thomson Financial Datastream andmetel põhinevad EKP arvutused (osa 5.1 tabeli 2 veerg 15), Eurostati andmetel põhinevad EKP arvutused (osa 5.1 tabeli 2 veerg 6 ja osa 5.1 tabeli 3 veerg 7) ja EKP arvutused (osa 5.1 tabeli 2 veerg 12 ja osa 5.1 tabeli 3 veerg 8).

¹ Eluasemed, aluseks on võetud ühtlustamata andmed.

² Euroala elamispindade hinna näitaja, mis põhineb ühtlustamata allikatel.

³ Viitab eurodes esitatud hindadele.

⁴ Brent Blend (ühekuulise tähtajaga tarne puhul).

⁵ Aastal 2000.

⁶ Teise (neljanda) kvartali andmed osutavad vastavalt esimese (teise) poolaasta keskmistele. Et teatud riiklikud andmed on kättesaadavad alles aastase intervalliga, on poolaasta hinnang osaliselt tuletatud aastatulemustest; seetõttu ei ole poolaastaandmed nii täpsed kui aastaandmed.

⁷ Tööjõukulu tunnis kogu majanduses, v.a põllumajandus, avalik haldus, haridus, tervishoid ja muud teenused. Hõlmata erinevuste tõttu ei pruugi komponendid tervikuga ühtida.

5.1 ÜTHI, muud hinnad ja kulud

(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

4. Tööjõuhikukulud, hüvitis töötaja kohta ja tööjõu tootlikkus

(sesoonselt kohandatud)

	Kokku (indeks 2000 = 100)	Kokku	Majandustegevuse alusel					Avalik haldus, haridus, tervishoid ja muud teenused
			Põllumajandus, jahindus, metsan- dus ja kalandus	Mäetööstus, töötlev tööstus ja energia	Ehitus	Kaubandus, remon- diteenused, hotellid ja restoranid, transport ja side	Finantsvahendus-, kinnisvara-, üürimis- ja äritegevus	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Tööjõuhikukulud ¹								
2002	104,3	2,3	2,0	1,0	3,4	1,5	3,1	3,0
2003	106,4	2,0	5,8	0,5	3,8	2,6	1,2	3,1
2004	107,4	0,9	-8,7	-1,3	1,9	0,6	2,6	2,3
2005	108,5	1,1	4,9	-0,3	2,9	0,2	1,8	1,9
2005 I kv	108,3	1,3	2,9	-0,4	4,3	0,8	1,5	1,6
2005 II kv	108,5	1,1	6,6	0,2	3,4	0,6	2,1	1,4
2005 III kv	108,2	0,8	4,8	0,1	1,7	-0,4	1,7	1,9
2005 IV kv	109,0	1,0	5,4	-1,2	2,3	-0,3	1,8	2,8
2006 I kv	109,3	0,9	0,9	-0,9	2,5	-0,4	2,5	2,4
Hüvitis töötaja kohta								
2002	105,0	2,5	3,1	2,2	2,6	2,5	2,6	3,0
2003	107,5	2,4	3,0	2,6	3,0	2,4	2,0	2,5
2004	109,9	2,2	1,6	3,1	2,5	1,7	2,4	2,1
2005	111,9	1,8	2,0	1,9	1,4	1,8	2,0	1,8
2005 I kv	111,2	1,7	2,8	1,8	0,7	2,0	2,0	1,7
2005 II kv	111,6	1,6	2,3	2,0	1,7	1,7	2,4	1,1
2005 III kv	111,9	1,8	1,6	2,1	1,5	1,7	1,9	1,6
2005 IV kv	112,7	2,0	1,2	1,7	1,7	1,7	1,9	2,8
2006 I kv	113,3	2,0	-0,2	2,4	2,6	1,6	2,1	1,9
Tööjõu tootlikkus ²								
2002	100,7	0,3	1,0	1,2	-0,8	0,9	-0,4	0,0
2003	101,1	0,4	-2,6	2,1	-0,8	-0,2	0,8	-0,5
2004	102,4	1,3	11,2	4,5	0,6	1,1	-0,2	-0,2
2005	103,1	0,7	-2,8	2,2	-1,5	1,6	0,2	-0,1
2005 I kv	102,6	0,4	-0,1	2,1	-3,5	1,2	0,4	0,0
2005 II kv	102,9	0,5	-4,0	1,8	-1,6	1,1	0,3	-0,3
2005 III kv	103,4	0,9	-3,0	2,0	-0,2	2,1	0,2	-0,3
2005 IV kv	103,4	1,0	-4,0	2,9	-0,6	2,0	0,0	0,0
2006 I kv	103,7	1,0	-1,1	3,3	0,1	2,0	-0,4	-0,5

5. Sisemajanduse koguprodukti deflaatorid

	Kokku (sesoonselt kohandatud indeks 2000 = 100)	Kokku	Sisemaine nõudlus				Eksport ³	Import ³
			Kokku	Eratarbimine	Valitsemis- sektori tarbimine	Kapitali kogumahutus põhivarasse		
	1	2	3	4	5	6	7	8
2002	105,0	2,6	2,0	1,9	3,2	1,4	-0,4	-2,0
2003	107,1	2,1	2,0	2,1	2,3	1,2	-1,3	-1,8
2004	109,2	1,9	2,1	2,0	2,4	2,4	0,9	1,4
2005	111,2	1,9	2,3	2,1	2,3	2,4	2,5	3,8
2005 I kv	110,4	1,9	2,3	2,0	2,3	2,8	2,7	3,9
2005 II kv	110,8	1,7	2,1	1,9	1,7	2,2	2,1	3,2
2005 III kv	111,3	1,8	2,4	2,1	2,2	2,0	2,2	3,9
2005 IV kv	112,2	2,0	2,5	2,3	2,9	2,4	2,7	4,1
2006 I kv	112,4	1,8	2,7	2,3	2,1	2,8	3,0	5,5

Allikad: Eurostati andmetele tuginevad EKP arvutused.

¹ Hüvitis töötaja kohta (jooksevhindades), jagatud lisandväärtusega hõivatu kohta (mahuna).

² Lisandväärtus hõivatu kohta (mahuna).

³ Eksporti ja impordi deflaatorid viitavad kaupadele ja teenustele ning sisaldavad piiriülest kaubavahetust euroalas.

5.2 Toodang ja nõudlus

1. SKP ja kulukomponendid

	SKP								
	Kokku	Sisemaine nõudlus					Väliskaubandusbilanss ¹		
		Kokku	Eratarbimine	Valitsemis- sektori tarbimine	Kapitali kogumahutus põhivarasse	Varude muutus ²	Kokku	Eksport ¹	Import ¹
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
<i>Jooksevhinnad (mld EUR, sesoonselt kohandatud)</i>									
2002	7 250,9	7 062,8	4 145,0	1 465,8	1 465,5	-13,5	188,1	2 624,5	2 436,3
2003	7 458,2	7 298,1	4 279,9	1 524,1	1 494,9	-0,8	160,1	2 624,3	2 464,2
2004	7 737,0	7 579,8	4 429,3	1 576,5	1 561,0	13,0	157,2	2 815,7	2 658,4
2005	7 991,7	7 878,9	4 584,4	1 631,2	1 637,3	26,0	112,8	3 009,9	2 897,1
2005 I kv	1 970,0	1 934,5	1 129,2	400,6	400,1	4,7	35,5	723,7	688,3
II kv	1 986,1	1 955,5	1 139,1	405,6	406,9	3,9	30,6	739,8	709,2
III kv	2 007,3	1 982,8	1 153,9	409,0	413,2	6,6	24,5	766,9	742,4
IV kv	2 028,3	2 006,0	1 162,2	415,9	417,1	10,8	22,2	779,6	757,3
2006 I kv	2 044,4	2 026,7	1 174,8	417,3	424,9	9,7	17,7	814,1	796,4
<i>protsent SKPst</i>									
2005	100,0	98,6	57,4	20,4	20,5	0,3	1,4	-	-
<i>Ahelmeetodil arvatud mahud (eelmise aasta hinnad, sesoonselt kohandatud³)</i>									
<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kvartaliga</i>									
2005 II kv	0,4	0,6	0,3	0,9	1,2	-	-	1,7	2,2
III kv	0,6	0,6	0,6	0,7	1,1	-	-	2,7	2,9
IV kv	0,3	0,5	0,2	0,0	0,1	-	-	0,7	1,3
2006 I kv	0,6	0,3	0,6	0,4	0,9	-	-	3,8	2,9
II kv	0,9	.	.	.	.	-	-	.	.
<i>aastane protsentuaalne muutus</i>									
2002	0,9	0,4	0,9	2,3	-1,5	-	-	1,8	0,3
2003	0,8	1,4	1,2	1,6	0,8	-	-	1,3	3,0
2004	2,1	2,0	1,6	1,0	2,4	-	-	6,8	6,8
2005	1,3	1,5	1,4	1,2	2,3	-	-	4,1	4,8
2005 II kv	1,2	1,6	1,4	1,1	2,3	-	-	3,2	4,6
III kv	1,6	1,6	1,8	1,4	3,0	-	-	5,3	5,5
IV kv	1,7	1,7	1,1	1,5	2,7	-	-	5,0	5,3
2006 I kv	2,0	2,0	1,7	2,0	3,4	-	-	9,2	9,6
II kv	2,4	.	.	.	.	-	-	.	.
<i>SKP protsentuaalse muutuse (võrreldes eelmise kvartaliga) komponendid protsendipunktides</i>									
2005 II kv	0,4	0,5	0,2	0,2	0,2	-0,1	-0,1	-	-
III kv	0,6	0,6	0,3	0,1	0,2	-0,1	0,0	-	-
IV kv	0,3	0,5	0,1	0,0	0,0	0,4	-0,2	-	-
2006 I kv	0,6	0,3	0,3	0,1	0,2	-0,4	0,4	-	-
II kv	0,9	.	.	.	.	.	.	-	-
<i>SKP aastase protsentuaalse muutuse komponendid protsendipunktides</i>									
2002	0,9	0,4	0,5	0,5	-0,3	-0,3	0,5	-	-
2003	0,8	1,3	0,7	0,3	0,2	0,2	-0,5	-	-
2004	2,1	1,9	0,9	0,2	0,5	0,3	0,2	-	-
2005	1,3	1,5	0,8	0,2	0,5	0,0	-0,2	-	-
2005 II kv	1,2	1,6	0,8	0,2	0,5	0,1	-0,4	-	-
III kv	1,6	1,5	1,0	0,3	0,6	-0,4	0,0	-	-
IV kv	1,7	1,7	0,6	0,3	0,6	0,2	0,0	-	-
2006 I kv	2,0	2,0	1,0	0,4	0,7	-0,1	0,0	-	-
II kv	2,4	.	.	.	.	.	.	-	-

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.

¹ Eksport ja import hõlmavad kaupu ja teenuseid ning sisaldavad piiriülest kaubavahetust euroalas. Need pole tabeliga 1 osas 7.3 täielikult kooskõlas.

² Sh varade soetamine miinus realiseerimine.

³ Aastaseid andmeid ei ole tööpäevade arvu muutustega kohandatud.

5.2 Toodang ja nõudlus

2. Lisandväärtus tegevusala järgi

	Kogulisandväärtus (baashinnad)							Tootemaksud miinus toote- subsidiumid
	Kokku	Põllumajandus, jahindus, metsan- dus ja kalandus	Mäetööstus, töötlev tööstus ja energia	Ehitus	Kaubandus, remonditeenused, hotellid ja restora- nid, transport ja side	Finants- vahendus-, kinnis- vara-, üürimis- ja äritegevus	Avalik haldus, haridus, tervishoid ja muud teenused	
	1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Jooksev hinnad (mld EUR, sesoonselt kohandatud)</i>								
2002	6 517,0	152,2	1 377,2	373,0	1 391,9	1 749,6	1 473,1	733,9
2003	6 701,4	150,8	1 381,1	389,0	1 425,5	1 826,4	1 528,6	756,7
2004	6 944,7	151,9	1 432,9	414,4	1 474,0	1 894,3	1 577,2	792,3
2005	7 160,3	142,3	1 468,8	434,6	1 524,6	1 965,1	1 624,9	831,4
2005 I kv	1 767,7	35,7	363,2	105,5	376,1	485,2	401,9	202,3
II kv	1 781,9	35,2	366,7	107,5	379,8	488,5	404,2	204,2
III kv	1 796,8	35,5	367,6	109,7	384,1	493,9	406,1	210,5
IV kv	1 813,9	35,9	371,3	111,9	384,7	497,4	412,7	214,3
2006 I kv	1 829,7	35,7	374,0	113,3	386,0	507,8	412,9	214,7
<i>protsent lisandväärtusest</i>								
2005	100,0	2,0	20,5	6,1	21,3	27,4	22,7	–
<i>Ahmelmetodil arvatud mahud (eelmise aasta hinnad, sesoonselt kohandatud¹)</i>								
<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kvartaliga</i>								
2005 I kv	0,4	-3,8	0,1	-0,8	0,6	1,0	0,7	-0,3
II kv	0,4	-1,8	0,6	1,7	0,7	0,3	0,0	0,3
III kv	0,5	0,6	0,6	0,0	0,8	0,6	0,2	1,6
IV kv	0,3	0,2	0,5	0,7	0,6	0,1	0,1	-0,1
2006 I kv	0,6	-0,4	1,0	-0,5	0,6	1,0	0,4	0,4
<i>aastased muutused protsentides</i>								
2002	1,0	-0,4	-0,2	0,0	1,4	1,4	1,7	0,2
2003	0,7	-4,8	0,5	0,2	0,3	1,5	1,0	1,4
2004	2,2	10,1	2,6	2,2	2,0	2,0	1,6	0,8
2005	1,3	-4,1	1,0	0,8	2,2	1,9	0,8	1,0
2005 I kv	1,4	-1,0	0,8	-0,5	2,1	2,2	1,1	-0,8
II kv	1,1	-4,7	0,3	0,8	1,8	2,0	0,9	1,5
III kv	1,5	-4,5	1,0	1,4	2,6	2,0	1,0	2,1
IV kv	1,7	-4,9	1,8	1,6	2,7	2,1	1,0	1,5
2006 I kv	1,9	-1,4	2,7	1,9	2,7	2,0	0,7	2,2
<i>lisandväärtuse protsentuaalse muutuse (võrreldes eelmise kvartaliga) komponendid protsendipunktides</i>								
2005 I kv	0,4	-0,1	0,0	-0,1	0,1	0,3	0,1	–
II kv	0,4	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	–
III kv	0,5	0,0	0,1	0,0	0,2	0,2	0,1	–
IV kv	0,3	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	–
2006 I kv	0,6	0,0	0,2	0,0	0,1	0,3	0,1	–
<i>lisandväärtuse aastase protsentuaalse muutuse komponendid protsendipunktides</i>								
2002	1,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,4	0,4	–
2003	0,7	-0,1	0,1	0,0	0,1	0,4	0,2	–
2004	2,2	0,2	0,5	0,1	0,4	0,5	0,4	–
2005	1,3	-0,1	0,2	0,0	0,5	0,5	0,2	–
2005 I kv	1,4	0,0	0,2	0,0	0,4	0,6	0,2	–
II kv	1,1	-0,1	0,1	0,0	0,4	0,5	0,2	–
III kv	1,5	-0,1	0,2	0,1	0,6	0,5	0,2	–
IV kv	1,7	-0,1	0,4	0,1	0,6	0,6	0,2	–
2006 I kv	1,9	0,0	0,6	0,1	0,6	0,6	0,2	–

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.

¹ Aastaseid andmeid ei ole tööpäevade arvu muutustega kohandatud.

5.2 Toodang ja nõudlus
(aastaste protsentuaalsete näitajate muutused, kui pole viidatud teisiti)

3. Tööstustoodang

	Kokku	Tööstus, v.a ehitus										Ehitus	
		Kokku (sesoonselt kohandatud indeks 2000 = 100)	Tööstus, v.a ehitus ja energia										Energia
			Kokku	Töötlev tööstus	Kokku	Vahe- kaubad	Kapitali- kaubad	Tarbekaubad					
								Kokku	Kestvus- kaubad	Kulukaubad			
Protsent kogusumma ¹	100,0	82,9	82,9	75,0	74,0	30,0	22,4	21,5	3,6	17,9	8,9	17,1	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2003	0,4	100,3	0,3	0,1	0,1	0,3	-0,1	-0,4	-4,4	0,4	2,8	0,6	
2004	2,2	102,3	2,0	2,1	1,9	2,2	3,3	0,5	0,1	0,6	2,0	0,1	
2005	1,0	103,6	1,2	1,2	1,1	0,7	2,6	0,6	-0,8	0,9	1,2	-0,4	
2005 II kv	1,1	103,1	0,6	0,8	0,4	-0,5	2,3	0,6	-1,6	1,0	1,0	0,1	
III kv	1,2	104,0	1,4	1,5	1,4	0,8	2,9	1,6	-0,1	1,8	0,4	1,0	
IV kv	1,8	104,7	2,1	2,2	2,2	2,2	2,9	1,3	2,1	1,2	1,8	0,6	
2006 I kv	3,8	105,9	3,4	3,5	3,4	2,9	5,1	2,1	2,7	2,0	3,8	1,4	
2006 jaan	2,5	105,6	2,9	2,2	2,2	1,9	4,1	0,9	2,6	0,7	6,0	-0,9	
veebr	3,0	105,6	2,9	3,1	2,8	1,8	5,6	2,5	2,2	2,5	2,3	2,8	
märts	5,7	106,4	4,2	5,1	5,0	4,8	5,6	2,9	3,4	2,8	3,1	4,6	
aprill	.	105,7	1,6	0,7	0,6	2,4	2,2	0,1	-1,0	0,3	1,3	.	
mai	.	107,6	5,2	5,9	6,2	6,4	7,6	3,9	7,7	3,3	-0,8	.	
juuni	.	107,6	4,4	4,6	5,3	6,6	4,5	2,6	3,7	2,5	1,6	.	
<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga (sesoonselt kohandatud)</i>													
2006 jaan	0,0	-	0,2	0,2	0,1	0,3	1,1	-0,5	0,1	-0,6	-0,7	-3,1	
veebr	-0,4	-	0,0	0,1	0,0	-0,6	0,6	0,6	-0,3	0,7	-0,5	1,0	
märts	1,2	-	0,8	0,7	1,1	1,4	0,6	0,2	0,5	0,1	0,5	-0,5	
aprill	.	-	-0,7	-0,4	-1,0	-0,3	-1,0	-0,5	-1,1	-0,4	-2,5	.	
mai	.	-	1,8	2,1	2,5	2,2	2,8	1,7	4,3	1,3	-1,7	.	
juuni	.	-	0,0	-0,2	0,0	0,2	-0,9	-0,4	-1,4	-0,2	3,2	.	

4. Tööstuse uued tellimused ja tööstuslik käive, jaemüük ja uute sõiduautode registreerimine

	Tööstuse uued tellimused		Tööstuslik käive		Jaemüük							Uute sõiduautode registreerimine	
	Töötlev tööstus ² (jooksev hinnad)		Töötlev tööstus (jooksev hinnad)		Jooksev- hinnad	Püsivhinnad						Kokku (sesoonselt kohandatud, tuhandetes) ³	Kokku
	Kokku (sesoonselt kohandatud indeks 2000 = 100)	Kokku	Kokku (sesoonselt kohandatud indeks 2000 = 100)	Kokku	Kokku	Kokku (sesoonselt kohandatud indeks 2000 = 100)	Kokku	Toidu- kaubad, joogid, tubakatooted	Toiduks mittekasutatavad kaubad				
									Tekstiil, garderoobi- kaubad	Majapidamistarbed	Kokku		
Protsent kogusumma ¹	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	43,7	56,3	10,6	14,8			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2003	98,4	0,2	101,3	-0,2	2,2	103,7	0,7	1,3	0,2	-1,8	0,6	911	-1,5
2004	105,3	7,3	106,2	5,1	2,3	105,2	1,5	1,2	1,7	1,8	3,3	922	1,1
2005	110,8	4,6	110,7	3,7	2,2	106,6	1,3	0,7	1,7	2,1	1,2	935	1,4
2005 III kv	110,4	4,5	111,3	3,9	2,5	106,8	1,5	0,5	2,2	2,5	1,9	942	4,7
IV kv	117,4	7,4	113,3	4,2	2,3	107,2	1,2	0,6	1,7	2,7	1,6	934	-1,2
2006 I kv	117,7	12,4	115,5	9,0	2,3	107,4	0,9	0,3	1,4	1,4	2,4	947	2,0
II kv	118,3	8,0	118,0	6,2	3,1	107,9	1,7	0,8	2,4	.	.	963	2,4
2006 jaan	115,5	9,2	115,2	8,0	2,9	107,7	1,4	0,7	1,8	4,1	2,1	946	2,1
veebr	119,6	14,1	115,3	7,2	2,8	107,5	1,3	1,2	1,5	2,3	2,4	942	2,6
märts	118,0	13,7	115,8	11,4	1,4	106,9	0,1	-0,9	1,0	-2,2	2,6	953	1,5
aprill	117,1	3,9	116,4	-0,4	3,2	107,9	2,2	1,4	2,5	1,7	3,3	958	1,8
mai	120,3	14,9	119,9	13,1	2,9	107,7	1,4	-0,4	3,0	4,1	4,7	972	8,9
juuni	117,4	5,3	117,9	6,1	3,1	108,1	1,6	1,4	1,6	.	.	959	-2,5
<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga (sesoonselt kohandatud)</i>													
2006 jaan	-	-6,7	-	-0,4	0,6	-	0,5	0,8	0,2	0,7	0,1	-	2,3
veebr	-	3,6	-	0,1	0,0	-	-0,1	0,0	-0,3	-1,4	-0,1	-	-0,4
märts	-	-1,3	-	0,4	-0,4	-	-0,6	-1,1	-0,1	-1,6	0,2	-	1,1
aprill	-	-0,8	-	0,5	0,7	-	0,9	0,9	0,9	2,7	0,6	-	0,5
mai	-	2,7	-	3,0	0,2	-	-0,2	-0,7	0,2	0,9	1,1	-	1,5
juuni	-	-2,4	-	-1,7	0,4	-	0,4	1,0	-0,3	.	.	-	-1,4

Allikad: Eurostat, v.a veerud 12 ja 13 tabelis 4 osas 5.2 (EKP arvutused tuginevad ACEA (European Automobile Manufacturers' Association) andmetele).

¹ Aastal 2000.

² Hõlmab töötlevat tööstust, mis toimib peamiselt tellimuspõhiselt ja mis võttis 2000. aastal enda alla 62,6% tööstuse kogumahu.

³ Aastased ja kvartaalsed näitajad on kõnealuse perioodi kuiste näitajate keskmised.

5.2 Toodang ja nõudlus

(protsentuaalsed jäägid¹, kui pole viidatud teisiti; sesoonselt kohandatud)

5. Ettevõtlus- ja tarbijaküsitlused

	Majanduses valitseva meeleolu näitaja ² (pikaajaline keskmine = 100)	Töötlev tööstus					Tarbijate kindlustunde näitaja ³				
		Tööstussektori kindlustunde näitaja				Tootmisvõimsuse rakendusaste ⁴ (protsentides)	Kokku ⁵	Finantsolukord järgmise 12 kuu jooksul	Majanduslik olukord järgmise 12 kuu jooksul	Tööpuudus järgmise 12 kuu jooksul	Säästus järgmise 12 kuu jooksul
		Kokku ⁵	Tellimused	Valmistoodangu varu	Tootmisega seotud ootused						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2002	94,5	-11	-25	11	3	81,2	-11	-1	-12	27	-3
2003	93,6	-11	-25	10	3	81,0	-18	-5	-21	38	-9
2004	99,4	-5	-16	8	10	81,6	-14	-4	-14	30	-8
2005	98,1	-7	-17	11	6	81,3	-14	-4	-15	28	-8
2005 II kv	96,1	-10	-20	13	3	81,0	-14	-3	-16	31	-7
2005 III kv	97,7	-8	-18	11	6	81,0	-15	-4	-17	29	-8
2005 IV kv	100,1	-6	-15	10	7	81,5	-12	-4	-15	22	-9
2006 I kv	102,6	-2	-9	9	11	82,3	-11	-3	-11	20	-8
2006 II kv	106,5	2	-1	6	13	83,0	-9	-3	-10	16	-8
2006 veebr	102,7	-2	-10	8	11	-	-10	-3	-11	19	-8
2006 märts	103,6	-1	-6	8	12	-	-11	-3	-12	21	-7
2006 aprill	105,7	1	-1	7	13	82,5	-10	-3	-8	22	-8
2006 mai	106,7	2	-2	6	14	-	-9	-3	-10	14	-7
2006 juuni	107,1	3	2	5	12	-	-9	-4	-11	13	-9
2006 juuli	107,8	4	3	5	13	83,6	-8	-3	-10	13	-6

	Ehitussektori kindlustunde näitaja			Jaemüügisektori kindlustunde näitaja				Teenindussektori kindlustunde näitaja			
	Kokku ⁵	Tellimused	Tööhõivega seotud ootused	Kokku ⁵	Ettevõtluses valitsev olukord	Laovarude maht	Oodatav majanduskeskkond	Kokku ⁵	Ärikliima	Nõudlus viimastel kuudel	Nõudlus eelseisvatel kuudel
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2002	-17	-25	-10	-15	-18	17	-11	2	-3	-4	14
2003	-18	-25	-11	-11	-14	17	-2	4	-5	3	14
2004	-14	-22	-6	-9	-14	14	0	11	7	8	17
2005	-9	-15	-3	-9	-14	14	2	11	6	10	17
2005 II kv	-11	-18	-5	-10	-16	13	-1	9	0	9	17
2005 III kv	-9	-16	-2	-9	-15	15	1	11	6	10	17
2005 IV kv	-5	-11	0	-6	-11	16	9	14	10	13	18
2006 I kv	-4	-10	2	-4	-5	16	8	15	11	14	19
2006 II kv	-2	-8	3	0	0	14	15	19	15	18	23
2006 veebr	-5	-12	2	-5	-5	16	7	14	8	13	21
2006 märts	-3	-10	4	-1	-1	14	11	15	11	13	21
2006 aprill	-3	-9	3	-1	-1	16	15	18	14	17	23
2006 mai	-2	-8	3	-1	-2	15	13	20	16	20	23
2006 juuni	-2	-7	3	2	3	12	17	19	14	19	23
2006 juuli	1	-3	5	-1	1	15	13	19	15	17	25

Allikas: Euroopa Komisjon (majanduse ja rahapoliitika peadirektoraat).

¹ Negatiivseid ja positiivseid vastuseid andnud vastajate protsendid.

² Majanduses valitseva meeleolu näitaja koosneb tööstussektori, teenindussektori, tarbijate, ehitussektori ja jaemüügisektori kindlustunde näitajatest; tööstussektori kindlustunde näitaja osakaal on 40%, teenindussektori kindlustunde näitaja osakaal on 30%, tarbijate kindlustunde näitaja osakaal on 20% ja kahe ülejäänud näitaja osakaal on kummalgi 5%. Majanduses valitseva meeleolu näitaja suurus üle (alla) 100 viitavad keskmisest kõrgemale (madalamale) meeleolule alates 1985. aasta jaanuarist.

³ Prantsuskeelses küsitluses tehtud muudatuste tõttu pole euroala tulemustega täielikult võrreldavad.

⁴ Andmeid kogutakse jaanuaris, aprillis, juulis ja oktoobris. Kvartaalsed näitajad on kahe järjestikuse küsitluse keskmised. Aastased andmed saadakse kvartaalsete keskmiste põhjal.

⁵ Kindlustunde näitajad on välja arvatud ülaltoodud komponentide aritmeetilise keskmisena; varude (veerud 4 ja 17) ja tööpuuduse (veerg 10) hindamisel kasutatakse kindlustunde näitajate arvutamiseks pöördmärke.

5.3 Tööturud¹
(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

1. Tööhõive

	Kogu majandus		Tööhõivevorm				Majandustegevus			
	Miljonit (sesoonselt kohandatud)		Töötajad	Füüsilisest isikust ettevõtja	Põllumajandus, jahindus, metsandus ja kalandus	Mäetööstus, töötlev tööstus ja energia	Ehitus	Kaubandus, remonditeenused, hotellid ja restoranid, transport ja side	Finants- vahendus-, kinnisvara-, üürimis- ja äritegevus	Avalik haldus, haridus, tervishoid ja muud teenused
Protsent kogusummast ²	100,0	100,0	84,4	15,6	4,4	17,7	7,7	24,9	15,0	30,3
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2002	134,878	0,7	0,8	0,0	-1,3	-1,4	0,7	0,6	1,9	1,9
2003	135,375	0,4	0,1	1,9	-2,3	-1,6	1,1	0,5	0,8	1,5
2004	136,125	0,6	0,5	0,8	-1,4	-1,7	1,5	0,7	1,7	1,3
2005	137,067	0,7	0,8	-0,1	-1,0	-1,2	2,3	0,7	1,8	1,1
2005 I kv	136,720	0,9	0,9	0,5	-1,0	-1,1	3,4	1,0	1,8	1,1
II kv	136,920	0,7	0,7	0,3	-0,7	-1,7	2,4	0,8	1,7	1,2
III kv	137,121	0,6	0,8	-0,6	-1,4	-1,0	1,5	0,4	1,8	1,2
IV kv	137,507	0,6	0,9	-0,8	-0,8	-1,1	2,1	0,6	2,0	0,9
2006 I kv	137,953	0,9	1,1	-0,4	-0,3	-0,5	1,9	0,4	2,5	1,1
<i>muutus protsentides võrreldes eelmise kvartaliga (sesoonselt kohandatud)</i>										
2005 I kv	0,168	0,1	0,2	-0,3	-0,8	-0,5	0,8	0,4	0,3	0,2
II kv	0,200	0,1	0,2	0,1	0,1	-0,3	0,4	0,2	0,2	0,3
III kv	0,201	0,1	0,3	-0,6	0,1	-0,1	0,0	-0,1	0,6	0,2
IV kv	0,387	0,3	0,3	0,1	-0,3	-0,2	1,0	0,2	0,9	0,2
2006 I kv	0,446	0,3	0,3	0,3	-0,3	0,0	0,4	0,3	0,6	0,4

2. Tööpuudus

(sesoonselt kohandatud)

	Kokku		Vanuse alusel ³				Soo alusel ⁴			
	Miljonit	Protsent tööjõust	Täiskasvanud		Noored		Mehi		Naisi	
			Miljonit	Protsent tööjõust	Miljonit	Protsent tööjõust	Miljonit	Protsent tööjõust	Miljonit	Protsent tööjõust
Protsent kogusummast ²	100,0	75,6	24,4	48,5	51,5					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2002	11,760	8,3	8,740	7,0	3,020	16,8	5,515	6,9	6,245	10,1
2003	12,548	8,7	9,420	7,5	3,128	17,6	5,975	7,4	6,573	10,5
2004	12,899	8,9	9,751	7,6	3,149	18,0	6,186	7,6	6,713	10,5
2005	12,543	8,6	9,485	7,3	3,058	17,7	6,085	7,4	6,458	10,0
2005 II kv	12,685	8,7	9,607	7,4	3,078	17,7	6,164	7,5	6,521	10,1
III kv	12,388	8,5	9,411	7,3	2,977	17,3	6,046	7,4	6,342	9,9
IV kv	12,210	8,3	9,213	7,1	2,996	17,5	5,879	7,2	6,330	9,8
2006 I kv	11,917	8,1	8,933	6,9	2,984	17,4	5,730	7,0	6,187	9,6
II kv	11,535	7,9	8,684	6,7	2,851	16,7	5,623	6,9	5,912	9,2
2006 jaan	12,070	8,2	9,074	7,0	2,996	17,4	5,778	7,0	6,292	9,8
veebr	11,920	8,1	8,926	6,9	2,995	17,4	5,732	7,0	6,189	9,6
märts	11,760	8,0	8,799	6,8	2,961	17,3	5,680	6,9	6,081	9,4
aprill	11,616	8,0	8,717	6,8	2,899	17,0	5,644	6,9	5,971	9,3
mai	11,521	7,9	8,678	6,7	2,844	16,7	5,621	6,9	5,901	9,2
juuni	11,467	7,8	8,657	6,7	2,809	16,5	5,603	6,8	5,864	9,1

Allikas: Eurostat.

¹ Tööhõive andmed viitavad isikutele ja tuginevad ESA 95-le. Tööpuuduse andmed viitavad isikutele ja nende puhul lähtutakse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) soovitusel.

² 2005. aastal.

³ Täiskasvanu: 25aastane ja vanem; noor: alla 25aastane; määrad on kajastatud protsendina tööjõust vastavas vanusegrupis.

⁴ Määrad on kajastatud protsendina tööjõust vastavas soogrupis.

RIIGI RAHANDUS

6.1 Tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak¹ (protsent SKPst)

1. Euroala – tulud

	Kokku		Jooksvad tulud								Kapitalitulud		Memo: maksu- koormus ²	
	1	2	Otsesed maksud	Ettevõtted		Kaudsed maksud	Saadud ELi institutsioonide poolt	Sotsiaal- kindlustus- maksud	Müük		12	Kapitali- maksud		
				Kodumaja- pidamised	3				4	5				6
1997	47,1	46,6	11,9	9,0	2,6	13,3	0,7	17,2	8,6	5,4	2,3	0,5	0,3	42,7
1998	46,6	46,3	12,2	9,5	2,3	13,9	0,6	16,2	8,3	4,9	2,3	0,3	0,3	42,6
1999	47,1	46,8	12,6	9,7	2,5	14,2	0,6	16,1	8,3	4,9	2,3	0,3	0,3	43,1
2000	46,7	46,4	12,7	9,8	2,7	13,9	0,6	15,9	8,2	4,8	2,2	0,3	0,3	42,8
2001	45,8	45,6	12,3	9,6	2,4	13,6	0,6	15,7	8,2	4,7	2,2	0,2	0,3	41,8
2002	45,3	45,0	11,9	9,4	2,2	13,5	0,4	15,7	8,2	4,6	2,1	0,3	0,3	41,3
2003	45,2	44,6	11,5	9,1	2,1	13,5	0,4	15,8	8,3	4,7	2,1	0,6	0,5	41,3
2004	44,8	44,3	11,4	8,8	2,3	13,6	0,3	15,6	8,2	4,6	2,1	0,5	0,4	41,0
2005	45,2	44,7	11,7	8,9	2,5	13,7	0,3	15,6	8,2	4,5	2,2	0,5	0,3	41,3

2. Euroala – kulud

	Kokku		Jooksvad kulutused						Kapitalkulutused				Memo: esmased kulud ³	
	1	Kokku	Töötajate hüvitised	Vahe- tarbimine	Intressi- maksud	Jooksev- ülekanne	Sotsiaal- maksud	Toetused	Investee- ringud	Kapitali- siirded	Tasutud ELi institutsioonide poolt			
												2		3
1997	49,7	46,1	10,9	4,8	5,0	25,4	22,6	2,1	0,6	3,6	2,4	1,2	0,1	44,7
1998	48,9	45,1	10,6	4,6	4,6	25,2	22,2	2,1	0,5	3,8	2,4	1,3	0,1	44,2
1999	48,4	44,6	10,6	4,8	4,1	25,2	22,2	2,1	0,5	3,9	2,5	1,4	0,1	44,4
2000	47,7	43,9	10,4	4,8	3,9	24,8	21,8	2,0	0,5	3,8	2,5	1,3	0,0	43,8
2001	47,7	43,8	10,3	4,8	3,8	24,9	21,8	1,9	0,5	3,9	2,5	1,4	0,0	43,9
2002	47,8	44,0	10,4	4,9	3,5	25,2	22,3	1,9	0,5	3,8	2,4	1,4	0,0	44,3
2003	48,3	44,3	10,5	4,9	3,3	25,5	22,7	1,8	0,5	4,0	2,5	1,4	0,1	44,9
2004	47,6	43,8	10,4	5,0	3,1	25,3	22,5	1,8	0,5	3,8	2,5	1,3	0,0	44,5
2005	47,6	43,8	10,4	5,0	3,0	25,3	22,5	1,7	0,5	3,8	2,5	1,3	0,0	44,5

3. Euroala – puudujääk/ülejäak, esmane puudujääk/ülejäak ja valitsemissektori tarbimine

	Puudujääk (-) / ülejäak (+)					Esmane puudu- jääk (-) / ülejäak (+)	Valitsemissektori tarbimine ⁴						Kollektiivne tarbimine	Indi- viduaalne tarbimine
	Kokku	Kesk- valitsus	Piir- kondlik valitsus	Kohalik oma- valitsus	Sot- siaal- kindlustus- fondid		Kokku	Töötajate hüvitised	Vahe- tarbimine	Mitte- rahalisel sotsiaal- siirded turutootjate kaudu	Põhivara kulum	Müük (-)		
1997	-2,6	-2,4	-0,4	0,1	0,1	2,4	20,1	10,9	4,8	4,9	1,9	2,3	8,2	11,9
1998	-2,3	-2,2	-0,2	0,1	0,1	2,3	19,8	10,6	4,6	4,8	1,9	2,3	8,0	11,7
1999	-1,4	-1,7	-0,1	0,1	0,4	2,7	19,9	10,6	4,8	4,9	1,9	2,3	8,1	11,8
2000	-1,0	-1,4	-0,1	0,1	0,5	2,9	19,8	10,4	4,8	4,9	1,8	2,2	8,0	11,8
2001	-1,9	-1,7	-0,4	0,1	0,4	2,0	19,8	10,3	4,8	5,0	1,8	2,2	7,9	11,9
2002	-2,6	-2,1	-0,5	-0,2	0,2	0,9	20,2	10,4	4,9	5,1	1,8	2,1	8,0	12,2
2003	-3,1	-2,4	-0,5	-0,2	0,0	0,3	20,5	10,5	4,9	5,2	1,8	2,1	8,0	12,5
2004	-2,8	-2,4	-0,3	-0,2	0,1	0,3	20,4	10,4	5,0	5,2	1,8	2,1	8,0	12,4
2005	-2,4	-2,1	-0,3	-0,2	0,2	0,6	20,4	10,4	5,0	5,2	1,8	2,2	8,0	12,5

4. Euroala riigid – puudujääk (-) / ülejäak (+)⁵

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002	0,0	-3,7	-4,9	-0,3	-3,2	-0,4	-2,9	2,0	-2,0	-0,5	-2,9	4,1
2003	0,1	-4,0	-5,8	0,0	-4,2	0,2	-3,4	0,2	-3,1	-1,5	-2,9	2,5
2004	0,0	-3,7	-6,9	-0,1	-3,7	1,5	-3,4	-1,1	-1,9	-1,1	-3,2	2,3
2005	0,1	-3,3	-4,5	1,1	-2,9	1,0	-4,1	-1,9	-0,3	-1,5	-6,0	2,6

Allikad: euroala kokkuvõttelikud andmed – EKP; riikide puudujääke/ülejäake puudutavad andmed – Euroopa Komisjon.

¹ Tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak tuginevad ESA 95-le, kuid ei sisalda 2000. a UMTS-litsentside müügist saadud tulu (euroala puudujääk/ülejäak on koos nende tuludega 0,0% SKPst). Riikide ja ELi institutsioonide vahelisi tehinguid on arvesse võetud ja need on konsolideeritud. Liikmesriikide valitsuste vahelisi tehinguid konsolideeritud ei ole.

² Maksukoormus koosneb maksudest ja sotsiaalkindlustusmaksetest.

³ Sisaldab kogukulutusi, millest on lahutatud intressimaksud.

⁴ Vastab valitsemissektori lõpptarbimiskulutustele (P.3) ESA 95-s.

⁵ Suhe arvutatakse SKP abil, v.a kaudselt mõõdetavad finantsvahendusteenused. Hõlmab UMTS-litsentside müügist saadud tulu ja vahetuslepingute ja tähtpäevaintressiga lepingutega seotud arveldusi.

6.2 Valitsemissektori võlg¹
(protsent SKPst)

1. Euroala – finantsinstrumendi ja võlausaldaja kaupa

	Kokku	Finantsinstrumendid				Võlausaldajad				
		Sularaha ja hoiused	Laenud	Lühiajalised väärtpaberid	Pikaajalised väärtpaberid	Kodumaised võlausaldajad ²				Muud võlausaldajad ³
						Kokku	Rahaloome-asutused	Muud finants-ettevõtted	Muud sektorid	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1996	75,1	2,8	17,0	7,9	47,4	58,7	32,5	10,0	16,1	16,4
1997	74,2	2,8	16,0	6,5	48,9	56,2	31,1	11,8	13,3	18,0
1998	72,8	2,7	15,0	5,6	49,4	53,0	29,3	12,8	10,9	19,8
1999	72,1	2,9	14,2	4,3	50,7	48,4	27,4	9,8	11,3	23,7
2000	69,6	2,7	13,1	3,7	50,1	43,9	24,0	8,9	11,0	25,6
2001	68,3	2,8	12,3	4,0	49,2	42,0	22,9	8,0	11,1	26,3
2002	68,1	2,7	11,7	4,6	49,2	40,0	21,6	7,6	10,8	28,2
2003	69,3	2,1	12,3	5,1	49,9	39,1	21,6	8,3	9,2	30,3
2004	69,9	2,2	11,9	5,1	50,7	37,9	20,8	8,3	8,9	31,9
2005	70,7	2,4	11,7	4,9	51,7	36,9	20,3	8,2	8,4	33,8

2. Euroala – emitendi, tähtaja ja vääringu kaupa

	Kokku	Emitent ⁴				Esialgne tähtaeg			Järelejäänud tähtaeg			Vääring	
		Kesk-valitsus	Piirkondlik valitsus	Kohalik omavalitsus	Sotsiaalkindlustusfondid	Kuni 1 aasta	Üle 1 aasta	Muutuv intressimäär	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Euro või liikmesriigi vääring ⁵	Muud vääringud
1996	75,1	63,0	5,9	5,7	0,5	11,6	63,5	7,1	19,1	26,3	29,8	72,5	2,6
1997	74,2	62,2	6,1	5,4	0,6	9,9	64,3	6,8	18,1	26,0	30,1	71,4	2,8
1998	72,8	61,2	6,1	5,2	0,4	8,9	64,0	6,3	15,6	27,0	30,3	70,1	2,7
1999	72,1	60,6	6,0	5,1	0,4	7,7	64,4	5,6	13,4	28,3	30,5	70,1	2,0
2000	69,6	58,3	5,9	4,9	0,4	6,8	62,8	4,9	13,2	28,9	27,4	67,8	1,8
2001	68,3	57,1	6,1	4,8	0,4	7,2	61,2	3,7	13,6	27,5	27,2	66,8	1,5
2002	68,1	56,7	6,3	4,8	0,4	8,2	59,9	3,9	15,2	25,8	27,2	66,8	1,3
2003	69,3	57,0	6,6	5,1	0,6	8,6	60,8	4,0	14,4	26,6	28,3	68,3	1,0
2004	69,9	57,5	6,7	5,2	0,4	8,5	61,4	3,9	14,4	27,4	28,0	68,8	1,0
2005	70,7	58,1	6,8	5,3	0,5	8,7	62,0	3,8	14,4	28,0	28,4	69,7	1,1

3. Euroala riigid

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002	103,2	60,3	110,7	52,5	58,2	32,1	105,5	6,5	50,5	66,0	55,5	41,3
2003	98,5	63,8	107,8	48,9	62,4	31,1	104,2	6,3	51,9	64,4	57,0	44,3
2004	94,7	65,5	108,5	46,4	64,4	29,4	103,8	6,6	52,6	63,6	58,7	44,3
2005	93,3	67,7	107,5	43,2	66,8	27,6	106,4	6,2	52,9	62,9	63,9	41,1

Allikad: euroala koondandmed – EKP; riikide võlga puudutavad andmed – Euroopa Komisjon.

¹ Valitsemissektori koguvõlg nominaalväärtuses ja konsolideerituna valitsemissektori alamsektorite vahel. Mittersresidentide valitsuste võlgu ei konsolideerita. Andmed on osaliselt hinnangulised.

² Võlausaldajad, kes resideeruvad riigis, mille valitsus on emitent.

³ Hõlmab euroala riikide residentide (v.a riikides, mille valitsus on emitent).

⁴ V.a valitsemissektori võlg liikmesriigis, mille valitsus on emitent.

⁵ Enne 1999. a koosnes eküüdes, omavääringus ja teiste euro kasutusele võtnud liikmesriikide vääringutes nomineeritud võlast.

6.3 Võla muutus¹ (protsent SKPst)

1. Euroala – allika, finantsinstrumendi ja valdaja sektori kaupa

	Kokku	Muutuse allikas				Finantsinstrument				Võlausaldaja			Muud võlausaldajad ⁷
		Laenuvajadus ²	Hindamise mõjud ³	Muud mahu muutused ⁴	Agregatsiooniefekt ⁵	Sularaha ja hoiused	Laenud	Lühi-ajalised väärt-paberid	Pika-ajalised väärt-paberid	Kodu-maised võla-usaldajad ⁶	Raha-loome-asutused	Muud finants-ettevõtted	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997	1,9	2,3	0,0	-0,2	-0,2	0,0	-0,3	-1,1	3,3	-0,3	-0,2	2,1	2,2
1998	1,8	2,3	-0,3	-0,1	-0,1	0,1	-0,3	-0,6	2,6	-0,8	-0,4	1,5	2,5
1999	2,0	1,6	0,4	0,1	-0,1	0,2	-0,2	-1,2	3,1	-2,6	-0,9	-2,5	4,6
2000	1,0	1,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,5	-0,4	1,9	-2,1	-2,0	-0,4	3,1
2001	1,9	1,9	-0,1	0,1	0,0	0,2	-0,2	0,5	1,3	0,0	-0,1	-0,5	1,8
2002	2,1	2,7	-0,5	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,7	1,6	-0,6	-0,5	-0,2	2,7
2003	3,1	3,3	-0,2	0,0	0,0	-0,6	0,9	0,6	2,1	0,2	0,6	0,9	2,9
2004	3,1	3,2	-0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,2	2,6	0,3	0,0	0,3	2,8
2005	3,1	3,0	0,0	0,1	0,0	0,3	0,2	0,0	2,6	0,2	0,2	0,2	2,9

2. Euroala – eelarvepositsiooniväline võlamuutus

	Võla muutus	Puudujääk (-) / ülejääk (+) ⁸	Eelarvepositsiooniväline võlamuutus ⁹											Muud mahu muutused	Muu ¹⁰
			Kokku	Tehingud valitsemissektori poolt hoitavate peamiste finantsvaradega							Hindamise mõjud	Vahetuskursi mõju	Muud mahu muutused		
				Kokku	Sularaha ja hoiused	Laenud	Väärt-paberid ¹¹	Aktsiad ja muud osakud	Eras-tamine	Aktsia- ja osakapitali suurendamine					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1997	1,9	-2,6	-0,7	-0,6	0,1	-0,2	0,0	-0,5	-0,7	0,1	0,0	0,2	-0,2	0,1	
1998	1,8	-2,3	-0,5	-0,3	0,2	0,0	0,0	-0,4	-0,7	0,2	-0,3	0,0	-0,1	0,1	
1999	2,0	-1,4	0,6	0,0	0,4	0,1	0,0	-0,5	-0,8	0,1	0,4	0,2	0,1	0,2	
2000	1,0	0,0	1,0	1,1	0,7	0,2	0,2	0,0	-0,4	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	
2001	1,9	-1,8	0,0	-0,4	-0,6	0,1	0,1	-0,1	-0,3	0,2	-0,1	0,0	0,1	0,5	
2002	2,1	-2,5	-0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,1	-0,5	-0,1	0,0	0,0	0,0	
2003	3,1	-3,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	-0,4	0,1	-0,2	-0,1	0,0	0,1	
2004	3,1	-2,8	0,3	0,4	0,2	0,1	0,1	0,0	-0,4	0,2	-0,1	0,0	0,0	0,0	
2005	3,1	-2,4	0,7	0,7	0,3	0,1	0,2	0,1	-0,3	0,2	0,0	0,0	0,1	-0,1	

Allikas: EKP.

¹ Andmeid on hinnatud osaliselt. Nominaalse konsolideeritud koguvõla aastast muutust on väljendatud protsendina SKPst, st $[\text{võlg}(t) - \text{võlg}(t-1)] \div \text{SKP}(t)$.

² Laenuvajadus võrdub võlatehingutega.

³ Lisaks valuutakursi muutuse mõjule sisaldab ka nimiväärtusele tugineva mõõtmise mõju (nt emiteeritud väärt-paberite aazio ja disaazio).

⁴ Sisaldab ühikute ja teatud liiki võlakohustuste ümberliigitamist.

⁵ Liikmesriikide koandvõla muutuste ja nende võlamuutuste koandandmete vaheline erinevus, mille põhjuseks on enne 2001. a andmete liitmiseks kasutatavate vahetuskursside muutused.

⁶ Võlausaldajad, kes resideeruvad riigis, mille valitsus on emitent.

⁷ Hõlmab euroala riikide residentide (v.a riikides, mille valitsus on emitent).

⁸ Sisaldab UMTS-litsentside müügist saadud tulu.

⁹ Nominaalse konsolideeritud koguvõla aastase muutuse ja puudujäägi vaheline erinevus, mida on väljendatud protsendina SKPst.

¹⁰ Koonsneb peamiselt tehingutest muude varade ja kohustustega (kaubanduskrediit, muud nõuded/kohustused ja tuletisinstrumentid).

¹¹ V.a tuletisinstrumentid.

6.4 Kvartaalsed tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak¹
(protsent SKPst)

1. Euroala – kvartaalsed tulud

	Kokku		Jooksvad tulud					Kapitalitulud		Memo: maksu- koormus ²
	1	2	Otsesed maksud	Kaudsed maksud	Sotsiaal- kindlustusmaksed	Müük	Tulu varadelt	8	Kapitali- maksud	
			3	4	5	6	7		9	
2000 I kv	43,6	43,1	11,1	13,1	15,5	1,9	0,7	0,6	0,3	39,9
II kv	47,8	47,3	13,9	13,4	15,8	2,1	1,2	0,5	0,3	43,4
III kv	44,2	43,8	11,9	12,6	15,7	2,0	0,8	0,5	0,2	40,4
IV kv	50,0	49,5	14,0	14,2	16,6	2,9	1,0	0,5	0,3	45,0
2001 I kv	42,4	41,9	10,5	12,7	15,3	1,8	0,9	0,4	0,2	38,7
II kv	46,9	46,5	13,5	13,0	15,6	2,0	1,6	0,4	0,2	42,3
III kv	43,5	43,1	11,6	12,3	15,5	1,9	0,9	0,4	0,3	39,7
IV kv	49,2	48,7	13,5	13,9	16,3	2,9	1,1	0,5	0,3	44,0
2002 I kv	42,1	41,6	10,1	12,7	15,5	1,7	0,8	0,5	0,2	38,6
II kv	45,7	45,1	12,6	12,7	15,5	2,0	1,5	0,6	0,3	41,1
III kv	43,6	43,0	11,2	12,7	15,4	2,0	0,8	0,5	0,3	39,6
IV kv	49,2	48,5	13,4	14,1	16,2	2,9	0,9	0,7	0,3	44,0
2003 I kv	42,1	41,5	9,8	12,8	15,6	1,7	0,7	0,5	0,2	38,5
II kv	46,0	44,5	12,1	12,7	15,8	1,9	1,3	1,5	1,2	41,7
III kv	43,0	42,4	10,8	12,7	15,5	1,9	0,7	0,6	0,2	39,2
IV kv	49,4	48,3	13,1	14,3	16,2	2,9	0,8	1,1	0,3	43,9
2004 I kv	41,6	41,0	9,6	12,8	15,4	1,7	0,7	0,6	0,3	38,1
II kv	45,2	44,4	12,2	13,1	15,4	2,0	0,9	0,8	0,6	41,2
III kv	42,8	42,2	10,7	12,6	15,4	1,9	0,7	0,6	0,3	39,0
IV kv	49,6	48,4	13,0	14,5	16,2	2,9	0,8	1,1	0,4	44,2
2005 I kv	42,5	41,8	10,0	13,0	15,4	1,7	0,6	0,7	0,3	38,7
II kv	45,1	44,3	11,9	13,3	15,3	2,0	0,9	0,8	0,3	40,9
III kv	43,7	42,9	11,1	12,9	15,4	1,9	0,8	0,8	0,3	39,7
IV kv	49,6	48,6	13,4	14,5	16,1	2,9	0,9	0,9	0,3	44,3
2006 I kv	42,9	42,3	10,4	13,2	15,3	1,6	0,9	0,6	0,3	39,2

2. Euroala – kvartaalsed kulud ja puudujääk/ülejäak

	Kokku		Jooksvad kulutused						Kapitalikulutused			Puudujääk (-) / ülejäak (+)	Esmane puudu- jääk (-) / ülejäak (+)
	1	2	Töötajate hüvitised	Vahe- tarbimine	Intressi- maksed	Jooksev- üle- kanded	Sotsiaal- toetused	Toetused	9	Inves- teeringud	Kapitali- siirded		
							7						
2000 I kv	46,3	43,0	10,2	4,6	4,1	24,1	20,8	1,3	3,4	2,0	1,4	-2,7	1,4
II kv	46,3	42,9	10,3	4,6	3,9	24,1	20,8	1,4	3,4	2,3	1,1	-1,5	5,4
III kv	43,2	42,8	10,1	4,6	4,0	24,2	20,9	1,5	0,4	2,5	1,1	1,0	5,0
IV kv	49,9	46,0	11,1	5,3	3,8	25,9	22,1	1,6	3,8	3,1	1,5	0,2	3,9
2001 I kv	45,8	42,4	10,1	4,2	4,0	24,1	20,9	1,3	3,4	1,9	1,5	-3,4	0,6
II kv	46,3	42,8	10,3	4,6	3,9	24,1	20,8	1,3	3,5	2,3	1,2	0,6	4,5
III kv	46,1	42,4	10,0	4,6	3,8	24,1	20,8	1,4	3,7	2,5	1,3	-2,7	1,2
IV kv	51,1	46,2	11,0	5,7	3,6	25,9	22,1	1,7	5,0	3,2	1,8	-1,9	1,7
2002 I kv	46,3	42,8	10,3	4,3	3,7	24,5	21,2	1,3	3,5	1,9	1,6	-4,2	-0,5
II kv	46,8	43,3	10,3	5,0	3,6	24,4	21,2	1,3	3,5	2,3	1,2	-1,1	2,4
III kv	46,9	43,2	10,0	4,7	3,5	24,9	21,4	1,4	3,8	2,5	1,3	-3,3	0,2
IV kv	50,9	46,4	11,0	5,7	3,3	26,4	22,6	1,6	4,5	2,8	1,7	-1,7	1,6
2003 I kv	47,1	43,5	10,4	4,5	3,5	25,1	21,6	1,3	3,6	1,9	1,7	-5,0	-1,5
II kv	47,5	43,9	10,4	4,7	3,4	25,3	21,8	1,3	3,6	2,3	1,3	-1,5	1,9
III kv	47,1	43,4	10,2	4,8	3,3	25,1	21,6	1,3	3,7	2,5	1,2	-4,1	-0,8
IV kv	51,2	46,3	11,0	5,7	3,1	26,5	22,8	1,5	4,9	3,2	1,7	-1,8	1,3
2004 I kv	46,6	43,1	10,3	4,6	3,2	25,0	21,5	1,2	3,4	1,9	1,5	-5,0	-1,8
II kv	46,8	43,4	10,4	4,9	3,1	24,9	21,5	1,2	3,4	2,3	1,1	-1,6	1,5
III kv	46,2	42,8	10,0	4,6	3,2	25,0	21,5	1,3	3,4	2,4	1,0	-3,4	-0,2
IV kv	50,9	45,9	10,9	5,7	3,0	26,2	22,6	1,4	5,0	3,1	1,9	-1,3	1,7
2005 I kv	47,0	43,5	10,3	4,6	3,2	25,4	21,6	1,2	3,5	1,9	1,6	-4,5	-1,3
II kv	46,6	43,1	10,3	4,9	3,1	24,8	21,6	1,1	3,5	2,3	1,2	-1,5	1,6
III kv	46,0	42,5	9,9	4,7	3,0	24,8	21,5	1,2	3,5	2,4	1,1	-2,4	0,7
IV kv	51,0	46,0	11,1	5,7	2,9	26,3	22,6	1,3	5,0	3,1	1,8	-1,4	1,5
2006 I kv	45,8	42,5	10,1	4,4	3,0	25,0	21,4	1,1	3,3	1,9	1,4	-2,9	0,1

Allikas: Eurostati ja riikide andmetele tuginevad EKP arvutused.

¹ Tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak tuginevad ESA 95-le. Ei hõlma ELi eelarve ja valitsussektorivälise üksuste vahelisi tehinguid. Muudel juhtudel ja siis, kui andmete edastamise tähtajad kattuvad, vastavad kvartaalsed andmed aastaandmetele. Andmeid pole sesoonselt kohandatud.

² Maksukoormus koosneb maksudest ja sotsiaalkindlustusmaksetest.

6.5 Kvartaalne võlg ja võla muutus (protsent SKPst)

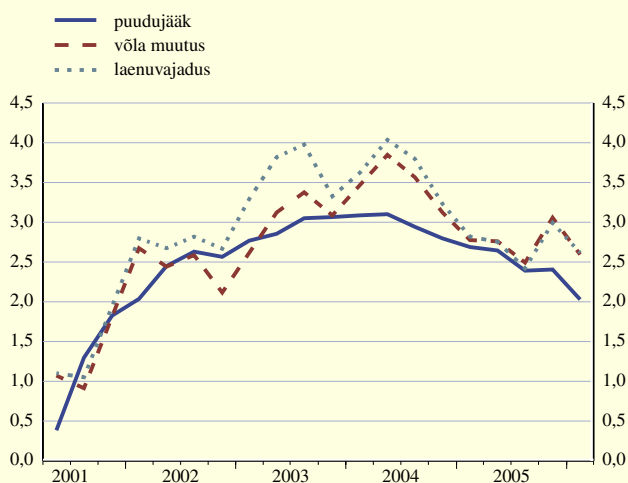
1. Euroala – Maastrichti võlg finantsinstrumentide kaupa¹

	Kokku 1	Finantsinstrumendid			
		Sularaha ja hoiused 2	Laenud 3	Lühiajalised väärtpaberid 4	Pikaajalised väärtpaberid 5
2003 II kv	70,2	2,7	11,6	5,5	50,3
III kv	70,4	2,7	11,6	5,5	50,5
IV kv	69,3	2,1	12,3	5,1	49,9
2004 I kv	70,8	2,1	12,4	5,5	50,9
II kv	71,6	2,2	12,3	5,5	51,6
III kv	71,4	2,3	12,1	5,6	51,5
IV kv	69,9	2,2	11,9	5,1	50,7
2005 I kv	71,2	2,2	11,9	5,3	51,8
II kv	72,1	2,4	11,7	5,3	52,7
III kv	71,7	2,4	11,8	5,3	52,2
IV kv	70,7	2,4	11,7	4,9	51,7
2006 I kv	71,3	2,5	11,7	5,1	52,0

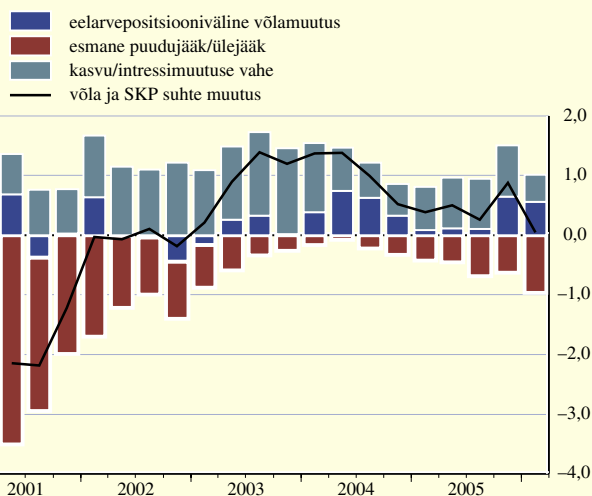
2. Euroala – eelarvepositsiooniväline võlamuutus

	Võla muutus 1	Puudujääk (-)/ ülejääh (+) 2	Eelarvepositsiooniväline võlamuutus								Memo: laenu- vajadus 11
			Kokku 3	Tehingud valitsemissektori poolt hoitavate peamiste finantsvaradega					Ümberhind- luse mõju ja muud mahu muutused 9	Muud 10	
				Kokku 4	Sularaha ja hoiused 5	Laenud 6	Väärt- paberid 7	Aktsiad ja muud osakud 8			
2003 II kv	4,5	-1,5	3,0	3,3	2,0	0,1	0,0	1,2	0,1	-0,4	4,4
III kv	2,7	-4,1	-1,4	-1,2	-1,3	0,0	-0,1	0,2	-0,1	-0,1	2,8
IV kv	-1,9	-1,8	-3,8	-3,9	-2,1	-0,3	-0,1	-1,3	-0,5	0,7	-1,4
2004 I kv	8,8	-5,0	3,8	2,1	1,4	0,0	0,2	0,5	-0,1	1,9	8,9
II kv	6,0	-1,6	4,4	4,0	3,4	0,1	0,3	0,3	0,0	0,3	6,0
III kv	1,6	-3,4	-1,8	-1,0	-1,4	0,0	0,2	0,1	-0,3	-0,5	1,9
IV kv	-3,4	-1,3	-4,7	-3,4	-2,6	0,1	-0,1	-0,7	0,0	-1,3	-3,4
2005 I kv	7,3	-4,5	2,8	2,5	1,4	0,3	0,4	0,4	0,2	0,1	7,1
II kv	5,8	-1,5	4,3	3,7	2,7	0,3	0,3	0,4	0,2	0,5	5,6
III kv	0,6	-2,4	-1,8	-2,5	-2,5	-0,1	0,3	-0,3	0,0	0,7	0,5
IV kv	-1,1	-1,4	-2,5	-0,8	-0,3	-0,2	-0,4	0,0	-0,1	-1,6	-1,0
2006 I kv	5,2	-2,9	2,3	1,6	1,1	0,1	0,7	-0,3	-0,2	0,9	5,4

J28 Puudujääk, laenuvajadus ja võla muutus
(nelja kvartali libisev summa SKP protsendina)

J29 Maastrichti võlg
(võla ja SKP suhte aastane muutus ja selle põhjused)

Allikas: Eurostati ja riikide andmetele tuginevad EKP arvutused.

¹ Aktsiaid käsitlevad andmed kvartalis t on väljendatud SKP summa protsendina selles ja kolmes eelmises kvartalis.

VÄLISMAJANDUS

7.1 Maksebilans

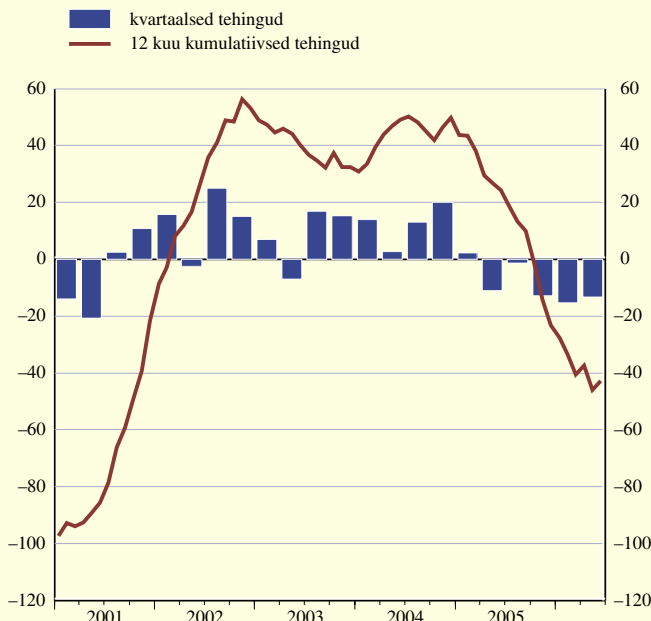
(mld EUR; netotehingud)

1. Maksebilans – kokkuvõte

	Jooksevkonto					Kapitali- konto	Neto- laenu- andmine/ -võtmine väljaspool euroala (veerud 1 + 6)	Finantskonto						Vead ja täpsustused
	Kokku	Kaubad	Teenused	Tulu	Jooksev- üle- kanded			Kokku	Otse- investee- ringud	Portfelli- investee- ringud	Tuletis- instru- mendid	Muud investee- ringud	Reservid	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2003	32,4	106,1	19,5	-37,2	-56,0	12,9	45,4	-1,3	-12,3	74,9	-13,0	-79,1	28,2	-44,1
2004	49,9	105,3	29,0	-28,0	-56,4	17,5	67,3	-10,9	-41,2	60,3	-5,0	-37,5	12,5	-56,4
2005	-23,1	54,1	34,8	-43,8	-68,2	12,5	-10,6	79,1	-156,3	155,4	-15,2	76,5	18,8	-68,5
2005 II kv	-11,2	18,1	10,3	-23,6	-16,0	4,0	-7,2	49,5	-14,7	107,8	1,3	-48,0	3,1	-42,3
III kv	-1,4	16,0	9,6	-7,1	-19,8	2,8	1,5	34,6	-97,6	89,8	-0,4	40,8	2,0	-36,0
IV kv	-12,8	4,9	10,8	-12,3	-16,2	4,7	-8,1	-23,7	-20,2	-49,1	-8,8	45,6	8,8	31,9
2006 I kv	-15,2	-4,6	5,1	-0,7	-15,1	2,3	-12,9	84,6	-14,6	31,2	-8,5	69,9	6,6	-71,7
II kv	-13,3	5,7	11,8	-15,3	-15,6	2,0	-11,3	57,0	-10,9	115,5	-0,9	-45,3	-1,4	-45,7
2005 juuni	2,2	8,8	4,7	-5,0	-6,4	2,1	4,3	13,5	-7,7	96,7	1,0	-77,9	1,4	-17,7
juuli	3,0	9,5	4,5	-5,5	-5,5	0,8	3,8	1,0	-85,1	77,1	1,4	5,0	2,6	-4,8
aug	-2,7	1,0	1,5	1,0	-6,2	0,8	-2,0	0,4	-12,0	-13,3	-0,7	26,5	-0,1	1,6
sept	-1,6	5,5	3,6	-2,6	-8,1	1,2	-0,4	33,2	-0,5	26,0	-1,2	9,3	-0,5	-32,8
okt	-7,5	1,7	4,7	-8,5	-5,5	0,6	-6,9	-12,8	-7,9	-1,9	-4,3	1,0	0,2	19,7
nov	-5,6	1,5	2,9	-4,9	-5,0	0,9	-4,6	2,2	-3,9	-43,7	-0,3	48,9	1,2	2,4
dets	0,3	1,7	3,2	1,1	-5,7	3,2	3,4	-13,2	-8,5	-3,6	-4,2	-4,3	7,4	9,7
2006 jaan	-11,4	-7,2	1,1	-0,9	-4,3	0,8	-10,6	4,0	0,9	-34,2	-2,8	42,3	-2,1	6,6
veebr	-0,9	0,4	2,3	0,2	-3,8	1,0	0,1	14,0	-26,9	19,1	-3,3	23,0	2,1	-14,2
märts	-3,0	2,2	1,7	0,1	-6,9	0,5	-2,5	66,5	11,4	46,4	-2,4	4,6	6,6	-64,1
aprill	-7,3	0,4	3,2	-5,1	-5,9	0,5	-6,8	4,9	-1,9	-5,2	-5,6	18,8	-1,2	1,9
mai	-11,5	0,9	4,1	-11,3	-5,2	0,7	-10,8	37,1	-0,4	49,3	2,3	-12,6	-1,7	-26,2
juuni	5,5	4,4	4,5	1,2	-4,6	0,8	6,3	15,1	-8,7	71,4	2,4	-51,5	1,5	-21,4
<i>12 kuu kumulatiivsed tehingud</i>														
2006 juuni	-42,8	22,0	37,4	-35,4	-66,7	11,8	-30,9	152,4	-143,4	187,4	-18,6	111,0	16,0	-121,5

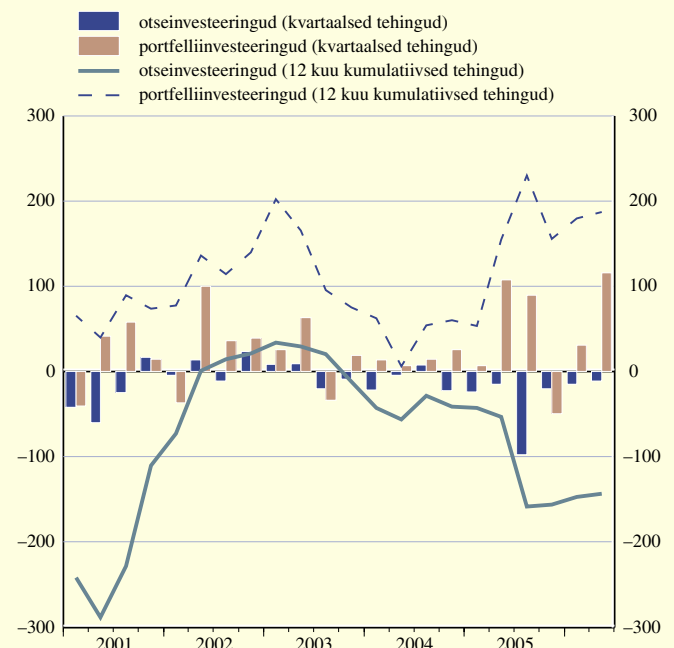
J30 Maksebilans: jooksevkonto

(mld EUR)

J31 Maksebilans: otse- ja portfelliinvesteeringud (netosumma)

(mld EUR)

Allikas: EKP.

7.1 Maksebilanss

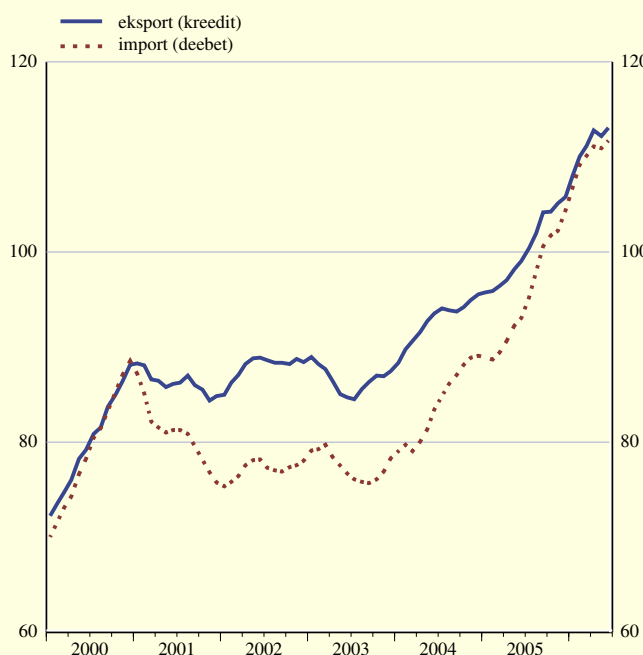
(mld EUR; tehingud)

2. Jooksev- ja kapitalikonto

	Jooksevkonto											Kapitalikonto	
	Kokku			Kaubad		Teenused		Tulu		Jooksevülekanded		Kreedit	Deebet
	Kreedit	Deebet	Neto-summa	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2003	1 693,2	1 660,8	32,4	1 036,0	929,9	331,8	312,3	243,3	280,5	82,1	138,1	23,7	10,8
2004	1 843,0	1 793,2	49,9	1 128,2	1 022,9	362,1	333,1	270,9	298,9	81,9	138,3	24,1	6,6
2005	2 022,6	2 045,7	-23,1	1 220,0	1 166,0	397,3	362,5	321,6	365,4	83,6	151,8	23,4	10,9
2005 II kv	503,4	514,5	-11,2	305,2	287,1	97,3	87,0	83,8	107,3	17,1	33,1	5,8	1,8
2005 III kv	509,7	511,1	-1,4	309,0	293,0	108,9	99,3	76,5	83,6	15,3	35,1	4,6	1,8
2005 IV kv	548,7	561,5	-12,8	327,4	322,4	105,8	95,0	93,3	105,7	22,2	38,4	8,1	3,5
2006 I kv	536,9	552,1	-15,2	328,1	332,7	96,0	90,9	83,6	84,3	29,2	44,3	5,3	3,0
2006 II kv	572,9	586,3	-13,3	342,3	336,5	105,5	93,7	108,5	123,8	16,6	32,2	4,3	2,2
2006 aprill	173,9	181,2	-7,3	107,4	107,0	32,3	29,1	29,3	34,4	4,9	10,8	1,1	0,6
2006 mai	196,6	208,1	-11,5	116,1	115,2	35,8	31,7	39,0	50,3	5,7	10,9	1,4	0,7
2006 juuni	202,4	196,9	5,5	118,7	114,4	37,4	32,9	40,3	39,1	6,0	10,6	1,8	1,0
	Sesoonselt kohandatud												
2005 II kv	491,6	490,6	1,0	297,1	279,2	95,9	88,7	77,0	87,3	21,5	35,4	.	.
2005 III kv	513,5	522,6	-9,1	312,5	301,8	100,7	92,8	80,2	91,0	20,0	37,0	.	.
2005 IV kv	531,8	553,4	-21,5	317,4	313,1	104,5	93,4	88,1	107,9	21,9	39,1	.	.
2006 I kv	554,3	564,9	-10,6	333,5	330,2	105,8	95,3	89,3	96,6	25,7	42,9	.	.
2006 II kv	566,5	569,3	-2,8	339,2	335,1	105,1	96,9	101,4	102,3	20,8	34,9	.	.
2005 okt	171,3	178,4	-7,1	102,3	102,2	34,3	31,1	27,8	33,2	6,9	11,9	.	.
2005 nov	179,6	191,0	-11,4	106,5	103,9	35,8	31,6	30,2	42,5	7,1	13,0	.	.
2005 dets	181,0	184,0	-3,0	108,5	106,9	34,3	30,7	30,1	32,2	7,9	14,2	.	.
2006 jaan	177,2	178,2	-1,0	109,0	109,3	35,6	32,0	29,4	29,2	3,2	7,7	.	.
2006 veebr	193,7	198,4	-4,7	112,5	111,2	36,2	32,3	28,1	31,9	16,9	23,0	.	.
2006 märts	183,5	188,4	-4,9	112,1	109,7	34,0	31,0	31,8	35,4	5,6	12,3	.	.
2006 aprill	183,0	182,2	0,9	113,8	112,4	34,7	31,3	28,1	26,1	6,4	12,4	.	.
2006 mai	190,4	198,1	-7,6	110,7	110,6	35,1	32,5	37,6	42,8	7,0	12,2	.	.
2006 juuni	193,0	189,0	4,0	114,6	112,1	35,3	33,1	35,7	33,4	7,4	10,4	.	.

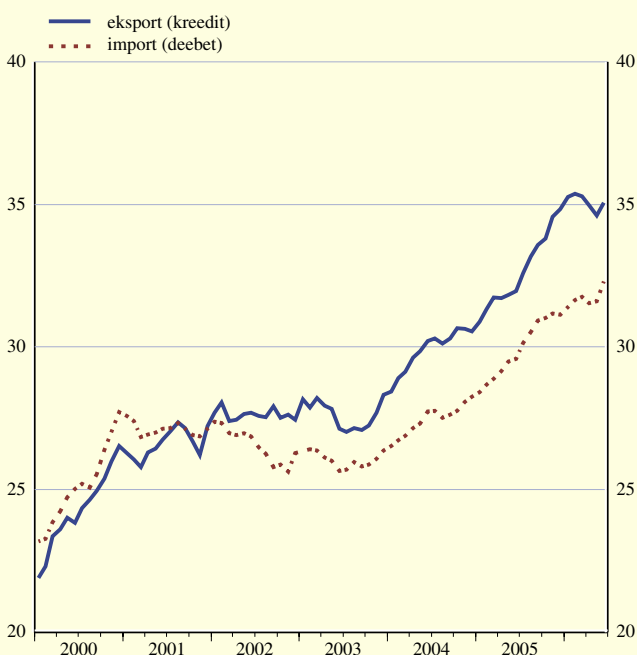
J32 Maksebilanss: kaubad

(mld EUR; sesoonselt kohandatud; kolme kuu libisev keskmine)

J33 Maksebilanss: teenused

(mld EUR; sesoonselt kohandatud; kolme kuu libisev keskmine)

Allikas: EKP.

7.1 Maksebilans
(mld EUR)

3. Tulukonto

(tehingud)

	Töötajate hüvitised		Investeermistulud											
	Kreedit	Deebet	Kokku		Otseinvesteeringud				Portfelliinvesteeringud				Muud investeeringud	
			Kreedit	Deebet	Aksia- ja osakapital		Võlg		Aksia- ja osakapital		Võlg		Kreedit	Deebet
					Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2003	14,8	7,2	228,5	273,3	66,3	56,3	10,0	10,2	18,6	53,5	65,5	80,7	68,1	72,6
2004	15,3	7,7	255,6	291,1	87,0	72,0	12,1	11,8	23,8	56,9	67,5	79,0	65,2	71,5
2005	15,4	9,3	306,2	356,1	97,4	97,6	13,0	13,2	30,8	71,1	79,8	79,3	85,2	94,9
2005 I kv	3,7	1,6	64,3	67,1	18,7	14,8	2,9	2,8	6,1	11,3	17,5	17,3	19,1	20,9
2005 II kv	3,8	2,3	80,0	105,0	27,4	26,1	3,3	3,5	9,9	30,2	19,5	22,0	19,9	23,1
2005 III kv	3,8	2,8	72,6	80,7	19,9	22,3	2,9	2,9	7,6	15,8	21,5	17,0	20,7	22,7
2005 IV kv	4,0	2,5	89,3	103,2	31,3	34,4	3,9	3,9	7,3	13,8	21,3	23,0	25,4	28,1
2006 I kv	4,0	1,7	79,6	82,5	18,5	13,7	4,3	3,3	7,9	15,9	22,6	20,2	26,3	29,5

4. Otseinvesteeringud

(netotehingud)

	Väljaspool euroala asuvad residentid üksused							Euroalas asuvad mitteresidentid üksused						
	Kokku	Aksia-/osakapital ja reinvesteeringut tulu			Muu kapital (enamasti kontsernisisesed laenud)			Kokku	Aksia-/osakapital ja reinvesteeringut tulu			Muu kapital (enamasti kontsernisisesed laenud)		
		Kokku	Raha-loome-asutused väljas-pool euro-süsteemi	Mitte-rahaloome-asutused	Kokku	Raha-loome-asutused väljas-pool euro-süsteemi	Mitte-rahaloome-asutused		Kokku	Raha-loome-asutused väljas-pool euro-süsteemi	Mitte-rahaloome-asutused	Kokku	Raha-loome-asutused väljas-pool euro-süsteemi	Mitte-rahaloome-asutused
2003	-147,2	-130,0	-1,9	-128,2	-17,1	0,0	-17,1	134,9	124,4	3,1	121,3	10,5	0,1	10,5
2004	-141,7	-152,0	-17,3	-134,7	10,3	0,1	10,2	100,5	86,5	1,2	85,3	14,0	0,6	13,4
2005	-232,7	-171,9	-9,2	-162,7	-60,7	0,4	-61,1	76,4	45,7	-0,1	45,8	30,7	1,1	29,7
2005 II kv	-28,4	-23,6	-1,9	-21,8	-4,7	0,0	-4,8	13,7	4,2	0,4	3,8	9,5	-0,1	9,6
2005 III kv	-115,9	-92,0	-4,9	-87,1	-23,9	0,1	-24,0	18,3	5,5	0,9	4,7	12,8	0,4	12,3
2005 IV kv	-47,2	-33,0	-0,1	-32,9	-14,2	0,2	-14,4	27,0	18,0	-1,7	19,7	9,0	0,4	8,6
2006 I kv	-42,0	-34,6	-1,4	-33,2	-7,4	0,6	-8,0	27,4	23,3	0,6	22,7	4,1	-0,3	4,5
2006 II kv	-38,4	-24,8	-5,0	-19,8	-13,5	-0,9	-12,6	27,4	16,3	0,7	15,6	11,1	0,5	10,6
2005 juuni	-18,8	-19,0	0,4	-19,4	0,3	0,0	0,3	11,0	-0,4	0,4	-0,8	11,4	-0,3	11,8
2005 juuli	-93,1	-85,9	-3,3	-82,6	-7,1	0,1	-7,2	8,0	10,4	0,2	10,1	-2,4	0,0	-2,4
2005 aug	-11,7	-4,7	-0,5	-4,1	-7,0	0,0	-7,0	-0,4	-0,8	0,2	-1,0	0,4	0,1	0,3
2005 sept	-11,2	-1,4	-1,0	-0,3	-9,8	0,0	-9,9	10,7	-4,1	0,4	-4,5	14,7	0,3	14,4
2005 okt	-11,5	-0,7	0,3	-1,1	-10,8	0,0	-10,8	3,7	5,9	0,2	5,7	-2,2	0,3	-2,5
2005 nov	-8,6	-5,9	0,2	-6,1	-2,7	0,0	-2,7	4,8	3,6	-1,7	5,2	1,2	0,2	1,0
2005 dets	-27,0	-26,4	-0,7	-25,7	-0,7	0,2	-0,9	18,6	8,5	-0,2	8,7	10,0	0,0	10,1
2006 jaan	-4,1	5,9	-0,5	6,4	-10,0	0,1	-10,1	5,0	6,3	0,2	6,2	-1,4	0,3	-1,7
2006 veebr	-36,0	-31,0	-1,3	-29,7	-5,0	0,3	-5,3	9,1	11,2	0,3	10,9	-2,1	0,2	-2,3
2006 märts	-2,0	-9,6	0,3	-9,9	7,6	0,3	7,4	13,4	5,8	0,1	5,6	7,6	-0,9	8,4
2006 aprill	-12,8	-2,6	-1,6	-1,0	-10,2	-0,3	-9,9	10,8	3,9	0,2	3,8	6,9	0,1	6,8
2006 mai	-15,4	-13,7	-3,1	-10,7	-1,7	-0,3	-1,4	15,0	9,8	0,4	9,4	5,3	0,2	5,0
2006 juuni	-10,2	-8,5	-0,4	-8,1	-1,7	-0,3	-1,4	1,5	2,6	0,1	2,5	-1,1	0,2	-1,3

Allikas: EKP.

7.1 Maksebilans
(mld EUR: tehingud)

5. Portfelliinvesteeringud instrumentide ja valdaja sektori kaupa

	Aktisia- ja osakapital					Võlainstrumentid										
	Varad				Kohus- tused	Võlakirjad					Kohus- tused	Rahaturuinstrumentid				
	Euro- süsteem	Raha- loome- asutused, v.a euro- süsteem	Mitterahalome- asutused			Euro- süsteem	Raha- loome- asutused, v.a euro- süsteem	Mitteraha- loomeasutused		Euro- süsteem		Raha- loome- asutused, v.a euro- süsteem	Mitteraha- loomeasutused		Kohus- tused	
			Valit- semis- sektor					Valit- semis- sektor					Valit- semis- sektor			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
2003	-0,3	-13,9	-64,4	-2,6	110,3	-2,4	-45,0	-128,3	-0,2	198,9	0,2	-45,9	23,7	0,6	42,2	
2004	0,0	-22,4	-81,0	-3,4	128,1	1,2	-81,8	-97,1	-2,1	254,9	-0,1	-43,2	-13,7	0,1	15,4	
2005	-0,1	-15,6	-124,9	-3,9	279,5	-0,7	-124,6	-161,4	-0,5	255,8	0,1	-11,6	-3,8	0,1	62,9	
2005 II kv	0,0	21,7	-22,8	-0,8	25,0	-0,7	-39,5	-34,3	-0,1	158,1	-0,4	-9,1	-5,2	-2,4	14,9	
III kv	-0,1	-4,9	-26,9	-1,1	150,7	-0,4	-21,3	-49,7	0,1	24,5	0,1	-7,1	1,6	0,2	23,4	
IV kv	0,0	-4,8	-53,9	-0,9	62,5	0,6	-28,1	-36,4	-0,1	26,4	0,1	-1,4	5,8	5,9	-19,8	
2006 I kv	0,0	-17,8	-80,1	-0,6	121,3	-0,1	-52,4	-34,8	-0,2	85,6	0,7	2,0	-9,7	-3,8	16,6	
II kv	0,0	11,5	1,9	.	45,6	-0,1	-19,8	-26,2	.	111,1	-2,2	-8,8	-1,0	.	3,5	
2005 juuni	0,0	5,1	-1,8	-	49,9	0,2	-11,0	-17,1	-	71,4	0,0	3,5	-0,3	-	-3,1	
juuli	-0,1	-3,5	-14,8	-	111,4	0,2	-4,1	-14,5	-	-2,4	-0,6	0,0	-1,6	-	7,0	
aug	0,0	2,0	-8,8	-	23,4	-0,5	-5,7	-13,8	-	-6,9	0,3	-11,5	-0,1	-	8,2	
sept	0,0	-3,4	-3,4	-	15,9	-0,2	-11,5	-21,4	-	33,7	0,4	4,4	3,3	-	8,2	
okt	0,0	4,6	-10,8	-	-4,5	0,6	-17,4	-14,8	-	24,7	0,0	6,4	4,0	-	5,3	
nov	0,0	-6,7	-21,4	-	10,6	0,1	-3,6	-15,7	-	5,5	0,1	-5,1	0,0	-	-7,4	
dets	0,0	-2,7	-21,7	-	56,4	-0,2	-7,1	-5,9	-	-3,7	0,0	-2,7	1,8	-	-17,7	
2006 jaan	0,0	-5,4	-38,6	-	35,0	0,2	-31,3	-1,9	-	1,3	0,4	2,7	-7,2	-	10,7	
veebr	0,0	-3,7	-23,8	-	35,9	-0,2	-7,2	-17,2	-	23,1	0,3	1,5	-2,3	-	12,7	
märts	0,0	-8,7	-17,7	-	50,3	-0,1	-13,9	-15,7	-	61,3	0,0	-2,2	-0,2	-	-6,7	
aprill	0,0	2,6	-6,0	-	-8,8	0,2	-4,8	-14,5	-	24,6	-0,8	-7,3	-0,8	-	10,4	
mai	0,0	3,4	9,5	-	-7,3	0,1	-10,0	-10,0	-	63,4	-1,3	-2,8	-1,7	-	6,0	
juuni	0,0	5,5	-1,5	-	61,8	-0,4	-5,0	-1,7	-	23,0	-0,1	1,3	1,4	-	-13,0	

6. Muud investeeringud sektorite kaupa

	Kokku		Eurosüsteem		Valitsemissektor			Rahaloomeasutused (väljaspool eurosüsteemi)						Muud sektorid				
	Varad	Kohus- tused	Varad	Kohus- tused	Varad	Sula- raha ja hoiused	Kohus- tused	Kokku		Pikaajalised		Lühiajalised		Varad	Sula- raha ja hoiused	Kohus- tused		
								Varad	Kohus- tused	Varad	Kohus- tused	Varad	Kohus- tused				Varad	Kohus- tused
2003	-253,1	174,1	-0,8	10,0	-0,4	-	-3,4	-152,6	134,8	-50,7	52,3	-101,9	82,5	-99,3	-	32,7		
2004	-312,5	275,0	-0,2	6,9	-2,3	-2,0	-3,6	-259,4	246,9	-20,1	-3,6	-239,3	250,5	-50,6	-10,5	24,7		
2005	-564,8	641,3	-1,2	6,1	5,1	-2,3	-2,4	-385,3	477,0	-99,6	50,6	-285,6	426,4	-183,4	-22,4	160,6		
2005 II kv	-156,6	108,5	-1,3	0,3	-7,6	-8,6	-1,9	-97,1	45,0	-18,5	22,5	-78,6	22,5	-50,5	18,0	65,2		
III kv	-108,4	149,2	0,4	4,3	7,7	4,7	1,2	-87,8	122,9	-21,9	14,6	-65,8	108,3	-28,9	-18,9	20,8		
IV kv	-121,5	167,2	-0,8	-3,4	-2,3	-1,1	-2,0	-73,7	113,3	-37,7	3,2	-36,0	110,1	-44,7	7,9	59,3		
2006 I kv	-222,2	292,0	-3,4	9,7	7,5	3,8	-3,6	-136,2	222,0	-13,3	12,5	-122,9	209,5	-90,1	-12,9	63,9		
II kv	-125,3	80,0	0,5	1,8	-13,7	-13,9	-0,4	-63,3	13,5	-32,8	24,7	-30,5	-11,2	-48,8	2,8	65,1		
2005 juuni	-27,5	-50,5	-0,7	0,7	-2,5	-5,5	-0,2	-16,7	-70,6	-6,1	11,4	-10,6	-82,1	-7,5	6,1	19,7		
juuli	-43,6	48,6	0,3	-1,1	-0,7	-4,6	0,9	-38,6	48,2	-6,3	5,5	-32,3	42,7	-4,5	-3,3	0,6		
aug	19,6	6,9	0,2	0,8	6,3	8,4	0,5	20,1	-2,0	-1,4	3,1	21,4	-5,1	-7,0	-6,5	7,6		
sept	-84,4	93,7	-0,1	4,6	2,1	0,9	-0,2	-69,2	76,6	-14,3	6,0	-54,9	70,7	-17,3	-9,0	12,6		
okt	-53,9	54,9	0,0	-1,0	0,7	-0,3	1,8	-46,4	50,7	-3,8	1,2	-42,7	49,5	-8,2	3,5	3,4		
nov	-149,6	198,5	-0,9	1,7	-1,2	1,3	0,2	-113,3	170,9	-0,9	-3,2	-112,4	174,1	-34,2	-6,0	25,7		
dets	82,0	-86,3	0,1	-4,1	-1,8	-2,1	-4,1	86,0	-108,3	-33,1	5,2	119,1	-113,5	-2,3	10,3	30,2		
2006 jaan	-103,6	145,9	0,1	8,1	3,8	2,3	-2,4	-71,1	117,7	6,6	-1,0	-77,7	118,8	-36,4	-16,3	22,5		
veebr	-46,8	69,8	-4,4	0,2	1,3	1,0	-1,2	-4,0	36,3	-7,4	9,9	3,4	26,4	-39,7	-5,7	34,4		
märts	-71,8	76,3	1,0	1,3	2,4	0,5	0,0	-61,1	68,0	-12,5	3,7	-48,6	64,3	-14,0	9,2	7,0		
aprill	-92,5	111,3	0,2	-2,3	-5,4	-5,1	4,3	-65,7	83,1	-6,2	10,2	-59,5	72,8	-21,5	2,0	26,2		
mai	-78,5	66,0	0,0	5,5	-4,7	-5,1	-4,8	-46,4	42,0	-9,1	3,6	-37,3	38,4	-27,5	-6,9	23,3		
juuni	45,7	-97,3	0,3	-1,4	-3,5	-3,7	0,1	48,7	-111,6	-17,5	10,8	66,3	-122,4	0,2	7,7	15,6		

Allikas: EKP.

7.1 Maksebilans

(mld EUR; tehingud)

7. Muud investeeringud sektorite ja instrumentide kaupa

	Eurosüsteem				Valitsemissektor							
	Varad		Kohustused		Varad					Kohustused		
	Laenu- / sularaha ja hoiused	Muud varad	Laenu- / sularaha ja hoiused	Muud kohustused	Kaubandus- krediit	Laenu- / sularaha ja hoiused			Muud varad	Kaubandus- krediit	Laenu-	Muud kohus- tused
						Kokku	Laenu-	Sularaha ja hoiused				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2003	-0,8	0,0	10,0	0,0	-0,1	0,7	-0,3	0,9	-1,0	0,0	-3,7	0,3
2004	0,1	-0,3	6,9	0,1	0,0	-0,6	1,4	-2,0	-1,7	0,0	-3,5	0,0
2005	-1,0	-0,1	6,1	0,0	0,0	6,6	8,9	-2,3	-1,5	0,0	-2,2	-0,3
2005 I kv	0,5	0,0	4,9	0,0	0,0	7,8	5,0	2,7	-0,5	0,0	0,6	-0,3
II kv	-1,2	-0,1	0,3	0,0	0,0	-7,1	1,5	-8,6	-0,5	0,0	-2,0	0,0
III kv	0,4	0,0	4,3	0,0	0,0	8,0	3,3	4,7	-0,3	0,0	1,3	-0,1
IV kv	-0,8	0,0	-3,4	0,0	0,0	-2,1	-1,0	-1,1	-0,2	0,0	-2,1	0,0
2006 I kv	-3,4	0,0	9,6	0,1	0,0	7,8	4,0	3,8	-0,3	0,0	-3,2	-0,4

	Rahaloomeasutused, v.a eurosüsteem				Muud sektorid							
	Varad		Kohustused		Varad					Kohustused		
	Laenu- / sularaha ja hoiused	Muud varad	Laenu- / sularaha ja hoiused	Muud kohustused	Kaubandus- krediit	Laenu- / sularaha ja hoiused			Muud varad	Kaubandus- krediit	Laenu-	Muud kohus- tused
						Kokku	Laenu-	Sularaha ja hoiused				
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
2003	-152,1	-0,5	134,8	-0,1	-1,2	-95,8	-9,6	-86,3	-2,3	4,2	28,4	0,2
2004	-256,3	-3,1	244,0	2,9	-6,0	-39,5	-29,0	-10,5	-5,1	8,6	13,4	2,7
2005	-381,2	-4,0	475,0	2,0	-7,8	-163,3	-140,9	-22,4	-12,3	9,0	147,9	3,7
2005 I kv	-124,8	-1,9	193,0	2,8	-2,7	-53,9	-24,5	-29,4	-2,7	3,0	7,0	5,2
II kv	-97,0	-0,1	43,8	1,2	-5,4	-43,1	-61,1	18,0	-2,1	1,1	62,8	1,3
III kv	-82,5	-5,2	120,2	2,7	2,0	-24,3	-5,4	-18,9	-6,6	0,5	22,1	-1,7
IV kv	-77,0	3,3	118,0	-4,7	-1,7	-42,1	-49,9	7,9	-0,9	4,4	56,0	-1,1
2006 I kv	-132,3	-3,9	216,1	5,9	-3,4	-78,5	-65,7	-12,9	-8,1	4,9	53,8	5,2

8. Reservid

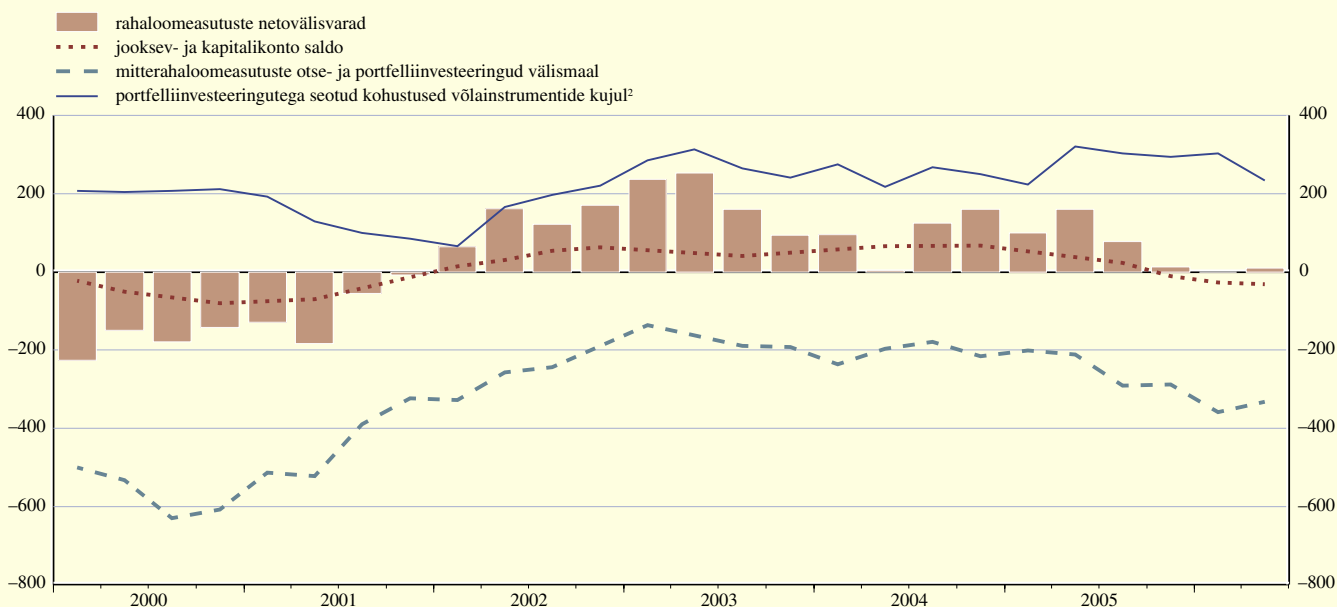
	Kokku	Rahakuld	Rahvus- vahelise Valuuta- fondi arvestus- ühik (SDR)	Reservi positsioon Rahvus- vahelises Valuuta- fondis	Välisvaluuta							Muud nõuded
					Kokku	Sularaha ja hoiused		Väärtpaperid			Tuletis- instrumen- did	
						Rahandus- asutus- tes ja BISis	Pankades	Aktsia- ja osakapital	Võlakirjad	Rahaturu- instrumendid		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2003	28,2	1,7	0,0	-1,6	28,1	-2,5	1,9	-0,1	22,1	6,7	0,1	0,0
2004	12,5	1,2	0,5	4,0	6,9	-3,8	4,0	0,4	18,3	-11,9	-0,1	0,0
2005	18,8	3,9	-0,2	8,6	6,5	0,1	7,8	0,0	-4,8	3,5	0,0	0,0
2005 I kv	4,8	0,8	0,0	1,6	2,4	5,2	-1,1	0,0	1,3	-2,9	0,0	0,0
II kv	3,1	1,3	0,0	1,3	0,5	-4,4	1,1	0,0	0,9	2,9	0,0	0,0
III kv	2,0	0,5	0,0	2,6	-1,1	1,6	0,9	0,0	-4,9	1,4	-0,1	0,0
IV kv	8,8	1,2	-0,1	3,0	4,6	-2,3	6,9	0,0	-2,0	2,1	0,0	0,0
2006 I kv	6,6	0,8	0,0	3,4	2,4	6,2	-4,8	0,0	-3,7	4,6	0,0	0,0

Allikas: EKP.

7.2 Maksebilansi rahaline esitus (mld EUR; tehingud)

	Maksebilansikirjete kooskõlaline rahaagregatsioon M3											Memo: tehinguid M3 välises vastaskirjes
	Jooksev- ja kapitalikonto saldo	Otseinvesteeringud		Portfelliinvesteeringud			Muud investeeringud		Tuletis- instrumendid	Vead ja täpsustused	Veerud 1–10 kokku	
		Väljaspool euroala asuvad residentide üksused (mitte- rahaloome- asutused)	Euroala asuvad mitte- residentide üksused	Varad Mitte- rahaloome- asutused	Kohustused		Varad Mitte- rahaloome- asutused	Kohustused Mitte- rahaloome- asutused				
					Aksia- ja osakapital ¹	Võlainstru- mendid ²						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2003	45,4	-145,3	134,8	-169,0	114,5	241,3	-99,7	29,3	-13,0	-44,1	94,2	93,7
2004	67,3	-124,5	99,9	-191,9	118,0	250,4	-52,9	21,2	-5,0	-56,4	126,2	160,8
2005	-10,6	-223,8	75,3	-290,1	236,0	294,6	-178,4	158,2	-15,2	-68,5	-22,5	12,5
2005 II kv	-7,2	-26,5	13,8	-62,2	-0,8	178,6	-58,1	63,3	1,3	-42,3	59,9	64,4
III kv	1,5	-111,1	17,9	-75,0	155,3	41,1	-21,1	22,0	-0,4	-36,0	-6,0	-19,2
IV kv	-8,1	-47,2	26,6	-84,5	47,5	2,8	-47,0	57,3	-8,8	31,9	-29,7	-8,2
2006 I kv	-12,9	-41,2	27,7	-124,6	116,2	80,2	-82,6	60,3	-8,5	-71,7	-57,1	-37,9
II kv	-11,3	-32,4	26,9	-25,4	39,2	110,3	-62,5	64,8	-0,9	-45,7	63,1	75,8
2005 juuni	4,3	-19,2	11,4	-19,2	46,2	78,9	-10,0	19,5	1,0	-17,7	94,9	100,7
juuli	3,8	-89,8	8,0	-31,0	118,4	2,8	-5,3	1,5	1,4	-4,8	5,1	0,0
aug	-2,0	-11,1	-0,4	-22,6	25,0	0,2	-0,7	8,1	-0,7	1,6	-2,6	1,9
sept	-0,4	-10,2	10,3	-21,5	11,9	38,0	-15,2	12,4	-1,2	-32,8	-8,5	-21,1
okt	-6,9	-11,9	3,4	-21,5	-5,3	24,0	-7,5	5,3	-4,3	19,7	-5,0	-5,2
nov	-4,6	-8,8	4,6	-37,2	10,6	-1,4	-35,4	25,9	-0,3	2,4	-44,4	-44,9
dets	3,4	-26,5	18,6	-25,8	42,2	-19,8	-4,1	26,1	-4,2	9,7	19,7	41,9
2006 jaan	-10,6	-3,7	4,7	-47,7	31,5	4,4	-32,6	20,0	-2,8	6,6	-30,2	2,7
veebr	0,1	-35,0	8,9	-43,2	31,1	29,8	-38,4	33,3	-3,3	-14,2	-31,0	-19,1
märts	-2,5	-2,6	14,2	-33,7	53,6	46,0	-11,6	7,0	-2,4	-64,1	4,0	-21,5
aprill	-6,8	-10,9	10,8	-21,3	-13,0	25,4	-27,0	30,5	-5,6	1,9	-15,8	-6,0
mai	-10,8	-12,0	14,8	-2,2	-9,8	65,3	-32,2	18,5	2,3	-26,2	7,5	17,4
juuni	6,3	-9,6	1,3	-1,8	62,0	19,6	-3,3	15,7	2,4	-21,4	71,4	64,3
	<i>12 kuu kumulatiivsed tehingud</i>											
2006 juuni	-30,9	-232,0	99,1	-309,5	358,2	234,4	-213,2	204,4	-18,6	-121,5	-29,7	10,5

J34 Peamised maksebilansitehingud, mis mõjutavad rahaloomeasutuste netovälisvarasid (mld EUR; 12 kuu kumulatiivsed tehingud)

Allikas: EKP.

¹ V.a rahaturufondide osakud.

² V.a võlaväärtpaberid, mis on väljastatud euroala rahaloomeasutuste poolt tähtajaga kuni kaks aastat.

7.3 Maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni geograafiline jaotus
(mld EUR)

1. Maksebilanss: jooksev- ja kapitalikonto
(kumulatiivsed tehingud)

	Kokku	Euroopa Liit (väljaspool euroala)						Kanada	Jaapan	Šveits	USA	Muu
		Kokku	Taani	Rootsi	Ühend- kuningriik	Teised ELi riigid	ELi asutused					
2005 II kv kuni 2006 I kv	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kreedit												
Jooksevkonto	2 098,7	766,6	44,1	66,7	407,6	189,0	59,3	27,0	52,6	139,2	357,9	755,3
Kaubad	1 269,6	438,6	29,8	45,5	212,1	151,1	0,1	16,5	34,2	70,7	190,5	519,0
Teenused	408,0	144,9	8,0	10,9	100,6	20,4	4,9	5,6	11,5	39,7	77,0	129,3
Tulu	337,2	121,4	5,8	9,7	85,0	15,3	5,5	4,5	6,1	22,4	83,7	99,2
millest: investeerimistulud	321,6	116,0	5,7	9,6	83,2	15,1	2,3	4,4	6,0	16,3	82,1	96,7
Jooksevülekanded	83,8	61,8	0,4	0,6	9,9	2,1	48,8	0,4	0,8	6,3	6,7	7,8
Kapitalikonto	23,9	20,8	0,0	0,0	0,9	0,1	19,7	0,0	0,1	0,5	0,6	1,9
Deebet												
Jooksevkonto	2 139,2	682,0	36,6	63,9	333,4	155,7	92,3	20,5	80,9	132,3	332,7	890,8
Kaubad	1 235,2	352,4	26,2	42,5	160,0	123,7	0,0	9,8	52,0	62,8	120,9	637,4
Teenused	372,2	117,4	6,6	8,8	77,9	23,8	0,2	5,5	7,4	30,3	83,2	128,3
Tulu	380,9	114,1	3,4	11,8	86,8	6,7	5,3	3,8	21,2	33,8	120,1	87,9
millest: investeerimistulud	371,5	108,9	3,4	11,7	85,6	2,9	5,3	3,7	21,1	33,2	119,1	85,5
Jooksevülekanded	150,9	98,2	0,4	0,8	8,6	1,4	86,8	1,5	0,3	5,4	8,5	37,2
Kapitalikonto	10,1	1,3	0,0	0,1	0,9	0,2	0,1	0,1	0,1	0,5	1,2	6,9
Netosumma												
Jooksevkonto	-40,6	84,6	7,4	2,8	74,2	33,3	-33,0	6,5	-28,3	6,9	25,2	-135,5
Kaubad	34,4	86,2	3,6	3,0	52,0	27,4	0,1	6,7	-17,8	8,0	69,6	-118,4
Teenused	35,9	27,5	1,4	2,1	22,7	-3,4	4,7	0,1	4,1	9,4	-6,2	1,0
Tulu	-43,7	7,3	2,4	-2,1	-1,8	8,6	0,2	0,7	-15,1	-11,4	-36,4	11,3
millest: investeerimistulud	-49,9	7,1	2,4	-2,1	-2,4	12,2	-3,0	0,7	-15,1	-16,9	-37,0	11,2
Jooksevülekanded	-67,1	-36,4	0,0	-0,2	1,2	0,7	-38,1	-1,0	0,5	1,0	-1,8	-29,4
Kapitalikonto	13,8	19,5	0,0	0,0	0,1	-0,1	19,5	-0,1	0,0	0,0	-0,7	-5,0

2. Maksebilanss: otseinvesteeringud
(kumulatiivsed tehingud)

	Kokku	Euroopa Liit (väljaspool euroala)						Kanada	Jaapan	Šveits	USA	Offshore finants- keskused	Muu
		Kokku	Taani	Rootsi	Ühend- kuning- riik	Teised ELi riigid	ELi asutused						
2005 II kv kuni 2006 I kv	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Otseinvesteeringud	-147,2	-99,0	-2,4	8,7	-93,8	-11,6	0,1	1,3	2,1	4,5	4,3	-18,0	-42,4
Välismaal	-233,5	-152,2	-2,3	-0,3	-124,6	-24,9	0,0	-4,6	-0,7	-0,8	-13,0	-16,3	-46,0
Investeeringud aktsiakapitali / reinvesteeringutulu	-183,2	-140,0	-4,6	-6,6	-104,1	-24,8	0,0	-3,9	-0,6	-4,6	10,0	-6,8	-37,4
Muu kapital	-50,3	-12,2	2,3	6,3	-20,6	-0,1	0,0	-0,7	0,0	3,8	-23,1	-9,5	-8,6
Euroalal	86,4	53,1	-0,1	9,1	30,8	13,2	0,1	5,9	2,7	5,3	17,4	-1,7	3,6
Investeeringud aktsiakapitali / reinvesteeringutulu	51,0	39,2	-0,5	7,8	29,9	1,9	0,0	4,8	2,3	-0,4	-3,7	5,2	3,7
Muu kapital	35,4	14,0	0,4	1,2	0,9	11,3	0,1	1,1	0,4	5,8	21,0	-6,9	0,0

Allikas: EKP.

7.3 Maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni geograafiline jaotus (mld EUR)

3. Maksebilans: portfelliinvesteeringute varad instrumentide kaupa

(kumulatiivsed tehingud)

	Kokku	Euroopa Liit (väljaspool euroala)						Kanada	Jaapan	Šveits	USA	Offshore finantskeskused	Muu
		Kokku	Taani	Rootsi	Ühendkuningriik	Teised ELi riigid	ELi asutused						
2005 II kv kuni 2006 I kv	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Portfelliinvesteeringute varad	-509,5	-182,2	-7,8	-12,0	-136,3	-16,4	-9,7	-9,7	-28,8	-0,3	-98,6	-73,1	-116,9
Aktisia- ja osakapital	-189,7	-35,3	0,3	-5,2	-29,8	-0,6	0,0	-4,3	-26,1	0,8	-43,7	-18,0	-63,2
Võlainstrumentid	-319,8	-146,9	-8,1	-6,8	-106,6	-15,7	-9,7	-5,3	-2,7	-1,1	-54,9	-55,1	-53,7
Võlakirjad	-297,2	-112,2	-6,5	-6,4	-69,9	-18,8	-10,5	-5,4	-13,0	-0,8	-65,4	-49,0	-51,4
Rahaturuinstrumentid	-22,6	-34,7	-1,6	-0,4	-36,7	3,1	0,8	0,1	10,3	-0,3	10,5	-6,2	-2,3

4. Maksebilans: muud investeeringud sektorite kaupa

(kumulatiivsed tehingud)

	Kokku	Euroopa Liit (väljaspool euroala)						Kanada	Jaapan	Šveits	USA	Offshore finantskeskused	Rahvusvahelised organisatsioonid	Muu
		Kokku	Taani	Rootsi	Ühendkuningriik	Teised ELi riigid	ELi asutused							
2005 II kv kuni 2006 I kv	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Muud investeeringud	108,3	3,9	-5,2	14,6	-11,2	-12,3	18,0	-6,8	24,7	-21,7	37,8	29,0	12,2	29,2
Varad	-608,7	-393,7	-11,2	7,5	-360,7	-27,7	-1,7	-8,2	3,3	-34,1	-24,5	-68,2	-2,3	-81,1
Valitsemissektor	5,3	-0,5	0,6	-0,2	-1,8	1,3	-0,4	0,0	0,0	-0,1	0,6	0,3	-1,4	6,3
Rahaloomeasutused	-399,8	-221,8	-9,5	6,4	-191,0	-26,3	-1,4	-6,7	4,2	-27,4	-32,9	-51,1	-0,5	-63,5
Muud sektorid	-214,2	-171,4	-2,3	1,3	-167,9	-2,6	0,1	-1,4	-0,8	-6,7	7,8	-17,3	-0,4	-23,9
Kohustused	717,0	397,6	6,0	7,0	349,5	15,4	19,7	1,4	21,4	12,4	62,3	97,2	14,5	110,3
Valitsemissektor	-6,4	-2,3	0,0	0,0	-2,6	0,0	0,4	0,0	-0,1	-3,0	-0,2	-0,1	-0,3	-0,4
Rahaloomeasutused	514,1	220,7	5,4	6,0	188,4	13,4	7,6	1,9	20,7	7,4	38,0	95,2	14,8	115,4
Muud sektorid	209,3	179,2	0,7	1,1	163,7	2,0	11,8	-0,5	0,8	8,0	24,5	2,0	0,0	-4,7

5. Rahvusvaheline investeerimispositsioon

(bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

	Kokku	Euroopa Liit (väljaspool euroala)						Kanada	Jaapan	Šveits	USA	Offshore finantskeskused	Rahvusvahelised organisatsioonid	Muu
		Kokku	Taani	Rootsi	Ühendkuningriik	Teised ELi riigid	ELi asutused							
2004	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Otseinvesteeringud	33,1	-273,1	-10,4	-11,8	-361,5	110,8	-0,2	22,7	-4,0	35,3	-63,5	-30,9	0,0	346,7
Välismaal	2 265,1	759,8	26,1	71,1	537,6	125,1	0,0	66,8	55,9	220,3	486,6	272,2	0,0	403,5
Investeeringud aktsiakapitali / reinvesteeringud tulu	1 825,7	608,4	22,9	43,8	432,7	108,9	0,0	58,3	50,5	171,0	377,2	255,7	0,0	304,8
Muu kapital	439,3	151,4	3,1	27,2	104,9	16,2	0,0	8,5	5,4	49,4	109,4	16,5	0,0	98,7
Euroalal	2 231,9	1 032,9	36,5	82,8	899,1	14,3	0,2	44,1	59,8	185,1	550,2	303,0	0,1	56,8
Investeeringud aktsiakapitali / reinvesteeringud tulu	1 642,1	814,3	23,0	67,4	719,4	4,4	0,1	40,4	48,8	129,6	387,7	177,0	0,0	44,2
Muu kapital	589,9	218,6	13,4	15,4	179,8	9,9	0,1	3,7	11,1	55,4	162,4	126,1	0,0	12,6
Portfelliinvesteeringute varad	2 984,0	941,1	45,1	100,8	680,8	56,8	57,6	63,4	174,3	91,9	1 050,2	310,3	28,4	324,4
Aktisia- ja osakapital	1 238,7	315,3	6,6	32,9	261,4	14,4	0,0	12,6	109,5	82,3	483,3	106,8	0,9	128,0
Võlainstrumentid	1 745,3	625,8	38,5	67,9	419,4	42,4	57,6	50,8	64,8	9,7	566,9	203,5	27,5	196,3
Võlakirjad	1 458,6	513,8	34,4	58,7	322,5	41,1	57,1	48,7	39,9	8,5	463,5	185,9	27,1	171,2
Rahaturuinstrumentid	286,7	112,1	4,1	9,2	96,9	1,3	0,5	2,1	25,0	1,2	103,4	17,6	0,3	25,1
Muud investeeringud	-195,9	34,7	26,1	30,2	90,7	20,8	-133,0	3,6	20,0	-68,9	-42,6	-232,8	-13,4	103,4
Varad	2 940,3	1 472,4	53,8	67,1	1 261,0	85,5	5,0	14,5	85,0	174,1	415,3	258,2	39,8	481,0
Valitsemissektor	98,6	10,4	1,1	0,0	4,1	2,2	3,1	0,0	0,2	0,1	2,8	1,2	34,3	49,6
Rahaloomeasutused	2 004,7	1 136,1	45,0	54,2	971,8	64,0	1,1	7,4	67,1	106,8	244,4	171,5	4,8	266,7
Muud sektorid	837,0	325,9	7,8	12,9	285,2	19,3	0,8	7,1	17,7	67,2	168,1	85,6	0,7	164,6
Kohustused	3 136,2	1 437,6	27,7	36,9	1 170,3	64,8	138,0	10,9	65,0	243,0	457,9	491,1	53,2	377,5
Valitsemissektor	43,6	24,0	0,0	0,2	5,3	0,0	18,5	0,0	0,9	0,1	4,1	0,3	2,9	11,3
Rahaloomeasutused	2 539,5	1 143,3	23,9	20,5	955,2	52,2	91,6	6,9	44,5	207,0	355,4	449,5	48,7	284,2
Muud sektorid	553,2	270,2	3,8	16,2	209,8	12,5	27,9	4,0	19,6	35,9	98,4	41,3	1,6	82,1

Allikas: EKP.

7.4 Rahvusvaheline investeerimispositsioon (k.a rahvusvahelised reservid)
(mld EUR, kui pole viidatud teisiti; perioodi lõpu seisuga)

1. Rahvusvaheline investeerimispositsioon – kokkuvõte

	Kokku	Kokku, protsendina SKPst	Otseinvesteeringud	Portfelliinvesteeringud	Tuletisinstrumendid	Muud investeeringud	Reservid
	1	2	3	4	5	6	7
Rahvusvaheline netoinvesteeringu positsioon							
2001	-389,0	-5,6	422,9	-834,8	2,5	-372,3	392,7
2002	-703,	-9,7	184,5	-937,6	-12,0	-304,6	366,1
2003	-809,	-10,9	43,1	-914,0	-8,3	-236,8	306,6
2004	-946,2	-12,2	33,1	-1 049,4	-14,8	-195,9	280,8
2005 IV kv	-1 061,1	-13,3	259,1	-1 306,9	-16,8	-316,6	320,1
2006 I kv	-1 215,1	-14,6	282,4	-1 425,4	-3,9	-395,3	327,1
Varade jääk							
2001	7 758,3	110,8	2 086,0	2 513,0	129,9	2 636,7	392,7
2002	7 429,3	102,5	2 008,7	2 292,7	136,0	2 625,9	366,1
2003	7 934,3	106,5	2 152,0	2 634,6	158,0	2 683,1	306,6
2004	8 632,6	111,4	2 265,1	2 984,0	162,3	2 940,3	280,8
2005 IV kv	10 511,3	131,4	2 564,9	3 758,2	232,0	3 636,1	320,1
2006 I kv	11 044,9	133,1	2 608,6	3 978,7	280,4	3 850,1	327,1
Kohustuste jääk							
2001	8 147,3	116,4	1 663,1	3 347,8	127,4	3 009,0	-
2002	8 132,9	112,2	1 824,3	3 230,2	147,9	2 930,5	-
2003	8 743,6	117,3	2 108,9	3 548,6	166,3	2 919,8	-
2004	9 578,8	123,6	2 231,9	4 033,4	177,2	3 136,2	-
2005 IV kv	11 572,4	144,7	2 305,8	5 065,1	248,8	3 952,7	-
2006 I kv	12 260,0	147,7	2 326,2	5 404,0	284,3	4 245,4	-

2. Otseinvesteeringud

	Väljaspool euroala asuvad residentid üksused						Euroalas asuvad mitteresidentid üksused					
	Aktisia-/osakapital ja reinvesteeringutulu			Muu kapital (enamasti kontsernisisesed laenud)			Aktisia-/osakapital ja reinvesteeringutulu			Muu kapital (enamasti kontsernisisesed laenud)		
	Kokku	Rahaloomeasutused, v.a euro-süsteem	Mitterahaloomeasutused	Kokku	Rahaloomeasutused, v.a euro-süsteem	Mitterahaloomeasutused	Kokku	Rahaloomeasutused, v.a euro-süsteem	Mitterahaloomeasutused	Kokku	Rahaloomeasutused, v.a euro-süsteem	Mitterahaloomeasutused
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2001	1 557,6	124,1	1 433,5	528,4	2,1	526,3	1 165,5	43,9	1 121,6	497,6	2,8	494,8
2002	1 547,4	133,3	1 414,1	461,4	1,6	459,7	1 293,1	42,1	1 251,0	531,2	2,9	528,3
2003	1 702,8	125,9	1 577,0	449,2	1,4	447,8	1 526,9	46,6	1 480,3	582,0	2,9	579,1
2004	1 825,7	139,9	1 685,9	439,3	1,2	438,1	1 642,1	46,1	1 596,0	589,9	3,4	586,5
2005 IV kv	2 038,6	156,7	1 881,9	526,2	4,8	521,4	1 683,4	49,9	1 633,5	622,4	4,7	617,7
2006 I kv	2 085,0	155,8	1 929,2	523,6	4,7	518,9	1 718,2	48,2	1 670,1	608,0	4,3	603,7

3. Portfelliinvesteeringute varad instrumentide ja valdaja sektori kaupa

	Aktisia- ja osakapital					Võlakirjad									
	Varad				Kohustused	Võlainstrumentid				Kohustused	Rahaturuinstrumentid				
	Euro-süsteem	Rahaloomeasutused, v.a euro-süsteem	Mitterahaloomeasutused			Euro-süsteem	Rahaloomeasutused, v.a euro-süsteem	Mitterahaloomeasutused			Euro-süsteem	Rahaloomeasutused, v.a euro-süsteem	Mitterahaloomeasutused		Kohustused
			Valitsemis-sektor	Muud sektorid	Valitsemis-sektor			Muud sektorid	Valitsemis-sektor	Muud sektorid					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2001	0,6	38,5	6,7	1 068,8	1 643,9	2,0	424,8	8,2	783,5	1 517,4	2,8	135,1	0,2	41,8	186,5
2002	0,7	43,6	8,3	799,2	1 364,3	6,4	402,9	8,0	784,6	1 654,4	1,2	189,4	1,3	47,1	211,5
2003	1,7	53,6	11,5	1 008,2	1 555,0	8,3	459,2	8,0	842,5	1 744,1	1,1	191,5	0,6	48,4	249,5
2004	2,1	74,1	15,8	1 146,7	1 782,6	6,2	538,4	9,7	904,3	2 011,2	1,0	231,6	0,5	53,7	239,6
2005 IV kv	2,9	105,4	23,3	1 521,3	2 438,0	6,7	698,4	9,9	1 076,8	2 319,2	0,8	251,7	0,3	60,7	307,9
2006 I kv	2,9	125,0	24,3	1 645,2	2 684,3	6,7	736,9	9,8	1 110,2	2 378,6	0,2	246,3	4,1	67,0	341,1

Allikas: EKP.

7.4 Rahvusvaheline investeerimispositsioon (k.a rahvusvahelised reservid)

(mld EUR, kui pole viidatud teisiti; perioodi lõpu seisuga)

4. Muud investeeringud instrumentide kaupa

	Eurosüsteem				Valitsemissektor								
	Varad		Kohustused		Kaubandus-krediit	Varad			Muud varad	Kohustused			
	Laenu / sularaha ja hoiused	Muud varad	Laenu / sularaha ja hoiused	Muud kohustused		Laenu / sularaha ja hoiused				Kaubandus-krediit	Laenu	Muud kohustused	
						Kokku	Laenu	Sularaha ja hoiused					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
2002	3,6	0,1	57,2	0,2	1,3	59,4	54,7	4,7	54,5	0,1	42,2	13,8	
2003	4,4	0,6	65,3	0,2	1,4	54,2	50,1	4,1	39,1	0,0	40,2	3,8	
2004	4,5	0,1	73,0	0,2	1,4	57,6	51,0	6,7	39,6	0,0	40,1	3,5	
2005 IV kv	5,4	0,2	80,1	0,2	1,3	56,1	46,0	10,0	41,8	0,0	41,1	3,6	
2006 I kv	8,2	0,2	89,5	0,3	1,3	48,2	41,9	6,3	41,7	0,0	39,6	3,3	

	Rahaloomeasutused, v.a eurosüsteem				Muud sektorid								
	Varad		Kohustused		Kaubandus-krediit	Varad			Muud varad	Kohustused			
	Laenu / sularaha ja hoiused	Muud varad	Laenu / sularaha ja hoiused	Muud kohustused		Laenu / sularaha ja hoiused				Kaubandus-krediit	Laenu	Muud kohustused	
						Kokku	Laenu	Sularaha ja hoiused					
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		
2002	1 686,3	60,8	2 251,1	48,5	174,5	492,6	204,4	288,1	92,7	104,4	365,2	47,8	
2003	1 739,6	38,4	2 242,9	30,9	170,3	538,4	208,7	329,8	96,7	106,6	383,5	46,3	
2004	1 955,8	44,3	2 424,3	42,0	172,3	558,6	227,5	331,1	106,2	109,5	394,7	48,9	
2005 IV kv	2 447,4	56,2	3 039,5	54,0	176,9	723,1	363,9	359,2	127,8	124,6	544,9	64,7	
2006 I kv	2 574,9	55,5	3 234,7	54,6	183,0	803,0	431,5	371,5	134,1	130,5	614,6	78,4	

5. Rahvusvahelised reservid

	Reservid												Memo			
	Kokku	Rahakuld			Rahvusvahelise Valuuta fondi arvestusühik (SDR)	Reservi positsioon Rahvusvahelises Valuuta fondis	Välisvaluuta						Muud nõuded	Nõuded euroala residentide vastu välisvaluutas	Teadaolevad lühiajalised välisvarade netorahvood	
		Mld EUR	Kogus troy untsides (puhas kuld, mln)	Kokku			Sularaha ja hoiused		Väärtpaberid			Tuletisinstrumentid				
							Rahandus-asutustes ja BISis	Pan-kades	Kokku	Aktia- ja osakapital	Võla- kirjad					Rahaturu-instrumentid
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Eurosüsteem																
2002	366,1	130,4	399,022	4,8	25,0	205,8	10,3	35,3	159,8	1,0	120,2	38,5	0,4	0,0	22,4	-26,3
2003	306,6	130,0	393,543	4,4	23,3	148,9	10,0	30,4	107,7	1,0	80,2	26,5	0,9	0,0	20,3	-16,3
2004	280,8	125,4	389,998	3,9	18,6	132,9	12,5	25,5	94,7	0,5	58,5	35,6	0,2	0,0	19,1	-12,8
2005 IV kv	320,1	163,4	375,861	4,3	10,6	141,7	12,7	21,4	107,9	0,6	69,6	37,7	-0,2	0,0	25,6	-17,9
2006 I kv	327,1	179,7	373,695	4,3	6,9	136,3	6,5	26,0	103,7	0,5	71,2	31,9	0,1	0,0	27,7	-19,4
2006 aprill	336,8	191,7	373,166	4,2	6,7	134,1	5,5	25,5	102,8	-	-	-	0,4	0,0	25,0	-17,0
2006 mai	333,2	188,3	370,982	4,2	6,2	134,5	4,9	25,0	104,0	-	-	-	0,6	0,0	25,9	-20,4
2006 juuni	323,8	178,9	370,694	4,2	7,8	133,0	5,4	22,0	105,3	-	-	-	0,2	0,0	26,9	-19,0
2006 juuli	330,1	183,3	369,890	4,2	7,6	135,0	4,4	25,6	104,9	-	-	-	0,1	0,0	26,3	-19,7
mildest Keskpang hoiab																
2002	45,5	8,1	24,656	0,2	0,0	37,3	1,2	9,9	26,1	0,0	19,5	6,7	0,0	0,0	3,0	-5,2
2003	36,9	8,1	24,656	0,2	0,0	28,6	1,4	5,0	22,2	0,0	14,9	7,3	0,0	0,0	2,8	-1,5
2004	35,1	7,9	24,656	0,2	0,0	27,0	2,7	3,3	21,1	0,0	9,7	11,3	0,0	0,0	2,6	-1,3
2005 IV kv	41,5	10,1	23,145	0,2	0,0	31,2	5,1	2,5	23,6	0,0	10,6	12,9	0,0	0,0	2,9	-0,9
2006 I kv	40,6	11,2	23,145	0,2	0,0	29,3	2,6	3,6	23,1	0,0	15,3	7,8	0,0	0,0	3,9	-0,5
2006 aprill	41,7	11,9	23,145	0,2	0,0	29,7	2,2	5,8	21,7	-	-	-	-0,1	0,0	2,4	-0,5
2006 mai	41,2	10,8	21,312	0,2	0,0	30,2	1,2	6,2	22,8	-	-	-	0,0	0,0	2,7	-1,0
2006 juuni	39,2	10,3	21,312	0,2	0,0	28,7	1,3	2,4	25,1	-	-	-	0,0	0,0	3,5	0,0
2006 juuli	41,0	10,6	21,312	0,2	0,0	30,3	1,1	4,5	24,7	-	-	-	0,0	0,0	2,6	-0,7

Allikas: EKP.

7.5 Kaubad

(sesoonselt kohandatud, kui pole viidatud teisiti)

1. Maksumused, mahud ja ühikuhinnad tootegruppide kaupa

	Kokku (sesoonselt kohandamata)		Eksport (FOB)					Import (CIF)					
	Eksport	Import	Kokku			Memo: valmistooted	Kokku			Memo			
			Vahe- kaubad	Kapitali- kaubad	Tarbekaubad		Vahe- kaubad	Kapitali- kaubad	Tarbekaubad	Valmis- tooted	Nafta		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Maksumused (mld EUR; veergudes 1 ja 2 aastased protsentuaalsed muutused)													
2002	2,0	-3,0	1 083,4	512,5	227,8	309,5	949,1	984,4	559,5	163,1	234,5	717,3	105,2
2003	-2,3	0,5	1 060,1	501,2	222,8	300,5	925,0	990,6	554,2	164,0	240,9	716,3	109,0
2004	8,9	9,4	1 147,4	547,7	247,0	313,4	997,4	1 075,3	604,7	183,5	256,1	769,9	129,5
2005	7,4	12,7	1 237,5	588,2	266,8	331,0	1 068,9	1 217,0	697,7	202,6	273,4	842,5	184,4
2005 I kv	3,3	8,9	291,6	138,5	62,9	78,4	255,6	278,8	158,8	44,7	64,5	198,3	37,1
2005 II kv	6,2	11,2	302,8	144,5	64,2	81,2	258,9	292,9	167,3	49,9	66,3	201,6	41,6
2005 III kv	10,0	15,1	319,0	150,5	70,3	85,1	274,8	318,5	184,4	53,1	70,2	217,6	52,7
2005 IV kv	9,8	15,1	324,1	154,7	69,4	86,3	279,6	326,7	187,3	54,9	72,4	225,0	53,0
2006 I kv	16,3	22,9	332,5	158,7	70,8	89,1	285,3	336,4	196,7	51,6	73,6	224,3	55,8
2006 II kv	9,2	14,0	337,4	159,4	71,2	88,7	291,0	340,8	200,1	51,1	73,7	231,6	37,0
2006 jaan	14,8	23,5	110,3	52,4	23,9	29,5	95,1	111,1	64,5	17,3	24,7	74,6	18,2
2006 veebr	15,3	23,0	110,1	52,7	23,5	29,7	95,1	112,9	65,6	17,3	24,4	75,4	17,7
2006 märts	18,5	22,4	112,1	53,7	23,3	29,9	95,1	112,3	66,5	17,0	24,6	74,3	19,9
2006 aprill	5,3	8,9	111,9	52,9	23,4	29,0	96,5	113,0	65,1	17,0	24,2	76,5	17,6
2006 mai	14,2	19,8	112,5	53,3	23,7	29,9	96,8	113,7	67,8	17,1	24,7	77,1	19,4
2006 juuni	8,2	13,5	112,9	53,3	24,0	29,9	97,8	114,0	67,3	17,1	24,9	78,0	
Mahuindeksid (2000 = 100; veergudes 1 ja 2 aastased protsentuaalsed muutused)													
2002	2,9	-0,7	107,9	105,0	106,2	115,0	108,2	98,2	98,9	89,6	104,1	96,3	101,4
2003	1,0	3,8	109,0	105,9	108,0	114,8	109,2	101,9	100,6	95,2	110,3	100,0	104,9
2004	9,1	6,7	118,3	115,4	121,2	119,8	118,3	108,0	104,3	107,8	118,5	107,5	105,7
2005	4,4	4,5	124,0	119,2	129,3	123,8	124,2	113,4	106,8	119,8	123,3	115,2	109,6
2005 I kv	1,0	2,5	118,7	114,4	123,2	119,2	120,1	109,5	105,1	107,3	119,1	110,1	108,2
2005 II kv	4,2	5,3	122,3	118,3	124,8	122,4	121,0	111,8	105,8	119,3	121,4	111,4	105,9
2005 III kv	6,7	5,4	127,0	121,1	135,9	126,4	127,1	115,6	108,4	124,3	125,4	118,2	113,3
2005 IV kv	5,6	4,8	128,0	122,9	133,4	127,1	128,5	116,7	108,1	128,6	127,2	121,1	110,8
2006 I kv	11,1	8,7	129,3	124,4	134,5	129,8	129,8	116,6	109,6	118,0	128,2	118,6	109,2
2006 II kv	3,0	2,4	130,8	124,8	134,5	128,1	132,0	117,1	109,1	118,4	128,4	122,0	103,7
2006 jaan	9,3	7,7	128,8	123,2	136,2	129,0	129,9	115,9	108,6	118,1	128,6	118,3	109,7
2006 veebr	10,4	8,3	128,7	123,9	134,0	129,9	130,0	117,0	109,3	119,1	127,0	119,7	101,6
2006 märts	13,4	10,0	130,5	126,1	133,1	130,4	129,5	117,0	110,9	116,8	128,9	117,8	116,4
2006 aprill	1,2	-2,2	130,6	124,7	134,1	126,1	132,0	116,6	106,9	117,3	126,8	121,3	99,7
2006 mai	9,0	7,1	131,0	125,0	134,9	130,2	131,9	117,7	111,3	119,4	130,0	122,7	107,7
2006 juuni													
Ühikuhinna indeksid (2000 = 100; veergudes 1 ja 2 aastased protsentuaalsed muutused)													
2002	-0,9	-2,3	100,1	99,1	99,2	102,4	100,1	97,8	95,7	99,6	101,9	100,0	84,5
2003	-3,2	-3,1	96,9	96,1	95,4	99,5	96,6	94,8	93,3	94,2	98,8	96,1	85,0
2004	-0,2	2,4	96,7	96,3	94,2	99,5	96,2	97,1	98,1	93,0	97,8	96,1	99,5
2005	2,8	7,7	99,4	100,2	95,3	101,7	98,2	104,6	110,4	92,4	100,3	98,1	136,8
2005 I kv	2,3	6,2	97,9	98,4	94,4	100,1	97,1	99,4	102,3	91,1	98,0	96,7	111,6
2005 II kv	2,0	5,5	98,7	99,2	95,1	101,0	97,7	102,3	107,1	91,6	98,9	97,1	128,2
2005 III kv	3,0	9,2	100,1	100,9	95,7	102,4	98,7	107,5	115,2	93,4	101,4	98,8	151,5
2005 IV kv	4,0	9,8	100,9	102,2	96,2	103,3	99,3	109,3	117,2	93,4	103,0	99,7	155,9
2006 I kv	4,7	13,2	102,5	103,6	97,3	104,4	100,3	112,6	121,5	95,6	104,0	101,5	166,7
2006 II kv	4,1	10,9	102,6	103,6	97,3	104,8	100,3	113,3	123,6	94,2	103,3	101,4	174,4
2006 jaan	5,0	14,7	102,4	103,5	97,5	104,3	100,3	112,3	120,6	96,0	104,1	101,6	162,6
2006 veebr	4,5	13,6	102,4	103,5	97,2	104,3	100,2	113,0	122,0	95,3	104,1	101,5	170,8
2006 märts	4,5	11,3	102,7	103,8	97,3	104,7	100,5	112,4	121,9	95,6	103,7	101,5	166,8
2006 aprill	4,1	11,3	102,5	103,3	97,0	104,9	100,1	113,5	123,6	94,8	103,7	101,6	172,6
2006 mai	4,8	11,8	102,7	103,9	97,6	104,7	100,4	113,1	123,7	93,7	103,0	101,2	176,2
2006 juuni													

Allikad: Eurostati andmetel põhinevad Eurostati ja EKP arvutused (mahuindeksid ja ühikuhinna indeksite sesoonne kohandamine).

7.5 Kaubad

(mld EUR, kui pole viidatud teisiti; sesoonselt kohandatud)

2. Geograafiline jaotus

	Kokku	EL (väljaspool euroala)				Venemaa	Šveits	Türgi	USA	Aasia			Aafrika	Ladina-Ameerika	Muud riigid
		Taani	Rootsi	Ühendkuningriik	Teised ELi riigid					Hiina	Jaapan	Teised Aasia riigid			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Eksport (FOB)															
2002	1 083,4	25,3	37,1	205,7	112,1	27,1	64,0	21,4	184,1	29,9	33,1	140,5	59,5	43,4	100,3
2003	1 060,1	24,9	38,7	194,8	117,6	29,2	63,4	24,9	166,3	35,2	31,3	135,4	59,5	37,9	101,0
2004	1 147,4	25,7	41,8	203,9	128,0	35,6	66,1	31,8	173,7	40,3	33,1	149,9	63,8	40,3	113,4
2005	1 237,5	28,6	44,9	202,9	142,3	43,1	70,2	34,6	184,8	43,6	34,0	165,9	72,9	46,8	123,0
2005 I kv	291,6	6,7	11,0	49,9	33,3	9,8	17,4	8,0	43,3	10,2	8,5	38,9	17,1	11,0	26,5
2005 II kv	302,8	7,0	11,1	49,8	33,8	10,7	16,9	8,2	45,5	10,1	8,4	40,6	17,2	11,2	32,2
2005 III kv	319,0	7,3	11,4	51,5	36,2	11,3	17,9	9,0	47,2	11,4	8,5	43,9	19,3	12,3	31,8
2005 IV kv	324,1	7,6	11,4	51,8	39,0	11,2	18,0	9,4	48,8	11,8	8,6	42,4	19,2	12,3	32,5
2006 I kv	332,5	7,5	11,6	52,8	40,9	12,1	17,9	9,8	50,4	12,5	8,8	43,9	19,0	13,3	32,0
2006 II kv	337,4	5,1	8,0	35,7	28,5	12,6	18,2	9,8	48,9	12,7	8,3	44,7	19,0	13,4	15,1
2006 jaan	110,3	2,5	3,9	17,7	13,5	4,0	6,1	3,2	16,8	4,0	3,0	14,5	6,3	4,6	10,3
2006 veebr	110,1	2,5	3,8	17,4	13,8	4,0	5,9	3,3	16,6	4,2	3,0	14,8	6,5	4,4	9,8
2006 märts	112,1	2,5	3,9	17,7	13,7	4,1	5,9	3,3	16,9	4,2	2,8	14,5	6,2	4,3	12,0
2006 aprill	111,9	2,4	3,9	17,8	14,5	4,0	6,0	3,2	16,4	4,2	2,7	15,2	6,3	4,4	10,7
2006 mai	112,5	2,6	4,0	17,9	14,0	4,3	6,1	3,3	16,4	4,2	2,8	14,4	6,3	4,2	11,9
2006 juuni	112,9	.	.	.	.	4,3	6,1	3,3	16,1	4,3	2,8	15,1	6,4	4,8	-7,6
<i>protsent koguekspordist</i>															
2005	100,0	2,3	3,6	16,4	11,5	3,5	5,7	2,8	14,9	3,5	2,8	13,4	5,9	3,8	9,9
Import (CIF)															
2002	984,4	23,0	35,6	149,7	93,5	42,0	52,1	17,7	125,6	61,7	52,7	142,8	67,8	39,4	80,8
2003	990,6	23,7	36,9	138,9	102,0	47,4	50,4	19,3	110,3	74,5	52,2	141,2	68,9	39,8	85,1
2004	1 075,3	25,3	39,6	144,0	107,1	56,4	53,4	22,8	113,8	92,1	53,9	163,2	72,8	45,1	85,7
2005	1 217,0	25,3	41,9	151,2	116,7	75,3	58,1	24,8	120,4	117,6	52,9	188,4	95,2	53,1	95,8
2005 I kv	278,8	6,1	10,0	36,2	27,2	17,1	13,5	6,3	28,7	26,2	12,9	41,0	20,3	12,1	21,1
2005 II kv	292,9	6,4	10,3	36,7	28,7	18,2	14,4	5,8	30,1	27,9	12,6	46,5	21,9	12,2	21,3
2005 III kv	318,5	6,3	10,6	39,0	29,9	19,8	15,0	6,1	30,7	31,1	13,6	49,9	26,8	13,9	25,7
2005 IV kv	326,7	6,5	11,0	39,3	31,0	20,2	15,1	6,6	30,9	32,4	13,8	51,0	26,2	14,9	27,7
2006 I kv	336,4	6,7	11,4	41,0	32,4	23,7	15,1	6,8	31,8	33,5	13,8	52,6	26,7	15,6	25,3
2006 II kv	340,8	4,4	7,6	29,3	22,6	24,6	15,3	7,4	31,7	34,4	13,5	51,6	26,7	15,7	5,4
2006 jaan	111,1	2,2	3,8	13,3	10,6	7,7	5,1	2,2	10,7	11,2	4,6	17,7	8,6	5,2	8,2
2006 veebr	112,9	2,1	3,8	13,7	11,0	7,7	5,0	2,3	10,7	11,1	4,7	17,6	9,2	5,2	8,7
2006 märts	112,3	2,3	3,8	14,0	10,7	8,2	5,0	2,3	10,5	11,2	4,4	17,3	9,0	5,2	8,4
2006 aprill	113,0	2,2	3,8	14,7	11,3	7,8	5,0	2,6	10,4	11,1	4,3	16,3	8,6	5,1	9,7
2006 mai	113,7	2,2	3,8	14,6	11,3	8,5	5,1	2,5	10,5	11,4	4,5	18,6	9,1	5,2	6,3
2006 juuni	114,0	.	.	.	.	8,3	5,2	2,4	10,7	11,8	4,7	16,7	9,0	5,4	-10,7
<i>protsent koguimportist</i>															
2005	100,0	2,1	3,5	12,5	9,6	6,2	4,8	2,0	9,9	9,6	4,4	15,5	7,8	4,4	7,9
Saldo															
2002	99,0	2,3	1,5	56,0	18,6	-14,9	12,0	3,8	58,5	-31,8	-19,6	-2,3	-8,3	4,0	19,5
2003	69,5	1,1	1,7	56,0	15,5	-18,2	12,9	5,5	56,0	-39,3	-20,9	-5,7	-9,4	-1,8	15,9
2004	72,1	0,5	2,2	59,9	20,9	-20,8	12,6	8,9	60,0	-51,8	-20,8	-13,3	-9,0	-4,8	27,6
2005	20,5	3,2	2,9	51,7	25,6	-32,3	12,1	9,8	64,4	-74,0	-18,9	-22,5	-22,4	-6,4	27,2
2005 I kv	12,8	0,6	1,0	13,7	6,1	-7,3	3,9	1,7	14,6	-16,0	-4,5	-2,0	-3,1	-1,2	5,4
2005 II kv	9,9	0,6	0,9	13,1	5,1	-7,5	2,4	2,4	15,4	-17,8	-4,2	-5,9	-4,7	-1,0	10,9
2005 III kv	0,5	1,0	0,7	12,5	6,2	-8,5	2,9	2,9	16,5	-19,7	-5,1	-6,0	-7,5	-1,6	6,1
2005 IV kv	-2,6	1,0	0,4	12,4	8,1	-9,0	2,9	2,8	17,9	-20,5	-5,2	-8,6	-7,0	-2,6	4,8
2006 I kv	-3,9	0,8	0,2	11,8	8,6	-11,6	2,8	3,0	18,5	-21,0	-5,0	-8,8	-7,7	-2,3	6,7
2006 II kv	-3,4	0,6	0,4	6,4	5,9	-12,0	2,8	2,4	17,3	-21,7	-5,2	-7,0	-7,7	-2,3	9,7
2006 jaan	-0,8	0,3	0,0	4,4	2,9	-3,8	1,0	1,0	6,2	-7,1	-1,7	-3,2	-2,3	-0,5	2,0
2006 veebr	-2,7	0,4	0,1	3,7	2,8	-3,7	0,9	1,0	5,9	-6,9	-1,7	-2,7	-2,7	-0,9	1,1
2006 märts	-0,3	0,2	0,1	3,7	3,0	-4,1	0,9	0,9	6,4	-7,0	-1,6	-2,8	-2,7	-0,9	3,6
2006 aprill	-1,1	0,2	0,2	3,1	3,2	-3,8	1,0	0,7	6,0	-7,0	-1,6	-1,2	-2,3	-0,7	1,0
2006 mai	-1,2	0,4	0,2	3,3	2,6	-4,2	1,0	0,9	5,9	-7,2	-1,7	-4,2	-2,8	-1,0	5,6
2006 juuni	-1,1	.	.	.	.	-4,0	0,9	0,9	5,4	-7,5	-1,9	-1,6	-2,6	-0,6	3,1

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused, mis põhinevad Eurostati andmetel (saldo ning veerud 5, 12 ja 15).

VAHETUSKURSID

8.1 Efektiivsed vahetuskursid¹

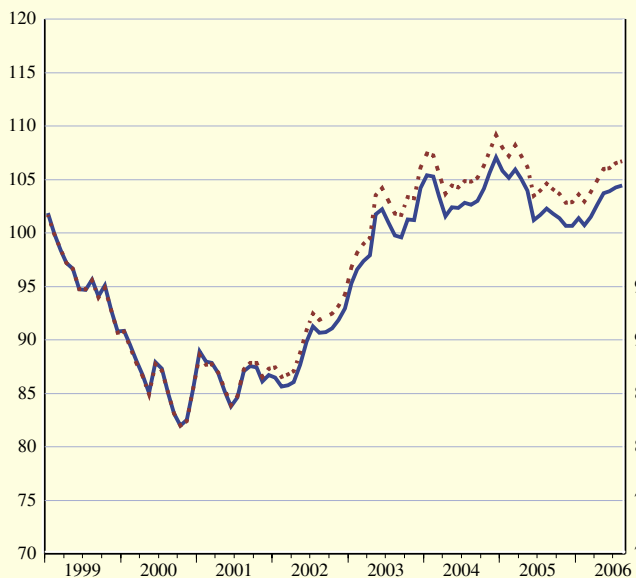
(perioodi keskmised; indeks 1999 I kv = 100)

	EER-23						EER-42	
	Nominaalne	Reaalne; tarbijahinna- indeksi alusel	Reaalne; tootja- hinnaindeksi alusel	Reaalne; SKP deflaatoriga korratatud	Reaalne; töötleva tööstuse tööjõu- ühikukulu alusel	Reaalne; kogu- majanduse tööjõuühikukulu alusel	Nominaalne	Reaalne; tarbijahinna- indeksi alusel
	1	2	3	4	5	6	7	8
2003	99,9	101,7	102,2	101,2	96,0	99,3	106,6	101,6
2004	103,8	105,9	105,2	104,9	100,6	103,4	111,0	105,4
2005	102,9	105,2	103,6	104,2	98,5	101,4	109,5	103,5
2005 II kv	103,4	105,6	104,2	104,6	99,0	102,1	110,1	104,1
III kv	101,9	104,2	102,4	103,0	97,2	100,1	108,3	102,5
IV kv	100,9	103,1	101,1	102,4	96,2	99,3	107,2	101,1
2006 I kv	101,2	103,5	102,1	102,5	96,5	99,5	107,2	101,0
II kv	103,5	105,7	104,4	-	-	-	109,9	103,4
2005 aug	102,3	104,6	102,9	-	-	-	108,7	102,8
sept	101,8	104,1	101,9	-	-	-	108,2	102,4
okt	101,4	103,6	101,5	-	-	-	107,8	101,8
nov	100,7	102,9	100,9	-	-	-	106,9	100,8
dets	100,7	102,9	101,0	-	-	-	106,9	100,7
2006 jaan	101,4	103,6	101,9	-	-	-	107,5	101,3
veebr	100,7	103,0	101,7	-	-	-	106,6	100,4
märts	101,5	103,8	102,5	-	-	-	107,4	101,2
aprill	102,7	105,0	103,7	-	-	-	108,6	102,3
mai	103,8	106,0	104,7	-	-	-	110,3	103,7
juuni	103,9	106,1	104,7	-	-	-	110,9	104,2
juuli	104,3	106,5	104,9	-	-	-	111,0	104,4
aug	104,4	106,7	104,9	-	-	-	111,1	104,4
	<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga</i>							
2006 aug	0,2	0,2	0,1	-	-	-	0,0	0,0
	<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise aastaga</i>							
2006 aug	2,1	2,0	2,0	-	-	-	2,2	1,6

J35 Efektiivsed vahetuskursid

(kuu keskmised; indeks 1999 I kv = 100)

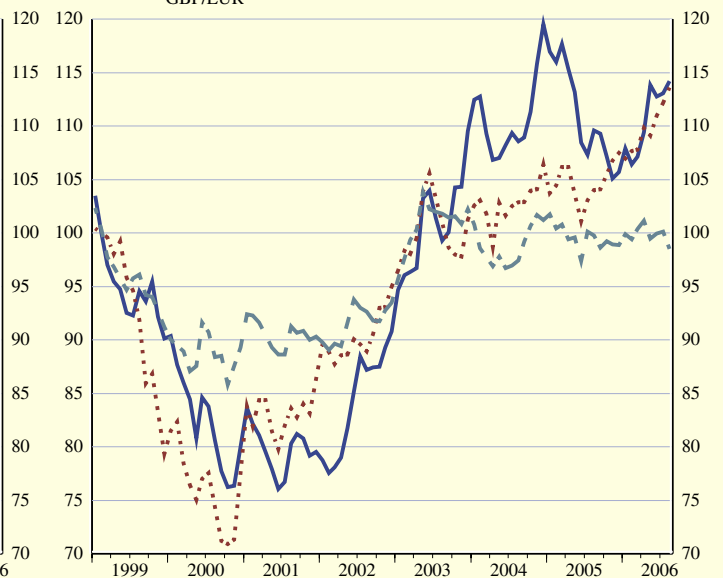
- nominaalne efektiivne vahetuskurs, EER-23
- reaalne efektiivne vahetuskurs (THI alusel), EER-23

J36 Kahepoolsed vahetuskursid

(kuu keskmised; indeks 1999 I kv = 100)

- USD/EUR
- JPY/EUR
- GBP/EUR

Allikas: EKP.

¹ Kaubanduspartnerite gruppide mõiste ja muu teave on esitatud üldmärkustes.

8.2 Kahepoolised vahetuskursid

(perioodi keskmised; omavääringute ühikuid euro kohta)

	Taani kroon	Ruotsi kroon	Naelsterling	USA dollar	Jaapani jeen	Šveitsi frank	Lõuna-Korea vonn	Hongkongi dollar	Singapuri dollar	Kanada dollar	Norra kroon	Austraalia dollar
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2003	7,4307	9,1242	0,69199	1,1312	130,97	1,5212	1 346,90	8,8079	1,9703	1,5817	8,0033	1,7379
2004	7,4399	9,1243	0,67866	1,2439	134,44	1,5438	1 422,62	9,6881	2,1016	1,6167	8,3697	1,6905
2005	7,4518	9,2822	0,68380	1,2441	136,85	1,5483	1 273,61	9,6768	2,0702	1,5087	8,0092	1,6320
2005 IV kv	7,4586	9,4731	0,67996	1,1884	139,41	1,5472	1 231,69	9,2157	2,0065	1,3956	7,8785	1,5983
2006 I kv	7,4621	9,3525	0,68625	1,2023	140,51	1,5590	1 173,72	9,3273	1,9567	1,3894	8,0227	1,6274
2006 II kv	7,4581	9,2979	0,68778	1,2582	143,81	1,5631	1 194,34	9,7618	1,9989	1,4108	7,8314	1,6838
2006 veebr	7,4641	9,3414	0,68297	1,1938	140,77	1,5580	1 157,96	9,2640	1,9448	1,3723	8,0593	1,6102
2006 märts	7,4612	9,4017	0,68935	1,2020	140,96	1,5691	1 171,84	9,3270	1,9486	1,3919	7,9775	1,6540
2006 aprill	7,4618	9,3346	0,69463	1,2271	143,59	1,5748	1 168,67	9,5182	1,9643	1,4052	7,8413	1,6662
2006 mai	7,4565	9,3310	0,68330	1,2770	142,70	1,5564	1 202,04	9,9019	2,0133	1,4173	7,9988	1,6715
2006 juuni	7,4566	9,2349	0,68666	1,2650	145,11	1,5601	1 207,64	9,8210	2,0129	1,4089	7,8559	1,7104
2006 juuli	7,4602	9,2170	0,68782	1,2684	146,70	1,5687	1 205,89	9,8600	2,0083	1,4303	7,9386	1,6869
2006 aug	7,4609	9,2098	0,67669	1,2811	148,53	1,5775	1 231,42	9,9627	2,0185	1,4338	7,9920	1,6788
	<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga</i>											
2006 aug	0,0	-0,1	-1,6	1,0	1,3	0,6	2,1	1,0	0,5	0,2	0,7	-0,5
	<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise aastaga</i>											
2006 aug	0,0	-1,4	-1,3	4,2	9,2	1,6	-1,9	4,3	-1,2	-3,2	1,0	4,0
	Tšehhi kroon	Eesti kroon	Küprose nael	Läti lant	Leedu lant	Ungari forint	Malta liir	Poola zlott	Sloveenia tolar	Slovakkia kroon	Bulgaaria lev	Uus Rumeenia leu ¹
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
2003	31,846	15,6466	0,58409	0,6407	3,4527	253,62	0,4261	4,3996	233,85	41,489	1,9490	37 551
2004	31,891	15,6466	0,58185	0,6652	3,4529	251,66	0,4280	4,5268	239,09	40,022	1,9533	40 510
2005	29,782	15,6466	0,57683	0,6962	3,4528	248,05	0,4299	4,0230	239,57	38,599	1,9558	3,6209
2005 IV kv	29,304	15,6466	0,57339	0,6965	3,4528	251,84	0,4293	3,9152	239,51	38,494	1,9558	3,6379
2006 I kv	28,599	15,6466	0,57449	0,6961	3,4528	254,56	0,4293	3,8346	239,51	37,456	1,9558	3,5638
2006 II kv	28,378	15,6466	0,57538	0,6960	3,4528	266,83	0,4293	3,9482	239,63	37,690	1,9558	3,5172
2006 veebr	28,407	15,6466	0,57436	0,6961	3,4528	251,57	0,4293	3,7941	239,49	37,390	1,9558	3,5393
2006 märts	28,650	15,6466	0,57530	0,6961	3,4528	260,85	0,4293	3,8837	239,55	37,478	1,9558	3,5074
2006 aprill	28,501	15,6466	0,57613	0,6960	3,4528	265,47	0,4293	3,9177	239,60	37,374	1,9558	3,4892
2006 mai	28,271	15,6466	0,57510	0,6960	3,4528	262,37	0,4293	3,8954	239,63	37,578	1,9558	3,5072
2006 juuni	28,386	15,6466	0,57504	0,6960	3,4528	272,39	0,4293	4,0261	239,65	38,062	1,9558	3,5501
2006 juuli	28,448	15,6466	0,57500	0,6960	3,4528	277,49	0,4293	3,9962	239,65	38,377	1,9558	3,5715
2006 aug	28,194	15,6466	0,57585	0,6960	3,4528	274,41	0,4293	3,9046	239,62	37,669	1,9558	3,5271
	<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga</i>											
2006 aug	-0,9	0,0	0,1	0,0	0,0	-1,1	0,0	-2,3	0,0	-1,8	0,0	-1,2
	<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise aastaga</i>											
2006 aug	-4,7	0,0	0,5	0,0	0,0	12,2	0,0	-3,4	0,0	-2,6	0,0	-
	Hiina jüaan ²	Horvaatia kuna ²	Islandi kroon	Indoneesia rupia ²	Malaisia ringgit ²	Uus-Meremaa dollar	Filipiinide peeso ²	Vene rubla ²	Lõuna-Aafrika rand	Tai baat ²	Uus Türgi liir ³	
	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
2003	9,3626	7,5688	86,65	9 685,54	4,2983	1,9438	61,336	34,6699	8,5317	46,923	1 694 851	
2004	10,2967	7,4967	87,14	11 127,34	4,7273	1,8731	69,727	35,8192	8,0092	50,077	1 777 052	
2005	10,1955	7,4008	78,23	12 072,83	4,7119	1,7660	68,494	35,1884	7,9183	50,068	1,6771	
2005 IV kv	9,6057	7,3831	73,86	11 875,37	4,4881	1,7124	64,821	34,1294	7,7706	48,780	1,6132	
2006 I kv	9,6793	7,3426	78,43	11 178,36	4,4814	1,8128	62,292	33,8349	7,4067	47,273	1,6026	
2006 II kv	10,0815	7,2786	92,72	11 479,67	4,5853	2,0172	65,819	34,1890	8,1745	47,981	1,8473	
2006 veebr	9,6117	7,3191	76,57	11 048,98	4,4487	1,7741	61,776	33,6802	7,3079	47,014	1,5830	
2006 märts	9,6581	7,3300	83,74	11 009,15	4,4514	1,8956	61,499	33,4973	7,5171	46,836	1,6071	
2006 aprill	9,8361	7,3111	91,94	10 956,51	4,4918	1,9733	63,077	33,7987	7,4656	46,619	1,6381	
2006 mai	10,2353	7,2731	91,69	11 536,41	4,6107	2,0240	66,622	34,5386	8,0859	48,534	1,8400	
2006 juuni	10,1285	7,2575	94,38	11 850,97	4,6364	2,0462	67,259	34,1587	8,8431	48,541	2,0258	
2006 juuli	10,1347	7,2509	94,33	11 582,39	4,6527	2,0551	66,291	34,1393	8,9892	48,197	1,9712	
2006 aug	10,2141	7,2893	90,08	11 649,96	4,7078	2,0220	65,712	34,2755	8,9034	48,192	1,8802	
	<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga</i>											
2006 aug	0,8	0,5	-4,5	0,6	1,2	-1,6	-0,9	0,4	-1,0	0,0	-4,6	
	<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise aastaga</i>											
2006 aug	2,6	-1,1	14,9	-5,2	1,9	14,4	-4,4	-2,1	12,0	-4,8	13,7	

Allikas: EKP.

¹ Varasemate kui 2005. aasta juuli andmete puhul võrdub 10 000 Rumeenia leu 1 uue Rumeenia leuga.

² Nende vääringute puhul arvutab ja avaldab EKP euro vahetuskursi kontrollmäärasid alates 1. aprillist 2005. Varasemad andmed on ligikaudsed.

³ Varasemate kui 2005. aasta jaanuari andmete puhul võrdub 1 000 000 Türgi liiri 1 uue Türgi liiriga.

EUROALAVÄLINE ARENG

9.1 Teistes Euroopa Liidu liikmesriikides (aastased protsentuaalsed muutused, kui pole märgitud teisiti)

1. Majanduslik ja finantssektori areng

	Tšehhi Vabariik	Taani	Eesti	Küpros	Läti	Leedu	Ungari	Malta	Poola	Sloveenia	Slovakkia	Rootsi	Ühendkuningriik
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ÜTHI													
2004	2,6	0,9	3,0	1,9	6,2	1,2	6,8	2,7	3,6	3,7	7,5	1,0	1,3
2005	1,6	1,7	4,1	2,0	6,9	2,7	3,5	2,5	2,2	2,5	2,8	0,8	2,1
2005 IV kv	2,2	2,0	4,0	1,9	7,5	3,0	3,2	3,5	1,2	2,6	3,7	1,1	2,1
2006 I kv	2,4	2,0	4,4	2,3	7,0	3,3	2,4	2,5	0,9	2,3	4,2	1,2	2,0
2006 II kv	2,5	2,0	4,5	2,6	6,5	3,6	2,7	3,4	1,4	3,1	4,6	1,9	2,2
2006 märts	2,4	1,8	4,0	2,6	6,6	3,1	2,4	2,9	0,9	2,0	4,3	1,5	1,8
2006 aprill	2,3	1,8	4,3	2,5	6,1	3,4	2,4	3,5	1,2	2,8	4,4	1,8	2,0
2006 mai	2,8	2,1	4,6	2,5	7,1	3,6	2,9	3,5	1,5	3,4	4,8	1,9	2,2
2006 juuni	2,3	2,1	4,4	2,6	6,3	3,7	2,9	3,3	1,5	3,0	4,5	1,9	2,5
2006 juuli	2,4	2,0	4,5	2,8	6,9	4,4	3,2	3,6	1,4	1,9	5,0	1,8	2,4
Valitsemissektori eelarve puudujääk (-) / ülejääk (+) (protsent SKP suhtes)¹													
2003	-6,6	1,0	2,4	-6,3	-1,2	-1,2	-6,4	-10,2	-4,7	-2,8	-3,7	0,1	-3,3
2004	-2,9	2,7	1,5	-4,1	-0,9	-1,5	-5,4	-5,1	-3,9	-2,3	-3,0	1,8	-3,3
2005	-2,6	4,9	1,6	-2,4	0,2	-0,5	-6,1	-3,3	-2,5	-1,8	-2,9	2,9	-3,5
Valitsemissektori koguvõlg (protsent SKP suhtes)¹													
2003	30,0	44,4	6,0	69,7	14,4	21,2	56,7	71,3	43,9	29,1	42,7	51,8	39,0
2004	30,6	42,6	5,4	71,7	14,6	19,5	57,1	76,2	41,9	29,5	41,6	50,5	40,8
2005	30,5	35,8	4,8	70,3	11,9	18,7	58,4	74,7	42,5	29,1	34,5	50,3	42,8
Pikaajaliste riigivõlakirjade intressimäär (protsenti aastas, perioodi keskmine)													
2006 veebr	3,41	3,48	-	3,96	3,60	3,53	6,71	4,38	4,79	3,72	3,75	3,42	4,05
2006 märts	3,58	3,70	-	3,97	3,60	3,75	7,00	4,35	4,79	3,80	4,01	3,55	4,19
2006 aprill	3,85	3,98	-	4,07	3,60	3,92	7,00	4,19	5,03	3,73	4,27	3,84	4,37
2006 mai	3,93	4,02	-	4,07	3,60	4,13	6,85	4,24	5,27	3,73	4,50	3,89	4,49
2006 juuni	4,05	4,03	-	4,03	4,14	4,34	7,26	4,27	5,55	3,87	4,66	3,93	4,50
2006 juuli	4,04	4,06	-	4,21	4,32	4,28	7,55	4,31	5,56	3,86	5,42	3,96	4,49
3 kuu intressimäär (protsenti aastas, perioodi keskmine)													
2006 veebr	2,00	2,66	2,62	3,24	4,03	2,61	-	3,18	4,26	3,84	3,34	2,11	4,58
2006 märts	2,08	2,85	2,87	3,19	3,97	2,75	-	3,20	4,12	3,53	3,75	2,23	4,59
2006 aprill	2,11	2,92	2,91	3,22	3,91	2,84	6,26	3,24	4,14	3,50	3,86	2,27	4,63
2006 mai	2,12	2,98	2,92	3,22	4,48	2,90	-	3,24	4,15	3,50	3,96	2,31	4,70
2006 juuni	2,16	3,08	3,06	3,19	4,16	3,00	-	3,45	4,17	3,38	4,20	2,47	4,73
2006 juuli	2,29	3,20	3,18	3,20	4,43	3,13	6,90	3,63	4,19	3,34	4,92	2,56	4,73
Reaalne SKP													
2004	4,2	1,9	7,8	3,9	8,6	7,0	5,2	-0,5	5,3	4,2	5,4	3,7	3,1
2005	6,1	3,2	9,8	3,8	10,2	7,5	4,1	2,4	3,3	3,9	6,1	2,7	1,8
2005 IV kv	6,9	3,3	11,5	3,6	10,6	8,2	4,2	2,0	4,7	5,0	7,4	3,3	1,8
2006 I kv	7,4	2,6	11,1	3,1	13,1	8,2	4,3	-1,3	4,6	4,7	6,3	4,4	2,3
2006 II kv	-	-	-	-	-	8,6	4,0	-	5,6	-	6,6	5,0	2,6
Jooksev- ja kapitalikontode saldo, protsent SKP suhtes													
2004	-6,5	2,4	-12,2	-4,9	-11,9	-6,4	-8,3	-6,0	-3,9	-2,5	-3,3	6,9	-1,5
2005	-1,9	2,7	-9,9	-5,3	-11,2	-5,6	-6,6	-7,8	-1,1	-1,5	-8,6	6,2	-2,0
2005 III kv	-4,1	4,2	-8,9	4,9	-11,1	-6,4	-7,7	6,6	-1,3	0,6	-4,7	6,8	-3,4
2005 IV kv	-2,4	1,6	-8,5	-19,7	-13,8	-5,2	-5,4	-20,8	-1,2	-4,9	-14,9	5,5	-1,9
2006 I kv	0,4	-0,6	-13,4	-13,0	-12,8	-9,3	-6,1	-12,6	-1,6	-2,2	-7,6	8,2	-2,6
Tööjõuhikukulud													
2004	1,8	0,3	2,9	0,8	6,6	0,7	5,2	1,7	-1,5	3,8	3,2	-0,6	2,1
2005	-0,6	1,1	3,8	1,5	5,8	3,8	-	0,0	0,4	-	1,1	1,4	-
2005 III kv	0,6	-0,7	4,1	-	-	2,9	-	-1,4	-	-	1,1	0,6	-
2005 IV kv	-1,3	1,4	5,6	-	-	6,7	-	-1,1	-	-	1,2	2,6	-
2006 I kv	-0,6	2,2	5,1	-	-	6,9	-	-	-	-	3,7	-1,3	-
Standardne tööpuudus protsendina tööjõust (sesoonselt kohandatud)													
2004	8,3	5,5	9,7	4,6	10,4	11,4	6,1	7,3	19,0	6,3	18,2	7,7	4,7
2005	7,9	4,8	7,9	5,3	8,9	8,2	7,2	7,3	17,7	6,5	16,3	7,8	4,7
2005 IV kv	7,8	4,1	7,1	5,3	7,9	6,9	7,5	7,5	17,2	6,8	15,7	7,7	5,0
2006 I kv	7,7	4,2	5,8	5,4	7,8	6,0	7,4	8,1	15,4	6,4	14,3	7,8	5,1
2006 II kv	7,4	3,9	5,2	5,5	7,4	5,5	7,4	8,4	15,5	6,5	14,4	-	-
2006 märts	7,7	4,2	5,6	5,4	7,6	5,9	7,3	8,3	15,3	6,4	14,3	7,8	5,2
2006 aprill	7,5	4,0	5,3	5,4	7,5	5,8	7,4	8,4	15,7	6,5	14,4	-	5,3
2006 mai	7,4	3,9	5,1	5,6	7,4	5,4	7,3	8,3	15,6	6,5	14,4	-	5,4
2006 juuni	7,3	3,9	5,0	5,6	7,3	5,3	7,3	8,5	15,3	6,5	14,3	-	-
2006 juuli	7,2	-	4,2	5,6	7,5	5,5	7,6	-	15,0	-	14,0	-	-

Allikad: Euroopa Komisjon (Eurostat ning majanduse ja rahanduse peadirektoraat); riikide andmed, Reuters ja EKP arvutused.

¹ Suhe arvutatakse SKP abil, v.a kaudselt mõõdetavad finantsvahendusteenused.

9.2 Ameerika Ühendriikides ja Jaapanis

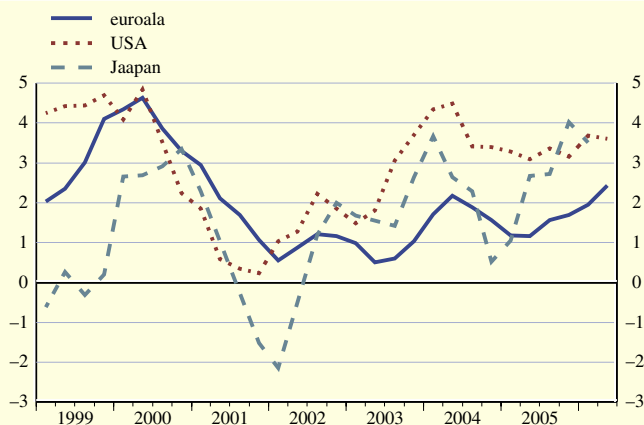
(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

1. Majanduslik ja finantssektori areng

	Tarbija- hinna- indeks	Tööjõuhiku- kulud (töötlev tööstus) ¹	Reaalne SKP	Tööstus- toodangu indeks (töötlev tööstus)	Tööpuudus, protsenti tööjõu suhtes (sesoonselt kohandatud)	Lai raha- pakkum- ine ²	3 kuu pankade- vaheline hoiuste- intressi- määr ³ , protsenti aastas	10aastaste riigivõla- kirjade intressi- määr ³ , protsenti aastas	Oma- vääringu vahetus- kurs ⁴ euro suhtes	Valitsemis- sektori elarve puudujääk (-) / üle- jääk (+) (protsendi- na SKPst)	Valitsemis- sektori koguvõlg ⁵ (protsendi- na SKPst)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
USA											
2002	1,6	0,3	1,6	0,3	5,8	8,0	1,80	4,60	0,9456	-3,8	45,2
2003	2,3	0,8	2,5	0,7	6,0	6,4	1,22	4,00	11,312	-5,0	47,9
2004	2,7	0,1	3,9	5,0	5,5	5,0	1,62	4,26	12,439	-4,7	48,6
2005	3,4	0,5	3,2	3,9	5,1	6,1	3,56	4,28	12,441	-3,8	49,0
2005 II kv	2,9	1,1	3,1	3,4	5,1	5,0	3,28	4,16	12,594	-3,5	48,6
2005 III kv	3,8	0,3	3,4	3,1	5,0	5,9	3,77	4,21	12,199	-4,4	48,6
2005 IV kv	3,7	-0,9	3,1	4,3	4,9	7,4	4,34	4,48	11,884	-3,7	49,0
2006 I kv	3,6	0,2	3,7	4,8	4,7	8,2	4,76	4,57	12,023	-2,9	49,6
2006 II kv	4,0	-0,2	3,6	5,7	4,6	9,1	5,21	5,07	12,582	.	.
2006 aprill	3,5	-	-	6,0	4,7	8,6	5,0	4,99	12,271	-	-
2006 mai	4,2	-	-	5,4	4,6	9,2	5,18	5,10	12,770	-	-
2006 juuni	4,3	-	-	5,9	4,6	9,4	5,38	5,10	12,650	-	-
2006 juuli	4,1	-	-	5,8	4,8	9,5	5,50	5,10	12,684	-	-
2006 aug ⁶⁾	.	-	-	.	.	.	5,42	4,89	12,810	-	-
Jaapan											
2002	-0,9	-3,2	0,1	-1,2	5,4	3,3	0,08	1,27	118,06	-8,4	143,9
2003	-0,3	-3,8	1,8	3,2	5,2	1,7	0,06	0,99	130,97	-7,8	151,3
2004	0,0	-5,2	2,3	5,5	4,7	1,9	0,05	1,50	134,44	-5,6	157,9
2005	-0,3	-0,5	2,6	1,1	4,4	1,8	0,06	1,39	136,85	.	.
2005 II kv	-0,1	0,9	2,7	0,3	4,4	1,7	0,05	1,28	135,42	.	.
2005 III kv	-0,3	0,3	2,7	-0,2	4,3	1,7	0,06	1,36	135,62	.	.
2005 IV kv	-0,7	-2,1	4,0	3,0	4,5	1,9	0,06	1,53	139,41	.	.
2006 I kv	-0,1	-1,6	3,4	3,2	4,2	1,7	0,08	1,58	140,51	.	.
2006 II kv	0,2	.	2,2	4,2	4,1	1,4	0,21	1,90	143,81	.	.
2006 aprill	-0,1	-1,4	-	3,6	4,1	1,7	0,11	1,91	143,59	-	-
2006 mai	0,1	-3,3	-	4,0	4,0	1,3	0,19	1,91	142,70	-	-
2006 juuni	0,5	.	-	5,0	4,2	1,2	0,32	1,87	145,11	-	-
2006 juuli	0,3	.	-	.	.	0,6	0,40	1,91	146,70	-	-
2006 aug ⁶⁾	.	.	-	.	.	.	0,41	1,82	148,44	-	-

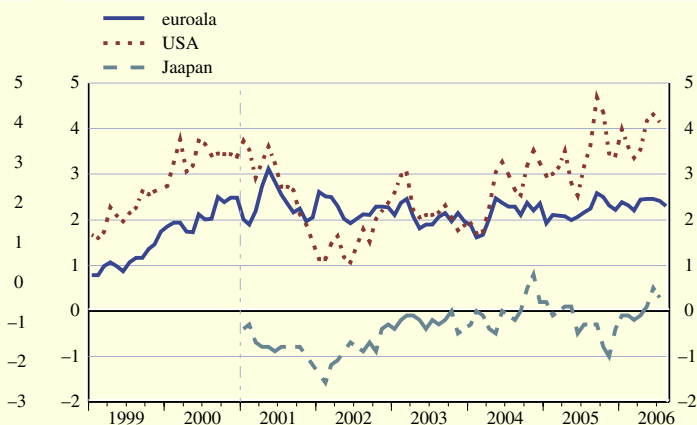
J37 Reaalne sisemajanduse koguprodukt

(aastane muutus protsentides; kvartaalsed andmed)

J38 Tarbijahinnaindeks

(aastane muutus protsentides; kuised andmed)

Allikad: riikide andmed (veerud 1, 2 (USA), 3, 4, 5 (USA), 6, 9 ja 10); OECD (veerg 2 (Jaapan)); Eurostat (veerg 5 (Jaapan), joonistel esitatud andmed euroala kohta); Reuters (veerud 7 ja 8); EKP arvutused (veerg 11).

¹ USA andmed on sesoonselt kohandatud.

² Perioodi keskmised väärtused; M3 USA puhul, M2 + hoiusertifikaadid Jaapani puhul.

³ Täpsem teave punktides 4.6 ja 4.7.

⁴ Täpsem teave punktis 8.2.

⁵ Valitsemissektori konsolideeritud koguvõlg (perioodi lõpu seisuga).

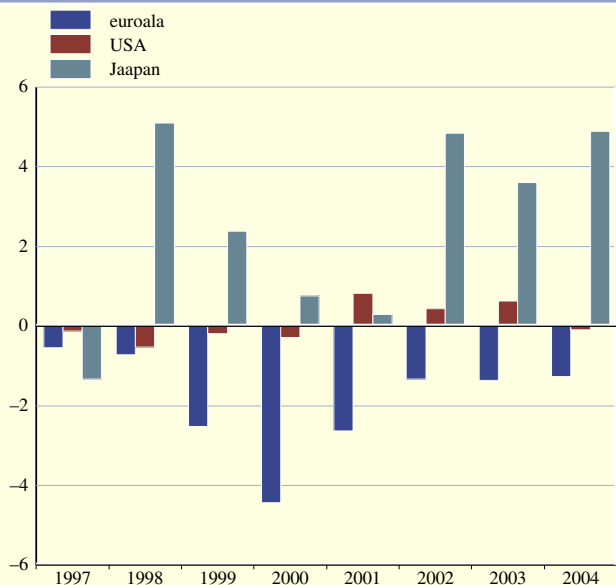

9.2 Ameerika Ühendriikides ja Jaapanis
(protsent SKPst)

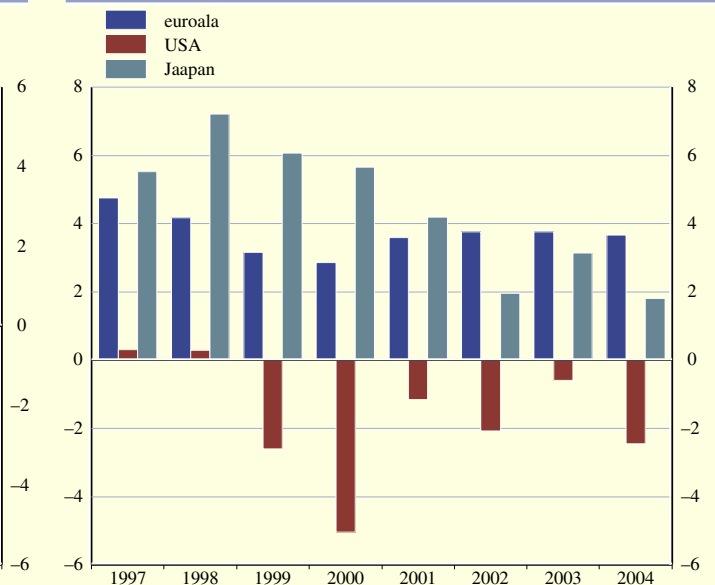
2. Säästud, investeeringud ja rahastamine

	Siseriiklikud säästud ja investeeringud			Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete investeeringud ja rahastamine						Kodumajapidamiste investeeringud ja rahastamine ¹			
	Kogusääst	Kapitali kogumatus	Netolaenuandmine väljaspool euroala	Kapitali kogumatus	Kapitali kogumatus põhivarasse	Finantsvarade neto-soetamine	Kogusääst	Neto-kohustuste võtmine	Väärt-paberid ja aktsiad	Kapitali-kulutused ²	Finants-varade neto-soetamine	Kogusääst ³	Neto-kohustuste võtmine
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
USA													
2002	14,2	18,4	-4,4	7,0	7,0	1,2	7,7	0,8	-0,1	13,0	4,5	11,4	6,6
2003	13,4	18,5	-4,6	6,8	6,8	0,8	8,0	0,1	0,3	13,3	8,4	11,3	9,0
2004	13,4	19,6	-5,6	7,3	7,0	4,2	8,0	4,2	0,3	13,5	7,1	11,0	9,6
2005	13,4	20,1	-6,3	7,4	7,3	2,3	8,2	2,2	-0,6	13,7	4,6	9,5	9,5
2004 II kv	13,3	19,8	-5,6	7,4	7,0	3,0	8,1	2,7	-0,5	13,6	6,5	10,7	9,2
2004 III kv	13,5	19,8	-5,5	7,3	7,1	4,1	8,4	4,0	-0,1	13,6	6,8	10,9	8,9
2004 IV kv	13,5	19,9	-6,2	7,5	7,2	4,1	7,3	5,1	0,8	13,6	8,2	11,4	10,7
2005 I kv	13,4	20,2	-6,4	7,6	7,2	2,5	7,7	3,1	0,3	13,7	4,8	10,0	8,4
2005 II kv	13,2	19,8	-6,0	7,2	7,3	2,3	8,1	2,1	-0,1	13,9	4,6	9,4	10,1
2005 III kv	13,6	19,9	-5,9	7,2	7,4	2,4	8,6	1,7	-1,7	13,8	5,1	9,9	10,4
2005 IV kv	13,2	20,5	-6,9	7,7	7,4	2,1	8,3	2,0	-1,0	13,5	4,0	8,8	9,0
2006 I kv	13,8	20,7	-6,7	7,8	7,5	2,1	8,5	2,1	-0,6	13,7	6,6	8,4	10,8
Jaapan													
2002	25,3	23,3	2,8	12,8	13,2	-1,7	16,0	-7,5	-0,9	4,9	-0,2	7,7	-2,1
2003	25,6	22,9	3,1	13,3	13,4	2,3	17,0	-5,4	0,2	4,7	0,3	7,1	-0,7
2004	25,5	22,9	3,6	13,3	13,6	4,2	17,7	-0,5	1,0	4,7	3,1	6,6	-1,0
2005	.	23,2	.	.	.	4,4	.	1,5	1,2	.	2,9	.	0,7
2004 II kv	21,4	20,2	3,6	.	.	-13,7	.	-11,2	0,6	.	7,9	.	-6,
2004 III kv	23,9	22,9	3,9	.	.	10,2	.	0,0	0,1	.	-1,3	.	1,9
2004 IV kv	26,1	21,4	3,0	.	.	11,7	.	14,0	2,6	.	9,7	.	-0,6
2005 I kv	31,5	25,4	3,7	.	.	10,3	.	-3,4	-1,7	.	-12,1	.	2,9
2005 II kv	.	23,7	.	.	.	-15,3	.	-13,8	2,2	.	8,9	.	-6,3
2005 III kv	.	23,5	.	.	.	6,3	.	6,2	0,8	.	-2,4	.	2,8
2005 IV kv	.	23,9	.	.	.	15,9	.	16,2	3,1	.	15,8	.	3,5
2006 I kv	.	23,7	.	.	.	9,2	.	-2,4	-2,2	.	-7,2	.	5,5

J39 Netolaenuandmine kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele (protsent SKPst)

J40 Netolaenuandmine kodumajapidamistele¹ (protsent SKPst)

Allikad: EKP, USA Föderaalreservi nõukogu, Jaapani keskpang ning majandus- ja sotsiaaluuringute instituut.

¹ Sh kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta asutused.

² Kapitali kogumatus Jaapanis. Kapitalikulutused hõlmavad USA puhul tarbijate kestva kaupu.

³ Ameerika Ühendriikide kogusäästu suurendavad tarbijate kulutused kestva kaupadele.

JOONISTE LOETELU

J1	Rahaagregaadid	S12
J2	Vastaskirjed	S12
J3	Rahaagregaatide komponendid	S13
J4	Pikemaajaliste finantskohustuste komponendid	S13
J5	Laenud finantsvahendajatele ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele	S14
J6	Laenud kodumajapidamistele	S15
J7	Laenud valitsemissektorile ja euroalavälistele residentidele	S16
J8	Hoiused kokku sektorite lõikes	S17
J9	Hoiused kokku ja M3s olevad hoiused sektorite lõikes	S17
J10	Hoiused kokku sektorite lõikes	S18
J11	Hoiused kokku ja M3s olevad hoiused sektorite lõikes	S18
J12	Valitsemissektori ja euroalaväliste residentide hoiused	S19
J13	Rahaloomeasutuste väärtpaberid	S20
J14	Investeeringufondide varad kokku	S24
J15	Bilansiline jääk kokku ja euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid, v.a aktsiad (kogusumma)	S30
J16	Väärtpaberite (v.a aktsiate) netoemissioon, sesoonselt kohandatud ja kohandamata	S32
J17	Lühiajaliste võlakirjade aastane kasvumäär emitendi sektori kaupa kõigis vääringutes kokku	S33
J18	Lühiajaliste võlakirjade aastane kasvumäär emitendi sektori kaupa kõigis vääringutes kokku	S34
J19	Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate aastased kasvumäärad	S35
J20	Noteeritud aktsiate emissiooni koguväärtus emitendi sektori kaupa	S36
J21	Lepingulise tähtajaga uued hoiused	S38
J22	Ujuva intressimääraga ja kuni üheaastase fikseeritud intressimääraga uued laenud	S38
J23	Euroala rahaturu intressimäärad	S39
J24	3 kuu rahaturu intressimäärad	S39
J25	Euroala riigivõlakirjade intressimäärad	S40
J26	10aastaste riigivõlakirjade intressimäärad	S40
J27	Dow Jonesi EURO STOXX üldindeks, Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225	S41
J28	Puudujääk, laenuvajadus ja võla muutus	S54
J29	Maastrichti võlg	S54
J30	Maksebilanss: jooksevkonto	S55
J31	Maksebilanss: otse- ja portfelliinvesteeringud (netosumma)	S55
J32	Maksebilanss: kaubad	S56
J33	Maksebilanss: teenused	S56
J34	Peamised maksebilansitehingud, mis mõjutavad rahaloomeasutuste netovälisvarasid	S60
J35	Efektiivsed vahetuskursid	S67
J36	Kahepoolsed vahetuskursid	S67
J37	Reaalne sisemajanduse koguprodukt	S70
J38	Tarbijahinnaindeks	S70
J39	Netolaenuandmine kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele	S71
J40	Netolaenuandmine kodumajapidamistele	S71

TEHNILISED MÄRKUSED

EUROALA ÜLEVAADE

RAHAPOLIITILISE ARENGU KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kuuga t lõppeva kvartali keskmine kasvumäär arvutatakse välja järgnevalt:

$$a) \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0,5I_{t-3}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0,5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

kus I_t tähistab kohandatud bilansilise jäägi indeksit kuus t (vt ka allpool). Sarnaselt arvutatakse välja ka kuuga t lõppeva aasta keskmine kasvumäär:

$$b) \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0,5I_{t-12}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0,5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

OSAD 2.1–2.6

TEHINGUTE ARVUTAMINE

Kuiste tehingute arvutamine põhineb kuistel bilansilise jäägi erinevustel, mida on kohandatud vastavalt ümberliigitustele, ümberhindamistele, vahetuskursside muutustele ja kõigile teistele muudatustele, mis ei tulene tehingutest.

Kui L_t tähistab bilansilist jääki kuu t lõpus, C_t^M kohandamist ümberliigitamiste põhjal kuus t , E_t^M kohandamist vahetuskursside põhjal ja V_t^M kohandamist teiste ümberhindamiste põhjal, siis avalduvad kuust tehtud tehingud F_t^M järgnevalt:

$$c) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Sarnaselt arvutatakse välja ka kuuga t lõppeva kvartali tehingud F_t^Q :

$$d) F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

kus L_{t-3} tähistab bilansilist jääki kuu $t-3$ lõpus (eelmise kvartali lõpus) ja näiteks C_t^Q tähistab kuuga t lõppeva kvartali ümberliigituste põhjal tehtud kohandamist.

Selliste kvartaalsete aegridade puhul, mille kohta on olemas ka kuised andmed (vt allpool), tuleatakse kvartali tehingud kolme kuu tehingute summana.

KUISTE AEGRIDADE KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kasvumäärad saab välja arvutada tehingute põhjal või kohandatud bilansilise jäägi indeksi põhjal. Kui F_t^M ja L_t on defineeritud ülaltoodud viisil, siis saab kohandatud bilansilise jäägi indeksi I_t kuu t kohta välja arvutada järgnevalt:

$$e) I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

Sesoonselt kohandamata indeksi baasiks on käesoleval juhul 2001. aasta detsember (2001 = 100). Kohandatud bilansilise jäägi indeksi aegridu on võimalik vaadata EKP kodulehelt (www.ecb.int), jaotise “Statistics” alajaotisest “Money, banking and financial markets”.

Kuu t aastase kasvumäära a_t , s.t kuuga t lõppeva 12 kuu muutuse, saab välja arvutada kahe järgneva valemi põhjal:

$$f) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$g) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Kui pole näidatud teisiti, viitab aastane kasvumäär nimetatud perioodi lõpule. Näiteks arvutatakse 2002. a protsentuaalne muutus valemi g põhjal, jagades 2002. aasta detsembri indeksi 2001. aasta detsembri indeksiga.

Valemist g saab tuletada ka ühe aasta piiresse jäävate perioodide kasvumäärad. Näiteks saab kuise kasvumäära a_t^M välja arvutada järgnevalt:

$$h) a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

Lõpetuseks, M3 aastase kasvumäära saab välja arvutada kolme kuu libiseva keskmise põhjal valemi $(a_{t-1} + a_t + a_{t-1})/3$ järgi, kus a_t on defineeritud vastavalt valemile f või g .

KVARTAALSETE AEGRIDADE KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kui F_t^Q ja L_{t-3} on defineeritud nagu ülal, siis kohandatud bilansilise jäägi indeks I_t kuuga t lõppeva kvartali kohta arvutatakse välja järgnevalt:

$$i) \quad I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

Kuuga t lõppeva nelja kvartali aastase kasvumäära a_t saab välja arvutada valemi g põhjal.

EUROALA RAHANDUSSTATISTIKA SESOONNE KOHANDAMINE¹

Kasutatud meetod põhineb multiplikatiivsel dekompositsioonil X-12-ARIMA². Sesoonne kohandamine võib hõlmata nädalapäeva kohandamist ning mõningatel juhtudel viiakse see läbi kaudselt koostisosade lineaarse kombineerimise teel. Seda rakendatakse M3 puhul, mis on tuletatud sesoonselt kohandatud M1, M2 ja M1 vahe ning M3 ja M2 vahe summeerimise teel.

Kõigepealt toimub kohandatud bilansilise jäägi indeksi sesoonne kohandamine³. Seejärel kasutatakse saadud sesoonsustegureid taseme, ümberliigitamise ja ümberhindamise komponentide kohandamiseks, mille tulemusena saadakse sesoonselt kohandatud tehingud. Sesoonsustegureid uuendatakse kord aastas või vastavalt vajadusele.

OSAD 3.1–3.3

KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kasvumäärad arvutatakse välja finantstehingute alusel ning seetõttu ei võeta arvutamisel arvesse ümberliigitamisi, ümberhindamisi, vahetuskursi erinevusi ega muid tehingutest mittetulenevaid muutusi.

Kui T_t tähistab tehinguid kvartalis t ja L_t tähistab bilansilist jääki kvartali t lõpus, siis arvutatakse kvartali t kasvumäär välja järgnevalt:

$$j) \quad \frac{\sum_{i=0}^3 T_{t-i}}{L_{t-4}} \times 100$$

OSAD 4.3–4.4

VÕLAKIRJADE JA NOTEERITUD AKTSIATE KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kasvumäärad arvutatakse välja finantstehingute alusel ning seetõttu ei võeta arvutamisel arvesse ümberliigitamisi, ümberhindamisi, vahetuskursi erinevusi ega muid tehingutest mittetulenevaid muutusi. Kasvumäärad võib välja arvutada kas tehingute või kohandatud bilansilise jäägi indeksi abil. Kui N_t^M tähistab tehinguid (netoemissioonid) kuus t ja L_t tähistab kohandatud bilansilist jääki kuu t lõpus, siis tinglike aktsiate indeks I_t arvutatakse kuu t kohta välja järgnevalt:

$$k) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right)$$

Baasperioodil, s.t 2001. aasta detsembris, on indeksi väärtuseks 100. Kasvumäär a_t kuus t , mis vastab kuus t lõppeva 12kuulise perioodi muutusele, arvutatakse välja järgmiste valemite põhjal:

$$l) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$m) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Meetod, mida kasutatakse väärtpaperite (v.a aktsiate) kasvumäärade arvutamiseks, on sama mis rahaagregaatide puhul. Ainus erinevus seisneb selles, et tähise "F" asemel kasutatakse tähist "N". See on tingitud vajadusest eristada "netoemissioonide" arvutamise erinevaid viise väärtpaperiemissioonide statistika ning rahaagregaatide puhul kasutatavatel samaväärsete arvutatud "tehingute" jaoks.

¹ Vt EKP väljaannet "Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area" (august 2000) ning EKP kodulehe (<http://www.ecb.int>) jaotise "Statistics" alajaotist "Money, banking and financial markets".

² Vt Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B. C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, lk 127–152, või "X-12-ARIMA Reference Manual", Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C.

Riigisisestel eesmärkidel kasutatakse ka samal mudelil põhinevat TRAMO-SEATS meetodit. TRAMO-SEATS kohta lugege lähemalt Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", Banco de España, töödokument nr 9628, Madrid.

³ Sellest järeldub, et sesoonselt kohandatud aegrea puhul erineb baasperioodi, s.t 2001. aasta detsembri indeks üldiselt 100st, kajastades antud kuu sesoonsust.

Kuuga t lõppeva kvartali keskmine kasvumäär arvutatakse välja järgnevalt:

$$n) \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0,5I_{t-3}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0,5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

kus I_t on tinglike aktsiate indeks kuus t . Sarnaselt arvutatakse välja ka kuuga t lõppeva aasta keskmine kasvumäär:

$$o) \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0,5I_{t-12}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0,5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

Osas 4.3 kasutatud valemit kasutatakse ka osas 4.4 ning see põhineb samuti rahaagregaatide jaoks mõeldud tehingutel. Osas 4.4 esitatud andmed tuginevad turuväärtustele ning arvutuste aluseks on finantstehingud, mis ei sisalda ümberliigitamisi, ümberhindamisi ega muid tehingutest mittetulenevaid muutusi. Vahetuskursi muutusi ei arvestata, sest kõik noteeritud aktsiad on nomineeritud eurodes.

VÄÄRTPABERIEMISSIOONIDE STATISTIKA SESOONNE KOHANDAMINE⁴

Kasutatud meetod põhineb multiplikatiivsel dekompositsioonil X-12-ARIMA. Väärtpaberiemissioonide kogusumma sesoonne kohandamine viiakse läbi kaudsel meetodil sektori ja tähtjako komponendi jaotuste lineaarse kombineerimise teel.

Toimub tinglike aktsiate indeksi sesoonne kohandamine. Seejärel kasutatakse saadud sesoonsustegureid bilansilise jäägi kohandamiseks, millest tuletatakse sesoonselt kohandatud emissioonide netoväärtus. Sesoonsustegurid vaadatakse üle kord aastas või vastavalt vajadusele.

Sarnaselt valemite 1 ja m kirjeldatule võib kasvumäära a_t kuus t , mis vastab kuus t lõppeva 6kuulise perioodi muutusele, välja arvutada järgmiste valemite põhjal:

$$p) a_t = \left[\prod_{i=0}^5 \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$q) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-6}} - 1 \right) \times 100$$

OSA 5.1 TABEL I

ÜHTLUSTATUD TARBIBAHINNAINDEKSI SESOONNE KOHANDAMINE⁴

Kasutatud meetod põhineb multiplikatiivsel dekompositsioonil X-12-ARIMA (vt allmärkust 2 leheküljel S74). Euroala üldise ühtlustatud tarbijahinnaindeksi (ÜTHI) sesoonne kohandamine viiakse läbi kaudselt. Selleks summeeritakse euroala töödeldud toidukaupade, töötlemata toidukaupade, tööstuskaupade (v.a energia) ja teenuste sesoonselt kohandatud aegread. Energia hinnaindeks liidetakse kohandamata kujul, sest vastav aegrida ei sisalda sesoonset komponenti. Sesoonsustegurid vaadatakse üle kord aastas või vastavalt vajadusele.

OSA 7.1 TABEL 2

MAKSEBILANSI JOOKSEVKONTO SESOONNE KOHANDAMINE

Kasutatud meetod põhineb multiplikatiivsel dekompositsioonil X-12-ARIMA (vt allmärkust 2 leheküljel S74). Kaupade, teenuste, tulude ja jooksevülekannete lähteandmeid kohandatakse eelnevalt vastavalt tööpäevade arvule. Kaupade, teenuste ja tulude puhul korrigeeritakse kohandamise aluseks olevat tööpäevade arvu riiklike puhkepäevade arvuga. Kaupade konto krediti andmed kuuluvad eelkohandamisele puhkepäevade arvu alusel. Eelnimetatud aegridade sesoonsel kohandamisel kasutatakse eelkohandatud andmeid. Kogu jooksevkonto sesoonne kohandamine viiakse läbi euroala kaupade, teenuste, tulude ja jooksevülekannete sesoonselt kohandatud aegridade summeerimise teel. Sesoonsuse (ja kauplemispäevaga seonduvaid) tegureid uuendatakse kord poolaastas või vastavalt vajadusele.

⁴ Vt EKP väljaannet „Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area“ (august 2000) ning EKP kodulehe (<http://www.ecb.int>) jaotise „Statistics“ alajaotist „Money, banking and financial markets“.

ÜLDMÄRKUSED

Kuubulletääni osas "Euroala statistika" keskendutakse euroala kui terviku arvnäitajatele. Täpsem teave ja andmed pikemate perioodide kohta asuvad koos täiendavate selgitavate märkustega EKP kodulehe (<http://www.ecb.int>) jaotises "Statistics". Alajaotises "Data services" pakutavad teenused hõlmavad otsinguga brauseriliidest, erinevate andmesarjade tellimist ning andmete allalaadimise võimalust CSV (Comma Separated Value, komaeraldusega) failidena. Täiendava teabe saamiseks palun võtke meiega ühendust elektronposti aadressil: statistics@ecb.int.

Kuubulletäänis sisalduvate arvnäitajate esitamise tähtpäevaks on tavaliselt EKP nõukogu kuu esimesele istungile eelnev päev. Käesolevas väljaandes sisalduvad andmed on esitatud seisuga 30. august 2006.

Kui pole märgitud teisiti, siis seonduvad kõik andmed 12 riigist koosneva euroalaga. Rahapoliitilisi andmeid, ühtlustatud tarbijahinnaindeksit (ÜTHI), investeerimisfonde ja finantsturgusid puudutavas statistikas hõlmavad euroalaga seonduvad statistilised aegread neid ELi liikmesriike, kes olid võtnud euro kasutusele statistikas kajastuval perioodil. See on vajaduse korral ära toodud tabelite allmärkuses; joonistes on lünk tähistatud punktiiriga. Seal, kus statistika aluseks olevad andmed on kättesaadavad, kasutatakse 2000. aasta baasil arvutatud absoluutarvudes ja protsentides väljendatud muutuste puhul 2001. aastal aegridu, mis arvestavad Kreeka euroalasse sisenemise mõjusid.

Eeldusel, et eküü koosseis ei ühti nende riikide endiste vääringutega, kes on kasutusele võtnud ühisraha, on 1999. aastale eelnevast ajast pärinevad summad, mis on konverteeritud osalevatest valuutadest eküüdesse kehtiva eküü vahetuskursi alusel, mõjutatud nende ELi liikmesriikide valuutakursside muutustest, kes pole eurot kasutusele võtnud. Et vältida niisuguste muutuste mõju rahapoliitika statistikale, on 1999. aastale eelnevate aastate andmed osades 2.1 kuni 2.8 väljendatud ühikutes, mis on konverteeritud omavääringust 31. detsembril 1998. aastal kehtestatud tühistamatu euro vahetuskursi alusel. Kui pole märgitud teisiti,

siis põhineb hinna ja kulude statistika enne 1999. aastat vastava riigi omavääringus väljendatud andmetel.

Vajaduse korral on kasutatud koondamise ja/või konsolideerimise (sealhulgas erinevate riikide vahelise konsolideerimise) meetodeid.

Viimased andmed on sageli tinglikud ja võivad muutuda. Erinevused kogusummade ja nende üksikosade vahel võivad tuleneda ümardamisest.

Teiste ELi liikmesriikide all peetakse silmas Eestit, Küprost, Leedut, Lätit, Maltat, Poolat, Rootsit, Sloveeniat, Slovakkia, Taanit, Tšehhit, Ungarit ja Ühendkuningriiki.

Enamikul juhtudel kattub tabelites kasutatud terminoloogia Euroopa arvepidamissüsteemis 1995 (ESA 95) ning Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi käsiraamatus sisalduvate rahvusvaheliste standarditega. Tehingud viitavad vabatahtlikele valuutatehingutele (mõõdetud otse või tuletatud) ning vood hõlmavad ka muutusi bilansilises jäägis, mis on põhjustatud hinna ja vahetuskursi muutustest, mahakandmistest ja teistest muutustest.

Tabelites kasutatav mõiste "kuni (x) aastat" tähistab "kuni (x) aastat, viimane kaasa arvatud".

ÜLEVAADE

Kokkuvõtte euroala põhinäitajate arengust on ära toodud ülevaatlikus tabelis.

RAHAPOLIITIKA STATISTIKA

Osas 1.4 esitatakse statistika kohustusliku reservi ja likviidsustegurite kohta. Aastased ja kvartaalsed näitajad kajastavad vastava aasta/kvartali viimase kohustusliku reservi arvestusperioodi keskmist taset. Kuni 2003. aasta detsembrini algas arvestusperiood kuu 24. päeval ja lõppes järgmise kuu 23. päeval. 23. jaanuaril 2003. aastal andis EKP teada operatsioonilises raamistikus toimuvatest muudatustest, mis jõustusid 10. märtsil 2004. Muudatuste tulemusena algab arvestuspe-

riood põhilise refinantseerimisoperatsiooni arvelduspäeval pärast nõukogu istungit, mil pannakse paika kuiselt hinnatav rahapoliitiline hoiak. Üleminekuajaks ette nähtud kohustusliku reservi arvestusperioodiks oli ajavahemik 24. jaanuarist kuni 9. märtsini 2004.

Osa 1.4 tabelis 1 on ära toodud kohustusliku reservi kohustuslastest krediidasutuste reservibaasi komponendid. Reservibaasi ei kuulu kohustused Euroopa Keskpankade Süsteemi kohustusliku reservi süsteemi kuuluvate krediidasutuste, EKP ja liikmesriikide keskpankade ees. Kui krediidasutus ei suuda dokumentaalselt tõendada oma eelnimetatud asutuste omandis olevate kuni kaheaastase tähtajaga emiteeritud võlakirjade hulka, võib ta oma reservibaasist maha arvata kindla protsendi nimetatud kohustustest. Kuni 1999. aasta novembrini oli selleks reservibaasi arvutamise määraks 10% ja pärast nimetatud kuupäeva 30%.

Osa 1.4 tabelis 2 on toodud möödunud arvestusperioodide keskmised näitajad. Iga krediidasutuse kohustusliku reservi nõude arvutamisel kohaldatakse reservimäära kohustusliku reservi baasi kuuluvatele kohustuste kategooriatele, kasutades selleks iga kalendrikuu lõpu bilansi andmeid. Seejärel lahutab iga krediidasutus nimetatud näitajast ühekordse summana 100 000 eurot. Saadud kohustusliku reservi nõuded koondatakse seejärel euroala tasandil (veerg 1). Arvelduskontodel hoitavad vahendid (veerg 2) on keskpangas asuvate krediidasutuste arvelduskontodel hoitavate igapäevaste vahendite koondatud keskmine summa, mis sisaldab reservinõude täitmisel arvestatavaid vahendeid. Ülereservid (veerg 3) on krediidasutuste keskpankades asuvatel arvelduskontodel kohustusliku reservi nõude täitmiseks vajalikke varasid ületavate vahendite keskmine maht arvestusperioodil. Reservide mittemäitmise (veerg 4) all mõistetakse arvestusperioodi keskmist krediidasutuste keskpangas asuvate arvelduskontode puudujääki kohustusliku reservi nõude täitmisel, mille arvutamisel lähtutakse nendest krediidasutustest, kes ei ole täitnud kohustusliku reservi nõuet vaatlusalusel arvestusperioodil. Kohustusliku reservi

tasustamise intressimäär (veerg 5) võrdub arvestusperioodil toimunud EKP põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäärade keskmisega, mis on kaalutud vastavalt kalendripäevade arvule (vt osa 1.3).

Osa 1.4 tabelis 3 on ära toodud pangandussüsteemi likviidsuspositsioon, mis on määratletud kui euroala krediidasutuste eurosüsteemi keskpankade arvelduskontodel hoitavad eurodes nomineeritud vahendid. Kõik summad põhinevad eurosüsteemi konsolideeritud raamatupidamisaruandel. Muud likviidust vähendavad operatsioonid (veerg 7) ei hõlma liikmesriikide keskpankade poolt EMU teises etapis algatatud võlakirjade emissiooni. Muud tegurid (netoväärtuses) (veerg 10) kajastavad ülejäänud eurosüsteemi konsolideeritud raamatupidamisaruande kirjeid netoväärtusena. Krediidasutuste arvelduskontod (veerg 11) võrduvad likviidsust lisavate tegurite (veerud 1 kuni 5) summa ja likviidsust vähendavate tegurite summa (veerud 6 kuni 10) vahel. Baasraha (veerg 12) arvutatakse hoiustamise püsivõimaluse (veerg 6), ringluses olevate pangatähtede (veerg 8) ja krediidasutuste keskpangas asuvatel arvelduskontodel olevate hoiuste (veerg 11) summana.

RAHA, PANGANDUS JA INVESTEERIMISFONDID

Osas 2.1 on toodud rahaloomeasutuste sektori koondbilanss ehk kõigi euroala residentidest rahaloomeasutuste ühtlustatud bilansside koond. Rahaloomeasutused on keskpangad, ühenduse õiguse raames defineeritud krediidasutused, rahaturufondid ja teised asutused, mille tegevusalaks on hoiuste ja/või hoiuste lähedaste asendajate kogumine isikutelt, kes ei ole rahaloomeasutused, ning enda arvel (vähe-malt majanduslikus mõttes) laenude andmine ja/või investeerimine väärtpaberitesse. Rahaloomeasutuste täielik loetelu on avaldatud EKP kodulehel.

Osas 2.2 on ära toodud rahaloomeasutuste sektori konsolideeritud bilanss, mis on saadud koondbilansi positsioonide tasaarveldamise teel euroala rahaloomeasutuste vahel. Kirjen-

damispraktika piiratud heterogeensuse tõttu ei pruugi rahaloomeasutuste vaheliste positsioonide summa olla null; saldo on ära näidatud osa 2.2 kohustuste poole veerus 10. Osas 2.3 on ära toodud euroala rahaagregaadid ja vastaskirjed. Need on tuletatud rahaloomeasutuste konsolideeritud bilansist ja hõlmavad euroala residentidest mitterahaloomeasutuste positsioone euroala residentidest rahaloomeasutustes; ühtlasi arvestatakse nende puhul ka mõningaid keskvalitsuse rahalisi varasid/kohustusi. Rahaagregaatide ja vastaskirjete statistika koostamisel lähtutakse sesoonsetest ja kauplemispäeva mõjudest. Osades 2.1 ja 2.2 kajastatakse väliskohustuste kirjes euroalaväliste residentide omandis olevaid 1) osakuid, mis on emiteeritud euroala rahaturufondide poolt ning 2) euroala rahaloomeasutuste poolt emiteeritud võlakirju tähtajaga kuni kaks aastat. Osas 2.3 on need väärtpaberid aga rahaagregaatidest välja arvatud ning näidatud kirjes “Netovälisvarad”.

Osas 2.4 on esitatud analüüs euroala (pangandussüsteemi) mitteresidentidest rahaloomeasutuste poolt euroalal väljastatud laenudest sektorite, liigi ja esmase tähtaja lõikes. Osas 2.5 analüüsitakse euroala pangandussüsteemis olevaid hoiuseid sektorite ja instrumentide kaupa. Osas 2.6 on toodud euroala pangandussüsteemis hoitavad väärtpaberid vastavalt emitendi liigile.

Osad 2.2 kuni 2.6 hõlmavad tehinguid, mis on tuletatud erinevustena bilansilises jäägis ning mida on kohandatud ümberliigitamise, ümberhindamise, vahetuskursside kõikumise ja muude tehingutest mittetulenevate muutustega. Osas 2.7 on ära toodud valikulised ümberhindamised, mida kasutatakse tehingute tuletamisel. Osades 2.2 kuni 2.6 on ära toodud ka tehingute kasvumäärad väljendatuna protsentides aasta baasil. Osas 2.8 käsitletakse rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete jaotust vääringute kaupa kvartalite lõikes.

Sektorite täpsed määratlused on ära toodud EKP väljaandes “Money and Banking Statistics Sector Manual Guidance for the statistical classification of customers” (november 1999). EKP väljaandes “Guidance Notes to the

Regulation ECB/2001/13 on the MFI Balance Sheet Statistics” (november 2002) tuuakse välja soovituslikud juhised, mida liikmesriikide keskpangad peaksid järgima. Alates 1. jaanuarist 1999 on statistiliste andmete kogumisel ja koostamisel lähtutud EKP 1. detsembri 1998. aasta määrusest EKP/1998/16, milles sätestatakse nõuded rahaloomeasutuste sektori¹ konsolideeritud bilansile ning mida on viimati muudetud määrusega ECB/2003/10².

Kooskõlas nimetatud määrusega on bilansikirje “rahaturuinstrument” ühendatud kirjega “võlakirjad” nii rahaloomeasutuse bilansi varade kui ka kohustuste poolel.

Osas 2.9 on esitatud euroala investeerimisfondide (välja arvatud rahaturufondide) kvartali lõpu seisuga kajastatud bilansiline jääk. Bilans on esitatud koondina ning seetõttu kajastuvad kohustustes investeerimisfondide omandis olevad teiste investeerimisfondide poolt emiteeritud osakud. Varade/kohustuste kogusummad on jaotatud ka investeerimisühikute (aktiafondid, võlakirjafondid, segafondid, kinnisvara- ja muud fondid) ning investori liigi (avatud ja kinnised investeerimisfondid) järgi. Osas 2.10 on ära toodud koondbilansid iga investeerimisfondide sektori kohta, mida liigitatakse investeerimispoliitika ja investori liigi alusel.

FINANTS- JA MITTEFINANTSKONTOD

Osades 3.1 ja 3.2 on toodud euroala reaalsektorite finantskontode kvartaalsed andmed. Euroala reaalsektorid koosnevad valitsemis-sektorist (ESA 95 paragrahv 13), kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatest ettevõtetest (ESA 95 paragrahv 11) ning kodumajapidamistest (ESA 95 paragrahv 14), sealhulgas kodumajapidamisi teenindavatest kasumitaotlusetasutustest (ESA 95 paragrahv 15). Andmed hõlmavad sesoonselt kohandamata bilansilisi jääke ja vastavalt ESA 95-le klassifitseeritud finantstehinguid, kajastades peamisi finantsinvesteeringuid ja reaalsektorite ressurside kaasamist. Finantseerimise (kohustuste)

¹ ELT 356, 30.12.1998, lk 7.

² ELT 250, 02.10.2003, lk 19.

poolel on andmed esitatud ESA 95 sektorite ja esmase tähtaja kaupa ("lühiajalised" viitab kuni üheaastasele esmasele tähtajale; "pikaajalised" viitab esmasele tähtajale üle ühe aasta). Võimalusel on rahaloomeasutustelt saadud finantseeringud esitatud eraldi. Teave finantsinvesteeringute (varade) kohta on hetkel vähem üksikasjalik kui teave finantseerimise kohta, seda eelkõige seetõttu, et andmete esitamine sektorite kaupa pole võimalik.

Osas 3.3 on toodud euroala kindlustusseltside ja pensionifondide (ESA 95 paragrahv 125) kvartaalsete finantskontode andmed. Sarnaselt osadega 3.1 ja 3.2 hõlmavad nimetatud andmed sesoonselt kohandamata bilansilisi jääke ja finantstehinguid, kajastades vastava sektori peamisi finantsinvesteeringuid ja ressursside kaasamist.

Kvartaalsed andmed eelnimetatud kolmes sektoris põhinevad liikmesriikide kvartaalsete finantskontode andmetel ning rahaloomeasutuste bilansi ja väärtpaberiemissioonide statistikal. Osades 3.1 ja 3.2 viidatakse ka andmetele, mis on võetud Rahvusvahelise Arvelduspanga rahvusvahelisest pangandusstatistikast.

Osas 3.4 on ära toodud aastaandmed euroala säästude, investeeringute (finants- ja mittefinantsinvesteeringute) ja rahastamise kohta tervikuna ning eraldi kaupu ja mittefinantsteenusid pakkuvate ettevõtete ja kodumajapidamiste kohta. Nimetatud aastaandmed peegeldavad täpsemat teavet finantsvarade soetamise kohta sektorite kaupa ning vastavad kahes eelnevas osas nimetatud kvartaalsetele andmetele.

FINANTSTURUD

Euroala finantsturgude statistika aegread hõlmavad neid ELi liikmesriike, kes olid euro kasutusele võtnud statistikas kajastuval perioodil.

Väärtpaberite (v.a aktsiate) ja noteeritud aktsiate (osad 4.1–4.4) kohta koostab statistika EKP, kes kasutab Euroopa Keskpankade Süsteemilt ja Rahvusvaheliselt Arvelduspangalt saadud andmeid. Osas 4.5 on esitatud euroala residentide eurodes nomineeritud hoiuste ja laenude

intressimäärad rahaloomeasutustes. Rahaturu intressimäärade, pikaajaliste riigivõlakirjade tootluse ja aktsiaturgude indekse kohta (osad 4.6–4.8) koostab EKP statistika elektrooniliste kanalite kaudu saadud andmete põhjal.

Väärtpaberiemissioonide alane statistika hõlmab väärtpabereid (v.a aktsiaid (võlakirjad)), mida on tutvustatud osades 4.1, 4.2 ja 4.3, ning noteeritud aktsiaid, mida on kajastatud osas 4.4. Võlakirjad on jaotatud lühiajalisteks ja pikaajalisteks väärtpaberiteks. "Lühiajalised" väärtpaberid on esmase tähtajaga kuni üks aasta (erandjuhtudel kuni kaks aastat). "Pikaajalised" väärtpaberid on eelnimetatud tähtajast pikema tähtajaga või vabalt valitava (kuid igal juhul pikema kui üheaastase) tähtajaga või määramata tähtajaga väärtpaberid. Euroala residentide poolt emiteeritud pikaajalised võlakirjad jaotatakse omakorda fikseeritud ja muutuva intressimääraga võlakirjadeks. Fikseeritud intressimääraga võlakirjade puhul kupongi intressimäär võlakirja kehtivusaja jooksul ei muutu. Muutuva intressimääraga võlakirjade puhul muudetakse kupongi intressimäära perioodiliselt vastavalt sõltumatule intressimäärare või indeksile. Võlakirjade statistika kajastab hinnanguliselt 95% euroala residentide emissioonide kogumahust. Osades 4.1, 4.2 ja 4.3 näidatud eurodes nomineeritud väärtpaberid sisaldavad eurole vastavas riiklikus vääringus väljendatud väärtpabereid.

Osas 4.1 on ära näidatud väärtpaberid (v.a aktsiaid) esmase tähtaja, emitendi resideerumiskoha ja vääringu kaupa. Selles osas on toodud ka bilansiline jääk, eurodes nomineeritud väärtpaberite (v.a aktsiate) emissiooni koguväärtus ja netoväärtus ning euroala residentide poolt eurodes ja kõikides valuutades emiteeritud väärtpaberid (v.a aktsiaid) võlakirjade kogusumma ja pikaajaliste võlakirjade kohta. Emissiooni netoväärtus erineb muutustest bilansilises jäägis tulenevalt ümberhindamisest, ümberliigitamisest ja muudest kohandustest. Selles osas on esitatud ka sesoonselt kohandatud statistika, mis hõlmab aastapõhist kuue kuu sesoonselt kohandatud kasvumäärasid kogusumma ja pikaajaliste võlakirjade kohta. Viimased arvutatakse tinglike aktsiate sesoonselt

kohandatud indeksi alusel, millest on maha arvatud sesoonsed mõjud. Üksikasjad on esitatud tehnilistes märkustes.

Osa 4.2 hõlmab bilansilise jäägi, emissiooni koguväärtuse ja nimiväärtuse jaotust sektorite alusel euroala residentidest emitentide kaupa; jaotus vastab ESA 95-le. EKP on arvatud euro-süsteemi.

Osa 4.2 tabeli 1 veerus 1 näidatud võlakirjade kogusumma ja pikaajaliste võlakirjade bilansiline jääk on identne osa 4.1 veerus 7 näidatud võlakirjade kogusumma ja pikaajaliste võlakirjade bilansilise jäägiga. Osa 4.2 tabeli 1 veerus 2 toodud andmed rahaloomeasutuste poolt emiteeritud võlakirjade bilansilise jäägi kohta on laias laastus võrreldavad emiteeritud võlakirjadega, mis on toodud osa 2.1 tabeli 2 veerus 8 rahaloomeasutuse koondbilansi kohustuste poolel. Netoemissioonide kogusumma võlakirjade kogusumma kohta, mis on esitatud osa 4.2 tabeli 2 veerus 1, vastab euroala residentide emissioonide kogusummale, mis asub osa 4.1 veerus 9. Jääkerinevus pikaajaliste võlakirjade ja osa 4.2 tabelis 1 toodud fikseeritud ja muutuva intressimääraga võlakirjade kogusumma vahel koosneb nullkuponjidest ja ümberhindamismõjudest.

Osas 4.3 kajastatakse euroala residentide poolt emiteeritud võlakirjade sesoonselt kohandamata ja kohandatud kasvumäärasid (tähtsuse, instrumendi liigi, emitendi sektori ja vääringu kaupa). Nimetatud kasvumäärad põhinevad finantstehingutel, mis leiavad aset siis, kui institutsiooniline üksus omandab või lunastab võlakohustuse. Seetõttu ei arvestata kasvumäärade juures ümberliigitusi, ümberhindamisi, vahetuskursi muutusi ega muid tehingutest mittetulenevaid muutusi. Sesoonselt kohandatud kasvumäärad on esitamise huvides antud aastapõhistena. Üksikasjad on esitatud tehnilistes märkustes.

Osa 4.4 veergudes 1, 4, 6 ja 8 on toodud euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate bilansiline jääk emiteerivate sektorite kaupa. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete poolt emiteeritud noteeritud aktsiate kuised andmed vastavad osas 3.2 (põhiko-

hustused, veerg 21) toodud kvartaliandmetele.

Osa 4.4 veergudes 3, 5, 7 ja 9 on euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate aastased kasvumäärad (emitendi tegevussektori alusel). Need kasvumäärad põhinevad finantstehingutel, mis leiavad aset siis, kui emitent müüb või ostab aktsiad sularaha eest, välja arvatud investeeringud emitendi omaaktsiatesse. Nimetatud tehingud hõlmavad emitendi esmakordset noteerimist börsil ning uute vahendite loomist või nende kustutamist. Aastaste kasvumäärade arvutamisel ei võeta arvesse ümberliigitusi, ümberhindamisi, vahetuskursi muutusi ega muid tehingutest mittetulenevaid muutusi.

Osas 4.5 on statistilised andmed kõigi intressimäärade kohta, mida euroala residentidest rahaloomeasutused kohaldavad eurodes nomineeritud hoiustele ja laenudele võrreldes euroala residentidest kodumajapidamiste ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtetele. Euroala rahaloomeasutuste intressimäärad arvutatakse euroala riikide poolt välja iga kategooria suhtes kohaldatavate intressimäärade kaalutud keskmisena (vastavate tegevusmahtude kaupa).

Rahaloomeasutuste intressimäärade statistika on esitatud tegevusalade, sektorite, instrumendikategooria ja tähtsuse, etteteatamistähtsuse või algse fikseeritud intressimäära kohaldamise perioodide kaupa. Uued statistilised andmed rahaloomeasutuste intressimäärade kohta vahetavad välja need kümme üleminekuperioodi statistiliste andmete aegrida euroala jaapaniganduse intressimäärade kohta, mis on avaldatud EKP kuubülletäänides alates 1999. aasta jaanuarist.

Osas 4.6 esitatakse euroala, Ameerika Ühendriikide ja Jaapani rahaturgude intressimäärad. Euroalal katavad rahaturu intressimäärad laia ala alates üleõhoiuste intressimäärade kuni 12kuuliste hoiusteni. Enne 1999. aasta jaanuari arvutati euroala arvestuslikud intressimäärad välja SKPga kaalutud liikmesriikide intressimäärade baasil. Kuu, kvartali ja aasta väärtused on perioodi keskmised, välja arvatud üleõlaenude intressimäärad kuni 1998. aasta

detsembrini. Üleõhoiused on esitatud pankadevaheliste hoiuste intressimääradena kuni 1998. aasta detsembrini. Alates 1999. aasta jaanuarist kajastavad osa 4.6 veeru 1 andmed euroala pankadevahelise üleõöturu keskmist aastaintressimäära (EONIA). Kuni 1998. aasta detsembrini on need perioodi lõpu seisuga esitatud intressimäärad ning sealt edasi perioodi keskmised intressimäärad. Alates 1999. aasta jaanuarist loetakse ühe-, kolme-, kuue- ja kaheistkuuliste hoiuste intressimäärasid euro üleeurooplasteks pankadevahelisteks intressimääradeks (EURIBOR); kuni 1998. aasta detsembrini kasutati Londoni pankadevahelist laenuintressi (LIBOR). Ameerika Ühendriikide ja Jaapani puhul on intressimäärad esitatud LIBORi baasil.

Osas 4.7 on esitatud euroala, Ameerika Ühendriikide ja Jaapani riigivõlakirjade tootlused. Kuni 1998. aasta detsembrini esitati euroala kahe-, kolme-, viie- ja seitsmeaastaste võlakirjade tootlused perioodilõpu väärtustena ning kümneaastaste võlakirjade tootlused perioodi keskmise väärtusena. Sealt alates esitatakse kõik tootlused perioodi keskmise näitajana. Kuni 1998. aasta lõpuni arvutati euroala tootlused SKPga kaalutud riigivõlakirjade ühtlustatud tootluse baasil; pärast seda on kasutatud keskmise arvutamisel riigivõlakirjade nominaalset bilansilist jääki igas lõpptähtaja võõndis. Ameerika Ühendriikide ja Jaapani puhul on kümneaastaste võlakirjade tootlus esitatud perioodi keskmisena.

Osas 4.8 on ära toodud euroala, Ameerika Ühendriikide ja Jaapani aktsiaturgude indeksid.

HINNAD, TOODANG, NÕUDLUS JA TÖÖTURUD

Käesolevas osas kirjeldatud andmed on enamjaolt esitatud Euroopa Komisjoni (põhiliselt Eurostat) ja riikide statistikaametite poolt. Euroala tulemused saadakse liikmesriikide andmete koondamise teel. Andmed on ühtlustatud ja võrreldavad nii suures ulatuses kui võimalik. Statistilisi andmeid töjõukulu (tunnis), SKP ja tarbimiskomponentide kohta, lisandväärtuse

kohta tegevusalade lõikes, tööstustoodangu, jaemüügi ja registreeritud sõiduautode kohta on kohandatud vastavalt tööpäevade arvule.

Euroala ühtlustatud tarbijahinnaindeks (osa 5.1) on saadaval alates 1995. aastast. See põhineb liikmesriikide ühtlustatud tarbijahinnaindeksitel, mille arvutamisel järgitakse kõigis euroala riikides sama meetodikat. Kaupade ja teenuste jaotus on tuletatud individuaaltarbimise klassifikaatori baasil (Coicop/ÜTHI). Ühtlustatud tarbijahinnaindeks hõlmab euroala majandusterritooriumil asuvate kodumajapidamiste rahalisi lõpptarbimiskulusid. Tabelis on ära toodud EKP poolt koostatavad sesoonselt kohandatud andmed ühtlustatud tarbijahinnaindeksite kohta.

Tööstustoodangu tootjahindasid (osa 5.1 tabel 2), tööstustoodangut, uusi tellimusi, tööstuslikku käivet ja jaemüüki (osa 5.2) reguleerib Euroopa Liidu Nõukogu 19. mai 1998. aasta määrus (EÜ) nr 1165/98 lühiajalise statistika kohta³. Tööstustoodangu tootjahindade ja tööstustoodangu lõpptarbimisel põhinev liigitamine kujutab endast tööstuse (v.a ehituse) ühtlustatud all-liigitust (NACE osad C kuni E) peamisteks tööstusgrupeeringuteks (MIG), mis on defineeritud komisjoni 26. märtsi 2001. aasta määruses (EÜ) nr 586/2001⁴. Tööstustoodangu tootjahinnad kajastavad tootjate hindasid väljaspool tehase väravat. Need sisaldavad kaudseid makse, välja arvatud käibemaks ja muud mahaarvamisele kuuluvad maksud. Tööstustoodang kajastab asjaomaste tööstuste lisandväärtust.

Tooraine maailmaturu hinnad (osa 5.1 tabel 2) mõõdavad muutusi euroala eurodes nomineeritud impordihindades võrreldes baasperioodiga.

Töjõukulude indeksid (osa 5.1 tabel 3) mõõdavad muutusi töjõukulus tööstuses töötatud tunni kohta. See meetodika on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. veebruari 2003. aasta määruses (EÜ) nr 450/2003, mis käsitleb töjõukuluindeksit⁵, ja komisjoni 7. juuli 2003. aasta rakendusmääruses (EÜ)

³ ELT 162, 05.06.1998, lk 1.

⁴ ELT 86, 27.03.2001, lk 11.

⁵ ELT 69, 13.03.2003, lk 1.

nr 1216/2003⁶. Jaotus euroala tööjõukulude kohta tunnis on olemas tööjõukulu komponentide (palk ja tööandja poolt tasutavad sotsiaalkindlustus- ja palgamaksud, millest on maha arvatud tööandjale makstavad toetused) ja majandustegevuste kaupa. EKP arvutab kollektiivlepinguga määratud palgade näitaja (memokirje osa 5.1 tabelis 3) liikmesriikide ühtlustamata määratluste baasil.

Tööjõu erikulu komponendid (osa 5.1 tabel 4), SKP ja selle komponendid (osa 5.2 tabelid 1 ja 2), SKP deflaatorid (osa 5.1 tabel 5) ja tööhõivestatistika (osa 5.3 tabel 1) kujutavad endast ESA 95 rahvamajanduse kvartaliaruanete tulemusi.

Tööstusele esitatud uued tellimused (osa 5.2 tabel 4) sisaldavad vaatlusperioodi jooksul saadud tellimusi ja hõlmavad tööstusharusid, kus tegutsetakse peamiselt tellimuspõhiselt – eelkõige tekstiili-, tselluloosi- ja paberi-, keemia-, metalli-, kapitalikaupade ja kestva kaupade tööstust. Andmete arvutamisel on tuginetud kehtivatele hindadele.

Tööstuslikku käivet ja jaemüüki käsitlevas osas (osa 5.2 tabel 4) mõõdetakse kogukäivet, sealhulgas kõiki makse ja lõive peale käibemaksu, mille kohta on esitatud arved vaatlusperioodi jooksul. Jaemüügi käive hõlmab jaemüügi kogukäivet (v.a mootorsõidukite ja mootor-rataste ning remonditeenuste müük). Uute sõiduautode registreeringud hõlmavad nii era- kui ka firmaautosid.

Äri- ja tarbijauuringute kvalitatiivsed andmed (osa 5.2 tabel 5) põhinevad Euroopa Komisjoni ettevõtlus- ja tarbijauuringutel.

Tööpuuduse määrad (osa 5.3 tabel 2) vastavad Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) suunistele. Need viitavad aktiivsetele töötisijatele kui tööjõu osale lähtuvalt ühtlustatud kriteeriumidest ja mõistetest. Tööpuuduse määra arvutamise aluseks olevad tööjõu näitarnumud erinevad osas 5.3 avaldatud tööhõive ja tööpuuduse tasemete summast.

RIIGI RAHANDUS

Osades 6.1 kuni 6.5 on toodud euroala valitsemissektori eelarvepositsioon. Andmed on põhiosas konsolideeritud ja põhinevad ESA 95 meetodikal. Osades 6.1 kuni 6.3 esitatud euroala aastased koondandmed on koostatud EKP poolt liikmesriikide keskpankadelt saadud ühtlustatud andmete põhjal, mida ajakohastatakse regulaarselt. Andmed euroala riikide eelarvepuudujäägi ja võlgade kohta võivad seetõttu erineda andmetest, mida kasutab Euroopa Komisjon ülemäärase puudujäägi likvideerimise protseduuri korral. Osades 6.4 ja 6.5 esitatud euroala kvartaalsed koondandmed on koostatud EKP poolt Eurostati ja liikmesriikide andmete alusel.

Osas 6.1 on ära näidatud valitsemissektori aastased tulud ja kulud, lähtudes komisjoni 10. juuli 2000. aasta määruses (EÜ) nr 1500/2000⁷ (millega muudeti ESA 95) sõnastatud mõistetest. Osas 6.2 on toodud valitsemissektori konsolideeritud koguvõlg nominaalväärtuses kooskõlas asutamislepingus ülemäärase puudujäägi likvideerimise protseduuri reguleerivate sätetega. Osades 6.1 ja 6.2 on esitatud üldandmed iga euroala riigi kohta, arvestades nende tähtsust stabiilsuse ja majanduskasvu pakti raames. Üksikute euroala riikide puudujäägid/ülejäädid vastavad jaotisele EDP B.9, nagu on määratletud komisjoni 25. veebruaril 2002. aasta määruses (EÜ) nr 351/2002, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 3605/93 seoses ESA 95-le viitamisega. Osas 6.3 kajastatakse valitsemissektori võla muutust. Erinevus valitsemissektori võla muutuse ja valitsemissektori eelarvepuudujäägi vahel – eelarvepositsiooniväline võlamuutus – on peamiselt seletatav valitsuse poolt finantsvaradega tehtud tehingutega ja välisvaluuta ümberhindluse mõjudega. Osas 6.4 on kajastatud valitsemissektori kvartaalsed tulud ja kulud, lähtudes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. juuni 2002. aasta määruses (EÜ) nr 1221/2002⁸ (milles käsitleti valitsemissektori muude kontode kvartaliandmeid peale finants-

⁶ ELT 169, 08.07.2003, lk 37.

⁷ ELT 172, 12.07.2000, lk 3.

⁸ ELT 179, 09.07.2002, lk 1.

kontode) sõnastatud mõistetest. Osas 6.5 on esitatud kvartaalsed andmed valitsemissektori konsolideeritud koguvõla, eelarvepositsioonivälise võlamuutuse ja valitsemissektori laenuvajaduse kohta. Nende andmete koostamisel on kasutatud liikmesriikide poolt määruste (EÜ) nr 501/2004 ja 1222/2004 alusel esitatud andmeid ja liikmesriikide keskpankade esitatud andmeid.

VÄLISMAJANDUS

Maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistikas (osad 7.1–7.4) kasutatud mõisted on üldiselt kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi koostamise käsiraamatuga (viies väljaanne, oktoober 1993), EKP 16. juuli 2004. aasta suunistega EKP statistilise aruandluse nõuete kohta (EKP/2004/15)⁹ ning Eurostati dokumentidega. Täiendavat teavet euroala maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni koostamisel kasutatud meetodika ja allikate kohta võib leida EKP väljaandest “European Union balance of payments/international investment position statistical methods” (november 2005) ja alltoodud rakkerühma aruannetest: “Portfolio investment collection systems” (juuni 2002), “Portfolio investment income” (august 2003) and “Foreign direct investment” (märts 2004), mida on võimalik alla laadida EKP kodulehelt. Lisaks on rahandus-, finants- ja maksebilansi statistika komitee kodulehel (www.cmfg.org) võimalik tutvuda ka EKP/komisjoni (Eurostat) maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika kvaliteedi rakkerühma aruandega (juuni 2004). Rakkerühma soovitudel põhinev iga-aastane kvaliteediaruanne euroala maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni kohta on olemas EKP kodulehel.

Netotehingute kajastamisel finantskontol lähtutakse Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi koostamise käsiraamatust: varade suurenemist tähistatakse miinusmärgiga ning kohustuste suurenemist plussmärgiga. Jooksevkontol ja kapitalikontol esitatakse nii krediti- kui ka deebetehingud plussmärgiga.

Euroala maksebilansi koostab EKP. Viimaseid kuuandmeid tuleb käsitleda tinglikena. Andmed vaadatakse üle pärast järgmise kuu näitajate ja/või üksikasjaliku kvartaalse maksebilansi avaldamist. Varasemate perioodide andmeid uuendatakse regulaarselt või pärast meetodika muutumist.

Osa 7.1 tabelis 2 on toodud sesoonselt kohandatud andmed jooksevkonto kohta. Kohandamisel on arvesse võetud tööpäevade arvu, liigaastat ja/või riigipühasid. Tabelis 5 on esitatud euroala mitteresidentide emiteeritud väärtpaberite ostud euroalal asuvate ostjate poolt sektorite kaupa. Hetkel pole veel võimalik näidata euroalaväliste residentide poolt omandatud väärtpaberite emitentide (kes asuvad euroalal) jaotust sektorite kaupa. Tabelites 6 ja 7 esitatud jaotused “laenud” ning “sularaha ja hoiused” tuginevad mitteresidentide vastaspoole sektorile, s.t mitteresidentide pankade varasid liigitatakse hoiusteks ja teiste mitteresidentide sektoritega seotud varasid laenudeks. See jaotus sarnaneb muus statistikas esitatud jaotusega, sh rahaloomeasutuste konsolideeritud bilansiga, ja on kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi koostamise käsiraamatuga (“IMF Balance of Payments Manual”).

Osa 7.2 kirjeldatakse maksebilansi rahalist esitust: maksebilansi tehinguid, mis kajastavad tehinguid M3 välises vastaskirjes. Andmete kajastamisel on lähtutud maksebilansi tavapärasest tähistussüsteemist, välja arvatud rahandus- ja pangandusstatistikast (veerg 12) võetud rahaagregaadi M3 väliste vastaskirjete puhul, kus plussmärk tähistab varade suurenemist või kohustuste vähenemist. Portfelliinvesteeringute kohustuste poolel (veerud 5 ja 6) hõlmavad maksebilansitehingud lisaks rahaturufondide osakutele ja kuni kaheaastase tähtajaga võlakirjadele ka euroala rahaloomeasutuste poolt emiteeritud lihtaktsiate ja võlakirjade ostu ja müüki. Euroala maksebilansi esituse kohta on avaldatud meetodiline märkus EKP kodulehe alljaotuses “Statistics”. Vt ka 2003. aasta juuni kuubülletääni taustinfot 1.

⁹ ELT 354, 30.11.2004, lk 34.

Osas 7.3 on esitatud euroala maksebilansi (tabelid 1–4) ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni (tabel 5) geograafiline jaotus peamiste partnerriikide või nende rühmade kaupa, kusjuures eristatud on euroalaväliseid liikmesriike ja Euroopa Liitu mittekuuluvaid riike ja piirkondi. Jaotus kajastab ka tehinguid ja positsioone ELi institutsioonide (mida loetakse erinevalt EKPst statistiliselt euroalavälisteks nende füüsilisest asukohast hoolimata) ja teatud eesmärkidel ka maksuvabade keskuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes. Tabelites 1–4 on esitatud kumulatiivsed maksebilansi tehingud viimases neljas kvartalis; tabelis 5 on rahvusvahelise investeerimispositsiooni geograafiline jaotus viimase aasta lõpu seisuga. See jaotus ei sisalda portfelliinvesteeringute kohustuste, tuletisinstrumentide ega rahvusvaheliste reservide tehinguid ja positsioone. Geograafilist jaotust on kirjeldatud 2005. aasta veebruari kuubülletääni artiklis “Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts”.

Osas 7.4 toodud euroala rahvusvahelise investeerimispositsiooni andmete esitamisel on lähitud positsioonide võrdlusest euroalaväliste residentidega ning käsitletud euroala kui ühtset majanduspiirkonda (vt ka 2002. aasta detsembri kuubülletääni taustinfot 9). Rahvusvaheline investeerimispositsioon on koostatud jooksvates turuhindades, välja arvatud otseinvesteeringud, mille hindamisel kasutatakse enamasti raamatupidamislikke väärtusi. Kvartaalne rahvusvaheline investeerimispositsioon koostatakse sama meetodilise raamistiku alusel kui aastane rahvusvaheline investeerimispositsioon. Et osa andmeallikatest ei ole pärast kvartali lõppu kättesaadavad (või on kättesaadavad hiljem), hinnatakse kvartaalset rahvusvahelist investeerimispositsiooni osaliselt finantstehingute, varade hinna ja valuutaturu muudatuste põhjal.

Eurosüsteemi rahvusvaheliste reservide bilansiline jääk ning vastavad varad ja kohustused on ära toodud osa 7.4 tabelis 5 koos EKP poolt hoitava osaga. Need näitajad pole eurosüsteemi nädalastes raamatupidamisaruannetes

kajastuvate andmetega täielikult võrreldavad nende hõlmatus ja hindamise erinevuste tõttu. Tabelis 5 esitatud andmed on kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi / Rahvusvahelise Arvelduspanga rahvusvaheliste reservide ja välisvaluuta likviidsuse statistika kohta käivate soovitusetega. Muutused eurosüsteemi kullavarudes (veerg 3) tulenevad 26. septembril 1999. aastal sõlmitud ja 8. märtsil 2004. aastal ajakohastatud keskpanga kullalepingu tingimustel tehtud kullatehingutest. Lisateavet eurosüsteemi rahvusvaheliste reservide statistilise käsitlemise kohta võib leida väljaandest “Statistical treatment of the Eurosystems international reserves” (oktoober 2000), mille saab alla laadida EKP kodulehelt. See veebileht sisaldab täpsemaid andmeid vastavalt rahvusvaheliste reservide ja välisvaluuta likviidsuse mallile.

Osas 7.5 on toodud andmed euroala väliskaubanduse kohta. Andmete põhiallikaks on Eurostat. EKP tuletab mahuindeksid Eurostatist kajastatud maksumuse ja ühikuhinna indeksite põhjal ning viib läbi ühikuhinna indeksite sesoonse kohandamise, samas kui maksumuse andmeid kohandatakse Eurostati poolt sesoonselt ja tööpäevade arvuga.

Osa 7.5 tabeli 1 veergudes 4–6 ja 9–11 toodud jaotus tootegruppide kaupa vastab üldiste majanduskategooriate liigitusele. Valmistooted (veerud 7 ja 12) ja nafta (veerg 13) vastavad rahvusvahelise kaubandusklassifikatsioonistandardi 3. parandatud väljaandes (SITC Rev. 3) esitatud definitsioonile. Geograafiline jaotus (osa 7.5 tabel 2) näitab põhilisi kaubanduspartnereid nii üksikult kui ka piirkondlike gruppide kaupa. Hiina mandriosa ei hõlma Hongkongi.

Mõistete, liigituste, andmete ulatuse ja kajastamise aja erinevuste tõttu pole väliskaubandusandmed (eelkõige impordiandmed) maksebilansi statistikas toodud kaubanimetustega (osad 7.1–7.3) täielikult võrreldavad. Impordi erinevus on viimastel aastatel olnud ligikaudu 5% (EKP hinnang), millest oluline osa on seotud kindlustus- ja veoteenuste lisamisega väliskaubandusandmetesse (CIFi alusel).

VAHETUSKURSID

Osas 8.1 on ära toodud EKP poolt euroala kaubanduspartnerite vääringute suhtes arvatud euro nominaalse ja reaalse efektiivse vahetuskursi indeksid, mis põhinevad euro kahepoolsete vahetuskursside kaalutud keskmistel. Positiivne muutus näitab euro kallinemist. Keskmise arvutamisel tuginetakse aastatel 1995–1997 ja 1999–2001 toimunud valmistoodete vahetusele kaubanduspartneritega, sealjuures arvestatakse kolmanda turu mõjusid. Euro nominaalse ja reaalse efektiivse vahetuskursi indeksid tulenevad aastatele 1995–1997 tuginevate keskmiste sidumisest aastatele 1999–2001 tuginevate keskmistega 1999. aasta alguses. 13 euroalavälist Euroopa Liidu liikmesriiki, Ameerika Ühendriigid, Austraalia, Hiina, Hongkong, Jaapan, Kanada, Lõuna-Korea, Norra, Singapur ja Šveits moodustavad 23 riigist koosneva kaubanduspartnerite grupi, kelle andmete põhjal leitakse efektiivsed vahetuskursid. Need 23 liiget kuuluvad omakorda 42 riigist koosnevasse gruppi koos järgmiste riikidega: Alžeeria, Argentina, Brasiilia, Bulgaaria, Filipiinid, Horvaatia, Iisrael, India, Indoneesia, Lõuna-Aafrika, Malaisia, Maroko, Mehhiko, Rumeenia, Tai, Taiwan, Türgi, Uus-Meremaa ja Venemaa. Realne efektiivne vahetuskurss arvutatakse välja tarbijahinnaindeksi, tootjahinnaindeksi, sisemajanduse koguprodukti deflaatori, töötleva tööstuse tööjõu erikulu ja kogumajanduse tööjõu erikulu baasil.

Täpsem teave efektiivsete vahetuskursside arvutamise kohta on toodud 2004. aasta septembri kuubülletäänis taustinfos 10 “Väliskaubanduse osatähtsuse kaalude ümberarvutamine euro efektiivsete vahetuskursside hindamiseks” ning EKP üldtoimetises nr 2 (Occasional Paper, “The effective exchange rates of the euro”, Luca Buldorini, Stelios Makrydakis ja Christian Thimann, veebruar 2002), mida on võimalik alla laadida EKP kodulehelt.

Osas 8.2 toodud kahepoolsete vahetuskursid on vastavate vääringute igapäevaselt avaldatavate intressi viitemäärade kuu keskmised.

EUROALAVÄLINE ARENG

Teiste ELi liikmesriikide (osa 9.1) kohta käivate statistiliste andmete kogumisel ja koostamisel on järgitud samu põhimõtteid mis euroala andmete puhul. Osas 9.2 toodud andmed Ameerika Ühendriikide ja Jaapani kohta on saadud nende riikide allikatest.

LISAD

EUROSÜSTEEMI RAHAPOLIITILISTE MEETMETE KRONOLOOGIA¹

8. JAANUAR 2004

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,0%, 3,0% ja 1,0%.

12. JAANUAR 2004

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab suurendada pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide kogumahtu 2004. aastal 15 miljardilt eurolt 25 miljardi euroni oksjoni kohta. Selle summa suurendamisel võetakse arvesse euroala pangandussüsteemi eeldatavalt suuremaid likviidsusvajadusi 2004. aastal. Samas jätkab eurosüsteem likviidsuse tagamist oma põhiliste refinantseerimisoperatsioonide kaudu. Nõukogu võib teha otsuse väljajagatava summa korregerimise kohta 2005. aasta algul.

5. VEEBRUAR JA 4. MÄRTS 2004

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,0%, 3,0% ja 1,0%.

10. MÄRTS 2004

Vastavalt nõukogu 23. jaanuari 2003 otsusele lühendatakse eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide tähtaega kahelt nädalalt ühele nädalale ja eurosüsteemi kohustuslike reservide hoidmisperioodi muudetakse selliselt, et hoidmisperiood algab alati peamise refinantseerimisoperatsiooni arvelduspäeval pärast nõukogu koosolekut, mil pannakse paika kuuselt hinnatav rahapoliitiline hoiak, mitte aga kuu 24. päeval.

1. APRILL, 6. MAI, 3. JUUNI, 1. JUULI, 5. AUGUST, 2. SEPTEMBER, 7. OKTOBER, 4. NOVEMBER, 2. DETSEMBER 2004 JA

13. JAANUAR 2005

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,0%, 3,0% ja 1,0%.

14. JAANUAR 2005

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab suurendada pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide kogumahtu 2005. aastal 25 miljardist eurost 30 miljardi euroni oksjoni kohta. Mahu suurendamisel võetakse arvesse euroala pangandussüsteemi eeldatavalt suuremaid likviidsusvajadusi 2005. aastal. Samas jätkab eurosüsteem likviidsuse tagamist oma põhiliste refinantseerimisoperatsioonide kaudu. Nõukogu võib teha otsuse väljajagatava summa korregerimise kohta 2006. aasta algul.

3. VEEBRUAR, 3. MÄRTS, 7. APRILL, 4. MAI, 2. JUUNI, 7. JUULI, 4. AUGUST, 1. SEPTEMBER, 6. OKTOBER JA 3. NOVEMBER 2005

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,0%, 3,0% ja 1,0%.

1. DETSEMBER 2005

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab suurendada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära 0,25 protsendipunkti 2,25%ni alates 6. detsembril 2005 tehtavast operatsioonist. Samuti otsustab nõukogu suurendada nii laenamise kui ka hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid 0,25

¹ Kronoloogia 1999.–2003. a võetud eurosüsteemi rahapoliitiliste meetmete kohta on kirjas vastavalt EKP 1999. a aastaaruandes (lk 176–180), EKP 2000. a aastaaruandes (lk 205–208), EKP 2001. a aastaaruandes (lk 219–220), EKP 2002. a aastaaruandes (lk 234–235) ja EKP 2003. a aastaaruandes (lk 217–218)

protsendipunkti vastavalt 3,25% ja 1,25%ni ning kehtestab uute intressimäärade jõustumiskuupäevaks 6. detsembri 2005.

16. DETSEMBER 2005

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab suurendada pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide kogumahtu 2006. aastal 30 miljardist eurost 40 miljardi euronit operatsiooni kohta. Mahu suurendamisel võetakse arvesse kahte aspekti. Esiteks eeldatakse, et euroala pangandussüsteemi likviidsusvajadus suureneb 2006. aastal veelgi. Teiseks, eurosüsteem on otsustanud veidi suurendada pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonidega rahuldava likviidsusvajaduse osakaalu. Eurosüsteem jätkab siiski likviidsuse tagamist oma põhiliste refinantseerimisoperatsioonide kaudu. Nõukogu võib teha otsuse kogumahu korrigeerimise kohta 2007. aasta algul.

12. JAANUAR JA 2. VEEBRUAR 2006

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakumisintrssi alammäär ja laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemetele 2,25%, 3,25% ja 1,25%.

2. MÄRTS 2006

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab suurendada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakumisintrssi alammäär 25 baaspunkti 2,50%ni alates 8. märtsil 2006 tehtavast operatsioonist. Samuti otsustab nõukogu suurendada nii laenamise kui ka hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid 25 baaspunkti vastavalt 3,50% ja 1,50%ni ning kehtestab uute intressimäärade jõustumiskuupäevaks 8. märtsi 2006.

6. APRILL JA 4. MAI 2006

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakumisintrssi alammäär ja laenamise ja

hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemetele 2,50%, 3,50% ja 1,50%.

8. JUUNI 2006

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab suurendada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakumisintrssi alammäär 25 baaspunkti 2,75%ni alates 15. juunil 2006 tehtavast operatsioonist. Samuti otsustab nõukogu suurendada nii laenamise kui ka hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid 25 baaspunkti vastavalt 3,75% ja 1,75%ni ning kehtestab uute intressimäärade jõustumiskuupäevaks 15. juuni 2005.

6. JUULI 2006

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakumisintrssi alammäär ja laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemetele 2,75%, 3,75% ja 1,75%.

3. AUGUST 2006

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab suurendada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakumisintrssi alammäär 25 baaspunkti 3,0%ni alates 9. august 2006 tehtavast operatsioonist. Samuti otsustab nõukogu suurendada nii laenamise kui ka hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid 25 baaspunkti 4,0% ja 2,0%ni ning kehtestab uute intressimäärade jõustumiskuupäevaks 9. augusti 2006.

31. AUGUST 2006

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakumisintrssi alammäär ja laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemetele 3,0%, 4,0% ja 2,0%.

TARGET (ÜLEEUROOPALINE AUTOMATISEERITUD REAALAJALINE BRUTOARVELDUSSÜSTEEM)

MAKSEVOOD TARGETIS

2006. aasta teises kvartalis arveldati TARGETis päevas keskmiselt 336 362 makset kogukäibega 2152 miljardit eurot – mõlemad keskmised näitajad on kõrgeimad alates TARGETi käivitamisest. Võrreldes eelmise kvartaliga suurenes arveldatud maksete arv 10% ja käive 7%. Eelmise aasta sama perioodiga kõrvutatuna kasvas maksete arv 15% ja käive 12%. Käibe osas jäi TARGETi üldine turuosa kõrgele tasemele (89%) ning maksete arvu osas tõusis see 1 protsendipunkti võrra (60%ni). TARGETi makseid oli enim 18. aprillil (s.t lihavõttepühadele järgnenul päeval), mil arveldati kokku 467 389 makset.

LIIKMESRIIKIDE SISESED MAKSED

2006. aasta teises kvartalis arveldati TARGETis tööpäevas keskmiselt 258 376 liikmesriikide sisest makset kogukäibega 1403 miljardit eurot. Maksete arv kasvas eelmise kvartaliga võrreldes 10% ja käive 7%. 2005. aasta sama ajavahemikuga kõrvutatuna suurenes maksete arv 10% ja käive 16%. Liikmesriikide sisesed TARGETi maksed moodustasid 76,8% TARGETi maksete koguarvust ning 65,2% kogukäibest. Liikmesriikide sisese makse keskmine suurus jäi 5,4 miljoni euro juurde. 63% liikmesriikide sisestest maksetest moodustasid kuni 50 000 euro suurused maksed, 10% maksetest ulatus üle 1 miljoni euro. Keskmiselt arveldati päevas 152 liikmesriikide sisest makset väärtusega üle 1 miljardi euro. Liikmesriikide siseseid makseid oli enim 18. aprillil (s.t lihavõttepühadele järgnenud päeval), mil arveldati kokku 352 387 makset.

LIIKMESRIIKIDE VAHELISED TARGETI MAKSED

2006. aasta teises kvartalis arveldati TARGETis päevas keskmiselt 77 986 liikmesriikide vahelist makset päevase keskmise kogukäibega 749 miljardit eurot. Võrreldes eelmise kvartaliga kasvasid nii arveldatud maksete arv kui ka käive 9%. Eelmise kvartaliga kõrvutatuna suurenes

pankadevaheliste maksete arv 8% ja käive 9%. Kliendimaksete arv kasvas eelmise kvartaliga võrreldes 23% ja käive 9%. Pankadevahelised maksed moodustasid TARGETi liikmesriikide vaheliste maksete keskmisest arvust 48% ja käibest 95%. Pankadevaheliste maksete keskmine väärtus langes eelmise kvartaliga võrreldes 19,2 miljonilt eurolt 19,0 miljoni euroni ning kliendimaksete keskmine väärtus kasvas 858 700 eurolt 951 550 euroni. 64% liikmesriikide vahelistest maksetest moodustasid alla 50 000eurosed maksed, 10% maksetest oli väärtusega üle 1 miljoni euro. Keskmiselt arveldati päevas 55 liikmesriikide vahelist makset väärtusega üle 1 miljardi euro. Liikmesriikide vahelisi makseid oli enim 18. aprillil (s.t lihavõttepühadele järgnenud päeval), mil arveldati kokku 115 002 makset.

TARGETI KÄIDELDAVUS JA JÕUDLUS

2006. aasta teises kvartalis oli TARGETi keskmine käideldavus 99,92%, võrrelduna 99,88%se keskmise käideldavusega eelmises kvartalis. TARGETi käideldavust mõjutanud vahejuhtumite arv oli 12, mis on 2 võrra väiksem kui eelmises kvartalis. TARGETi käideldavuse arvutamisel võetakse arvesse vahejuhtumeid, mis on takistanud maksete arveldamist kümme minutit või kauem. 2006. aasta teises kvartalis leidis aset kaks vahejuhtumit, mis kestsid üle kahe tunni. Tabelis 1 on esitatud TARGETi iga koostisosa (liikmesriikide süsteemid ja EKP maksesüsteem) käideldavusnäitajad. Vaatlusaluses kvartalis arveldati 97,05% liikmesriikide vahelistest TARGETi maksetest vähem kui 5 minutiga, 2,42% maksete arveldamiseks kulus aega 5–15 minutit ning 0,32% maksete puhul 15–30 minutit. Ühe päeva jooksul arveldatud 77 986st liikmesriikide vahelisest maksest pikenes arveldusaeg üle 30 minuti keskmiselt vaid 155 makse korral.

Tabel 1. TARGETi ja teiste valitud pankadevaheliste arveldussüsteemide poolt arveldatud maksed: maksete arv

(maksete arv)	2005 II kvartal	2005 III kvartal	2005 IV kvartal	2006 I kvartal	2006 II kvartal
TARGET					
Kõik TARGETi maksed					
Koguarv	18 952 096	19 441 665	19 774 574	19 949 738	20 854 425
Päeva keskmine	291 541	295 161	320 888	306 721	336 362
Liikmesriikide vahelised TARGETi maksed					
Koguarv	4 583 137	4 389 389	4 389 389	4 646 007	4 835 115
Päeva keskmine	69 515	66 650	71 752	71 418	77 986
Liikmesriikide sisesed TARGETi maksed					
Koguarv	14 433 959	15 052 276	15 944 755	15 303 728	16 019 310
Päeva keskmine	222 025	228 511	249 136	235 303	258 376
Muud süsteemid					
Euro I (EBA)					
Koguarv	11 856 745	11 590 400	12 132 235	11 600 246	12 024 168
Päeva keskmine	182 452	175 942	189 665	178 399	194 328
Paris Net Settlement (PNS)					
Koguarv	1 760 484	1 677 545	1 716 063	1 672 785	1 664 581
Päeva keskmine	27 098	25 481	26 847	25 738	24 880
Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit-järjestelmä (POPS)					
Koguarv	183 226	148 838	135 414	133 846	172 023
Päeva keskmine	2811	2258	2117	2058	2579

Tabel 2. TARGETi ja teiste valitud pankadevaheliste arveldussüsteemide poolt arveldatud maksed: maksete käive

(mld EUR)	2005 II kvartal	2005 III kvartal	2005 IV kvartal	2006 I kvartal	2006 II kvartal
TARGET					
Kõik TARGETi maksed					
Koguarv	124 726	121 300	126 557	130 350	133 405
Päeva keskmine	1919	1841	1977	2005	2152
Liikmesriikide vahelised TARGETi maksed					
Kogukäive	41 846	41 140	42 675	44 730	46 416
Päeva keskmine	644	624	668	688	749
Liikmesriikide sisesed TARGETi maksed					
Kogukäive	82 881	80 160	83 883	85 621	86 989
Päeva keskmine	1275	1217	1311	1317	1403
Muud süsteemid					
Euro I (EBA)					
Kogukäive	10 850	10 787	10 820	11 142	11 936
Päeva keskmine	167	164	169	171	193
Paris Net Settlement (PNS)					
Kogukäive	4102	3864	3760	3629	3891
Päeva keskmine	63	59	59	56	62
Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit-järjestelmä (POPS)					
Kogukäive	117	106	109	122	112
Päeva keskmine	2	2	2	2	2

Tabel 3. TARGETi käideldavus koostisosade lõikes ja EKP maksesüsteem

TARGETi koostisosa	Käideldavus 2006. aasta II kvartalis
Belgia	100,00%
Taani	100,00%
Saksamaa	99,70%
Kreeka	99,93%
Hispaania	99,93%
Prantsusmaa	99,89%
Iirimaa	100,00%
Itaalia	100,00%
Luksemburg	100,00%
Holland	100,00%
Austria	99,28%
Poola	100,00%
Portugal	100,00%
Soome	100,00%
Rootsi	100,00%
Ühendkuningriik	100,00%
EKP maksesüsteem	99,90%
TARGETi keskmine käideldavus	99,92%

EUROOPA KESKPANGA POOLT ALATES 2005. AASTAST AVALDATUD DOKUMENDID

Käesolev loetelu sisaldab valikut Euroopa Keskpanga poolt alates 2005. a jaanuarist avaldatud dokumentidest. Teadustoimetiste (*Working Papers*) loetelu viitab üksnes 2006. a juunist kuni 2006. a augustini avaldatud trükistele. Huvilistel on võimalus saada väljaandeid tasuta EKP pressija infotalitusest. Tellimused edastada kirjalikult tiitellehe pöördel viidatud postiaadressile.

Euroopa Keskpanga ja Euroopa Rahainstituudi (EMI) poolt avaldatud dokumentide täielik nimekiri on saadaval EKP kodulehel (<http://www.ecb.int>).

AASTAARUANNE

“Annual Report 2004”, aprill 2005.

“Annual Report 2005”, aprill 2006.

LÄHENEMISARUANNE

“Convergence Report May 2006”.

KUUBÜLLETÄÄNIS AVALDATUD ARTIKLID

“The new Basel Capital Accord: main features and implications”, jaanuar 2005.

“Financial flows to emerging market economies: changing patterns and recent developments”, jaanuar 2005.

“Bank market discipline”, veebruar 2005.

“Initial experience with the changes to the Eurosystem’s operational framework for monetary policy implementation”, veebruar 2005.

“Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts”, veebruar 2005.

“Asset price bubbles and monetary policy”, aprill 2005.

“Comparability of statistics for the euro area, the United States and Japan”, aprill 2005.

“The ESCB-CESR standards for securities clearing and settlement in the European Union”, aprill 2005.

“Monetary policy and inflation differentials in a heterogeneous currency area”, mai 2005.

“Consolidation and diversification in the euro area banking sector”, mai 2005.

“The evolving framework for corporate governance”, mai 2005.

“The Harmonised Index of Consumer Prices: concept, properties and experience to date”, juuli 2005.

“The Lisbon strategy – five years on”, juuli 2005.

“The use of harmonised MFI interest rate statistics”, juuli 2005.

“The reform of the Stability and Growth Pact”, august 2005.

“The role of ‘Emerging Asia’ in the global economy”, august 2005.

“The euro banknotes: developments and future challenges”, august 2005.

“Money demand and uncertainty”, oktoober 2005.

“Assessing the performance of financial systems”, oktoober 2005.

“Price-setting behaviour in the euro area”, november 2005.

“Developments in corporate finance in the euro area”, november 2005.

“Economic and financial relations between the euro area and Russia”, november 2005.

“The predictability of the ECB’s monetary policy”, jaanuar 2006.

“Hedge funds: developments and policy implications”, jaanuar 2006.

“Assessing house price developments in the euro area”, veebruar 2006.

“Fiscal policies and financial markets”, veebruar 2006.

- “The importance of public expenditure reform for economic growth and stability”, aprill 2006.
- “Portfolio management at the ECB”, aprill 2006.
- “Monetary and exchange rate arrangements of the euro area with selected third countries and territories”, aprill 2006.
- “The contribution of the ECB and the Eurosystem to European financial integration”, mai 2006.
- “The single list in the collateral framework of the Eurosystem”, mai 2006.
- “Equity issuance in the euro area”, mai 2006.
- “Measures of inflation expectations in the euro area”, juuli 2006.
- “Competitiveness and the export performance of the euro area”, juuli 2006.
- “Sectoral money holding: determinants and recent developments”, august 2006.
- “The evolution of large-value payment systems in the euro area”, august 2006.

STATISTICS POCKET BOOK

Saadaval igakuiselt alates 2003. a augustist.

ÕIGUSALASED TEADUSTOIMETISED (LEGAL WORKING PAPER SERIES)

- 1 “The developing EU legal framework for clearing and settlement of financial instruments”; K. M. Löber, veebruar 2006.
- 2 “The application of multilingualism in the European Union context”; P. Athanassiou, märts 2006.

ÜLDISED TOIMETISED (OCCASIONAL PAPER SERIES)

- 22 “Assessing potential output growth in the euro area – a growth accounting perspective”; A. Musso ja T. Westermann, jaanuar 2005.
- 23 “The bank lending survey for the euro area”; J. Berg, A. Van Rixtel, A. Ferrando, G. de Bondt ja S. Scopel, veebruar 2005.
- 24 “Wage diversity in the euro area – an overview of labour cost differentials across industries”; V. Genre, D. Momferatou ja G. Mourre, veebruar 2005.
- 25 “Government debt management in the euro area: recent theoretical developments and changes in practices”; G. Wolswijk ja J. de Haan, märts 2005.
- 26 “Analysing banking sector conditions: how to use macro-prudential indicators”; L. Mörntinen, P. Poloni, P. Sandars ja J. Vesala, aprill 2005.
- 27 “The EU budget: how much scope for institutional reform?”; H. Enderlein, J. Lindner, O. Calvo-Gonzalez ja R. Ritter, aprill 2005.
- 28 “Regulatory reforms in selected EU network industries”; R. Martin, M. Roma ja I. Vansteenkiste, aprill 2005.
- 29 “Wealth and asset price effects on economic activity”; F. Altissimo, E. Georgiou, T. Sastre, M. T. Valderrama, G. Sterne, M. Stocker, M. Weth, K. Whelan, A. Willman, juuni 2005.
- 30 “Competitiveness and the export performance of the euro area”; EKPSi rahapoliitika komitee rakkerühm, juuni 2005.
- 31 “Regional monetary integration in the member states of the Gulf Cooperation Council”; M. Sturm and N. Siegfried, juuni 2005.
- 32 “Managing financial crises in emerging market economies – experience with the involvement of private sector creditors”; rahvusvaheliste suhete komitee rakkerühm, juuni 2005.
- 33 “Integration of securities market infrastructures in the euro area”; H. Schmiedel ja A. Schönenberger, juuli 2005.

- 34 “Hedge funds and their implications for financial stability”, T. Garbaravicius ja F. Dierik, august 2005.
- 35 “The institutional framework for financial market policy in the USA seen from an EU perspective”, R. Petschnigg, september 2005.
- 36 “Economic and monetary integration of the new Member States: helping to chart the route”, J. Angeloni, M. Flad ja F. P. Mongelli, september 2005.
- 37 “Financing conditions in the euro area”, L. Bê Duc, G. de Bondt, A. Calza, D. Marqués Ibáñez, A. van Rixtel ja S. Scopel, oktoober 2005.
- 38 “Economic reactions to public finance consolidation: a survey of the literature”, G. Briotti, oktoober 2005.
- 39 “Labour productivity in the Nordic EU countries: a comparative overview and explanatory factors 1980-2004”, A. Annenkov ja C. Madaschi, oktoober 2005.
- 40 “What does European institutional integration tell us about trade integration?”, F. P. Mongelli, E. Dorrucchi ja I. Agur, detsember 2005.
- 41 “Trends and patterns in working time across euro area countries 1970-2004: causes and consequences”, N. Leiner-Killinger, C. Madaschi ja M. Ward-Warmedinger, detsember 2005.
- 42 “The New Basel Capital Framework and its implementation in the European Union”, F. Dierick, F. Pires, M. Scheicher ja K. G. Spitzer, detsember 2005.
- 43 “The accumulation of foreign reserves”, rahvusvaheliste suhete komitee laienemise rakkerühm, veebruar 2006.
- 44 “Competition, productivity and prices in the euro area services sector”, Euroopa Keskpangade Süsteemi rahapoliitika komitee rakkerühm, aprill 2006.
- 45 “Output growth differentials across the euro area countries: Some stylised facts”, N. Benalal, J. L. Diaz del Hoyo, B. Pierluigi ja N. Vidalis, mai 2006.
- 46 “Inflation persistence and price-setting behaviour in the euro area – a summary of the IPN evidence”, F. Altissimo, M. Ehrmann ja F. Smets, juuni 2006.
- 47 “The reform and implementation of the Stability and Growth Pact”, R. Morris, H. Ongena ja L. Schuknecht, juuni 2006.
- 48 “Macroeconomic and financial stability challenges for acceding and candidate countries”, rahvusvaheliste suhete komitee laienemise rakkerühm, juuli 2006.
- 49 “Credit risk mitigation in central bank operations and its effects on financial markets: the case of the Eurosystem”, U. Bindseil ja F. Papadia, august 2006.
- 50 “Implications for liquidity from innovation and transparency in the European corporate bond market”, M. Laganà, M. Peřina, I. von Köppen-Mertes ja A. Persaud, august 2006.
- 51 “Macroeconomic implications of demographic developments in the euro area”, A. Maddaloni, A. Musso, P. Rother, M. Ward-Warmedinger ja T. Westermann, august 2006.

TEADUSTOIMETISED (WORKING PAPER SERIES)

- 635 “Identifying the role of labour markets for monetary policy in an estimated DSGE model”, K. Christoffel, K. Kuester ja T. Linzert, juuni 2006.
- 636 “Exchange rate stabilisation in developed and underdeveloped capital markets”, V. Chmelarova ja G. Schnabl, juuni 2006.
- 637 “Transparency, expectations and forecasts”, A. Bauer, R. Eisenbeis, D. Waggoner ja T. Zha, juuni 2006.
- 638 “Detecting and predicting forecast breakdowns”, R. Giacomini ja B. Rossi, juuni 2006.
- 639 “Optimal monetary policy with uncertainty about financial frictions”, R. Moessner, juuni 2006.
- 640 “Employment stickiness in small manufacturing firms”, P. Vermeulen, juuni 2006.
- 641 “A factor risk model with reference returns for the US dollar and Japanese yen bond markets”, C. Bernadell, J. Coche ja K. Nyholm, juuni 2006.

- 642 "Financing constraints and firms' cash policy in the euro area", R. Pál, juuni 2006.
- 643 "Inflation forecast-based rules and indeterminacy: a puzzle and a resolution", P. Levine, P. McAdam ja J. Pearlman, juuni 2006.
- 644 "Adaptive learning, persistence and optimal monetary policy", V. Gaspar, F. Smets ja D. Vestin, juuni 2006.
- 645 "Are internet prices sticky?", P. Lünnemann ja L. Wintr, juuni 2006.
- 646 "The Dutch block of the ESCB multi-country model" E. Angelini, F. Boissay ja M. Ciccarelli, juuni 2006.
- 647 "The economic effects of exogenous fiscal shocks in Spain: a SVAR approach", F. de Castro Fernández ja P. Hernández de Cos, juuni 2006.
- 648 "Firm-specific production factors in a DSGE model with Taylor price-setting", G. de Walque, F. Smets ja R. Wouters, juuni 2006.
- 649 "Monetary and fiscal policy interactions in a New Keynesian model with capital accumulation and non-Ricardian consumers", C. Leith ja L. von Thadden, juuni 2006.
- 650 "A structural break in the effects of Japanese foreign exchange intervention on yen/dollar exchange rate volatility", E. Hillebrand ja G. Schnabl, juuni 2006.
- 651 "On the determinants of external imbalances and net international portfolio flows: a global perspective", R. A. De Santis ja M. Lüthmann, juuli 2006.
- 652 "Consumer price adjustment under the microscope: Germany in a period of low inflation", J. Hoffmann ja J.-R. Kurz-Kim, juuli 2006.
- 653 "Acquisition versus greenfield: the impact of the mode of foreign bank entry on information and bank lending rates", S. Claey's ja C. Hainz, juuli 2006.
- 654 "The German block of the ESCB multi-country model", I. Vetlov ja T. Warmedinger, juuli 2006.
- 655 "Fiscal and monetary policy in the enlarged European Union", I. Vetlov ja T. Warmedinger, juuli 2006.
- 656 "Public debt and long-term interest rates: the case of Germany, Italy and the United States", P. Paesani, R. Strauch ja M. Kremer, juuli 2006.
- 657 "The impact of ECB monetary policy decisions and communication on the yield curve", C. Brand, D. Buncic ja J. Turunen, juuli 2006.
- 658 "The response of firms' investment and financing to adverse cash flow shocks: the role of bank relationships", C. Fuss ja P. Vermeulen, juuli 2006.
- 659 "Monetary policy rules in the pre-EMU era: is there a common rule?", M. Eleftheriou, D. Gerdesmeier ja B. Roffia, juuli 2006.
- 660 "The Italian block of the ESCB multi-country model", E. Angelini, A. D'Agostino ja P. McAdam, juuli 2006.
- 661 "Fiscal policy in a monetary economy with capital and finite lifetime", B. Annicchiarico, N. Giammarioli ja A. Piergallini, juuli 2006.
- 662 "Cross-border bank contagion in Europe", R. Gropp, M. Lo Duca ja J. Vesala, juuli 2006.
- 663 "Monetary conservatism and fiscal policy", K. Adam ja R. M. Billi, juuli 2006.
- 664 "Fiscal convergence before entering EMU", L. Onorante, juuli 2006.
- 665 "The euro as invoicing currency in international trade", A. Kamps, august 2006.
- 666 "Quantifying the impact of structural reforms", E. Ernst, G. Gong, W. Semmler ja L. Bukeviciute, august 2006.
- 667 "The behaviour of the real exchange rate: evidence from regression quantiles", K. Nikolaou, august 2006.
- 668 "Declining valuations and equilibrium bidding in central bank refinancing operations", C. Ewerhart, N. Cassola ja N. Valla, august 2006.
- 669 "Regular adjustment: theory and evidence", J. D. Konieczny ja F. Rumler, august 2006.

670 “The importance of being mature: the effect of demographic maturation on global per-capita GDP”, R. Gómez ja P. Hernández de Cos, august 2006.

671 “Business cycle synchronisation in East Asia”, F. Moneta ja R. Ruffer, august 2006.

MUUD VÄLJAANDED

“Recycling of euro banknotes: framework for the detection of counterfeits and fitness sorting by credit institutions and other professional cash handlers”, jaanuar 2005.

“Review of the international role of the euro”, jaanuar 2005.

“Euro area balance of payments and international investment position statistics – Annual quality report”, jaanuar 2005.

“Banking structures in the new EU Member States”, jaanuar 2005.

“Progress Report on Target2”, veebruar 2005 (ainult elektroonilisel kujul).

“The implementation of monetary policy in the euro area: General documentation on Eurosystem monetary policy instruments and procedures”, veebruar 2005.

“Review of the application of the Lamfalussy framework to EU securities markets legislation”, veebruar 2005 (ainult elektroonilisel kujul).

“Payment and securities settlement systems in the European Union – Addendum incorporating 2003 figures”, veebruar 2005.

“Statistics and their use for monetary and economic policy-making”, märts 2005.

“Letter from the ECB President to the Chairman of the International Accounting Standards Board of 13 April 2005: in support of the current proposal to amendments to IAS 39 – The fair value option”, aprill 2005 (ainult elektroonilisel kujul).

“Euro money market study 2004”, mai 2005.

“Correspondent central banking model (CCBM) – procedure for Eurosystem counterparties”, mai 2005 (ainult elektroonilisel kujul).

“Regional economic intergration in a global framework, Proceedings of the G20 Workshop held in Beijing, 22-23 September 2004”, mai 2005.

“TARGET Annual Report 2004”, mai 2005.

“The New EU Member States: Convergence and Stability”, mai 2005.

“Financial stability review”, juuni 2005.

“Letter from the ECB President to Mr Nikolaos Vakalis, Member of the European Parliament”, juuni 2005 (ainult elektroonilisel kujul).

“Guide to consultation of the European Central Bank by national authorities regarding draft legislative provisions”, juuni 2005.

“Assessment of SORBNET-EURO and BIREL against the Core Principles: connection of SORBNET-EURO to TARGET via the Banca d'Italia and its national RTGS system BIREL”, juuni 2005 (ainult elektroonilisel kujul).

“Information guide for credit institutions using TARGET”, juuni 2005 (ainult elektroonilisel kujul).

“Statistical classification of financial markets instruments”, juuli 2005.

“Reply of the ECB to the public consultation by the CEBS on the consolidated financial reporting framework for credit institutions”, juuli 2005 (ainult elektroonilisel kujul).

“Payment and securities settlement systems in the European Union – Addendum incorporating 2003 figures”, (Blue Book, August 2005), august 2005

“Eurosystem contribution to the public consultation by the European Commission on the Green Paper on Financial Services Policy (2005-2010)”, august 2005 (ainult elektroonilisel kujul).

“Central banks' provision of retail payment services in euro to credit institutions - policy statement”, august 2005 (ainult elektroonilisel kujul).

“ECB statistics: a brief overview”, august 2005.

“Assessment of euro retail payment systems against the applicable core principles”, august 2005.
 “Indicators of financial integration in the euro area”, september 2005.
 “EU banking structures”, oktoober 2005.
 “EU banking sector stability”, oktoober 2005.
 “Second progress report on TARGET2”, oktoober 2005 (ainult elektroonilisel kujul).
 “Legal aspects of the European System of Central Banks”, oktoober 2005.
 “European Union balance of payments/international investment position statistical methods”, november 2005.
 “Large EU banks’ exposures to hedge funds”, november 2005.
 “Green paper on the enhancement of the EU framework for investment funds. Eurosystem contribution to the Commission’s public consultation”, november 2005 (ainult elektroonilisel kujul).
 “The European Commission’s Green Paper on mortgage credit in the EU. Eurosystem contribution to the public consultation”, detsember 2005 (ainult elektroonilisel kujul).
 “Financial stability review”, detsember 2005.
 “Review of the international role of the euro”, detsember 2005.
 “The Eurosystem, the Union and beyond”, detsember 2005.
 “Bond markets and long-term interest rates in non-euro area Member States of the European Union and in acceding countries – Statistical tables”, jaanuar 2006 (ainult elektroonilisel kujul).
 “Data collection from credit institutions and other professional cash handlers under the Framework for banknote recycling”, jaanuar 2006 (ainult elektroonilisel kujul).
 “Euro Money Market Survey 2005”, jaanuar 2006.
 “Euro area balance of payments and international investment position statistics – Annual quality report”, veebruar 2006.
 “Towards a Single Euro Payments Area – Objectives and Deadlines (4th Progress Report)”, veebruar 2006 (ainult elektroonilisel kujul).
 “Handbook for the compilation of flows statistics on the MFI balance sheet”, veebruar 2006 (ainult elektroonilisel kujul).
 “Methodological notes for the compilation of the revaluation adjustment”, veebruar 2006 (ainult elektroonilisel kujul).
 “National implementation of Regulation ECB/2001/13”, veebruar 2006.
 “Payment and securities settlement systems in the European Union and in the acceding countries – Addendum incorporating 2004 data (Blue Book)”, märts 2006.
 “ECB statistics: an overview”, aprill 2006.
 “TARGET Annual Report 2005”, mai 2006.
 “Financial Stability Review”, juuni 2006.
 “Business continuity oversight expectations for systemically important payment systems (SIPS)”, juuni 2006 (ainult elektroonilisel kujul).
 “Communication on TARGET2”, juuli 2006 (ainult elektroonilisel kujul).
 “Government Finance Statistics Guide”, august 2006.
 “Implementation of banknote recycling framework”, august 2006.

BROŠÜÜRID

“The current TARGET system”, august 2005.
 “TARGET2 – innovation and transformation”, august 2005.
 “The euro area at a glance”, august 2005.
 “ECB statistics: a brief overview”, august 2005.
 “European Central Bank, the Eurosystem, the European System of Central Banks”, mai 2006

SÕNASTIK

Käesolev sõnastik sisaldab kuubülletäänis sageli kasutatavate terminite valikut. Põhjalikuma ja üksikasjalikuma sõnastiku leiata EKP kodulehelt (www.ecb.int/home/glossary/html/index.en.html).

Autonoomsed likviidsustegurid: likviidsustegurid, mis ei tulene tavaliselt kasutatavatest rahapoliitilistest vahenditest. Need hõlmavad näiteks ringluses olevaid pangatähti, valitsuse hoiuseid keskpangas ja keskpanga netovälisvarasid.

Deflatsioon: üldise hinnataseme, s.t tarbijahinnaindeksi langus.

Eelarve puudujäägi suhtarv (valitsemissektor): valitsemissektori võla suhe SKPsse jooksvates turuhindades. Selle kohta kehtib üks rahandusliku stabiilsuse kriteeriumidest, mis on sätestatud Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõikes 2, et teha kindlaks ülemäärase eelarve puudujäägi olemasolu. Seda nimetatakse ka eelarve puudujäägi suhtarvuks.

Eelarve puudujääk (valitsemissektor): valitsemissektori laenude netoväärtus, s.t valitsemissektori kogutulude ja -kulude erinevus.

Eelarvepositsiooniväline võlamuutus (valitsemissektor): valitsemissektori eelarvepuudujäägi ja valitsemissektori võla muutuse vaheline erinevus.

Eeldatav volatiilsus: mõõdab oodatavat kõikumist (aastaste portsendimäärade põhjal arvutatav standardhälve) näiteks võlakirjade ja aktsiate/osakute (või vastavate futuurlepingute) hindades, mille saab välja võtta nii võlakirjade ja aktsiate/osakute hinnast, tähtjast ning optioonihinnast kui ka riskivabast tulumäärast, kasutades sellist optiooni hindamise mudelit nagu Black-Scholesi mudel.

EKP baasintressimäärad: EKP nõukogu poolt kehtestatud intressimäärad, mis kajastavad EKP rahapoliitilist hoiakut. Nendeks on põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäär ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärad.

EONIA (euroala pankadevahelise üleöoturu keskmine aastaintressimäär): tehingutel põhinev intressimäär, mis kehtib pankadevahelisel eurohoiuste üleöoturul. See arvutatakse osalevate pankade poolt avaldatud eurodes nomineeritud tagatiseta üleöolaenutehingute intressimäärade kaalutud keskmisena.

ERM2 (vahetuskursimehhanism 2): vahetuskursikokkulepe, mis loob raamistiku vahetuskursipoliitika alasele koostööle euroala riikide ning majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis mitteosalevate ELi liikmesriikide vahel.

EURIBOR (euro üleeuroopaline pankadevaheline intressimäär): intressimäär, millega esmaklassiline pank on nõus laenama raha eurodes teisele esmaklassilisele pangale ning mida arvutatakse iga päev pankadevaheliste hoiuste puhul tähtajaga kuni 12 kuud.

Euroala: neid Euroopa Liidu liikmesriike hõlmav ala, kus vastavalt asutamislepingule on ühisrahana kasutusele võetud euro.

Euro efektiivsed vahetuskursid (nominaal-/reaalkurs): euro ja euroala põhiliste kaubanduspartnerite väeringute kahepoolsete vahetuskursside kaalutud keskmine. EKP avaldab euro efektiivse nominaalkursi indekseid kahe kaubanduspartnerite grupi taustal: 13 euroalavälist Euroopa Liidu liikmesriiki ja 10 põhilist kaubanduspartnerit väljastpoolt Euroopa Liitu moodustavad 23 riigist koosneva kaubanduspartnerite grupi (EER-23) ning eelnimetatud 23 riigist koosnev kaubanduspartnerite grupp ja 19 täiendavat riiki moodustavad teise 42 riigist koosneva grupi (EER-42), kelle andmete põhjal leitakse efektiivsed vahetuskursid. Keskmise kaalumisel kasutatavad

andmed kajastavad iga partnerriigi osa euroala väliskaubanduses ja arvestavad konkurentsi kolmandal turul. Euro reaalkurss on euro nominaalkurss, mis on korrutatud välismaiste kaalutud keskmiste ning kohalike hindade või kulude suhtega. Seega on need hinna ja kulude konkurentsivõime mõõtühikud.

Euroala ostujuhtide uuringud: tootmis- ja teenindussektori ettevõtlustingimuste uuring, mis on korraldatud mitmes euroala riigis ja mida kasutatakse indeksi arvutamiseks. Euroala tootmissektoris tegutsevate ostujuhtide indeks (PMI) on kaalutud keskmine näitaja, mis on arvutatud toodanguindeksite, uute tellimuste, tööhõive, tarnetähtaegade ja valmistoodangu varu alusel. Teenindussektori uuringu käigus esitatakse küsimusi äritegevuse, oodatava tulevase äritegevuse, täitmata tellimuste, uute sissetulevate tellimuste, tööhõive, sisendhindade ja müügihindade kohta. Euroala liitindeks arvutatakse tootmis- ja teenindussektorites korraldatud uuringute tulemuste ühendamise teel.

Euroopa Komisjoni uuringud: Euroopa Komisjoni nimel igas EL liikmesriigis korraldatud ühtlustatud ettevõtlus- ja tarbijauuringud. Taoliste uuringute käigus esitatakse küsimused adresseeritakse tööstus-, ehitus-, jaekaubandus- ja teenindussektoris tegutsevate ettevõtete juhtidele, samuti tarbijatele. Igakuise uuringu põhjal arvutatakse liitnäitajad, mis koondavad ühte indikaatorisse (usaldusnäitaja) mitmele erinevale küsimusele antud vastused.

Eurosüsteem: keskpangandussüsteem, mis koosneb Euroopa Keskpangast ja nende ELi liikmesriikide keskpankadest, kes on euro juba kasutusele võtnud.

Fikseeritud intressimääraga oksjon: pakkumismenetlus, kus intressimäär on keskpanga poolt ette antud ning osalevad vastaspoolel pakuvad rahasummat, millega nad soovivad sooritada tehingut fikseeritud intressimäär juures.

Hinnastabiilsus: hinnastabiilsuse säilitamine on eurosüsteemi põhieesmärk. EKP nõukogu peab hinnastabiilsuseks ühtlustatud tarbijahinnaindeksi alla 2% suurust kasvu. EKP nõukogu on ühtlasi selgelt väljendanud, et hinnastabiilsuse tagamiseks on tema eesmärgiks hoida inflatsiooni-määrad keskpikas perspektiivis madalamal kui 2%, kuid mitte oluliselt alla selle.

Hoiustamise püsivõimalus: eurosüsteemi püsivõimalus, mida vastaspoolel võivad kasutada üleoõhoiustamiseks riigi keskpangas ning mille eest makstakse eelnevalt kindlaks määratud intressi.

Hüvitis töötaja kohta: hüvitis määratletakse tööandjalt töövõtjale makstava rahalise või mitterahalise kogutasuna. Hüvitis sisaldab brutopalka, samuti preemiaid, ületunnitöö tasusid ja töötaja sotsiaalkindlustusmaksid. Hüvitis töötaja kohta määratletakse koguhüvitise ja töötajate koguarvu suhtena.

Inflatsioon: üldise hinnataseme, s.t tarbijahinnaindeksi tõus.

Inflatsiooniga indekseeritud valitsuse võlakirjad: valitsussektori poolt emiteeritud võlakirjad, mille intressimaksud ja põhisumma on seotud kindla tarbijahinnaindeksiga.

Keskcurss: vahetuskursimehhanismi ERM 2 iga liikmesriigi vääringu vahetuskurss euro suhtes, millega määratletakse ERM2 kõikumispiirid.

Kohustusliku reservi nõue: minimaalne reserv, mida krediidasutus on kohustatud eurosüsteemis hoidma. Nõude täitmist kontrollitakse keskmise päevasaldo alusel umbes ühekuise hoidmisperioodi vältel.

Kollektiivlepinguga määratud palkade indeks: mõõdab kollektiivselt peetud läbirääkimiste

otsest tulemust põhipalga (s.t palk ilma lisatasude ja preemiateta) alusel euroala tasandil. See viitab kuupalkade eeldatavale keskmisele muutusele.

Laenamise püsivõimalus: püsivõimalus, mida vastaspoolled võivad eurosüsteemis kasutada üleõlaenu saamiseks liikmesriigi keskpangast eelnevalt kindlaks määratud intressimääraga ja kõlblike varade vastu.

Laenuvajadus (valitsemissektor): valitsemissektori netovõla võtmine.

M1: kitsas rahaagregaat, mis koosneb käibel olevast sularahast ning üleõhoiustest rahaloomeasutustes ja keskvalitsuses (nt postkontoris või riigikassas).

M2: laiem rahaagregaat, mis koosneb M1st, kuni kolmekuulise etteteatamistähtajaga lõpetatavatest hoiustest (s.t lühiajalised säästuhoiused) ning kuni kaheaastase tähtajaga hoiustest (ehk lühiajalistest tähtajalistest hoiustest) rahaloomeasutustes ja keskvalitsuses.

M3: lai rahaagregaat, mis koosneb M2st ja sellistest turukõlblikest instrumentidest nagu repotehingud, rahaturufondide osakud ning rahaloomeasutuste poolt emiteeritud kuni kaheaastase tähtajaga võlakirjad.

Muutuva intressimääraga oksjon: pakkumismenetlus, kus vastaspoolled pakuvad nii rahasummat kui ka intressimäära, millega nad soovivad keskpangaga tehingut sooritada.

Omandiväärtpaberid: väärtpaberid, mis esindavad osalust ettevõttes. Omandiväärtpaberid kujutavad endast väärtpaberibörsidel kaubeldavaid aktsiaid (noteeritud aktsiad), mittenoteeritavaid aktsiaid ja muid aktsia- ja osakapitali vorme. Omandiväärtpaberid toodavad tavaliselt tulu dividendide näol.

Otseinvesteering: piiriülene investeering, mille eesmärk on omandada teises riigis residentses ettevõttes püsiv osalus (praktikas omandatakse omandiõiguste teostamiseks tavaliselt vähemalt 10% lihtaktsiatest/-osadest või hääleõiguslikest aktsiatest/osadest). Otseinvesteeringutena käsitletakse ka investeeringuid aktsiakapitali, reinvesteeritud tulu ning muid ettevõtete vahelisi rahapaigutusi. Otseinvesteeringute kontol kajastatakse euroala residentide poolt välismaal omandatud netovarasid (“välismaine otseinvesteering”) ning mitteresidentide poolt omandatud euroala netovarasid (“euroala otseinvesteering”).

Pankade laenugevuse uuringud: alates 2003. aasta jaanuarist eurosüsteemi poolt kord kvartalis korraldatav uuring, mis käsitleb laenupoliitikat. Kvalitatiivse uuringu käigus esitatakse eelnevalt kindlaks määratud euroala pankadest koosnevale valimigrupile küsimusi ettevõtete ja kodumajapidamiste laenuõuete, laenuitingimuste ja laenuõudluse arengu kohta.

Pikemaajaline refinantseerimisoperatsioon: eurosüsteemi poolt pöördtehingute vormis sooritatud regulaarne avaturuoperatsioon. Operatsioonid sooritatakse kuiste standardpakkumistena ning nende tähtaeg on tavaliselt kolm kuud.

Portfelliinvesteering: euroala residentide poolt omandatud väärtpaberid (netotehingute ja/või -positsioonidena), mis on emiteeritud euroalaväliste residentide poolt (“varad”); ja euroala mitteresidentide poolt omandatud väärtpaberid (netotehingute ja/või -positsioonidena), mis on emiteeritud euroala residentide poolt (“kohustused”). Sisaldab omandiväärtpabereid ja võlaväärtpabereid (võlakirju ja rahaturuinstrumente). Tehinguid kajastatakse tegelikult makstud või saadud hinnas, millest on maha arvatud komisjonitasud ja muud kulud. Portfelliinvesteeringuna käsitlemiseks peab osalus ettevõttes võrduma vähem kui 10%ga hääleõiguslikest lihtaktsiatest.

Põhiline refinantseerimisoperatsioon: eurosüsteemi poolt pöördtehingute vormis sooritatud regulaarne avaturuoperatsioon. Operatsioonid sooritatakse nädalaste standardpakkumistena ning nende tähtaeg on tavaliselt üks nädal.

Rahaagregaadi M3 kasvu kontrollväärtus: M3 aastase kasvu määr keskmise tähtaja vältel, mis vastab hindade stabiilsuse säilitamise põhimõttele. Hetkel on M3 aastase kasvu kontrollväärtuseks 4,5%.

Rahaloomeasutuse laen euroala residentidele: koosneb rahaloomeasutuse laenudest euroala residentidest mitterahaloomeasutustele (sealhulgas valitsemis- ja erasektorile) ning rahaloomeasutuse käes olevatest euroala residentidest mitterahaloomeasutuste poolt emiteeritud väärt-paberitest (aktsiad/osakud, muud omandiväärtpaberid ja võlakirjad).

Rahaloomeasutuse netovälisvarad: euroala rahaloomeasutuste välisvarad (näiteks kuld, vä-lisvaluuta pangatähed ja mündid, euroalaväliste residentide poolt emiteeritud väärt-paberid ning euroalavälistele residentidele antud laenud), millest on maha arvatud euroala rahaloomeasutuste väliskohustused (näiteks euroalaväliste residentide hoiused ja repotehingud ning nendele kuu-luvad rahaturufondide aktsiad/osakud ning rahaloomeasutuste poolt emiteeritud võlakirjad täht-ajaga kuni kaks aastat).

Rahaloomeasutuse pikemaajalised finantskohustused: koosnevad enam kui kahe aasta pik-kustest tähtajalistest hoiustest, enam kui kolmekuulise etteteatamisega lõpetatavatest hoiustest, euroala rahaloomeasutuste poolt emiteeritud enam kui kaheaastase lepingulise tähtajaga võlakir-jadest ning euroala rahaloomeasutuste omakapitalist.

Rahaloomeasutused: finantsasutused, mis moodustavad euroala rahaloomesektori. Need hõlma-vad eurosüsteemi, (ühenduse õiguse raames defineeritud) residentidest krediidasutusi ja kõiki teisi asutusi, mille tegevusalaks on hoiuste ja/või hoiuste taoliste asendajate kogumine isikutelt, kes ei ole rahaloomeasutused, ning enda arvel (vähemalt majanduslikus mõttes) laenude andmine ja/või investeerimine väärt-paberitesse. Viimane grupp koosneb peamiselt rahaturufondidest.

Rahaloomeasutuste intressimäärad: intressimäärad, mida residentidest krediidasutused ja teised rahaloomeasutused (v.a keskpangad ja rahaturufondid) kohaldavad eurohoiustele ja -laenudele võrreldes euroala residentidest kodumajapidamiste ning kaupu ja mittefinantstee-nuseid pakkuvate ettevõtetega.

Rahaloomeasutuste sektori konsolideeritud bilanss: bilanss, mille saamiseks elimineeritak-se rahaloomeasutuste omavahelised positsioonid (nt rahaloomeasutuste omavahelised laenud ja hoiused) rahaloomeasutuste koondbilansist. Bilansis esitatakse statistiline teave rahaloomeasu-tuste sektori varade ja kohustuste kohta võrreldes sellesse sektorisse mittekuuluvate euroala residentidega (s.t valitsemissektor ja muud euroala residendid) ning euroalaväliste residentide-ga. See on rahaagregaatide arvutamisel peamiseks statistiliseks allikaks ning M3e vastaskirjete regulaarse analüüsi aluseks.

Rahvusvaheline investeerimispositsioon: rahvamajanduse netofinantsnõuded (või finantsko-hustused) maailma vastu, esitatuna nende sisu järgi.

Rahvusvahelised reservid: välisvarad, mis on rahandusasutustele kergesti kättesaadavad ja nende kontrolli all, et otseselt finantseerida maksebilansi tasakaalustamatust või reguleerida selle ulatust valuutaturgudele sekkumise kaudu. Euroala rahvusvahelised reservid koosnevad mitteeurodes nomineeritud nõuetest euroalaväliste residentide vastu, kullast, Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikutest ja eurosüsteemi poolt Rahvusvahelises Valuutafondis hoitavast reservijäägist.

Sisemajanduse koguprodukt (SKP): tootmistegevuse lõpptulem. See vastab toodetud kaupa-dele ja teenustele miinus vahetarbimine ning pluss toodetelt ja impordilt tasutavad netomaksud. SKP jaotuse võib esitada toodangu, kulutuste või sissetulekukomponentide lõikes. Peamised ku-luartiklid, mille baasil SKPd arvutatakse, on kodumajapidamiste tarbimiskulutused, valitsemis-

sektori lõpptarbimiskulutused, kapitali kogumahutus põhivarasse, varude muutus ning kaupade ja teenuste eksport ja import (sealhulgas euroalasisene kaubavahetus).

Survey of Professional Forecasters (kutseliste prognoosijate uuring): EKP poolt alates 1999. aastast korraldatav kvartaalne uuring, mille eesmärgiks on koguda ELis asuvate finants- ja mittefinantsorganisatsioonide ekspertidelt makromajanduslikke prognoose euroala inflatsiooni, SKP reaalkasvu ja töötuse kohta.

Tulukõver: kõver, mis kirjeldab ühesuguse krediidiriski, kuid erineva tähtjaga võlakirjade intressimäära ehk kasviku ja tähtja vahelist seost kindlaksmääratud ajahetkel. Tulukõvera kalde määrab intressimäärade erinevus kahe valitud tähtja osas.

Tööjõu erikulud: kogu tööjõukulu toodanguühiku kohta, mis arvutatakse välja töötajate koguhüvitise suhtena euroala riikide sisemajanduse koguprodukti püsivhindades.

Tööjõud: töötavate inimeste ja töötute arvu summa.

Tööjõukuluindeks: mõõdab tööjõukulusid iga tegelikult töötatud tunni kohta. See hõlmab brutopalkasid (ning kõikvõimalikke preemiaid ja lisatasusid), tööandja poolt tasutavaid sotsiaalkindlustusmaksid ning muid tööjõuga seotud kulusid (näiteks koolituskulud, värbamiskulud ning palgamaksud), millest on maha arvatud riigitoetused. Tunnikulud saadakse kõigi töötajatega seotud eelnimetatud tööjõukulude kogusumma jagamisel nende poolt töötatud tundide koguarvuga (sealhulgas ületunnid).

Tööstustoodang: tööstusettevõtte poolt loodud lisandväärtus püsivhindades.

Tööstustoodangu tootjahinnad: tööstusettevõtete (v.a ehitusettevõtete) poolt euroala riikide turgudel müüdud kõikide kaupade (v.a importkaupade) hinnad tehase värvavas (mis ei sisalda transpordihinda).

Tööviljakus: toodang etteantud tööjõusisendi kohta. Seda saab mõõta mitut moodi, kuid harilikult tehakse seda järgmiselt: püsivhindade alusel arvutatud SKP jagatakse kas tööga hõivatute või töötundide koguarvuga.

Vabad töökohad: uute loodud töökohtade, vabade töökohtade ning peatselt vabanevate töökohtade (mille täitmiseks on tööandja hiljuti rakendanud aktiivseid abinõusid) üldnimetus.

Valitsemissektor: ESA 95s määratletud sektor, kuhu kuuluvad residendist isikud, kes tegelevad peamiselt individuaalseks ja kollektiivseks tarbimiseks mõeldud turuväliste kaupade tootmise ja teenuste osutamisega ja/või riikliku tulu ja hüvede ümberjaotamisega. Valitsemissektor hõlmab ka keskvalitsust, piirkondlikke valitsusi ja kohalikke omavalitsusi ning sotsiaalkindlustusfonde. Valitsemissektorisse ei kuulu avaliku sektori omandis olevad äritegevust arendavad üksused, näiteks riigiettevõtted.

Võla suhe SKPsse (valitsemissektor): valitsemissektori võla suhe SKPsse jooksvates turuhindades. Selle kohta kehtib üks rahandusliku stabiilsuse kriteeriumidest, mis on sätestatud Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõikes 2, et teha kindlaks ülemäärase eelarve puudujäägi olemasolu.

Võlakiri: emitendi (laenuvõtja) lubadus teha võlakirja omanikule (laenuandja) kindlaksmääratud kuupäeva(de)l tulevikus üks või enam makseid. Tavaliselt hõlmab võlakiri kindlaksmääratud intressimäära (kupong) ja/või seda müüakse diskonteerituna ehk madalama hinnaga kui emitendi poolt makstav hind tagasiostu tähtjal. Võlakirjad, mida emiteeritakse algse tagasiostu tähtjaga enam kui üks aasta, loetakse pikaajalisteks võlakirjadeks.

Võlakohustused (finantskontod): hõlmavad laene, hoiustega seotud võlakohustusi, emiteeritud võlakirju ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete pensionifondi reserve (mis

tulenevad tööandja otsesest pensionikohustusest oma töötajate ees), hinnatuna turuväärtuses perioodi lõpus. Kuigi võlakohustused ei sisalda kvartaalsetes finantskontodes andmete piiratud kättesaadavuse tõttu kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete (näiteks ettevõtete vahelised laenud) ning euroalaväliste pankade poolt antud laene, on need komponendid olemas aastastes finantskontodes.

Võlg (valitsemissektor): valitsemissektori brutovõlg nominaalväärtuses aasta lõpu seisuga konsolideerituna valitsemissektori asutuste siseselt ja vahel.

Väliskaubandus: kaupade eksport ja import euroalaväliste riikidega; seda mõõdetakse käibe põhjal ning mahu ja ühikuhinna indeksitena. Väliskaubandusstatistika pole otseselt võrreldav rahvamajanduse arvepidamises kajastatud ekspordi ja impordiga, sest viimane hõlmab nii euroalasiseseid kui ka -väliseid tehinguid ning ühendab kaubad ja teenused. Samuti ei ole see täielikult võrreldav kaubanimetustega maksebilansi statistikas. Peale meetodiliste kohanduste seisneb peamine erinevus selles, et väliskaubandusstatistikas sisalduvad impordi registreerimisel ka kindlustus- ja veoteenused, samas kui maksebilansi statistika registreerimisel kaubanimetustes hõlmatakse FOB-hinnad.

Ühtlustatud tarbijahinnaindeks (ÜTHI): tarbijahindade mõõtühik, mille koostab Eurostat ja mis ühtlustatakse kõigi ELi liikmesriikide jaoks.

